

ŠTVRTOK, 15. JANUÁRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 10.05 hod.)

2. Preprava zvierat (rozprava)

Predsedajúci. - Nasledujúcim bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o preprave zvierat, ktorú Komisii položil pán Parish za Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (O-0134/2008 – B6-0496/2008).

Neil Parish, autor. – Vážený pán predsedajúci, vystupujem tu dnes, aby som položil otázku na ústne zodpovedanie nielen za Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ale aj za medziskupinu Európskeho parlamentu pre dobré životné podmienky zvierat, pretože som presvedčený, že poľnohospodárstvo v Európskej únii je veľmi silné. Aby sme však mali silné poľnohospodárstvo, musíme mať silnú politiku v oblasti životných podmienok zvierat a som presvedčený, že budúcnosť európskeho poľnohospodárstva vo veľkej miere závisí od vysokej kvality výrobkov a dobrej úrovne životných podmienok zvierat. Tieto skutočnosti môžeme využiť pri pozitívnom propagovaní našich výrobkov a z tohto dôvodu preprava zvierat nie je len dôvodom, ale je rozhodujúca pre vytvorenie správnej legislatívy.

V mnohých ohľadoch by som sa dnes ráno chcel sústrediť na skutočnosť, že máme vytvorenú legislatívu. Môžeme sa dohadovať, či je dostatočná alebo nie, ale najdôležitejšie v súčasnosti je skontrolovať túto legislatívu a byť si absolútne istí, že členské štáty ju dodržiavajú, keďže vieme, že v niektorých členských štátoch sú napríklad problémy s tým, že národné vlády uzakónujú legislatívu, ktorú regionálne vlády nedokážu implementovať. Potom vznikajú problémy. A nakoniec sú to zvieratá, ktoré trpia.

Mohol by som upozorniť na množstvo vecí, ale konkrétne v Európe máme problém s prepravou koní. Množstvo koní na konci svojej kariéry končí v talianskych salámach a už vôbec nie sú prepravované v najlepších podmienkach. Aj v členských štátoch Európskej únie máme veľa vozidiel, ktoré nedodržia pravidlá, nákladné autá nedodržiavajú prestávky v stanovený čas, nepoužíva sa správny typ vozidiel, vozidlá nie sú vybavené správnou klimatizáciou alebo vodou, a my by sme mali zabrániť, aby tieto veci pretrvávali.

Veľmi často vystupujem a hovorím Komisii, aby nezvyšovala náklady, ale v mnohých prípadoch, ak majú byť náklady na prepravu zvierat, ktoré idú na bitúnok, väčšie, pretože sa majú dodržať predpisy a použiť správne vozidlá, ktoré nie sú preplnené, potom vravím: Nech je tak! V mnohých prípadoch namiesto toho, aby zvieratá určené na bitúnok cestovali na dlhú vzdialenosť, je možné ich usmrtiť v členskom štáte a prepravovať ako chladené mäso. Preto by sme na tom mali dosť popracovať.

Tiež by som vám rád povedal, že pán Kyprianou, predchádzajúci komisár Generálneho riaditeľstva pre životné prostredie a ochranu spotrebiteľa, nás upokojoval, že počas svojho pôsobenia nielenže bude náležité implementovať príslušnú legislatívu, ale že na konci svojho funkčného obdobia tiež preverí situáciu. Veľmi rýchlo sa blížíme ku záveru tohto parlamentného zasadnutia a prítomnej Komisie a rád by som vyzval pani Vassiliouovú, ktorá veľmi dobre nahradila pána Kyprianou, aby rešpektovala tento záväzok, pretože preprava zvierat je jednou z vecí, ktoré treba brať mimoriadne vážne.

V minulosti sme sa týmito otázkami už viackrát venovali. Sme civilizovaná spoločnosť a civilizovaná spoločnosť sa v mnohých ohľadoch hodnotí aj podľa toho, ako sa správa nielen k ľuďom, ale aj zvieratám. Preto, ako som už povedal, chcem túto skutočnosť čo najviac zdôrazniť.

Posledné body môjho prejavu sa týkajú samotnej otázky na ústne zodpovedanie a teda, že nariadenie o preprave zvierat je v platnosti od roku 2007. Komisia by preto mala od členských štátov dostať prvé výročné správy o presadzovaní tohto nariadenia. Môže Komisia uviesť, ktoré členské štáty doteraz predložili svoje správy? Vykonala už Komisia predbežné analýzy správ, ktoré by umožnili prijať stanoviská súvisiace s nedostatkami a ťažkosťami, ale tiež hlavnými úspechmi pri presadzovaní tejto legislatívy? Vypracuje následne Komisia správu o procesoch presadzovania nariadenia v členských štátoch? Takáto analýza bude

rozhodujúca v kontexte plánovania prepracovania nariadenia o preprave zvierat. Z tohto dôvodu by som, pán komisár, rád dostal odpoveď na tieto otázky.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predseda, vážené dámy a páni, úplne súhlasím s názorom pána Parish, že spôsob, akým zaobchádzame so zvieratami, a to aj hospodárskymi zvieratami, je nepochybne súčasne etickou otázkou aj otázkou civilizácie. Komisia si je vedomá, že preprava zvierat na obchodné účely môže zvieratám spôsobiť vážne utrpenie. Takémuto utrpeniu sú vystavené predovšetkým tzv. zvieratá nízkej hodnoty, ako sú zvieratá určené na bitúnok. Presadzovanie právnych predpisov v oblasti prepravy na dlhé vzdialenosti nie je uspokojivé. V uplynulých mesiacoch Komisia získala správy o prípadoch krutého zaobchádzania so zvieratami. Komisia naďalej podporuje najlepšie dostupné možnosti na zlepšenie situácie. Konečným cieľom je lepšie presadzovanie právnych predpisov Európskej únie, a teda zlepšenie zdravia zvierat a dobrých životných podmienok dotknutých zvierat. V štúdiu uskutočnenej spoločným výskumným strediskom sa dospelo k záveru, že nové a účinnejšie systémy kontroly, ako je sledovanie prepravy pomocou satelitných systémov na určovanie polohy, by mohli prispieť k zlepšeniu situácie a umožniť transparentnejšiu implementáciu pravidiel. Použitie týchto nových technológií by tiež prispelo k zníženiu administratívnej záťaže vnútroštátnych orgánov a organizácií.

Komisia tiež posudzuje možnosť navrhnúť, a to ešte do konca tohto mandátu, nové normy na základe výsledkov vedeckého výskumu týkajúceho sa doby trvania prepravy, počtu naložených zvierat a počtu naložených zvierat na vozidlách. Komisia posudzuje uskutočňovanie právnych predpisov Európskej únie na základe správ poskytnutých členskými štátmi v súlade s existujúcimi nariadeniami EÚ. Informácie obsiahnuté v týchto správach sú zlúčené s výsledkami kontrol na mieste uskutočňovaných v členských štátoch veterinárnymi znalcami. Výsledky týchto kontrol uskutočňovaných znalcami Komisie sú zverejňované prostredníctvom internetových stránok Komisie. Údaje sú tiež posudzované v súvislosti so správami vydanými medzinárodnými mimovládami organizáciami, ktoré pôsobia v tejto oblasti.

Väčšina členských štátov už predložila Komisii správy o preprave zvierat za rok 2007. Ku koncu roka 2008 nezaslali správy ešte Cyprus, Litva, Malta, Bulharsko a Luxembursko. Komisia ich upozornila na túto povinnosť a naďalej bude situáciu pozorne sledovať. Nariadenie (ES) č. 1/2005 však nevyžaduje, aby Komisia vypracovala správu o postupe presadzovania nariadenia v členských štátoch. Komisia súhlasí s tým, že vynútiteľnosť je kľúčovým predpokladom akéhokoľvek navrhovaného právneho predpisu. V dôsledku toho by Komisia prihliadla k analýze správ členských štátov pre prípadné budúce revízie právnych predpisov Spoločenstva v tejto oblasti.

Struan Stevenson, v mene skupiny PPE-DE. – Vážený pán predseda, dovoľte nám pozrieť sa najskôr na pozadie tejto problematiky. V decembri 2004 bola odsúhlasená povinná osemhodinová lehota na prepravu zvierat, ktorá vo všetkých 27 členských štátoch vstúpila do platnosti v januári 2007, s osobitnými výnimkami na dlhšie cesty, pri ktorých sa preukáže, že vozidlo má vyšší štandard, zvieratá majú prístup k vode, vozidlo je vybavené kontrolou teploty, náležitým vetraním, a že do doby prepravy boli začlenené časté oddychové prestávky.

Osobitné výnimky sa udeľujú aj odľahlým vidieckym oblastiam a ostrovom ako sú napríklad Orkneje a Shetlandy v mojom volebnom obvode, kde sa dlhým dobám prepravy nedá vyhnúť. Pre takéto prípady však boli navrhnuté špeciálne prepravné jednotky, ktoré umožňujú zvieratám prístup k vode a relatívne pohodlnú prepravu. Okrem toho sa úplne zakázala preprava niektorých zvierat, ako sú teľatá mladšie ako 10 dní a jahňatá mladšie ako jeden týždeň.

S určitým uspokojením informujem, že tieto prepravné pravidlá sa striktne dodržiavajú, obzvlášť v krajinách ako Škótsko, kde naďalej zachováваме najvyššiu úroveň osvedčených postupov v celej EÚ. Znepokojujú ma však správy, ktoré uvádzajú, ako povedal pán Neil Parish, že tieto pravidlá sa nedodržiavajú rovnako v ostatných častiach EÚ, predovšetkým v niektorých južných členských štátoch EÚ ležiacich pri Stredozemnom mori a v nových východoeurópskych prístupujúcich štátoch, najmä, ako opäť zdôraznil Neil Parish, pokiaľ ide o prepravu bitúnkových koní.

Mimovládne organizácie zaoberajúce sa dobrými životnými podmienkami zvierat neustále predkladajú dôkazy o strašnom zneužívaní koní a iných hospodárskych zvierat pri preprave na obrovské vzdialenosti v spaľujúcom teple, bez prístupu k vode alebo náležitého vetrania, bez oddychových prestávok a v preplnených kamiónoch. Počas cesty sa tieto zvieratá vyčerpávajú, sú dehydrované, niektoré podľahnú tepelnej záťaži, ťažko dýchajú a lapajú po vzduchu a v najhorších prípadoch mnohé zomierajú. Takéto praktiky musia skončiť a členské štáty musia kontrolovať striktné dodržiavanie tohto nariadenia.

Podporujem požiadavky v rámci otázky na ústne zodpovedanie pána Neila Parisha, ktorá sa snaží o kontrolu na úrovni dodržiavania týchto opatrení. Dúfam, že nám Komisia poskytne takéto informácie a opätovne nás uistí, že sa prijímajú kroky na zabezpečenie prísnej implementácie osemhodinových prepravných limitov pre zvieratá s príslušnými výnimkami, ktoré som uviedol, a že sa prestanú zneužívať existujúce nariadenia EÚ, čo v súčasnosti naďalej pretrváva.

Rosa Miguélez Ramos, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ako naznačil pán Stevenson, v niektorých európskych krajinách je vzhľadom na ich geografickú polohu, rozlohu a množstvo obchodných tokov preprava zvierat predmetom osobitného významu.

Pán komisár, rada by som sa venovala dvom konkrétnym otázkam. V prvom rade je mi jasné, že Komisia naráža na ťažkosti pri vypracovaní analýzy o situácii na území Spoločenstva. Na základe súčasného nariadenia by členské štáty, ako vidíme, mali vypracovávať každoročné správy o kontrolách uskutočnených v predchádzajúcom roku. Napriek tomu nariadenie nestanovuje minimálny počet kontrol ani neurčuje jednotné štatistické kritériá. V dôsledku toho nie je možné porovnávať údaje v správach z rôznych krajín. Pán komisár, myslím si, že táto situácia by sa mala čo najskôr napraviť v prospech všetkých zúčastnených.

Znepokojuje ma však aj ďalší problém. Vo svojom prejave ste zvieratá prevážané na bitúnok opísali ako zvieratá nízkej hodnoty. Pán komisár, absolútne s vami nesúhlasím. Osobne ich považujem za zvieratá s vysokou ekonomickou hodnotou a som presvedčená, že priemyselná sféra so mnou bude súhlasiť. Ak teda vezmem do úvahy, že takéto mäso má vysokú ekonomickú hodnotu, je nevyhnutné zabezpečiť správne prepravné podmienky bez ohľadu na konečné miesto určenia – aj ak ide o bitúnok – a bez ohľadu na prejednú vzdialenosť. Inými slovami, významným, v skutočnosti hlavným záujmom je prepravovať tieto zvieratá v priaznivých podmienkach.

Preto vás žiadam, aby ste tieto úvahy zohľadnili pri navrhovaní zmien nariadenia, na ktorých Komisia pracuje. Vieme, že okrem nových technológií bude reforma riešiť aj zmeny súvisiace s maximálnou dobou prepravy tak, ako bolo uvedené, a maximálnymi a minimálnymi teplotami pri preprave zvierat.

Opätovne vás žiadam, pán komisár, a žiadam tiež Komisiu, aby sa predtým, ako pozmení tieto základné charakteristiky, snažila hľadať a nájsť pevný vedecký základ navrhovaných zmien. Okrem toho by som vás rada požiadala, že pokiaľ nenájdeme pevný vedecký základ, ktorý v súčasnosti chýba v súvislosti s niektorými otázkami, nemali by sme skryto zavádzať navrhované zmeny a doplnenia prevládajúcich predpisov v správach, ktoré nemajú nič do činenia s prepravou – hovorím o ochrane zvierat určených na bitúnok, o správe, na ktorej v súčasnosti pracujeme. Myslím si, že v prípade záležitostí takého významu a dôležitosti by sme všetci, vrátane Komisie a Parlamentu, mali vyložiť karty na stôl.

Anne E. Jensen, v mene skupiny ALDE. – (DA) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, rada by som povedala, že som trochu sklamaná, že ani po štyroch rokoch nevidíme návrh Komisie, ktorý by spríisnil legislatívu o preprave zvierat. Pán Kyprianou a teraz aj pani Vassiliouová preukázali dobré úmysly a konštruktívnu spoluprácu s Parlamentom. Kedy však budeme mať návrh? Veľmi rada by som sa to dozvedela. Je tiež dôležité, aby sme dosiahli správne uplatňovanie legislatívy. Dôležité je zabezpečiť, aby sme skutočne obmedzili prepravnú dobu zvierat určených na bitúnok na osem hodín. Mali by sme však ísť ešte ďalej. Nemali by sme len rozprávať o časovom limite. Výskum dokázal, že jedna hodina môže byť príliš pre zviera, ktoré nie je dostatočne silné na prepravu, a dlhšie cesty môžu byť vyhovujúce pre zviera, ktoré je silné, zdravé a prepravované v dobrých podmienkach. Pravdepodobne budeme naďalej prepravovať chovné zvieratá na dlhé vzdialenosti a v tejto súvislosti Parlament navrhol pilotný projekt odpočívacích staníc, kde by si zvieratá mohli po 24 hodinách oddýchnuť. Chcela by som vedieť, ako napreduje tento projekt odpočívacích staníc. Zámerom samozrejme je, aby sa stretli prevádzkovatelia kontrolných staníc, veterinárne orgány, výskumní pracovníci a organizácie na ochranu zvierat a aby spoločne definovali osvedčené postupy v tejto oblasti. Je náročné rozbehnúť takýto projekt, ale stojí za to pokúsiť sa o to, pretože je dôležité, aby sa naše vedomosti o ochrane zvierat počas prepravy a výskum odzrkadlili v legislatíve a v praxi.

Janusz Wojciechowski, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán Parish nám správne pripomenul to, čo sme v tejto snemovni už niekoľkokrát počuli, a to skutočnosť, že spôsob, akým sa správame k zvieratám, odráža, akí sme kultúrni a civilizovaní. Počas prepravy zvierat sa deje veľa krutostí. Určité zlepšenia sa dosiahli zavedením vyšších štandardov na prepravu zvierat, ale tieto opatrenia stále nedosahujú potrebnú úroveň.

Podľa môjho názoru je vhodným riešením riešenie, ktoré sa navrhovalo už dávno na začiatku, a to obmedziť dobu prepravy zvierat na osem hodín, a celkovú dobu, ktorú zviera strávi prepravou na bitúnok, na dvanásť

hodín. Naším cieľom je predložiť tento návrh v rámci prebiehajúcej prípravy nariadenia o ochrane zvierat v čase ich porážky.

Vážené dámy a páni! Zastávať humánne opatrenia je jedna vec, finančná otázka je vec druhá a tá je pre niektorých ľudí atraktívnejšia. Pointa je v tom, že prepravy na dlhé vzdialenosti zvyšujú náklady, ktoré sa v konečnom dôsledku prenášajú na spotrebiteľa. Mali by sme tieto náklady odhadnúť a použiť ich ako argument, aby sme konečne, po rokoch diskusií, zaviedli obmedzenia prepravy zvierat a zmenšili ich utrpenie.

Carl Schlyter, v mene skupiny Verts/ALE. – (SV) Vážený pán predsedajúci, úroveň rozvoja civilizácie sa dá posudzovať podľa toho, ako sa zaobchádza s najbezbrannejšími tvormi tejto civilizácie. Ak by sme mali posudzovať civilizáciu podľa toho, ako zaobchádzame s našimi zvieratami, boli by sme stále barbari.

Pamätám si, keď Švédsko pristúpilo k EÚ; čoskoro to bude pätnásť rokov. Pred naším pristúpením sa konalo množstvo diskusií o preprave zvierat. Bola to jedna z oblastí, v ktorej sme chceli zlepšiť situáciu. V roku 2005 bola prijatá prvá smernica. Napriek tomu sa podmienky zvierat nezlepšili a vtedy nám bolo povedané, že monitorovanie začne *od tohto okamihu*, že GPS systémy budú zavedené *od tohto okamihu*, že vodiči budú zaškolení *od tohto okamihu* a že nákladné autá začnú lepšie fungovať *od tohto okamihu*. Päť krajín sa ani neobťažovalo predložiť svoje správy. Žiadam, aby Komisia okamžite pokutovala tieto krajiny. Pokiaľ ide o ostatných 22 krajín, koľko kontrol bolo vykonaných? Ako sa dodržiava súlad s pravidlami? Darí sa im to? Nanešťastie, v mnohých prípadoch je odpoveď záporná.

Potom nám pán Kyprianou sľúbil, že sa pred skončením svojho mandátu vráti, ak to bude potrebné – je to potrebné – a ak to bude verejnosť požadovať – a verejnosť to požaduje! Niektoré členské štáty sú v skutočnosti malé a možno nie je potrebné uskutočňovať jednu 24-hodinovú cestu za druhou. Budeme mať novú smernicu o porážke zvierat, ktorá zavedie mobilné bitúnky a zníži potrebu prepravy.

Potrebujeme prehodnotiť prepravné podmienky zvierat. Koľkí z nás by ocenili štyri kravy alebo desať oviec v manželskej posteli počas 24 hodín? Takto husto sa zvieratá nakladajú v súčasnosti. Alebo si predstavte, že kurčatá na najvyššej úrovni kamiónu v skutočnosti nechávajú svoje výkaly padať na kurčatá pod nimi. Kto by chcel byť prepravovaný v takých podmienkach? Pozývam všetkých ministrov poľnohospodárstva EÚ, aby so mnou absolvovali cestu zo Štokholmu do Bruselu za rovnakých podmienok. Zaujímalo by ma, koľkí by s pozvánkou súhlasili. Možno by radšej zmenili legislatívu.

Hovoríme o nákladoch. Najvyššími nákladmi v tomto smere sú environmentálne náklady v dôsledku dlhých ciest. Ďalej sú to náklady súvisiace s utrpením zvierat počas dlhých ciest. Dlhé cesty však majú za následok aj horšiu kvalitu mäsa. Majú za následok veľmi reálne zníženie hodnoty. Stresované zviera bude mať mäso oveľa horšej kvality a utrpenie zvierata tak spôsobuje škody v celom reťazci. Myslite na poľnohospodárov, ktorí vynaložili veľa úsilia a peňazí, aby vychovali kvalitné zviera, ktoré potom znehodnotíme v poslednej časti jeho života.

Nie, nový návrh potrebujeme ešte pred voľbami. Nie je mi jasné, ako chceme viesť volebnú kampaň, ak nebudeme mať aspoň návrh Komisie, ktorý by dokazoval, že sa konečne snažíme zlepšiť podmienky zvierat.

Jens Holm, v mene skupiny GUE/NGL. – (SV) Vážený pán predsedajúci, úvodným predpokladom tejto diskusie je, samozrejme, skutočnosť, že zvieratá sú cítiace bytosti. Zvieratá sú schopné cítiť bolesť, stres a trpia úplne rovnako ako my. Pri príprave legislatívy to musíme vziať do úvahy. To sa v súčasnosti nedeje.

V rámci Európskej únie sa preváža čoraz viac zvierat. Je to priamy dôsledok vnútorného trhu. Vnútorný trh vedie ku špecializácii. Zvieratá sa chovajú na jednom mieste, zabijú sa na inom mieste a mäso sa prevezie na tretie miesto. Členské štáty ani nemôžu zakázať prevoz zvierat v záujme zvierat a ich životných podmienok. To je celkom neprijateľné. Švédska štúdia preukázala, koľko zvierat bolo celkovo prevezených cez hranice v rámci Európskej únie. Zistilo sa, že v rámci EÚ-15 sa medzi členskými štátmi EÚ každoročne previezlo všetkými smermi 22 miliónov štvornohých zvierat, ako sú napríklad ošípané, kone a kravy, a tiež 500 miliárd kusov hydiny. To bolo v čase, keď EÚ pozostávala z pätnástich členských štátov. Viete si len predstaviť, aké čísla budú v rámci dvadsiatich siedmich členských štátov. Budú samozrejme omnoho vyššie.

Chcel by som sa opýtať Komisie, kedy budeme mať novú smernicu o preprave zvierat. Pán Kyprianou samozrejme sľúbil, že budeme mať novú smernicu v priebehu tohto volebného obdobia. Je nám Komisia schopná sľúbiť, že my v Európskom parlamente budeme môcť hlasovať, a to za maximálne osemhodinovú dobu prepravy zvierat? Chcel by som tiež položiť niekoľko otázok pánovi Špidlovi. Hovoríte, že päť členských štátov nepredložilo správy, čo je situácia, samozrejme, celkom šokujúca. Čo v Komisii s týmito správami od členských štátov robíte? Analyzujete ich nejakým spôsobom? My v Parlamente by sme privítali analýzu,

správu od Komisie, v ktorej všetko zhrniete a jasne označíte opatrenia, ktoré umožnia zmenu podmienok prepravy zvierat. Takže, kedy budeme mať novú smernicu s osemhodinovým limitom a kedy môžeme dostať analýzu správ od členských štátov?

Godfrey Bloom, v mene skupiny IND/DEM. – Vážený pán predsedajúci, je to, ako zvyčajne, fascinujúce. V tejto snemovni opäť neexistuje žiadny cit pre iróniu. Jedným z najväčších problémov, predovšetkým v Spojenom kráľovstve, je nehorázne nezmyselná lavína pravidiel a predpisov, ktorá pred desiatimi rokmi zasiahla bitúnky a spôsobila zavretie viac ako 1 000 bitúnkov v Spojenom kráľovstve a zapríčinila oveľa dlhšie doby prepravy zvierat.

Môj švager je mäsiar. Vlastní bitúnok v Yorkshire a v istom období – a toto sa dostalo do časopisu *Private Eye* – tam bol hosťujúci veterinár dohliadajúci na veterinára dohliadajúceho na kontrolóra kvality mäsa, ktorý dohliadal na dvoch pracovníkov bitúnku! To je ten typ nezmyslu, ktorý dosiahnete, keď postupujete podľa pravidiel a predpisov tejto inštitúcie. Problémom sú doby prepravy. Teraz sa z Bridlingtonu v mojom volebnom obvode prevážajú ošípané, ovce a dobytok krížom cez Anglicko do Manchestru práve kvôli všetkému tomu zatváraníu bitúnkov. Na toto by sme mali upriamiť našu pozornosť.

Hovorím aj o prevoze koní. Môj kolega, Nigel Farage, mi povedal, že existujú v Európskej únii krajiny, kde sa považujú kone za potravu! Ako Angličan považujem za absolútne neuveriteľné, že ľudia jedia svoje kone. Angličan by nikdy nezjedol koňa, rovnako, ako by nikdy nezjedol svojho psa, či dieťa. Domnievam sa však, že to len poukazuje na nesmierny kultúrny rozdiel medzi nami a ostatnými krajinami tejto únie.

(smiech)

Jim Allister (NI). – Vážený pán predsedajúci, pokračovať nebude jednoduché! Dovoľte, aby som povedal, že nemám akýkoľvek problém s efektívnymi a vhodnými pravidlami upravujúcimi životné podmienky zvierat, ale začínam byť znepokojený, že sa dostávame do kolotoča predpisov a napokon natoľko utiahneme slučku poľnohospodárskemu odvetviu, že jeho praktické fungovanie nebude možné. Signály takéhoto vývoja vidím pri rokovaniach Komisie o revízii maximálnych prepravných dôb a hustoty dobytku pri preprave zvierat.

Pripomeňme si, že Komisia zlyhala pri príprave nariadenia v roku 2005. Ani nie dva roky po tom, ako vstúpila do účinnosti, pokúša sa opäť vypustiť opakovateľnosť osemhodinového limitu. Keďže zastupujem volebný obvod Severného Írska, musím povedať, že by to bolo zničujúce. Pri vývoze zvierat – ktorému sa venujeme – musíme totiž absolvovať cestu po mori a ak bude povolená len jediná osemhodinová doba prepravy, bude to absolútne nedostačujúce a úplne neprijateľné.

Pripomením Parlamentu, že také prísne podmienky nie sú ani v najmenšom porovnateľné s obrovskými vzdialenosťami, na ktoré sú zvieratá prepravované v Južnej Amerike, odkiaľ radostne dovážame! Takže sa opäť dostaneme do situácie, kedy trestáme našich farmárov, ale o prijatý dovoz sa nestaráme.

Musím povedať, že by sme sa mali konečne zbaviť utkvalej predstavy, že si treba odseknúť nos, aby sme si mohli naplúť do tváre.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, toto je ďalšia téma, o ktorej diskusia veľmi rýchlo odhalí, že sú s ňou spojené silné emócie na jednej strane, no súčasne neúprosná realita na strane druhej. Rada by som vyjadrila osobitné poďakovanie predsedovi nášho Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, pánovi Parishovi, za túto tému. Je dôležitá – nie pre vyvolanie emócií, ale pre polozenie nasledujúcich, pomerne špecifických otázok Komisii. Čo sa stalo? Ako môžu byť tieto zlepšenia overené? Máte nejaký dôkaz, a ak áno, aký? Aké máte údaje?

Spomenuli ste niekoľko čísiel, pán komisár, ale ja pevne verím, že medzi členskými štátmi existujú rozdiely, ktoré sú väčšie než fakt, že niektoré členské štáty predložili správy a iné nie. Aká je situácia v súvislosti s implementáciou? Ako je sledovaná preprava na dlhé vzdialenosti? Ako je sledovaná v jednotlivých členských štátoch?

Ďalší závažný problém, ktorý si vyžaduje okamžitú diskusiu sú ťažkosti, ktoré sa objavili ako dôsledok toho, že sme definovali poľnohospodárstvo ako výlučne ekonomické odvetvie a zamieňali ako rovnocenné veci, ktoré by sme mali pokiaľ možno vnímať ako odlišné. Napríklad, aké doplnkové odborné školenie v oblasti prepravy by mali farmári absolvovať? Ako by to malo byť zabezpečené a kto by mal poskytovať také školenie? Kde to musia farmári preukázať, aby získali odbornú spôsobilosť?

Zopakujme si: farmári sú vyškolení v zaobchádzaní so zvieratami, kým prepravcovia zamestnávajú vodičov, ktorí so zvieratami pravdepodobne v živote nepracovali. Toto sú dve veci, ktoré nemôžeme zamieňať, do istej miery sme to však robili.

Druhá okolnosť, ktorá spôsobuje vážne problémy, je táto. Vlastné teľatá môžu farmári prepravovať do vzdialenosti 50 kilometrov. Dovoľte mi v tejto chvíli povedať, že skutočne musíme ďalej zvážiť, a to urýchlene, ako môžeme pomôcť menším bitúňkom pracovať efektívne a zredukovať tak potrebu dlhších ciest.

Farmári teda môžu prevážať vlastné zvieratá do vzdialenosti 50 kilometrov, ale majú problém, ak pri tom zvezú aj susedove zviera. Aj toto by stálo za úvahu. Je limit stanovený správne na 50 kilometrov, alebo by sme možno mali hľadať dôvody na zlepšenie spolu s bitúňkami? Ak farmári prevážajú kone z dôvodu voľnočasového využitia, nie je to žiadny problém, a toto nariadenie neplatí, no ak kone prevážajú na trh, nariadenie platí a musia splniť jeho podmienky. Tieto otázky by sme mali prediskutovať a zodpovedať v ďalších debatách.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). – (PT) Preprava a životné podmienky zvierat sú problematiky, ktoré, ako veľmi dobre vyhlásili pán Parish a ďalší, musia byť vo svojej podstate vnímané z perspektívy civilizácie. Obmedzenie utrpenia zvierat v čo najväčšej miere je etickým imperatívom, ktorý tvorí súčasť nášho kultúrneho dedičstva, napriek zjavnému paradoxu, že sa snažíme ochrániť životné podmienky zvierat v čase, keď mnohé z nich sú na poslednej ceste.

Na druhej strane nesmieme zabudnúť, že cena za implementáciu náročných a finančne nákladných pravidiel do života je problémom, ktorý deformuje hospodársku súťaž a má silný dosah na rozvoj vidieka v niektorých regiónoch Európskej únie.

Regióny a členské štáty, ktoré nemajú možnosť dodávať určité živočíšne druhy v rámci vlastnej produkcie a sú vo väčšej vzdialenosti od centier výroby, ako napríklad moja krajina, majú dnes väčšie ťažkosti s konkurencieschopnosťou ich odvetví prepojených na mäso spracujúci priemysel, kým regióny a členské štáty s prebytkami zažívajú výhody, pretože teraz ľahšie predávajú produkty, ktoré sú už spracované, čo prináša aj neodmysliteľné výhody v súvislosti so zamestnanosťou a pridanou hodnotou.

Keďže táto legislatíva je platná už dva roky, je úplne opodstatnené, aby Komisia predložila jej čo najrozsiahlejšie zhodnotenie, a to nielen v súvislosti s problematikou dôsledného dodržiavania nariadení týkajúcich sa prepravy, ale tiež ekonomických a sociálnych dôsledkov na regióny a členské štáty s nízkou výrobnou kapacitou pre niektoré živočíšne druhy, ktoré sú dôležité pre ľudskú spotrebu.

Myslím teda, že Komisia by mala odpovedať na tieto otázky tak rýchlo, objektívne a vyčerpávajúco, ako je to možné.

Mojca Drčar Murko (ALDE). – (SL) Veľký objem prepravy živých zvierat vedie cez Slovinsko, predovšetkým z krajín východnej Európy do Talianska. Podľa skúseností našich veterinárnych orgánov je platná európska legislatíva pomerne komplexná, ale trochu nepraktická a z pohľadu implementácie komplikovaná.

Najväčším problémom v Slovinsku sú kontroly, pretože po zrušení vnútorných európskych hraníc je zložité kontrolovať, či vodiči kamiónov skutočne dodržiavajú vopred určené oddychové miesta. Mal by som zdôrazniť, že vzhľadom na veľkosť územia Slovinsko nemusí mať vlastné oddychové miesta a že sa namiesto toho dohodlo s Maďarskom a Talianskom. Naliehavo potrebujeme jednotné riešenie, ktoré bude jednotne implementované.

Majúc na pamäti katastrofálnu situáciu v súvislosti s prepravou zvierat na dlhé vzdialenosti na európskych cestách by malo byť preskúmanie nariadenia z roku 2005 príležitosťou na zvýšenie štandardov pre ochranu zvierat. Preprava je úzko prepojená so zaobchádzaním so zvieratami pred porážkou a súhlasím so svojimi kolegami, ktorí dospeli k záveru, že nie je dôvod na povolenie preprav presahujúcich osem hodín.

Z tohto dôvodu presadzujem stanovenie striktniejšieho horného prepravného limitu, a tiež podporujem návrh na zavedenie mobilných bitúňkov.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, nariadenie o ochrane zvierat počas prepravy je mimoriadne dôležité a tento typ informácie je kľúčový. V tomto bode by sa malo zdôrazniť, že veľká časť dovážaného mäsa konzumovaného občanmi Európskej únie nepodlieha podobným opatreniam. Toto nariadenie je jedným z najrozumnejších nariadení o chove a porážaní zvierat.

Uvedomujem si, že veľké potravinárske korporácie často nerešpektujú pracovné práva a nezaobchádzajú so zvieratami náležitým spôsobom. Predovšetkým vo veľkých spoločnostiach dochádza k najhoršiemu zaobchádzaniu so zvieratami. Tento problém sa zriedkavo vyskytuje v malých alebo stredných podnikoch. Jediným riešením je zabezpečiť prísnejšiu kontrolu politiky, kontrolu hraníc a zverejňovať mená spoločností, ktoré porušujú práva zvierat, aby sa im spotrebitelia mohli vyhýbať.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážený pán predsedajúci, veľmi dôležité je prepravovať zvieratá tak, aby sa zaručila ich bezpečnosť a predchádzalo sa ich utrpeniu. Používam tento pojem preto, lebo zvieratá zvyčajne veľmi zle znášajú akúkoľvek motorizovanú prepravu. Dôležité je minimalizovať ju tam, kde je to možné.

Pri úprave bezpečnosti a predchádzaní utrpeniu máme tendenciu všimnúť si dobu prepravy a vzdialenosť. Je to prirodzené, ale príliš zjednodušené v prípade Írska, ktoré, pripomínam, je ostrovom a pritom najväčším vývozcom zvierat. Časové limity a vzdialenosť pri prekonávaní vody, ktorá nás delí od kontinentu a spoločných trhov nemôžu byť bezpodmienečné. Počuli sme odporúčanie uplatňovať pravidlo ôsmych hodín, ale naložiť zviera a prepraviť ho cez vodu trvá viac ako osem hodín. Nie je možné nechať zviera popásť sa uprostred prielivu.

Navrhujem vám, aby sme sa namiesto doby prepravy a vzdialenosti zaoberali podmienkami, v ktorých sú zvieratá prepravované, predovšetkým v prípade Írska.

Lydia Schenardi (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, napriek tomu, že nariadenie o preprave zvierat je v platnosti od januára 2007, nezdá sa, že by členské štáty toto nariadenie systematicky dodržiavali, keďže nepredkladajú požadované ročné správy. Komplexná analýza je problematická, pretože chýba veľká časť potrebných informácií zo zdrojov určených na vykonanie kontrol. Ako členku združení na ochranu zvierat a medziskupiny Európskeho parlamentu pre dobré životné podmienky a ochranu zvierat ma táto problematika obzvlášť zaujíma.

Tieto združenia niekoľko desaťročí neúnavne bojovali, až kým v roku 2007 neboli v tejto oblasti nakoniec zavedené smernice, v súvislosti s ktorými členské štáty teraz preukazujú určitý stupeň nedbalosti. Dokonca sa odvažujem ísť ešte ďalej a nazvať to nechotou, pretože, ako vieme, vykonávanie takýchto kontrol a inšpekcií nie je vôbec náročné. Vieme, kde sú bitúnky, vieme, kde sa chovajú zvieratá a poznáme cesty, po ktorých sa zvieratá prepravujú, tak v čom je problém?

Myslím si, že v dnešnej dobe, keď sa verejnosť celkom správne začína čoraz viac zaujímať o ochranu zvierat na farmách, bitúnkoch a počas prepravy, je dôležité, aby členské štáty brali ohľad na tieto názory.

Keďže som dostala možnosť vyjadriť sa, rada by som ešte dodala, že pokiaľ ide o prepravu, bez ohľadu na dĺžku prejdenej vzdialenosti, je nevyhnutné zohľadniť aj príslušné miestne klimatické podmienky. Cesta, ktorá v Holandsku trvá niekoľko hodín na jar sa veľmi líši od cesty rovnakej dĺžky uprostred leta v krajine akou je Grécko. Nemali by sme v druhom prípade stanoviť povinnú nočnú prepravu?

Bola by som povďačná, keby ste v budúcnosti mohli zvážiť tento návrh.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, pokiaľ ide o legislatívu, zaoberáme sa relatívne novým nariadením o ochrane zvierat počas prepravy, keďže toto nariadenie vstúpilo do platnosti len v januári 2007. Myslím si, že všetci sme dúfali, že sa požiadavky nariadenia budú dodržiavať od prvého dňa, bol by to však zázrak, pretože nariadenie je veľmi podrobné a oprávnené kladie vysoké požiadavky na členské štáty aj prevádzkovateľov.

Vítam dnešnú otázku na ústne zodpovedanie pána Neila Parisha, predsedu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, pretože chceme zistiť, či je toto nariadenie účinné. V prvom rade však potrebujeme vedieť, že sa implementuje, pretože nás zaujíma, ako sa zvieratá prepravujú v rámci Európskej únie.

V krajinách s rozsiahlym odvetvím chovu dobytky, akou je Írsko, bolo vykonané množstvo práce, aby sa implementovali nariadenia od prvého dňa, a to v samotnom sektore a aj v oblasti, ktorá sa zaoberá monitorovaním – ministerstvo poľnohospodárstva a ďalšie orgány. Prevádzkovatelia s licenciou investovali veľký objem peňazí do zlepšenia prepravy a aby splnili požiadavky na školenie a kvalifikáciu podľa tohto nariadenia. Všimla som si, že práve tento mesiac v Írsku prebieha množstvo školiacich kurzov pre vodičov vozidiel prepravujúcich dobytok, ovce, kozy, ošípané, kone a hydinu – otázka, ktorú nastolila pani Jeggleová – a možno by ostatné členské štáty mali urobiť to isté.

Zaujímavé je, že nariadenie sa týka prepravy zvierat v súvislosti s hospodárskou činnosťou. Obávam sa, že ignorujeme ochranu domácich zvierat; videla som napríklad ľudí, ktorí si myslia, že sa vedľa starať o zvieratá,

ale robia to veľmi zle, a veľmi často sú to práve títo ľudia, ktorí trvajú na presadzovaní konkrétnych pravidiel v poľnohospodárskej a hospodárskej činnosti. Na toto by sme mali upriamiť našu pozornosť.

Som presvedčená, že vo všeobecnosti sú vozidlá na prepravu zvierat oprávnené a vybavené licenciami a spĺňajú normy na ochranu zvierat – pretože je v záujme ich existencie, aby tak robili: potrebujú prepraviť zvieratá v dobrom stave, aby vyhovovali potrebám kupujúcich. Problém nastáva v neregulovanom sektore, kde sa pravidlá netýkajú všetkých, a práve na toto sa musíme zamerať. Kto sú ľudia, ktorí konajú mimo pravidiel a ako ich môžeme chytiť a vylúčiť z odvetvia?

Dovoľte mi, aby som na margo časových limitov a pravidla dodržiavania osemhodinovej doby prepravy povedala, že dôvodom, prečo mala Európa ťažkosti so zavedením tohto nariadenia je, že mnoho členských štátov vrátane Írska vie, že je potrebné prepravovať zvieratá na dlhšie vzdialenosti, ale tiež vieme, ako sa o zvieratá starať pri takejto preprave. Takže nemôžem súhlasiť s tými, ktorí chcú znížiť dobu prepravy, ale súhlasím, že prioritne potrebujeme zaručiť ochranu zvierat.

Pokiaľ ide o kone, hovorievam, že by som chcela byť plnokrvníkom, pretože tie vždy cestujú prvou triedou. Ľudia sa očividne dobre starajú o zvieratá vysokej ekonomickej hodnoty, a v súčasnom ekonomickom poklese sa obávam o ochranu koní, bodka. Povedala by som: žiadne ďalšie pravidlá. Možno už ich máme príliš veľa a dusia sektor, ktorý ich dodržiava. Uplatňujme však pravidlá pre všetkých, a tých, ktorí ich nedodržiavajú, vylúčme zo systému.

Robert Evans (PSE). - Vážený pán predsedajúci, rád by som zablahoželel pánu Parishovi za to, že nastolil túto otázku. Bez ohľadu na naše politické rozdiely, a napriek jeho ľudskému nedostatku si myslím, že v tomto smere má veľmi správny názor a podporujem ho. Potrebujeme, aby toto nariadenie bolo úspešné a všeobecne platné, ale mám množstvo výhrad a nesúhlasím s niektorými kolegami, ktorí dnes ráno vystúpili.

Pán Stevenson povedal, že dlhé cesty sú nevyhnutné – ja vravím: nie sú. Pani Jensenová hovorila o 24-hodinovej preprave – nie je potrebná. Pán Allister, poľnohospodárske odvetvie si musí položiť niekoľko otázok. Ako civilizovaná spoločnosť sa musíme pozrieť na celú otázku, celý zámer a celú myšlienku prepravy zvierat na dlhé vzdialenosti a potom na ich zabíjanie. Keby som jedol mäso, spýtal by som sa, ako môže utrpenie počas cesty, o ktorom vieme, dehydratácia, stres a – kolegovia z Írska, severských a južanských štátov – preprava po mori, nakoniec zlepšiť kvalitu produktov?

Podľa mňa to z ekonomického hľadiska nedáva žiadny zmysel. Nedáva to ani humanitárny zmysel. Preto som za úplný zákaz prepravy zvierat, ktorý, som o tom presvedčený, by podporil vidiecke ekonomiky. Chcel by som povzbudiť miestnych výrobcov, áno, malé a stredné podniky, ako ktosi povedal, čo by umožnilo konzumáciu potravín čo najbližšie k miestu výroby.

Ak sa tak nestane, a viem, že v blízkej budúcnosti sa tak nestane, myslím si, že budeme potrebovať realistické presadzovanie súčasného nariadenia a budem naliehať na Komisiu, aby využívala všetky orgány v Európe – policajtov na diaľniciach, ak to bude potrebné – aby zastavovali a kontrolovali nákladné autá a zisťovali, či je preprava vykonávaná plne v súlade s požiadavkami tejto legislatívy.

Fiona Hall (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, zväžila Komisia dôsledky nedostatočnej implementácie nariadení o dobrých životných podmienkach zvierat na ľudské zdravie? Preprava, najmä preprava na dlhé vzdialenosti s nedostatkom miesta, vyvoláva stres a stres znamená väčšiu náchylnosť na ochorenia. To platí zvlášť pre kone, keďže vedecké štúdie ukazujú, že preprava robí z koní mrciny. To znamená, že vylučujú oveľa viac, ako za normálnych okolností, čo výrazne zvyšuje riziko šírenia chorôb. Mnohé prepravované zvieratá smerujú na bitúnky – v EÚ ich je každý rok 320 miliónov – takže to znamená veľké zvýšenie rizika prenosu chorôb, napríklad salmonely, do potravinového reťazca.

Keď zoberieme do úvahy veľmi slabú implementáciu platných pravidiel a stres spojený s dlhými cestami, aj napriek dodržaniu predpísaných zastávok na oddych, najmä pre kone, plánuje Komisia predložiť, tam kde je to potrebné a na základe vedeckých dôkazov, konečný a všeobecne platný limit na dobu prepravy? Bolo by to v záujme dobrých životných podmienok pre zvieratá a tiež ľudského zdravia.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, problém prepravy zvierat je nesmierne dôležitý a je dobré, že Parlament sa tejto téme opäť venuje. Menej pozitívna je však skutočnosť, že zlyhávame pri účinnej implementácii tohto nariadenia.

Vítam skutočnosť, že počas našej dnešnej diskusie sa naďalej zameriavame na prepravu koní. Je to vítaná správa nielen preto, že chovám kone, ale aj preto, že normy sa v tejto oblasti rozhodne nedodržiavajú. Rád by som túto príležitosť využil na vyhlásenie, že kone dokážu porozumieť človeku. Hoci však kone vždy

chápu nás, nie vždy rozumieme my im. Kone, podobne ako ľudia, cítia obavu, strach, a sú schopné ľuďom dôverovať. Spomínam si na prípad, keď vážne chorý kôň na klinike nedovolil veterinárovi urobiť mu čokoľvek, pokiaľ pri ňom nebola moja dcéra. Len čo moja dcéra prišla, mohli si s ním robiť čokoľvek. Jednoducho jej veril. Tak, ako my ľudia nie vždy dôverujeme lekárom, ten kôň neveril veterinárovi, ale veril blízkej osobe. Preto si myslím, že ľudia zlyhávajú v schopnosti porozumieť koňom, keď sú vystrašení, alebo keď sa snažia brániť. Namiesto toho, ľudia považujú takéto ich správanie za neposlušnosť. Vlastník koňa zbije. Kôň ale vie, prečo je jeho pán nahnevaný a vie, ako sa mu podriaďiť. To je dôvod, prečo som zaviazaný všetkým poslancom, ktorí sú tiež schopní pristupovať k tomuto problému z pohľadu dobra, vnímať ho ako záležitosť, v ktorej figuruje živá bytosť a vnímať ho s istou dávkou ľudskosti.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predseda, opäť raz v tomto Parlamente diskutujeme o preprave zvierat a opäť raz nedosiahneme jednoznačný záver. Po prvé, platná legislatíva ďaleko zaostáva za ambíciami Parlamentu, ako v správe vysvetlil môj predchodca Albert Jan Maat, ktorý podľa mňa správne načrtnol rozdiel medzi zvieratami určenými na porážku a iným dobytkom. Skutočne, boli vykonané kroky v oblasti školenia vodičov, lepších prepravných podmienok a využitia satelitného navigačného systému, ale to určite nestačí.

Po druhé, monitorovanie ostáva Achillovou päťou tejto legislatívy. Monitorovanie na európskej úrovni zaostáva za požadovaným stavom a je naďalej príliš organizované na národnej úrovni. Nutne tu teda potrebujeme dohody o vybavovaní sťažností a zhromažďovaní dôkazov naprieč hranicami. Tiež by som bol rád, keby Potravinársky a veterinárny úrad zintenzívnili monitorovacie úsilie. Môj pozmeňujúci a doplnujúci návrh na uvoľnenie väčšieho množstva prostriedkov pre tento cieľ v rámci rozpočtového procesu bol odmietnutý *inter alia* Európskou komisiou. Aj teraz sa Európska komisia odvoláva na národné správy, ktoré bude posudzovať len na papieri. Poumýva si Európska komisia v tejto veci ruky alebo sa rozhodne garantovať skutočné celoeurópske monitorovanie, *ad hoc* inšpekcie vykonávané európskymi inšpektormi a európsky dohľad?

Ďalšie zlepšenia, ktoré je potrebné uskutočniť v rámci platnej legislatívy, sú: viac a lepšie vybavené odpočívacie miesta v rámci Európskej únie a navyše, presnejšie stanovené podnebné podmienky pre rôzne živočíšne druhy, a napokon, musíme začať pracovať na povinnom využívaní satelitných systémov s prístupom autorizovaných osôb k centrálnej databáze.

Napriek neúplnému prehľadu o skutočnej implementácii tejto legislatívy v rámci Európy zachytávame, samozrejme, isté správy, napríklad z Rakúska, kde miestny kontrolór údajne videl mnoho prázdnych kamiónov jazdiť napríklad smerom do Poľska a Českej republiky, ale nevidel návrat naložených vozidiel smerom na juh Európy. Znamená to, že keď sú tieto kamióny naložené, rozhodnú sa obísť Rakúsko, aby sa azda vyhli monitorovacím predpisom, ktoré sú v Rakúsku prísnejšie ako v okolitých krajinách? Z môjho pohľadu je to náznak toho, že legislatíva sa uplatňuje v jednotlivých členských štátoch veľmi odlišne.

Ďalším problémom je úloha veterinárov, ktorí musia podpísať prepravu. Pán komisár, v niektorých prípadoch sa títo veterinári stali len strojmi na pečiatkovanie. Istotne nemôže nikto s čistým svedomím potvrdiť prepravný plán pre kone z Rumunska do južného Talianska v trvaní 24 hodín. Posledných 500 kilometrov tejto trasy by podľa tohto prepravného plánu trvalo 2,5 hodiny. To vás núti premýšľať, či mali byť tieto zvieratá prepravované vo Ferrari.

Napokon, mladé zvieratá, najmä šteňatá, napríklad, sú prepravované po celej Európe bez akejkoľvek právnej úpravy. Chcel by som preto vyzvať Európsku komisiu, aby sa tomu venovala.

V Parlamente sme si svoju domácu úlohu splnili, teraz očakávame návrhy Komisie, ktoré by mali prísť pred nadchádzajúcimi voľbami do tohto Parlamentu.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Vážený pán predseda, podobne ako niektorí iní kolegovia, sa sústredím na prepravu koní. V súčasnosti existujú združujúce dôkazy o tom, že pravidlá EÚ, ktoré mali zabezpečiť dobré životné podmienky koní počas prepravy na veľké vzdialenosti, sa nerešpektujú, čoho dôsledkom sú veľmi zlé podmienky a zbytočné utrpenie zvierat. V niektorých prípadoch sú kone natlačené ako sardinky v oceľových nákladných automobiloch, kde môže teplota presiahnuť 40 stupňov Celzia. V niektorých prípadoch sú tieto kone prepravované tisíce míľ bez stravy alebo vody, čo im spôsobuje ujmu na zdraví, či dokonca smrť.

Má Komisia informácie o tom, koľko porušení nariadenia (ES) č. 1/2005 bolo podaných na súd členskými štátmi od nadobudnutia jeho účinnosti dňa 5. januára 2007, a či budú vymáhané nariadenia EÚ o zosúladenom sledovaní vozidiel prostredníctvom satelitného navigačného systému? Existuje nejaký spôsob, ako môžu

jednotlivci získať prístup k údajom, ktoré boli získané sledovaním pohybu zvierat v rámci členských štátov? Viem, že Komisia má k týmto informáciám prístup, ale jednotlivci nie. Chcela by som, prosím, odpovede na tieto tri konkrétne otázky.

Den Dover (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, je pre mňa potešením zapojiť sa do najdôležitejšej diskusie tohto predpoludnia, a zdôrazním, ako veľmi je preprava živých zvierat dôležitá pre severozápadné Anglicko. Ako povedal predseda Výboru pre poľnohospodárstvo, ak je potrebná preprava mäsa, oveľa radšej by sme boli, keby tieto zvieratá boli zabité a potom prepravené ďalej na spracovanie. Na Severozápade však máme množstvo koní, množstvo oviec a množstvo dobytky – množstvo presunov zvierat.

Bol som členom národného parlamentu 18 rokov. Toto bol ustavičný problém, na ktorý moji voliči mojim prostredníctvom zas a znova upozorňovali. Prehlasujem, že veci sa za posledných 10 či 20 rokov veľmi nezlepšili.

Som rád, že sa otvorila táto problematika. Prvým rokom bol rok 2007, správy mali byť v júni 2008, ale za plánom zaostávame. Počúval som, čo hovoril pán komisár – že sa pozrie na výhody satelitného monitorovania. To je dobrý nápad. Ale upozorňujem pána komisára, že v nariadení je, celkom správne, obsiahnuté množstvo podrobných kontrol – ako napríklad spôsobilosť na prepravu zvierat, prepravné postupy, dopravné prostriedky, námorné prepravné kontajnery, integrované prepravné lehoty, doby odpočinku, priestorové obmedzenia – to všetko sú veci, ktoré nie je možné sledovať satelitom. Sú na to potrebné podrobné kontroly a je potrebné sa z toho poučiť.

Dúfal som, že v jeho posledných pripomienkach bude termín, do ktorého by mohol pripraviť a predložiť svoje návrhy a závery z úvodného obdobia implementácie nariadenia, pretože čím skôr sa niečo vykoná pre zlepšenie situácie, tým lepšie.

Je otrasné, že zvieratá musia v posledných dňoch svojho života podstúpiť tieto dlhé doby prepravy. Podobne, ako v súvislosti s vajcami a sliepками vo voľnom výbehu, spotrebitelia chcú vidieť, že sme ľudskí pri zaobchádzaní so zvieratami a zaplatia aj vyššiu cenu za mäso, pretože chcú vidieť našu starostlivosť o tieto zvieratá, ktoré sú také vzácne a potrebné pre naše stravovacie potreby.

PRESEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Samuli Pohjamo (ALDE). - (FI) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pánovi Parishovi patrí za túto rozpravu moja vďaka.

Je veľmi dôležité zabezpečiť ochranu dobrých životných podmienok zvierat. Komisia musí zabezpečiť, aby nariadenie o preprave zvierat bolo dôsledne implementované a monitorované v rámci celej EÚ.

Legislatíva EÚ o preprave zvierat je prísna. Opakujúce sa vážne problémy s prepravou zvierat majú na svedomí hrubé porušenia práva. Platné nariadenia o lehotách na prepravu zvierat a ich úpravy sú postačujúce v prípade, že sú náležite monitorované a súčasne, ak sú na prepravu využívané vozové parky najvyššej kvality. Tie musia mať riadnu ventiláciu, kontrolu teploty, systém pitnej vody a satelitný navigačný systém. Navyše, vodiči musia byť vyškolení a potrebujeme aj vypracované manuály vhodných podmienok na prepravu zvierat, ako sa to v súčasnosti deje v mnohých členských štátoch.

Myslím, že je dôležité správne implementovať platné nariadenie o preprave zvierat v rámci celej EÚ a skúsenosti z implementácie vziať do úvahy pred akýmkoľvek návrhom nových nariadení.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, spoločenstvo môže konštruktívne spolupracovať iba vtedy, ak všetci dodržiavajú predpisy a pravidlá. Najmä farmári prisudzujú najväčšiu dôležitosť zabezpečeniu takej prepravy zvierat, aby mäso, ktoré sa po porážke dostane ku spotrebiteľom, bolo tej najlepšej kvality a čo najmenej dotknuté stresom. Čierna ovca musí byť označená a vystavená hanbe, pretože tieto porušenia nariadení sú neprijateľné a vrhajú zlé svetlo na celé odvetvie.

Musíme úspešne obmedziť prepravu živých zvierat na porážku. Dúfam, že napokon dokážeme dospieť ku zrozumiteľnej situácii v tomto smere a tiež, že na to existuje vedecké opodstatnenie. Pán komisár, rada by som zopakovala svoju výzvu na riešenie a potrestanie dovozu z tretích krajín, ktorý nespĺňa pravidlá rovnakým spôsobom, ako by išlo o prepravu zvierat v rámci EÚ.

Richard Corbett (PSE). – Vážení pán predsedajúci, táto rozprava ukázala, že tu existujú prinajmenšom veľké pochybnosti o tom, či platná legislatíva funguje, či je dostatočne uplatňovaná vo všetkých členských štátoch a tiež, či môže byť náležite uskutočniteľná. Je možné uplatniť túto legislatívu v prípade medzinárodnej prepravy zvierat?

Budeme musieť preskúmať, či je potrebný návrat k myšlienke nekompromisného osemhodinového limitu bez výnimiek a obmedzení predpisu – možno okrem námornej prepravy z ostrovov, ale inak bez ďalších obmedzení.

Kolegov bude možno zaujímať, že existuje nová webová stránka, ktorá sa angažuje presne v tejto záležitosti a zbiera podpisy pod petíciu. Je to: www.8hours.eu. Mnohí poslanci a ďalší poslucháči tejto rozpravy by mali možno záujem navštíviť túto webovú stránku.

Sylwester Chruszcz (UEN). – (PL) Vážení pán predsedajúci, na tému ľudského zaobchádzania a toho, do akej miery sme civilizovaná spoločnosť, bolo dnes povedané mnoho. Súhlasím, že vo všeobecnosti sú naše diskusie a tvrdenia krokom správnym smerom. Táto diskusia je veľmi potrebná.

Chcel by som len upozorniť na to, že hoci smer, ktorým sme sa vybrali, je celkom oprávnený a správny, nemali by sme farmárov a podniky zaťažovať neprirodzeným, či zbytočným bremenom, čomu, ako som si istý, sa dokážeme vyhnúť. Jednoducho vyzývam Komisiu a nás všetkých v Európskom parlamente na uistenie, že nedoviedeme tento dobrý projekt k istým nepotrebným ťažkostiam. Dodnes pevne presadzuje tieto celkom opodstatnené riešenia. Chcem vás tiež vyzvať, aby sme predišli zaujatiu selektívneho prístupu v neskoršom období. My všetci, menovite všetky krajiny Spoločenstva, Európskej únie, potrebujeme rovnaký prístup. Dnes, napríklad, sa obávam o...

(Predsedajúci prerušil rečníka)

Constantin Dumitriu (PPE-DE). – (RO) Pokusy na zvieratách predstavujú dôležitý stupeň v biologickom a lekárskom výskume. V rámci tejto aktivity musíme upriamiť osobitnú pozornosť na starostlivosť o zvieratá využívané na vedecké a pokusné účely. Európska únia musí rozhodne uviesť príklad, ako sa o tieto zvieratá postarať a umiestniť ich.

Smernica Európskej komisie č. 86/609 je staršia viac ako 20 rokov a upravuje tieto aspekty len neurčitým a nezaujatým spôsobom. Podľa štatistík bolo počas tohto obdobia použitých na pokusy v celej Európe približne 235 miliónov zvierat, z toho viac ako 12 miliónov ich bolo každoročne zabitých v laboratóriách Európskej únie.

Poskytnutie starostlivosti zahŕňa celý rad materiálnych a iných podmienok, ktoré musia byť zabezpečené pre dotknuté zvieratá. Každý aspekt, od obchodu so zvieratami, cez prepravu a zákrok, až po usmrtenie a zničenie života zvierata, musí byť uskutočnený v súlade s prísnyimi medzinárodnými a národnými ustanoveniami súvisiacimi so živočíšnym druhom, kategóriou zvierat a okolnosťami v záujme ochrániť ich, pokiaľ je to len možné, pred fyzickým a duševným utrpením.

Táto starostlivosť vyžaduje...

(Predsedajúci prerušil rečníka)

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Nové členské štáty, budem osobitne odkazovať na moju krajinu, Rumunsko, potrebujú, ako tu už bolo povedané, podporu pri posilnení orgánov zodpovedných za kontrolu uplatňovania nariadenia týkajúceho sa prepravy zvierat, o ktorom dnes diskutujeme.

Z tohto pohľadu je veľmi zložitá pre veterinárne orgány v Rumunsku kontrolovať prepravu zvierat bez asistencie polície, ktorá je jedinou inšinciou s právomocou zastaviť dopravné prostriedky pri preprave.

Druhým problémom špecifickým pre Rumunsko je pokračovanie, očividne v oveľa menšom rozmere, v sezónnom presune dobytká na iné pasienky, čo je záležitosť, ktorá by mala byť vnímaná, podľa môjho názoru, ako samostatná otázka, a pokiaľ možno, zachovaná.

Treťou a poslednou témou, o ktorej chcem hovoriť, sú obavy, ktoré by sme mali mať v súvislosti s právomocami týkajúcimi sa kontrol a správ, o ktorých diskutujeme.

(Predsedajúci prerušil rečníka)

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, som skutočne presvedčená, že kvalita vozidla a zručnosť vodiča sú rovnako, ak nie viac dôležité, než dĺžka prepravy. Dve hodiny v rachotine alebo zničenom vozidle pri jazde nadmernou rýchlosťou, najmä v zákrutách, majú oveľa vážnejšie účinky na dobré životné podmienky zvierat, ako osem, či desať hodín v pohodlnom, dostatočne vybavenom modernom kamióne, ktorý jazdí opatrne a s ohľadom na zvieracích pasažierov.

Dobré životné podmienky koní určených na bitúnok ostávajú vážnym problémom a prichádzajú stále ďalšie dôkazy o tom, že niektoré členské štáty ignorujú – možno vedome – legislatívu v tejto oblasti. Pán komisár, dostali ste výročnú správu z Írska z minulého júna? Ktoré krajiny nepredložili správu? Budú tieto správy prístupné na internete? A máte podrobnosti o počte konaní, ktoré boli začaté v jednotlivých členských štátoch? Odpovedzte mi, prosím, na tieto štyri otázky.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Európska únia si vysoko cení korektné zaobchádzanie so zvieratami počas celého obdobia chovu, od narodenia po bitúnok. Ako vieme, kvalita mäsa závisí od toho, ako sa so zvieratami zaobchádza počas chovu a prepravy.

Normy na ochranu zvierat počas prepravy si vyžadujú úpravu pre jednotlivé živočíšne druhy na základe vedeckých podkladov. Takže potrebujeme prehodnotiť toto nariadenie. Vzhľadom na požiadavky obchodu sú zvieratá prepravované na určité vzdialenosti, ktoré sú často príliš dlhé a na ich prekonanie je potrebný nezanedbateľný časový úsek. Je preto dôležité rešpektovať stanovené princípy a normy. To je dôvod, prečo je celkom opodstatnená otázka, ako a či je legislatíva EÚ o preprave zvierat implementovaná. Mali by sme zhodnotiť situáciu v určitých členských štátoch. Mali by sme pamätať na to, že toto všetko má vplyv na náklady a na produktívnu konkurencieschopnosť. Občania Európskej únie sú veľmi citliví...

(Predsedajúci prerušil rečníka)

Neil Parish (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, budem veľmi stručný, pretože som pôvodca tejto témy. Mohol by som povedať pánovi komisárovi predtým, ako bude rekapitulovať, že z troch otázok odpovedal na prvú, vzhľadom na to, že spomenul členské štáty, ktoré doposiaľ nepredložili správu. Čo naozaj chcem vedieť, je: uskutočnila už Komisia predbežnú analýzu správ a toho, čo sa deje? A ešte, predloží v budúcnosti Komisia správu o nariadení? To je to, čo naliehavo potrebujeme.

Potrebujeme tiež prvotriedne skúsenosti, pretože napríklad Slovinsko sleduje vozidlá po celej svojej krajine. Otvorene povedané, mnohé krajiny odvádzajú dobrú prácu a iné odvádzajú prácu zlú. Uskutoční Komisia v tomto nálezitú analýzu a kedy ju predloží?

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predseda, vážené dámy, vážení páni, rímske právo definuje zviera ako vec. Spomínam si na jeden vojenský predpis, ktorý stanovuje, že v samostatnom vagóne sa môže prevážať 8 koňov alebo 48 mužov. To naznačuje, že v priebehu vývoja civilizácie sa dospelo k poznaniu, že medzi ľudskými bytosťami a zvieratami je väčšia príbuznosť ako medzi ľudskými bytosťami a vecami. Podľa môjho názoru rozvoj civilizácie nás priviedol k poznaniu, že zvieratá nie sú veci, že sú to živé bytosti, ktoré majú svoje imanentné práva a tento názor sme vyjadrili v našich predpisoch. Myslím, že možno povedať, že v súčasnosti sa sformulovali Európske smernice a že tie bezpochyby predstavujú pokrok pre civilizáciu. Na druhej strane rozprava jasne ukázala, že nie sú uplatňované konzistentne, a že jestvujú dôvody pre ďalšie vylepšenia ich štruktúry.

Komisia súhlasí s týmito všeobecnými vyhláseniami a vo svojich aktivitách sa bude tiež usilovať o zlepšenie systému uplatňovania kontroly a sledovanie situácie. Teraz prebieha proces zostavovania nových smerníc, ktoré sa budú usilovať o zohľadnenie posledných vedeckých zistení zo širokého spektra oblastí, pretože, ako jasne ukázala aj táto rozprava, ide o komplexný problém. Nie je to jednoduchá záležitosť, nestačí povedať „dobré, prijímame jedno alebo dve opatrenia a vec sa vyrieši“. Podľa môjho názoru rozprava tiež jasne ukázala, že myšlienka ochrany hospodárskych zvierat a zvierat všeobecne predstavuje myšlienku, ktorá nevychádza len z praktického hľadiska ochrany konzumentov. Máme sklon prijímať určité ochranné opatrenia aj keď nemajú skutočný význam pre spotrebiteľov a neprinášajú reálny zisk jednoducho preto, lebo to je významná etická otázka.

Rád by som sa pokúsil odpovedať na niektoré špecifické otázky. Položená bola celá séria otázok a my sme samozrejme pripravení odpovedať jednotlivým poslancom Parlamentu podrobnejšie na otázky, ktorých sa teraz nedotknem. Jedna z otázok sa týkala krajín, ktoré nepredložili správu, čo som spomenul aj vo svojej úvodnej reči. Keďže ide o významnú otázku, pripomeniem, že týmito krajinami sú Cyprus, Litva, Malta, Bulharsko a Luxembursko. Táto otázka sa nevzťahuje na Írsko, ktoré si splnilo svoje povinnosti. Ostatné otázky týkajúce sa prístupu k informáciám. Chcem pripomenúť, že teoreticky je možné publikovať rôzne

národné správy, ale nariadenie umožňuje členským štátom odmietnuť to z dôvodu dôvernosti údajov. Žiadny členský štát to však nespravil. V prípade požiadavky na publikovanie správy sa Komisia potom opýta členských štátov, či si želajú uplatniť zásadu dôvernosti. Keďže nepredpokladám, že sa tak stane, správa sa bude môcť publikovať v plnom znení a podľa môjho názoru to bude podnecovať ďalšiu rozpravu. Výročné správy prešľudujú vlastní experti Komisie a súčasne sa doplnia o zistenia získané predstaviteľmi Komisie z praxe, čím sa vytvárajú základy pre ďalšie konštatovanie plnenia podmienok nariadení a ďalšie úvahy o rozvoji právneho a organizačného systému EÚ v tejto oblasti.

Čo sa týka otázky ďalšieho návrhu smernice na doplnenie právneho systému, ako som už uviedol, Komisia pracuje na takýchto návrhoch a usiluje sa aplikovať aktuálne vedecké poznatky. Predložená bola otázka, koľko konaní o porušení povinnosti prebieha v súčasnosti. V súčasnosti prebiehajú dve konania a boli podané dve alebo tri požiadavky voči Andalúzii respektíve Španielsku. V roku 2008 bola vykonaná podrobná kontrola celkom v šiestich členských štátoch. Vážené dámy, vážení páni, chcel by som sa vám ešte raz poďakovať za rozpravu, ktorá bola vyčerpávajúca a ktorá jasne ukázala, že stanoviská Komisie a Parlamentu sú si veľmi blízke. Podľa môjho názoru je to sľubný znak ďalšieho pokroku v tejto obzvlášť citlivej oblasti.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Neena Gill (PSE), písomne: – Vážení páni predsedajúci, zdá sa, že zákony, ktoré sme tu prijali, opäť neboli implementované vo všetkých členských štátoch. Smernica o preprave zvierat je v platnosti už dva roky, ale stále dochádza k rozsiahlemu porušovaniu práv zvierat, obzvlášť v preprave a porážke koní. Chcela by som sa opýtať Komisie, aké kroky podniká, aby sa zaistilo, že kone budú porážané v krajine pôvodu a nebudú musieť podstupovať dlhú a stresujúcu cestu do krajín spotreby.

Ja a ľudia, ktorých zastupujem, máme obavu najmä z toho, že tieto zvieratá sa prepravujú vo veľmi zlých, podmienkach, natlačené, v špine a s obmedzeným prísunom potravy a vody. To nie je nevyhnutné. Nemôžeme zastaviť konzumáciu mäsa, takže keď sa majú zvieratá porážať, musia sa porážať v krajine ich pôvodu a do iných krajín prepraviť po porážke. Okrem toho musia byť spotrebiteľia informovaní o tom, ak mäso, ktoré jedia, nie je miestne, ale pochádza z oblastí vzdialených stovky kilometrov.

Pán predsedajúci, pre dobro týchto koní sa všetko úsilie, ktoré sme tu v Parlamente vynaložili v oblasti práv prepravovaných zvierat, nesmie naďalej ignorovať.

3. Stredomorská strava (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je ústna otázka na Komisiu predložená pánom Parishom v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka na tému stredomorskej stravy, ktorú zhodou okolností prísne dodržiava pán predsedajúci tohto plenárneho zasadnutia s viac než uspokojivými výsledkami.

Neil Parish, autor – Vážení páni predsedajúci, teší ma, že dodržiavate stredomorskú stravu a vidím, že vám veľmi prospieva!

Ako som tu dnes dopoludnia videl, v pozícií predsedu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, existuje mnoho tém, o ktorých môžeme diskutovať. Hovorili sme o preprave zvierat, čo je veľmi dôležitá téma, a teraz hovoríme o ďalšej dôležitej téme: stredomorskej strave.

Jednou z úloh, ktorú som dostal ako predseda Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, a s ktorou sa obzvlášť snažíme popasovať, je, aby pri príležitosti Rady ministrov z dňa 16. júla 2007 Komisia znovu zdôraznila svoju úplnú podporu pre menovanie stredomorskej stravy ako nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Táto nominácia bude preskúmaná v roku 2009 – vlastne už bola – určenou komisiou UNESCO. Plánuje Komisia vytvoriť špecifickú a koordinovanú stratégiu na podporu tohto menovania, keďže už postupujeme rýchlo dopredu?

Ako som uviedol, zastupujem tu Výbor pre poľnohospodárstvo, ale keď hovoríme o strave, pravdepodobne zastupujem všetky krajiny, pretože jedna z úžasných vecí na Európe je jej diverzita a kultúra a súčasťou tejto diverzity a kultúry je samozrejme naše jedlo.

Stredomorská strava je veľmi dobrá. Čo vlastne je stredomorská strava? Som si istý, že by sme sa v dnešné dopoludnie vedeli o tom rozprávať veľmi dlho, ale vo všeobecnosti je to strava bohatá na olejnaté ryby, olivový olej, ovocie a zeleninu. Niet pochyb, že je to veľmi chutná strava a podľa mojich rozmerov môžete

vidieť, že som jej veľkým priaznivcom. Je to tiež zdravá strava: je bohatým zdrojom esenciálnych mastných kyselín a antioxidantov, čo je kombinácia, ktorá pomáha znížiť hladinu cholesterolu a chrániť srdce. Aktuálny lekársky výskum tiež naznačuje, že môže pomôcť znížiť riziko ochorení ako je napríklad demencia.

Keď navštívite stredomorské krajiny, môžete vidieť, že ľudia túto stravu majú radi, a nielen tí, ktorí tu žijú, ale aj mnohí z nás, ktorí cestujú do stredomorských krajín, najmä keď túžia po slnku a tiež veľmi dobrom jedle.

Je to niečo, čo vo svete, v ktorom všetko vyzerá byť rovnaké, musíme brať vážne. Vidíme, ako sú nové generácie bombardované reťazcami rýchleho občerstvenia, nebudem ich teraz všetky menovať, ktoré sa rozširujú po celej Európskej únii. Mali by sme si zapamätať, že reťazce rýchleho občerstvenia majú síce svoju úlohu, ale bolo by strašné, keby sme v budúcich rokoch na cestách Európou našli iba rýchle občerstvenie. Keď cestujeme časťami Spojených štátov amerických, najmä po západnom pobreží, zdá sa, že tam majú iba siete rýchleho občerstvenia a to je to posledné, čo by sme chceli v Európskej únii.

Ako som povedal, musíme podporovať stredomorskú stravu, je to veľmi dobrá myšlienka pre kultúru a diverzitu. Myslím, že v budúcnosti sa budeme musieť pozrieť na ďalšie formy stravy v rámci Európskej únie, pretože vám chcem jasne povedať, že hoci som veľkým zástancom stredomorskej stravy, neprišiel som sem ako predseda Výboru pre poľnohospodárstvo podporiť iba stredomorskú stravu. V Európe existujú ďalšie typy stravy, ktoré sú rovnako dobré, ale s odlišnými vlastnosťami a jedlami.

Takže toto je začiatok mnohých nadchádzajúcich vecí a ako som povedal, chcel by som skutočne vedieť, ako plánuje Komisia aktívne podporiť túto snahu počas prebiehajúceho roka. Tešíme sa na ocenenie stredomorskej stravy a tiež na to, ako si niekedy v budúcnosti zase dáme dobrú stredomorskú stravu.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som začať zdôraznením významu zdravej stravy v prevencii chorôb. Ako poslanci Európskeho parlamentu viete, že Biela kniha o stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe, ktorú Európska komisia prijala dňa 30. mája 2007, spája všetky stratégie Spoločenstva, ktoré môžu prispieť ku zlepšeniu stravovacích návykov a prevencii obezity. Obsahuje najmä opatrenia v oblasti verejného zdravia, stravovania, dopravy, regionálnej politiky, športu, vzdelávania a štatistiky, ako aj poľnohospodárskej politiky.

Jedným z najlepších príkladov je iniciatíva Komisie spočívajúca v celoeurópskom programe distribúcie ovocia a zeleniny do škôl. Cieľom tohto programu je uľahčiť deťom zdravý štart do života. Na školách sa spustí v školskom roku 2009/2010 s ročným rozpočtom 90 miliónov EUR na nákup a dodávku čerstvého ovocia a zeleniny do škôl.

Pokiaľ ide o špecifickú otázku, ktorú položil jeden z poslancov Európskeho parlamentu, týkajúcu sa požiadavky, aby bola stredomorská strava zaradená na zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, predchodca pani komisárky, Markos Kyprianou, vzniesol túto otázku na zasadnutí Rady venujúcom sa poľnohospodárstvu v júli 2007. Komisia víta túto iniciatívu, keďže môže podporiť zdravé stravovacie návyky v celej EÚ.

Európska komisia, prirodzene, nemá žiadne formálne právomoci na podporu takejto požiadavky v rámci organizácie UNESCO, keďže nie je jej členom, a preto sa nemôže podieľať na rozhodovacom procese. Dúfam, že napriek tomu zúčastnené štáty budú úspešné vo svojej žiadosti predloženej organizácii UNESCO a že dostanú primeranú podporu od ostatných členských štátov EÚ.

Rosa Miguélez Ramos, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, predovšetkým by som sa chcela poďakovať Komisii za opakované vyjadrenie podpory menovaniu stredomorskej stravy ako svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Po vypočutí odpovede pána komisára je potrebné si uvedomiť, že strava je kultúrny prvok a že chápanie stravy je oveľa širšie, ako len v rámci druhu jedla, ktoré jeme. Samozrejme, ako povedal pán Parish, stredomorská strava ako druh jedla má veľmi dôležitú úlohu pre zdravý životný štýl vrátane prevencie chorôb spojených s nesprávnym stravovaním a nedostatkom fyzického cvičenia.

Koncept stredomorskej stravy ide ešte ďalej a z tohto pohľadu moje komentáre dopĺňajú komentáre pána Parisha. Zahŕňa špecifický spôsob života, spôsob spoločného užívania jedla v spoločnosti iných ľudí, ktorý je spojený s určitou krajinou a oblasťou, ako aj so spoločenstvami, ktoré si okolo konceptu stredomorskej stravy vytvorili počas storočí kultúru, umenie, tradície a festivaly.

Po objasnení toho, čo znamená stredomorská strava pre mňa a väčšinu ľudí zaoberajúcich sa touto oblasťou, po odôvodnení nominácie a s potvrdením vôle Komisie spolupracovať, pouvažujme, pán komisár, o tom, že hoci Komisia – ako už vieme – nie je členom UNESCO, ani sa – ako takisto vieme – nepodieľa na jej rozhodovacom procese, môže podporiť nomináciu nepriamymi krokmi, ktoré budú mať bezpochyby pozitívny vplyv na vnímanie ľudí zapojených do procesu hlasovania.

Spomedzi možností by som navrhla formálne vyhlásenie podpory nominácie Európskou komisiou, keďže aj iné medzinárodné organizácie ako napríklad Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo, Svetová zdravotnícka organizácia a vedecké a akademické spoločenstvá predkladajú takéto vyjadrenia podpory.

Pokiaľ ide o budúci plán riadenia, samozrejme si myslíme, že Komisia by sa mala zaangažovať prostredníctvom podpory alebo zapojenia sa do osobitných medzinárodných činností, ktoré môžu byť navrhnuté. Tento rok bol rokom medzikultúrneho dialógu a jedným zo štátov, ktorý prispel k nominácii, je náš stredomorský sused, Marocké kráľovstvo. Toto všetko je obzvlášť dôležité, keď zvažujeme, ako ste uviedli, záujem Komisie o presadenie zdravého stravovania a životného štýlu u Európanov.

Komisia môže tiež pomôcť pri hľadaní podpory a spolupráce a vzhľadom na úctu, ktorú jej prejavujú najmä stredomorské krajiny mimo EÚ ako aj mimo stredomorskej oblasti a Európskej únie, môže podniknúť diplomatické kroky. Pán komisár, Komisia by samozrejme mala sama ukázať, že je schopná organizovať a spolupracovať na potenciálnych činnostiach, ktoré môžu prebiehať v týchto mesiacoch v niektorých útvaroch.

Jorgo Chatzimarkakis, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcem poďakovať pánovi Parishovi za jeho otázku a takisto ďakujem vám, pán komisár, za odpoveď. Európa má mnoho vecí, ktoré jej závidí celý okolitý svet: našu módu, náš životný štýl, naše systémy sociálneho zabezpečenia a čoraz viac naše stravovanie. Je dobré, ak my v Európe upozorníme na najzdravší spôsob stravovania, menovite stredomorskú stravu.

Na objasnenie definície: stredomorská strava má svoj pôvod v stravovacích návykoch typických pre veľkú časť Grécka vrátane ostrova Kréta a juh Talianska – odtiaľ je odvodené jej meno. Jej hlavnou súčasťou, ako už povedal pán komisár, je olivový olej. Toto je ďalší dôvod, a neadresujem to iba pánovi komisárovi Špidlovi, ale celej Komisii, aby sa tomuto originálnemu európskemu produktu venovala ešte väčšia pozornosť.

Stredomorská strava pozostáva z chleba s vysokým obsahom vlákniny, veľkého množstva ovocia a zeleniny – z tohto dôvodu víťame program Komisie na podporu konzumácie ovocia v školách – rýb, v miernom množstve mliečnych produktov a takisto vína. Bolo vedecky dokázané, výsledok bol uverejnený v roku 2008 v septembrovom vydaní *British Medical Journal*, že stredomorská strava pomáha znižovať výskyt srdcovocievnych chorôb, cukrovky typu 2, ktorá je súčasnou európskou epidémiou, rakoviny a zmierňovať príznaky Alzheimerovej a Parkinsonovej choroby. To je preukázané návštevou cintorínov na Kréte, ostrove, z ktorého pochádza môj otec: vek, ktorého sa tam ľudia dožívajú, vás určite presvedčí.

Preto musíme urobiť, čo je v našich silách, aby sme zvýšili počet stúpenčov stredomorskej stravy v Európe a ďalších krajinách. Jej zapísanie do zoznamu svetového dedičstva je z tohto hľadiska významným krokom. Chcel by som sa poďakovať Komisii za jej úsilie.

Musíme si však uvedomiť, že ak Čína a India prevezmú americký spôsob stravovania, čo sa deje s narastajúcou tendenciou, nepriaznivé dôsledky budú trojnásobné. Po prvé, zníži sa zdravie svetovej populácie. Po druhé, dôjde k nárastu intenzívneho chovu hospodárskych zvierat so všetkými jeho nepriaznivými efektmi na životné prostredie. Tretí dôsledok sa týka produkcie metánu, keďže väčšinu mäsa bude predstavovať hovädzina. Dobytok vytvára metán, čo je zlé pre globálnu klímu. Z tohto dôvodu je dôležité podniknúť konkrétne kroky. Ešte raz ďakujem, pán Parish.

Sebastiano (Nello) Musumeci, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, rozhodnutie Európskej únie podporiť uznanie stredomorskej stravy ako svetového kultúrneho dedičstva UNESCO nám nadovšetko pripomína právo na ochranu identity ľudí v ich blízkom vzťahu k svojej krajine. Inštitucionálny záväzok preukázaný Talianskom, Španielskom, Gréckom a Marokom sa však nemôže obmedziť výhradne na dosiahnutie prestížneho uznania.

Myslím, že musíme obnoviť spojenie medzi poľnohospodárskou výrobou a potravinami každodennej spotreby, ktoré je v tomto čase stále slabšie a krehkejšie, čiže musíme povzbudiť spotrebiteľov, aby boli sa informovali o zásadách zdravej životosprávy a sezónnosti poľnohospodárskej výroby. Poľnohospodárska výroba sa musí vrátiť k prírodnej báze bez použitia prísad a chemických konzervantov. Medzinárodná

vedecká komunita nás uistila, že konzumácia takýchto výrobkov významne znižuje mieru úmrtnosti. Myslím tým napríklad extra panenský olivový olej, víno a ovocie, obzvlášť sicílske červené pomaranče, ktoré sú na svete jedinečné obsahom farbiva bohatým na antioxidanty.

Na záver dúfam, že tento cieľ budeme zdieľať s ďalšími stredomorskými krajinami, a keďže sa vyžaduje špecifická stratégia, vedúcu úlohu môže prevziať jedine Komisia a konať ako tlmočník v tejto záležitosti.

Pedro Guerreiro, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Iniciatívy, ktoré sa usilujú o propagáciu a ochranu kultúry ľudí, obzvlášť vo vzťahu k jedlu, sú vítané. Príkladom je nominácia stredomorskej stravy ako nehmotného svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, ktorá bude preskúmaná výborom zodpovedným za túto oblasť v rámci UNESCO v roku 2009.

Uskutočnenie takéhoto cieľa môže prispieť k ochrane, zvýšeniu povedomia a propagácii stravy, ktorá dominuje v stredomorských krajinách a ktorej prospešnosť pre zdravie bola potvrdená rôznymi odborníkmi na výživu a ďalšími špecialistami. Táto strava je založená, ako už bolo uvedené, na tradičných produktoch stredomorskej oblasti, ako je napríklad ovocie a zelenina, olivový olej, ryby, celozrnné výrobky, orechy, aromatické bylinky, mliečne produkty, jahňacie a kozie mäso a víno.

Počet ľudí, ktorí dodržiavajú tento zdravý spôsob stravovania, však klesá.

Preto sa nazdávame, že popri následných a nevyhnutných politických iniciatívach sa musia podniknúť efektívne opatrenia na podporu stredomorských produktov, najmä v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a spoločnej politiky rybolovu. Podobné opatrenia by mali byť zamerané na maloplošné poľnohospodárstvo a rodinné poľnohospodárstvo, ako aj na rybárov v tomto regióne, aby sa zaručila ich produkcia. Tieto opatrenia by mali priniesť pridanú hodnotu pre tradičné a remeselnícke výrobky a povzbudiť rozvoj miestnych trhov.

V podstate sú potrebné opatrenia, ktorými budeme čeliť narastajúcemu poklesu poľnohospodárskej činnosti a znižovaniu počtu obyvateľov, ktorí budú so svojimi vedomosťami pokračovať a ochraňovať výrobu týchto tradičných kvalitných výrobkov.

Všetky uvedené otázky a opatrenia sú v kompetencii Európskej komisie.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, nie je zvyčajné, aby jedna téma spájala pozitívnym spôsobom súčasne tri veľmi dôležité otázky zdravia, kultúry a ekonomiky. Stredomorská strava toto plne dosahuje.

Zo zdravotného hľadiska sa zdá, že nezostali žiadne vedecké pochybnosti o prínose stravy založenej na čerstvom a prírodnom jedle na ľudské zdravie. Ako tu už bolo spomenuté, táto obsahuje celozrnné výrobky, ryžu, strukoviny, orechy, ovocie a zeleninu, častú konzumáciu rýb, olivového oleja ako hlavného tuku v strave a miernu konzumáciu vína.

Z kultúrneho hľadiska je systém výroby, spracovania a konzumácie týchto výrobkov spojený so zdedenými technikami a tradíciami, ktoré sa datujú pred obdobie grécko-rímskej kultúry a ktoré sú v mnohých ohľadoch stále prítomné v praxi, zvykoch a technikách spoločensť stredomorskej oblasti.

Z perspektívy hospodárstva, činnosti spojené najmä s poľnohospodárstvom, rybolovom a vidieckym turizmom, ktoré sú veľmi významné pre zabránenie vyľudneniu a udržanie vitality vidieckych a pobrežných oblastí, majú naďalej veľmi významný sociálno ekonomický význam. Súčasne, a prekvapivo v prípade poľnohospodárstva, predstavujú najkonkurenčnejšie formy výroby v Európskej únii a vždy mali prospech z minimálnej finančnej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Z týchto dôvodov si iniciatíva španielskych predstaviteľov zapísať stredomorskú stravu do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO zasluhuje vreľé privítanie a myslím si, že je povinnosťou a zodpovednosťou Európskej únie robiť čo môže, aby ovplyvnila toto rozhodnutie, pretože to nie je osobitný záujem jednej zo skupiny krajín, je to záujem celej Únie.

Salvatore Tatarella (UEN). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, obezita sa stáva vážnym, a povedal by som, hlavným problémom v Európe najmä u mládeže. Podľa expertov, ak sa chceme starať o zdravie našich detí, najlepším spôsobom ako to dosiahnuť, je vrátiť sa k tradícii stredomorskej kuchyne na princípe každodennosti, čo je jediné životné poistenie, ktoré nemôže nikdy zasiahnuť finančná kríza.

Prístup Alfonsa Iaccarina, slávneho talianskeho šéfkuchára a člena expertného výboru pre uznanie stredomorskej stravy ako svetového kultúrneho dedičstva, predstavuje návrat k prírodným, jednoduchým jedlám a tradícii, rôznorodosti a kvalite vo varení. Stredomorská strava neznamena len veľa chleba a cestovín, zahŕňa tiež pohyb, fyzickú aktivitu a životný štýl. Stredomorská strava založená na extra panenskom olivovom oleji a dobrom víne má vynikajúci vplyv na zdravie. Olivový olej znižuje hladinu cholesterolu a víno užívané s mierou má antioxidačný účinok.

Stredomorská strava pomohla Taliansku poraziť rekord v dlhovekosti v Európe, pričom Taliansko vedie rebríček ako krajina s najlepším indexom BML, čo je pomer medzi výškou a váhou. Na záver: taliansky senát v súčasnosti jednotne schválil vyhlásenie v prospech uznania stredomorskej stravy ako svetového dedičstva. Dúfam, že Európsky parlament má rovnaký názor a že Komisia bude konať podobne.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Vincenzo Lavarra (PSE) – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade by som chcel vyjadriť poďakovanie predsedovi parlamentného Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, pánovi Parishovi, za podporu tejto otázky po vypočutí expertov vykonanom výborom.

Stredomorské jedlo je nepochybne časťou historického a kultúrneho dedičstva nášho kontinentu. Zdravý základ tejto stravy je tiež nepochybny. Biela kniha Komisie o obezite určila stredomorskú stravu ako vynikajúci prirodzený liek.

Zdravotný prínos bol vedecky preukázaný a má vynikajúcu reputáciu v zahraničí, najmä v Spojených štátoch. To znamená, že koncept sa rozšíril do bodu, kedy sa deformuje jeho pôvodný charakter. Uznanie UNESCO podporí definíciu, ktorá ochráni tento jedinečný spôsob stravovania. Chcel by som pánovi Parishovi povedať, že vo vzťahu k špecifickej strave v európskej gastronomickej kultúre hovoríme momentálne o stredomorskom jedle, ale toto určite nie je jediný osobitný typ stravovania vo veľmi bohatej európskej gastronómii.

Pán komisár, dodržali ste záväzok vášho predchodcu uznať dôležitosť tejto iniciatívy a za to vám ďakujem. Zdôraznili ste, že nemáte rozhodovacie právomoci vo vzťahu k postupu UNESCO. Myslím si však, že môžete vydať stanovisko a podniknúť diplomatické kroky...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Alessandro Battilocchio (PSE) – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, všetci dobre vieme o koncepte, podľa ktorého môže stredomorská strava, ako bolo potvrdené mnohými štúdiami, pomôcť pri boji proti obezite a srdcovocievnyh chorobám a vo všeobecnosti je mnohými spôsobmi veľmi pozitívna pre ľudské zdravie.

Zmyslom tohto však nie je snaha o presadenie stredomorskej stravy v EÚ alebo pokus favorizovať ju pred ostatnými spôsobmi stravovania, ktoré sú lepšie prispôbené nestredomorskej klíme a regiónom. Máme však úlohu chrániť ju a definovať jej obsah a charakteristiku, aby bola ochránená od vonkajších imitácií a vplyvov, ktoré by mohli poškodiť jej obraz a hodnotu.

Teda stravovanie by malo byť hodnotené rovnako ako všetky ostatné prejavy európskej kultúry, ktoré si zasluhujú ochranu a globálnu propagáciu. Vo svete prebehli pokusy o imitáciu tohto modelu, a preto je dôležité definovať osobitnú podstatu stravovania a chrániť ho, aby sa zabránilo tomu, že sa celé európske dedičstvo stratí v mori globalizácie.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE) – (PL) Stredomorská strava si zaslúži ochranu a propagáciu tiež z iných dôvodov. V dnešnom svete, ktorému dominuje jedlo zo supermarketov a rýchle občerstvenie, je stredomorská kuchyňa chvályhodnou výnimkou, keďže je obľúbená a zdravá. Nebola vytvorená odborníkmi na výživu ale je produktom tradície, ktorá sa predáva z generácie na generáciu už mnoho storočí.

Viac ako polovica populácie Európskej únie trpí nadváhou. Až 15 % z nich trpí obezitou. Ja mám tiež tento problém. Štatistiky sú alarmujúce. Mali by sme podniknúť kroky pre boj s týmto negatívnym trendom. Jedným zo spôsobov ako riešiť tento problém je propagácia zdravých stravovacích návykov a stredomorská strava určite spadá do tejto kategórie. Vedecký prieskum preukázal, že prispieva k zníženiu rizika srdcovo-cievnych chorôb, najmä ischemickej choroby srdca a rôznych druhov rakoviny a má tiež pozitívny vplyv na predĺženie priemernej dĺžky života.

Marios Matsakis (ALDE) – Vážený pán predsedajúci, je známe, že správne stravovanie vo veľkej miere prispieva k dobrému zdraviu. Teraz máme neodškriepiteľný vedecký dôkaz, že stredomorská strava založená

na tradičnom stravovaní obyvateľov južných častí Európy, ako napríklad Kréty a Cypru, vedie k dlhšiemu a zdravšiemu životu, zatiaľ čo stravovanie ovplyvnené americkým rýchlym občerstvením (junk food), čo sú napríklad priemyselne vyrábané hamburgery, hranolky a sladkosti, vedie ku kratšiemu životu a väčšej chorobnosti. Správne stravovanie je mimoriadne dôležité u detí. Bude teda Komisia robiť viac, oveľa viac, aby sa uistila, že členské štáty propagujú efektívne stredomorskú stravu na školách alebo dokonca v týchto inštitúciách zakáže stravu, u ktorej je dokázané, že spôsobuje ujmu na zdraví detí?

Mimochodom, pán komisár, nie celkom som pochopil, prečo EÚ nie je členom UNESCO. Nemala by byť?

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, je lepšie jesť zdravú stravu a vyhnúť sa chorobám ako podstupovať hoci aj najmodernejšie medicínske liečenie. Lekárska liečba vrátane komplikovaných chirurgických zákrokov, vyžadovaná u pacientov s výrazne vysokými úrovňami hladiny cholesterolu, je tiež drahšia ako jednoduché, tradičné jedlá. Toto je rozumný prístup, keďže je založený na dobrých, vyskúšaných a otestovaných tradíciách. Stredomorská strava nám prináša zdravie a radosť zo života a tiež zabráňuje nadmernému nárastu váhy. Víťam skutočnosť, že UNESCO zapísalo stredomorskú stravu do zoznamu svetového dedičstva.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, som potešený, že práve Brit predložil tento text. To ukazuje, že pred dvetisíc rokmi rímski vojaci urobili správnu vec, keď prišli do Veľkej Británie s amforami naplnenými olivovým olejom a vínom. Z tohto potom nevyhnutne vyplývajú dva dôsledky. Je dosť zvláštne, zo symbolického uhla pohľadu, vybudovať Európsky úrad pre bezpečnosť potravín v Helsinkách a je nezmyselné, aby Európska komisia neprehodnotila nasledovné otázky: predovšetkým je to znovuoobnovenie pomoci pre mandľovníky, ďalej zastavenie útokov na olivovníky najmä v Andalusii a v Európe, zastavenie útokov na rybárov loviacich tuniaka modroplutvého v Stredomorí a útokov na európske vinice, kde sa poškodzuje vinič. Ja sám by som chcel navrhnúť pánovi komisárovi a pánovi Barrosovi, aby zorganizovali veľký banket v Portugalsku a na ňom podávali ovčie syr a samoské víno.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Dámy a páni, Komisia na základe stratégie, ktorá je vyjadrená v bielej knihe, podporuje všetky návrhy a všetky postupy, ktoré vedú k zdravým stravovacím návykom. Komisia tieto iniciatívy aktívne podporuje. Nemôže však podporovať len úzko vymedzenú líniu stravovacích návykov vzhľadom na nepodstatný rozdiel medzi jednotlivými členskými štátmi a medzi jednotlivými regiónmi, ako aj napríklad na rozdiel medzi jednotlivými krajinami Stredozemia. V žiadnom prípade to však neznamená, že neplatí to, čo som povedal vo svojom úvodnom prejave, že Komisia podporuje návrh na uznanie stredomorskej stravy ako súčasť kultúrneho dedičstva ľudstva. Postupujeme týmto smerom a samozrejme je jasné, že aj keď nie sme členmi UNESCO, určite existujú spôsoby, ktorými bude možné tento návrh podporiť.

Dámy a páni, rád by som reagoval len na jedno vystúpenie, s ktorým zásadne nesúhlasím. Nevidím žiadny dôvod na to, aby sme prehodnocovali umiestnenie agentúry vo Fínsku. Nepochybujem o tom, že ľudia na tomto mieste, ktorí sú okolo agentúry združení, sú schopní v plnom rozsahu a do hĺbky hájiť a plniť mandát poskytnutý agentúre. Myslím si, že táto lokalizácia bola správnym a odôvodneným rozhodnutím.

Predsedajúci. – Nevie, či medzi členskými štátmi alebo skupinami existujú veľké rozdiely, isté však je, že v diskusii, ktorú sme viedli, nebolo vidno žiadne rozdiely; či už od Nemecka po Poľsko, Spojeného kráľovstva po Portugalsko, Španielsko alebo Cyprus – domnievam sa, že sa dosiahla značná zhoda, pokiaľ ide o podporu tejto iniciatívy.

Ďakujem vám veľmi pekne. Zasadnutie na niekoľko minút prerušíme. Rozpravu sme ukončili načas a predovšetkým v pokojnej atmosfére, takže sa vieme navzájom vypočuť. Toto je dobrý začiatok roka v našich plenárnych zasadnutiach. Rokovanie bude pokračovať o 12.00 hod. hlasovaním.

(Rokovanie bolo prerušené o 11.50 hod. a pokračovalo o 12.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

Francis Wurtz (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, musím vás žiaľ informovať, že sme sa práve dozvedeli, že sídlo agentúry OSN zodpovedné za pomoc utečencom v Gaze bolo práve zasiahnuté

strelami vypálenými z izraelských tankov. Traja ľudia boli zranení a OSN sa rozhodla zastaviť všetky svoje operácie.

Na základe hlasovania, ktoré sa zakrátko uskutoční, sa domnievam, že je dôležité, aby každý z vás vedel o tejto skutočnosti.

(potlesk)

Predseda. – Ďakujeme za túto informáciu, pán Wurtz. Ak je to pravda, hlasovanie, ktoré sa má uskutočniť, sa tým stáva ešte naliehavejším.

4. Oznámenie spoločných pozícií Rady: pozri zápisnicu

5. Obnova televízneho vysielania NTDTV do Číny prostredníctvom organizácie Eutelsat (písomné vyhlásenie)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, ďakujem vám v mene tých, ktorí podporili túto iniciatívu. Rád by som poďakoval viac ako 440 poslancom, ktorí pripojili svoje podpisy. Tento Parlament žiada od organizácie Eutelsat, aby obnovila vysielanie NTDTV do Číny: sloboda získavania informácií a vedomostí je základným ľudským právom. Tento Parlament demonštruje, ako to urobil aj prostredníctvom udelenia Sacharovovej ceny Chu Ťiovi a pozvania dalajlámu, že keď kritizujeme Čínu alebo EÚ, pokiaľ ide o ľudské práva, robíme tak v snahe podporiť slobodu čínskeho ľudu.

6. Hlasovanie

Predseda. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ďalších podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

6.1. Rozpočtová kontrola finančných prostriedkov EÚ pre Afganistan (A6-0488/2008, Véronique Mathieu) (hlasovanie)

6.2. Transpozícia a uplatňovanie smernice 2002/73/ES o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní a o pracovné podmienky (A6-0491/2008, Teresa Riera Madurell) (hlasovanie)

6.3. Situácia na Blízkom východe/v Gaze (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Martin Schulz (PSE). – (DE) Vážený pán predseda, ďakujem vám, že ste mi dali slovo. S vaším dovoľením a s dovoľením svojich kolegov by som rád uviedol dve pripomienky, prvú o uznesení, o ktorom sa hlasuje, a ako druhú osobné stanovisko k poslancovi tohto Parlamentu.

Pokiaľ ide o uznesenie, moja skupina včera večer znovu prediskutovala túto záležitosť. Diskusia bola veľmi dôkladná a vášnivá, ale aj veľmi uvážená. Domnievam sa, že dnes ráno, pri príprave hlasovania, nami všetkými otriasla správa, ktorú nám práve oznámil pán Wurtz. Keď vypuknú ozbrojené konflikty, pri ktorých už nie sú medzinárodné inštitúcie bezpečné, takáto situácia je veľmi vážna. V tomto prípade sa na Izrael treba obrátiť so žiadosťou o rešpektovanie organizácií medzinárodného spoločenstva, pretože v opačnom prípade to ohrozuje humanitárnu infraštruktúru, čo rozhodne nie je v súlade s medzinárodnými právnymi predpismi.

Rozhodli sme sa však podporiť toto uznesenie, keďže – po včerajšej rozsiahlej diskusii – veríme, že teraz je ten správny a zásadný okamih na jeho prijatie, a že je potrebné pre nás, pre Európsky parlament ako inštitúciu, aby sme vyslali takéto signály. Jedna vec je však celkom istá, a to, že keď vypukne násilie, ktoré nešetří školy ani škôlky, nie je to vec hodná poľutovania, ale odsúdenia v najhlbšom slova zmysle. Hoci toto nie je obsiahnuté v uznesení,

(hlasný potlesk)

chceme v ňom túto skutočnosť zdôrazniť, keďže veríme, že to odráža pocity mnohých našich kolegov vrátane kolegov z ostatných skupín.

Dovoľte mi povedať niekoľko slov o kolegovi, ktorý počas svojej politickej kariéry významne prispel k mieru vo svete a v Európskej únii. Toto je posledné plenárne zasadnutie, na ktorom sa zúčastní môj kolega pán Rocard. Pre nás v Socialistickej skupine v Európskom parlamente, ale verím, že pre nás všetkých...

(potlesk v stoji)

Predseda. – Ďakujeme pekne, pán Schulz. Keďže som sa nemohol zúčastniť včerajšej recepcie kvôli návšteve predsedu Rady, českého premiéra Mirka Topolánka, rád by som pánovi Rocardovi povedal nasledovné: pán Rocard, rád by som vyjadril svoje priateľstvo a svoj hlboký rešpekt voči vašej osobe, želim vám veľa šťastia a úspechu vo všetkých vašich budúcich plánoch. Dúfam, že budeme naďalej často v kontakte a rád by som vám poďakoval za váš veľký prínos k európskej integrácii. Úprimne vám ďakujem, pán Rocard!

(hlasný potlesk)

– Pred hlasovaním o odseku 3:

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, so súhlasom svojej skupiny ako aj ostatných skupín by som rád navrhol nasledujúcu zmenu a doplnenie:

Nahradiť pojem „osobitná zodpovednosť“ pojmom „významná úloha“, takže výsledok by znel: „čo znamená významnú úlohu pre Egypt“.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý)

Predseda. – Vážené dámy a páni, rád by som vás informoval, že v rámci svojej funkcie predsedu Euro-stredomorského parlamentného zhromaždenia (EMPA), sa teraz pokúsím dosiahnuť podobné uznesenie v predsedníctve EMPA Bureau, na akom sa práve uzniesol tento Parlament.

(potlesk)

6.4. Situácia v Africkom rohu (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Ana Maria Gomes (PSE). – (PT) Rada by som navrhla nový odsek pred odsekom 1, v ktorom sa uvádza nasledovné:

„Poznamenáva, že súčasná situácia v krajinách Afrického rohu nie je v súlade s podstatnými prvkami spolupráce uvedenými v článku 9 Dohody z Cotonou;“.

Toto je veta zo správy, ktorú nám poskytli naši traja kolegovia, ktorí navštívili tento región.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh nebol prijatý)

6.5. Stratégia Európskej únie s ohľadom na Bielorusko (hlasovanie)

– Pred hlasovaním o odseku 9:

Jan Marinus Wiersma (PSE). – Navrhujeme odstrániť poslednú vetu odseku 9, ktorá znie: „vyzýva bieloruské úrady, aby zrušili požiadavku vydávať výjazdné víza svojim občanom, predovšetkým deťom a študentom“. Chceme túto vetu odstrániť, pretože úrady už zrušili tento systém výjazdných víz, takže je neplatná.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý)

6.6. Pripomenutie si 11. júla ako dňa pamiatky na obeť masakru v Srebrenici (hlasovanie)

– Pred hlasovaním o odseku 3:

Doris Pack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, všetci súhlasili s dodatkom k odseku 3. K tomuto odseku by sme mali pridať nasledujúcu vetu, ktorá sa týka práce Medzinárodného trestného tribunálu pre bývalú Juhosláviu v Haagu:

„zdôrazňuje v tejto súvislosti, že na domácej úrovni treba venovať zvýšenú pozornosť procesom týkajúcim sa vojnových zločinov;“.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý)

7. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

- Správa: Riera Madurell (A6-0491/2008)

Daniel Hannan (NI). – Vážený pán predseda, oblasť rovnakej mzdy a rodovej rovnosti bola pravdepodobne najlepším príkladom aktivity súdov v Európskej únii, zmluvy, v ktorej sa hovorí jedno a na druhej strane Európskeho súdneho dvora, ktorý túto otázku vykladá rozsiahlym a kreatívnym spôsobom.

Rímska zmluva obsahuje jednu vetu o problematike, o ktorej by ste si mysleli, že ju možno veľmi ľahko chápať: „Muži a ženy dostávajú rovnakú odmenu za rovnakú prácu“. V sérii sporných rozsudkov – Defrenne v. Sabena, Barber v. Guardian Royal Exchange, a iných – sa táto definícia postupne rozširovala; najprv o nárok na dovolenku a dôchodok atď., potom o prácu rovnakej hodnoty.

Vôbec však nie je jasné, ako má zamestnávateľ posúdiť prácu rovnakej hodnoty, napríklad, či má posúdiť faktor dostupnosti primerane kvalifikovaných uchádzačov. Moja poznámka sa presne netýka rodovej rovnosti, ale skôr úprimného zamyslenia členských štátov nad tým, že podpísali zmluvu a potom zistili, že ju vykladajú sudcovia na súdoch, ktorí jej dávajú ten význam, aký pravdepodobne nikdy nezamýšľala mať.

Skôr než umožníme, aby prostredníctvom Lisabonskej zmluvy došlo k novým rozsiahlym rozšíreniam, malo by dôjsť k referendu. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

PRESEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, nemôžem sa stotožniť so správou pani Riery Madurellovej, nie však preto, že by som bol proti zásade rodovej rovnosti. Práve naopak, samozrejme, no problémom tejto správy a všetkých podobných správ v tomto politicky korektnom Parlamente je jej povýšenecký tón. Ako môžeme privítať napríklad prenesenie dôkazného bremena, hoci je kľúčovou zásadou právnej normy, že ľudia by sa mali považovať za vinných, až kým sa nedokáže ich nevina?

Prečo sú podniky povinné každoročne predkladať podnikateľský plán pre rodovú rovnosť? Je veľmi povýšenecké zaťažovať podniky byrokratickým nezmyslom, akým je vnucovanie množstva zásad, ktoré sa univerzálne prijímajú, ale ktoré nie je vždy jednoduché zaviesť do praxe. Ako môžeme nútiť podniky, aby naberali rovnaký počet mužov a žien namiesto toho, aby určili, kto je pre dané miesto najvhodnejším kandidátom?

- Návrh uznesenia B6-0051/2009 (Situácia na Blízkom východe/v pásme Gazy)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Hlasovala som za uznesenie o situácii v pásme Gazy, keďže mnohé z vecí, ktoré sú dôležité pre obyvateľov Litvy, ktorí ma zvolili do tohto Parlamentu, sú do tohto uznesenia zahrnuté.

Najdôležitejšie je, aby zavládlo okamžité a stále prímerie. Štatistiky, ktoré včera odvysielali svetové spravodajské agentúry, sú desivé – viac ako 1 000 mŕtvych, stovky zranených, zmrazených, plačúcich detí. Toto nemôže pokračovať.

Ako pre poslankyňu podvýboru Európskeho parlamentu pre ľudské práva, porušovanie ľudských práv a humanitárna situácia v pásme Gazy sú pre mňa osobitne dôležité. Humanitárnej pomoci nesmú stať v ceste žiadne prekážky. Treba poskytnúť pomoc tým, ktorým je určená a ktorí ju najviac potrebujú – civilnému obyvateľstvu.

Vítam uznesenie tohto Európskeho parlamentu. Bolo veľmi potrebné. Európsky parlament nikdy nemlčí a nesmie mlčať, keď umierajú ľudia.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, zdá sa skôr zbytočné privítať tento návrh uznesenia o Gaze, ktorý samozrejme vítam, pretože doteraz nebolo pre hluk a paľbu, strelbu a plač mužov, žien a detí, ktorí boli zranení a ktorí v tomto regióne zahynuli, počuť žiadne slová. Je však možné, že dnes dosiahneme ďalší pokrok, pokiaľ ide o prímerie v tomto regióne, ktoré by sme veľmi uvítali.

V tejto súvislosti podporujem úsilie Egypta, ktorý sa snaží sprostredkovať prímerie. Zatiaľ čo Egypt a hlavní predstavitelia arabského sveta môžu mať vplyv, pokiaľ ide o nátlak na Hamas a situáciu v Izraeli, myslím si, že sú to USA, ktoré tento vplyv majú, hoci dúfam, že návrh uznesenia, ktorý dnes Parlament hlasno prijal, bude pokračovaním tlaku na okamžitú a účinnú humanitárnu pomoc, prímerie a dlhodobý mier v tomto regióne.

Daniel Hannan (NI). – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade som rád, že proti poslancom, ktorí sa rozhodli demonštrovať počas tohto hlasovania transparentmi „Stop vojne“ a palestínskymi vlajkami, sa nič nepodniklo. Dúfam, že sme určili tradíciu, že na rozdiel od tých, ktorí demonštrovali za referendum, akceptujeme právo na mierové vyjadrenie primeraným spôsobom ako súčasť demokratického procesu.

Tak ako všetci v tejto sále som samozrejme zdesený tým, čo sa udialo na Strednom východe. Porazená nie je jedna alebo druhá strana, ale ľudia dobrej vôle v celom regióne. Hovorím o rodinách v Gaze, ktoré sa v mieri snažia vychovávať svoje deti, a ktoré sú zdesené peklom, ktoré nad nimi rozpútali raketové nálety. Hovorím o Izraelčanoch, ktorí chápu, že jedného dňa bude ich susedom nezávislá Palestína a že činnosti tohto druhu ju nespravia dobrým susedom. Za súčasných okolností však nikto nechce počúvať tieto hlasy.

Rád by som povedal, že som zmätený tým, ako sa v uznesení trvá na proporcionalite. Nie som si istý, čo proporcionalita vlastne znamená. Budú tí, ktorí kritizujú izraelskú vládu, šťastnejší, keď sa na dediny v Gaze náhodou znesie rovnaký počet rakiet? Vidím, že zdvíhate kladivko, tak už poviem len to, že dúfam, že sa na základe rokovania rýchlo dosiahne prímerie a že sa môžeme vrátiť k rozhovoru a snahe o nájdenie mierového riešenia.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať úradujúcemu predsedovi Rady, českému ministrovi zahraničných vecí, pánovi Karlovi Schwarzenbergovi, a komisárke pre vonkajšie vzťahy a Európsku politiku susedstva, pani Benite Ferrero-Waldnerovej, za účasť na našej včerajšej diskusii, a takisto svojim kolegom za dnešné hlasovanie, ktoré bolo takmer jednomyselné.

EÚ je oveľa viac zjednotená, ako si ľudia myslia. Ak to tak zostane, môžeme niečo dosiahnuť na Strednom východe, preto musíme pokračovať týmto smerom.

Prvky sú jasné: „áno“ pre právo Izraela na existenciu, „nie“ vojne a krviprelievaniu, „nie“ raketovým náletom Hamasu, „nie“ terorizmu Hamasu a „áno“ rokovaniam o príčine konfliktu vrátane problematiky usídľencov, čo je okrem nepriateľného terorizmu zo strany Hamasu jadrom celej záležitosti.

Základné prvky ležia na stole a úlohou EÚ je posunúť veci energicky a odhodlane vpred namiesto toho, aby sa zvrhli na nejednotné diskusie, ktoré sme žiaľ viedli v posledných rokoch v otázke politiky Stredného východu.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že my všetci v Európskej únii a v Európskom parlamente si pre tento región želáme mier – mier a prímerie. Kým však k nemu dôjde, musíme vynaložiť veľké úsilie s cieľom zabezpečiť, aby teroristická organizácia Hamas bola kompletne odzbrojená.

Podľa môjho názoru by sa v tomto návrhu uznesenia mohlo urobiť viac, pokiaľ ide o charakteristiku Hamasu ako teroristickej organizácie, ale viem, že keď sa pripravuje kompromis medzi rôznymi stranami, ako je tento, môže to byť zložité. V každom prípade my ako Európania musíme zostať nestranní a objektívni, a predovšetkým musíme vždy podporovať zásady demokracie, ľudských práv a slobody prejavu a za každých okolností bojovať proti teroru. To je zo všetkého najdôležitejšie. Musíme mať tiež na pamäti, že všetko sa začalo teroristickým útokom, preto teraz musíme tento prvok vykoreniť.

Kristian Vigenin (PSE). – Vážený pán predsedajúci, som rád, že náš Parlament bol schopný prijať toto uznesenie takým pôsobivým hlasovaním, že nikto nehlasoval proti. My, a ja osobne, sme toto uznesenie podporili, pretože Európsky parlament musí zaujať jasné stanovisko a nájsť spoločné východisko, dokonca aj keď uznesenie, ktoré dnes bolo prijaté, plne nezodpovedá pozícii Socialistickej skupiny.

Dovoľte mi zdôrazniť, že Socialistická skupina vyjadruje svoje najhlbšie pobúrenie nad násilím v pásme Gazy, následkami nevyváženého využívania síl izraelskou armádou a stupňovaním vojny, ktorej výsledkom sú stovky obetí – z ktorých väčšina sú civilisti vrátane mnohých detí – a že veľmi ľutujeme útoky na ciele OSN a civilné obyvateľstvo.

Opäť zdôrazňujeme, že akékoľvek obnovenie politických vzťahov medzi EÚ a Izraelom musí byť založené na rešpektovaní medzinárodných humanitárnych právnych predpisov, na skutočnom záväzku komplexného urovnania sporu mierovou cestou, na ukončení humanitárnej krízy v Gaze a na okupovanom palestínskom území a na rešpektovaní plného vykonávania dočasnej dohody o pridružení medzi ES a PLO.

- Správa: Riera Madurell (A6-0491/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcela by som len niečo objasniť, pretože v ústnom vysvetlení hlasovania jeden z mojich kolegov povedal isté veci a žiadal, aby uznesenie obsahovalo veci, ktoré neobsahuje. Zamestnávateľia nie sú povinní vypracovávať plány. Zo správy sme odstránili všetky tieto povinnosti a všetky tieto žiadosti, keďže ju prijal Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť. Predložili sme spoločné uznesenie a dúfam, že môj kolega nebude proti objasneniu potreby podporiť sociálny dialóg medzi sociálnymi partnermi, s cieľom uplatniť zásadu rovnosti, alebo vyzvať členské štáty, aby povzbudili zamestnávateľov, aby svojim zamestnancom a ich zástupcom pravidelne poskytovali informácie o súlade so zásadou rovnosti. Všetko, čo bolo predmetom kritiky, sa už preto v prijatom uznesení nenachádza a chceme, aby sa to ujasnilo.

- Návrh uznesenia RC-B6-0028/2009 (Bielorusko)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Hlasovala som za naše uznesenie o stratégii Európskej únie voči Bielorusku. Domnievam sa, že dokument výborne odráža zmeny, ktoré sa v tejto krajine udiali za posledných šesť mesiacov, a ktoré treba vyhodnotiť.

Samozrejme, prvá lastovička ešte nerobí jar, ale Bielorusko je veľký a dôležitý štát, susedná krajina Európskej únie, a bezpochyby privítame každú pozitívnu zmenu. Prepustenie politických väzňov, zrušenie niektorých zákazov týkajúcich sa slobody tlače a dialóg s Európskou úniou o otázkach energetiky, životného prostredia a ostatných záležitostiach sú pozitívne zmeny.

Dnes by som rada vyjadrila svoje presvedčenie, že nastal čas, aby delegácia Európskeho parlamentu navštívila Bielorusko, a toto uznesenie jasne hovorí o tejto dôležitej záležitosti. Dúfam, že sa blíži čas, keď Bielorusko bude schopné využiť pozitívne príležitosti, ktoré ponúka Európska susedská politika. Nedovoľte nám však zastať na polceste: týka sa to Bieloruska, ako aj Európskej únie.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasoval som proti uzneseniu, hoci obsahovalo vyvážené a prijateľné prvky. Myslím si, že už neexistujú dostatočné dôvody na zachovanie systému sankcií pri rokovaníach s Bieloruskom. Pokiaľ ide o hospodársku, politickú a náboženskú slobodu, je to krajina, ktorá takmer úplne splnila zásady slobody, v ktoré veríme.

Myslím si, že je namiesto toho potrebné iniciovať skutočné, riadne vzťahy s Bieloruskom s cieľom integrovať túto krajinu do Európy, a to najmä v čase, keď sami potrebujeme otvoriť vzťahy s Ruskom. Bielorusko by mohlo byť vynikajúcim mostom medzi Európou a Ruskom a domnievam sa, že skôr ako hrozivé sankcie by sa mal iniciovať skutočný a užitočný vzťah s touto krajinou.

Písomné vysvetlenia hlasovania

- Správa: Véronique Mathieu (A6-0488/2008)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE), písomne. (LT) Hlasovala som za správu o finančnej kontrole rozpočtových prostriedkov EÚ pre Afganistan a uznesenie Európskeho parlamentu o tejto záležitosti, ktoré pripravila moja kolegyňa Véronique Mathieuová.

Ide o vyčerpávajúci, dobre pripravený dokument, v ktorom poskytli svoje stanoviská tri výbory Európskeho parlamentu vrátane Výboru pre rozpočet, stanovisko ktorého som pripravovala.

Opäť by som rada upriamila pozornosť na najdôležitejšie veci, od ktorých závisia výsledky našej pomoci pre Afganistan. Zahŕňajú predovšetkým koordináciu finančnej podpory, a to nielen medzi členskými štátmi EÚ a Európskou komisiou, ale aj medzi samotnými členskými štátmi, ako aj koordináciu s ostatnými poskytovateľmi pomoci.

Po druhé, rada by som zdôraznila význam priorít. Som presvedčená, že rozvoj infraštruktúry, podpora alternatívnych zdrojov obživy, ktoré pomôžu znížiť chudobu a nahraďiť výrobu ópia inými alternatívnymi aktivitami, a nakoniec orgány v oblasti zdravotníctva a vzdelávania by sa mali nachádzať na zozname priorít EÚ.

Robert Atkins (PPE-DE), písomne. – Spolu so svojimi kolegami z britskej Konzervatívnej strany plne podporujem medzinárodné úsilie EÚ o podporu mieru, demokracie a prosperity pre obyvateľov Afganistanu. Budúca stabilita Afganistanu je hlavným záujmom pre bezpečnosť členských štátov EÚ a zahraničia.

Podporujeme financovanie rozvoja a propagáciu dobrého riadenia v Afganistane, ale takisto veríme, že toto financovanie sa musí účinne monitorovať. Dôležitou otázkou je aj transparentnosť využívania peňazí daňových poplatníkov a akékoľvek dôkazy o sprenevere alebo zneužití sa musia dôkladne vyšetriť.

Chceme objasniť, že naša podpora tejto správy sa v žiadnom prípade netýka uznania Lisabonskej zmluvy, ktorá je spomenutá v odôvodnení 11 tejto správy. V zásade sme proti Lisabonskej zmluve.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasovala som v prospech správy, ktorú predložila pani Véronique Mathieuová o rozpočtovej kontrole finančných prostriedkov EÚ pre Afganistan. Je to dobre vyvážená správa, ktorá má veľký význam, pretože úspech finančného, politického, občianskeho a vojenského úsilia v stabilizácii Afganistanu má pre EÚ a celý demokratický svet mimoriadny význam.

Rumunsko prispieva k tomuto medzinárodnému úsiliu v Afganistane počtom 721 vojakov ako súčasť misie ISAF (pod záštitou NATO) a 57 vojakov, ktorí sú zapojení do operácie *Trvalá sloboda* (koaličný druh misie). Počas týchto misií boli niekoľkí rumunskí vojaci zabití alebo zranení, čo spôsobilo zármutok ich rodinám a rumunskej spoločnosti. Nechceme, aby ich obeť vyšla nazmar. Chceme, aby finančný, vojenský a humanitárny príspevok Rumunska k európskemu a medzinárodnému úsiliu mal za následok dlhodobú stabilitu v Afganistane a odstránenie teroristických základní.

Dragoș Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za správu, pretože Komisia musí zvýšiť zdroje na boj proti obchodovaniu s drogami.

Pomoc, ktorú poskytla EÚ počas rokov 2004 – 2007, tvorí priama aj nepriama pomoc. Od roku 2002 do roku 2007 predstavovala priama pomoc Spoločenstva 70 % (970 miliónov EUR) celkovej pomoci Spoločenstva, zatiaľ čo nepriama pomoc Spoločenstva, ktorú riadili medzinárodné organizácie, predstavovala 30 % pomoci Spoločenstva (422 miliónov EUR).

Je však potrebné uznať nedostatok koordinácie na medzinárodnej úrovni medzi darcovskými krajinami. Táto situácia pretrváva aj medzi rôznymi členskými štátmi Európskej únie a Komisiou v čase, keď by mohli zohrávať zjednocujúcu úlohu. Priamym následkom toho je, že pomer medzi nákladmi/účinnosťou je oveľa nižší, ako by mal byť. Existuje presvedčenie, že obyvateľstvo Afganistanu by mohlo mať väčší prospech z medzinárodných prostriedkov a prostriedkov Spoločenstva pridelených tejto krajine.

Koenraad Dillen (NI), písomne. – (NL) EÚ je jedným z najväčším poskytovateľom rozvojovej a humanitárnej pomoci Afganistanu. Od roku 2002 do roku 2007 Európska komisia pridělila tejto krajine pomoc v celkovej výške 1,4 mld. EUR.

Toto je výborná správa, pretože je založená na správnych návrhoch a ponúka množstvo platných odporúčaní. Napríklad kontroly prostriedkov EÚ sa musia rozšíriť a musí sa vynaložiť oveľa väčšie úsilie na vyriešenie nekontrolovateľnej korupcie v tejto krajine. (Nevzťahuje sa to vlastne na všetky rozvojové krajiny, ktoré prijímajú našu pomoc?)

Európsky parlament takisto obhajuje viac rozvojovej podpory a rozšírenie delegácie Komisie do Kábulu, ktorá by uskutočnila potrebné kontroly, audity a inšpekcie.

Keď Afganistan začne bojovať alebo preruší boj proti medzinárodnému terorizmu, ďalšie rozpočtové úsilie bude viac než vítané.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Obsah správy o kontrole rozpočtu prostriedkov EÚ v Afganistane znovu ukazuje, že intervenciou Západu v týchto regiónoch sa nič nezmenilo. Naša prítomnosť len predlžuje vojnu a má skôr za následok utrpenie, ako jeho odstránenie.

Diskusia o demokracii a rovnosti pohlaví v krajine, v ktorej zvyky niekedy hraničia s barbarstvom, je typická pre blaženú ignoranciu ultra-Európanov, ktorí naďalej uprednostňujú zapájanie sa do medzinárodných záležitostí pred riešením problémov v Európe.

Etnické skupiny v Afganistane, kde po stáročia zúrila vojna, nikdy neprijmú žiadnu cudziu okupáciu, bez ohľadu na to, aká „humanitárna“ je. Skôr sa tým posilní pozícia Talibanu a ostatných extrémistických frakcií, ako umožní silná a schopná legitímna právomoc, ktorá by mala za následok vzostup a stabilizáciu krajiny.

Európania sa musia čo najskôr stiahnuť z afganského osieho hniezda.

Bogusław Liberadzki (PSE), písomne. – (PL) Vážený pán predseda, hlasujem za prijatie správy o implementácii prostriedkov Spoločenstva v Afganistane.

Pani Mathieuová má úplnú pravdu, keď poukazuje na to, že sociálne ukazovatele Afganistanu sú dramaticky nízke. Je tam neustály konflikt alebo vojna, ako aj kmeňové a medzinárodné kolízie, obchodovanie s drogami a korupcia. Výsledkom je, že Afganistan potrebuje medzinárodnú pomoc.

Rád by som vyjadril svoju podporu pomoci pre Afganistan. Vítam dlhodobý záväzok na činnosti zamerané na poskytovanie podpory tejto krajine a myslím si, že priority opísané v strategickom dokumente Komisie pre krajiny na roky 2007 – 2013 uspokojujú požiadavky afganskej spoločnosti.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písomne. – (RO) Európska únia je jedným z hlavných poskytovateľov pomoci v Afganistane, ktorý prispieva k stabilizácii a zlepšeniu bezpečnosti v tejto oblasti, ktorá má hmatateľný účinok, ako je napríklad nárast priemernej dĺžky života.

EÚ musí pokračovať v podpore poskytovanej Afganistanu. Nemôže však ignorovať zbytočné výdavky z rozpočtu Spoločenstva, ktoré pochádzajú z vreciek daňových poplatníkov. Z tohto dôvodu sa domnievam, že táto správa je vítaná ako nástroj na usmernenie pridelovania pomoci EÚ pre Afganistan a na maximalizáciu finančného vplyvu týchto prostriedkov. V tomto zmysle koordinácia a kontrola prostriedkov na rozvojovú pomoc pridelených Afganistanu patria medzi tri prvky, ktoré sú prostriedkom na pomoc pri dosiahnutí účelov, na ktoré boli pridelené.

V správe sa nachádza zhrnutie množstva problémov spojených s poskytovaním finančných prostriedkov EÚ pre Afganistan a navrhuje sa v nej množstvo realizovateľných odporúčaní. Rád by som vyjadril podporu tejto správe a dúfam, že po nej bude nasledovať implementácia sérií konkrétnych opatrení zameraných na zvýšenie vplyvu využívania prostriedkov EÚ a zabezpečenie prísnejšej kontroly, pokiaľ ide o ich vynakladanie. Pri zohľadnení súčasnej ekonomickej situácie vo väčšine našich krajín sa domnievam, že je povinnosťou Európskeho parlamentu ako orgánu s rozpočtovou funkciou v Európskej únii, aby zaručil maximálnu účinnosť pri využívaní verejných prostriedkov.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, hlasoval som v prospech tejto správy, ktorú vypracovala pani Mathieuová o rozpočtovej kontrole prostriedkov EÚ v Afganistane.

Táto správa predstavuje veľmi jasné závery o výsledkoch, ktoré boli dosiahnuté prostredníctvom pomoci Spoločenstva od podpisu dohody až po súčasnosť: hoci tieto výsledky mohli byť ďalekosiahlejšie, boli pozitívne a pozoruhodné. Konkrétne mám na mysli zníženie miery detskej úmrtnosti, zlepšenie prístupu k základnej zdravotnej starostlivosti a výrazný nárast počtu detí, ktoré chodia do školy. Pripájam sa tiež k názoru spravodajkyne, že by sa malo zvýšiť úsilie o zlepšenie koordinácie medzi Spoločenstvom a medzinárodnými poskytovateľmi pomoci s cieľom vyhnúť sa zdvojeniu pomoci a prípadným zdrojom korupcie v krajine.

Okrem toho je viac ako kedykoľvek predtým podstatné, aby bol v prípade, keď je krajine postihnuté vážnymi sociálnymi a politickými problémami ponúknutá finančná pomoc, systém kontroly efektívny; v opačnom prípade vzniká riziko, že namiesto zlepšenia sa táto situácia ešte zhorší. Z tohto dôvodu dúfam, že systém kontroly, najmä *ex-ante*, sa zlepší a že sa bude uplatňovať lepšie ako doteraz.

- Správa: Riera Madurell (A6-0491/2008)

Robert Atkins (PPE-DE), písomne. – Spolu so svojimi kolegami z britskej Konzervatívnej strany plne podporujem zásadu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo všetkých aspektoch života vrátane prístupu k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a pracovných podmienok.

Domnievame sa však, že riešenie týchto otázok je prvoradé pre členské štáty, nie pre Európsku úniu. Preto sme sa rozhodli zdržať hlasovania o tejto správe.

Gerard Batten, Godfrey Bloom, Derek Roland Clark, Nigel Farage, Michael Henry Natrass a John Whittaker (IND/DEM), písomne. – Nezávislá strana Spojeného kráľovstva plne podporuje rovnosť medzi

mužmi a ženami. Spojené kráľovstvo však disponuje legislatívou o rovnosti a v prípade, že to náš parlament alebo ľud vyžaduje, môže ju zmeniť a zlepšiť. Ďalšie právne predpisy a byrokracia zo strany EÚ preto nie sú potrebné. EÚ je okrem toho nedemokratická a nie je bezpečným ochrancom ničích práv vrátane práv žien.

Koenraad Dillen (NI), písomne. – (NL) Hlasoval som proti tejto politickej korektnej správe – jednej z mnohých – ktorá nám bola v tomto Parlamente predložená na schválenie. V prvom rade by som chcel zdôrazniť, že keďže rodová rovnosť je v EÚ zavedená už mnoho rokov, táto správa je celkom nepotrebná. Namietam proti preneseniu dôkazného bremena, ktoré sa v tejto správe chváli (odsek 20), ktoré neprináša prospech žiadnej krajine podľa právneho poriadku, zatiaľ čo organizáciám, ktoré majú túto smernicu vykonávať (odsek 19), sa poskytuje plná moc.

Skutočnosť, že členské štáty budú povinné od podnikov požadovať, aby vypracovávali ročné podnikateľské plány pre rodovú rovnosť a na zaručenie vyváženého rodového zastúpenia v podnikových riadiacich radoch, je úplne v protiklade so slobodou podnikania. Pre podniky, ktoré čelia ťažkostiam z dôvodu medzinárodnej finančnej krízy by toto papierovanie mohlo pôsobiť zničujúco. Na voľnom trhu zdravých podnikov bude vždy prevládať kvalita, či už mužská alebo ženská, ako sme boli toho svedkami už veľakrát predtým.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), písomne. – (RO) Počas súčasnej hospodárskej krízy patria ženy medzi osoby najviac postihnuté nezamestnanosťou alebo krátením miezd. Na európskej úrovni potrebujeme, aby členské štáty uplatňovali ustanovenia smernice 2002/73/ES a aby Európska komisia monitorovala tieto činnosti a pravidelne informovala Európsky parlament.

Ako tiež vyplýva zo správy pani Madurellovej, jedným z najväčších problémov v boji proti diskriminácii na základe pohlavia na pracovnom trhu je aj nedostatok informácií o právach, ktoré majú obeť diskriminácie. Túto zodpovednosť zdieľajú v rovnakej miere členské štáty, európske inštitúcie, ako je Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, a zamestnávateľia. Organizácie občianskej spoločnosti hrajú takisto významnú úlohu. Môžu využívať informačné kampane a monitorovacie správy, aby dohnali nedostatok činnosti na vnútroštátnej alebo európskej úrovni.

Komisia je povinná sledovať, aby členské štáty prijali opatrenia zamerané na vytvorenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, zníženie platových rozdielov medzi ženami a mužmi, a na zabezpečenie prístupu k riadiacim postom pre ženy. V Rumunsku to boli nariadenia prijaté na európskej úrovni, ktoré nám pomohli zaviesť inštitucionálny systém zaručujúci, že „práva pre mužov znamenajú to isté ako práva pre ženy“.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som v prospech správy pani Riery Madurellovej o transpozícii a uplatňovaní smernice 2002/73/ES o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní a o pracovné podmienky, a považujem za dôležité uplatniť zásadu rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v oblastiach obsiahnutých v tejto smernici.

Z rôznych nedostatkov transpozície smernice by som zdôraznila fakt, že legislatíva rôznych členských štátov sa osobitne neodvoláva na diskrimináciu na základe pohlavia. Ako uvádza spravodajkyňa, rozdiely v platoch sú naďalej vysoké, pričom ženy zarábajú v priemere o 15 % menej ako muži. Tento rozdiel sa v rokoch 2002 až 2006 znížil len o 1 %. V kontexte lisabonskej stratégie je dôležité, aby sa zmenil tento *status quo*, a preto súhlasím so spravodajkyňou, pokiaľ ide o dôležitosť odporúčania, aby Európska komisia aktívne monitorovala transpozíciu smernice a súlad s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) Hlasoval som v prospech správy pani Madurellovej o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní. Rovnaké zaobchádzanie, bez ohľadu na pohlavie, rasu, vierovyznanie atď., je základným ľudským právom. Nemôžeme však zabudnúť na prirodzené biologické rozdiely, ktoré existujú medzi mužmi a ženami.

Podľa môjho názoru automatické uplatňovanie všestrannej politiky rodového vyváženého 50/50 v rade nie je skutočným znakom toho, že sa zaujímate o rodovú rovnosť. V prípade ťažkej fyzickej práce ako je práca v bani, oceliarstve atď. tento prístup vedie len k absurdným situáciám, ako je to v prípade zdravotných sestier alebo učiteľov. Rovnako nemôžeme nútiť dievčatá, aby študovali techniku. A to len preto, aby sa dodržala rovnováha päťdesiat k päťdesiatim. Medzi základné otázky patrí prístup k vzdelávaniu na všetkých úrovniach, plnenie manažérskych úloh (vrátane úloh v politických inštitúciách), uplatňovanie zásady rovnakej odmeny za rovnakú prácu, primeraný prístup k sociálnemu zabezpečeniu a dávkam, ako aj zdravotná starostlivosť (pri zohľadnení materskej dovolenky). Odborové zväzy by v tejto oblasti mali zohrávať dôležitú úlohu. Ide

o významnú záležitosť na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni inštitúcií Európskej únie.

Rád by som využil túto príležitosť a obrátil vašu pozornosť na rozhodnutia súdu, ktoré diskriminujú mužov tým, že v prípade rozvodu takmer vždy automaticky zveria deti do opateru ženám.

Jörg Leichtfried (PSE), písomne. – (DE) Hlasoval som za správu pani Riery Madurellovej o transpozícii smernice o rovnakom zaobchádzaní.

Podľa môjho názoru je najvyšší čas, aby sa so ženami zaobchádzalo rovnako ako s mužmi, a to vo všetkých prípadoch, nie iba v niektorých.

O rovnosti príležitostí, pokiaľ ide o rovnaké príležitosti v prístupe k zamestnaniu alebo každodenné zamestnanie, nemôže byť ani reči. Čo sa týka rozdielov v príjmoch medzi pohlaviami, v niektorých členských štátoch sa zmenšujú len veľmi pomaly, zatiaľ čo v iných sa znovu zväčšujú.

Vykonávanie tejto smernice má pre mňa osobitný význam z dôvodu tejto očividnej nespravodlivosti a najmä preto, lebo ako rodinne založený človek si ženy veľmi ctím a rešpektujem ich.

Astrid Lulling (PPE-DE), písomne. – (FR) Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyjadruje obavy z presadzovania smernice o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní a pracovné podmienky.

Keďže Európska komisia nepredložila žiadnu správu, náš výbor uskutočnil medzi národnými parlamentmi a organizáciami angažujúcimi sa za rodovú rovnosť svoj vlastný prieskum. 22 členským štátom sa rozposlali výzvy. V 15 členských štátoch boli niektoré definície nesprávne transponované. Od 5. októbra 2008 ešte deväť členských štátov malo Komisii oznámiť opatrenia, ktoré prijali na transpozíciu tejto smernice.

Naša vlastná iniciatívna správa je pre členské štáty poplachom a upozornením. Výbor, žiaľ, dostal aj prehnané vyhlásenia a sťažnosti. Preto som predložila alternatívne riešenie.

Dosiahli sme súhlas so spoločným uznesením, za ktoré som hlasovala, zatiaľ čo očakávame správu o vykonávaní, ktorú budeme mať k dispozícii v prvej polovici roka 2009. Na jej základe budeme môcť uskutočniť dôkladnú analýzu, takže bude možné určiť následné činnosti potrebné na zabezpečenie súladu so zmluvou a právnymi predpismi v oblasti rovnakého zaobchádzania a príležitostí pre mužov a ženy.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Diskriminácia a sexuálne obťažovanie nemajú v liberálnej spoločnosti miesto. Táto správa nás upozorňuje na desivú skutočnosť, že mnohé členské štáty ešte musia urobiť mnoho na dosiahnutie rovnosti mužov a žien v pracovnom aj súkromnom živote. Zodpovednosť za boj, napríklad proti nespravodlivosti na pracovnom trhu, nezávisí od inštitúcií EÚ, ale je a mala by zostať záležitosťou zodpovedných občanov a ich politických a odborových zástupcov v členských štátoch. Vôbec nesúhlasím s tými formuláciami, ktoré sa túto nespravodlivosť snažia použiť ako argument na zvýšenie supranacionalizmu na úkor samostatného rozhodovania členských štátov. Zväčšenie rozdielu medzi tými, ktorí vládnu a tými, ktorí sú ovládaní, nie je cestou k liberálnej spoločnosti založenej na zásade rovnosti všetkých ľudí.

Prvoradým cieľom tejto správy je však objasniť, ako diskriminácia a sexuálne obťažovanie môžu stále zničiť životné šance ľudí a ich perspektívy rastu. Táto záležitosť je taká dôležitá, že som sa napriek všetkému rozhodol hlasovať za alternatívu návrhu uznesenia.

Iosif Matula (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za túto správu o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní a pracovné podmienky.

Hoci je rodová rovnosť v Európskej únii základným právom, oficiálne štatistiky ukazujú, že stále existujú rozdiely, pokiaľ ide o mieru zamestnanosti, najmä v tých krajinách, ktoré nedávno pristúpili k Európskej únii.

Pri zohľadnení skutočnosti, že rovnaké zaobchádzanie so ženami a mužmi je stále štrukturálnym problémom, Európska únia na zasadnutí Európskej rady v Lisabone v marci 2000 dostala za cieľ zvýšiť mieru zamestnanosti žien do roku 2010 na viac ako 60 %, pričom túto úlohu treba podrobne monitorovať v nových členských štátoch.

Domnievam sa, že je dôležité, aby sme uplatnili európsku smernicu s cieľom zabezpečiť odstránenie diskriminácie voči ženám na trhu práce v čase, keď je potrebné ďalšie úsilie, pokiaľ ide o zmenu postoja v tejto záležitosti, najmä vo vidieckych oblastiach.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za túto správu, keďže si myslím, že požiadavka na Komisiu, aby podrobne monitorovala transpozíciu smernice 2002/73/ES a súlad s právnymi predpismi prijatými po procese implementácie, je legitímna a potrebná.

Európsky parlament pri prijímaní tejto správy poskytol členským štátom užitočný nástroj na konsolidáciu vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov, ktoré sa týkajú rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami na pracovnom trhu.

Na základe poskytnutých štatistík však stále existuje rozdiel v miere zamestnanosti medzi mužmi a ženami vo výške 28,4 %, z čoho vyplýva, že rodová nerovnosť na pracovnom trhu je stále problémom, ktorý musíme riešiť.

Z tohto dôvodu sa domnievam, že členské štáty musia vynaložiť všetko úsilie potrebné na presadzovanie stratégií zameraných na podporu rodovej rovnosti.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasoval som za správu pani Riery Madurellovej o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní a pracovné podmienky.

Súhlasím so svojím kolegom, že zásada rovnosti na pracovnom trhu sa v praxi ešte stále neuplatňuje, a to napriek úsiliu Európskej únie o zvýšenie percenta žien v práci v súlade s lisabonskými cieľmi. Súhlasím so stanoviskom spravodajkyne, pokiaľ ide o transpozíciu smernice 2002/73/ES zo strany členských štátov a o potrebu zaviesť nástroje uvedené v tejto smernici, s cieľom posilniť vnútroštátne právne predpisy o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami na pracovnom trhu: rodová rovnosť v zamestnaní nie je len hodnotnou zásadou v etickom zmysle, ale je a bude základom pre udržateľný, trvalý, hospodársky rozvoj Európskej únie ako celku.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Rovnosť medzi mužmi a ženami je základnou zásadou Európskej únie. Ešte musíme urobiť veľa, aby sme túto zásadu dosiahli, a dúfam, že sa stane politickou prioritou vo všetkých oblastiach našej činnosti v Európskom parlamente. Nemal by to byť len Výbor pre práva žien, ktorý predkladá túto záležitosť.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Napriek tomu, že rodová rovnosť je základným právom, rodová nerovnosť na pracovnom trhu, pokiaľ ide o mzdy, mieru zamestnanosti a kvalitu zamestnávania, zostáva vážnym štrukturálnym problémom. Nanešťastie vidíme, že vyššia úroveň vzdelania nevedie vždy k menším rozdielom medzi mzdami pracovníkov a pracovníčok.

Správa pani Madurellovej odhaľuje nedostatky v členských štátoch, v zmysle transpozície a presadzovania smernice 2002/73/ES o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postup v zamestnaní a pracovné podmienky.

Spravodajkyňa však zdôrazňuje najmä to, že mnohé členské štáty nezavedli definíciu diskriminácie do svojich právnych systémov správnym spôsobom. V mnohých krajinách je jedinou záväznou definíciou všeobecná definícia, v ktorej sa diskriminácia na základe pohlavia nespomína. V ostatných krajinách sa neuvádza žiadna zmienka o sexuálnom obťažovaní, alebo je zahrnutá len vo všeobecnej definícii obťažovania (v Poľsku je sexuálne obťažovanie definované v sekcii 6, článku 183a zákonníka práce), čo poškodeným stranám sťažuje uplatňovanie svojich práv.

V boji proti diskriminácii sú veľmi dôležité iniciatívy samotných občanov, ktorých cieľom je zvýšiť informovanosť v spoločnosti, ako aj tie, ktoré sú zamerané na pomoc obetiam diskriminácie.

- Návrh uznesenia B6-0051/2009 (Situácia na Blízkom východe/v Gaze)

Marco Cappato (ALDE), písomne. – (IT) Aby bolo možné odlíšiť stanovisko strany Partito Radicale od toho, ktoré je z rôznych dôvodov v protiklade s našim stanoviskom v tomto Parlamente, losovali sme pre tých z nás, ktorí sa zdržia hlasovania a tých, ktorí sa namiesto toho na hlasovanie nezúčastnia. Riešenie, ktoré EÚ presadzuje pre dlhodobý, štrukturálny mier na Blízkom východe, a ktoré dnes znovu zdôraznil predseda Pöttering tu v Štrasburgu, je určené pre dva zvrchované, nezávislé štáty.

Zakladatelia Európy zastávali opačný názor: na dosiahnutie mieru je potrebné vzdať sa absolútnej národnej zvrchovanosti. Toto sa uvádza v manifeste Ventotene.

V súčasnosti musíme počúvať prevažnú väčšinu izraelských občanov, ktorí žiadajú pristúpenie Izraela k EÚ a ktorých vládnuce triedy Izraela a Európy neberú na vedomie.

„Inkluzívna“ Európa povojnového obdobia, otvorená pristúpeniam a ako referenčný bod pre susedné krajiny, bola faktorom mieru, aj keď neprimeraným spôsobom. „Exkluzívna“ Európa národných štátov, ktorá sa usiluje o európske hranice a židovsko-kresťanské korene, je Európa, ktorá smeruje k vojne, a to na Blízkom východe ako aj na Balkáne a Kaukazsku, a vytvára napätie, ako na Urale, v Turecku a Magrebe.

Ako radikálna strana zameraná proti násiliu sa domnievame, že štrukturálne riešenie pre mier sa nazýva európsky federalizmus, Spojené štáty Európy, ktoré otvárajú dvere Turecku, Izraelu a prípadne demokratickým štátom, ktoré sa vzdajú svojej vlastnej absolútnej zvrchovanosti.

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Bezpodmienečne odsudzujem ľahostajné a brutálne zabíjanie civilistov v Gaze, ako aj bezcitné a neospravedlňiteľné zabíjanie izraelských civilistov strelami Hamasu.

Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu o Gaze, pretože výslovne podporuje rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN, ktorá vyzýva na okamžité prímerie. Takisto venuje pozornosť rozhodnutiu Parlamentu, ktoré bolo prijaté v decembri, o odložení upevňovania vzťahov EÚ s Izraelom. Aj keď jazyk uznesenia je miernejší, ako by som si želal, toto uznesenie, o ktorom hlasovala prevažná väčšina Parlamentu, však skôr môže ovplyvniť rozhodnutia Izraela a Hamasu, ako individuálne uznesenia politickej skupiny.

Som proti upevňovaniu vzťahov EÚ s Izraelom a domnievam sa, že obchodná dohoda s Izraelom by sa mala zrušiť, kým nebude plniť normy ľudských práv a zapájať sa do konštruktívnych a zmysluplných rokovaní so susednými štátmi s cieľom zaviesť do konfliktu riešenie dvoch štátov. Všetky členské štáty by mali súhlasiť so zrušením svojho predchádzajúceho rozhodnutia o upevnenie vzťahov s Izraelom a predložiť ho na prerokovanie s reálnymi návrhmi.

Manuel António dos Santos (PSE), písomne. – (PT) Zdržal som sa hlasovania o návrhu uznesenia o situácii na Strednom východe/v Gaze z toho dôvodu, že v tejto chvíli nepovažujem uznesenie Európskeho parlamentu za ospravedlňiteľné.

Myslím si, že diskusia o tejto záležitosti bez hlasovania by bola efektívnejším spôsobom zapojenia Európskeho parlamentu do tejto otázky.

Koenraad Dillen (NI), písomne. – (NL) *Une fois n'est pas coutume*, toto je veľmi spravodlivé uznesenie, ktoré si zaslúži všetku našu podporu, pretože zreteľne vyzýva obe strany konfliktu, aby sa neuchyľovali k násiliu. Nemali by sme si však robiť žiadne ilúzie o tom, aký môže mať Európa, a tým skôr Európsky parlament vplyv na to, ako sa vyvíja situácia na Strednom východe. Skôr ako začneme hľadať riešenie, musí Hamas zastaviť svoje raketové útoky na Izrael. Izrael musí zároveň zredukovať neúmernú úroveň násilia, ktorého obeťami sa stávajú nevinné deti a občania. Napriek svojej podpore tohto uznesenia by som rád pripomenul tomuto Parlamentu, že teroristická organizácia Hamas je naďalej hlavnou príčinou tejto eskalácie.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Hlasoval som za spoločné uznesenie, hoci bolo menej dôsledné pri odsúdení činností Izraela v Gaze, ako by som si želal.

Náhodné raketové útoky Hamasu nemôžeme podporovať, aj keď to nebolo v plnej miere vinou Hamasu, že sa skončilo prímerie. Konanie Izraela je úplne neprimerané a jeho cielenie na nevinných civilistov – mužov, ženy a deti – je formou kolektívneho trestu, ktorý je v protiklade s medzinárodným humanitárnym právom.

Zdá sa, že útoky na úrady OSN a jej poskytovanie pomoci sú úmyselne zamerané na prerušenie pomoci ľuďom v núdzi a odstránenie nezávislých pozorovateľov barbarských činov Izraela.

Mathieu Grosch (PPE-DE), písomne. – (DE) Myslím si, že je správne a náležité, aby Európsky parlament hovoril jedným hlasom. Musíme zamerať naše úsilie na to, aby sme Izraelu aj Hamasu jasne naznačili, že sa stavíme proti akejkoľvek forme vojenského násilia a žiadame o bezpodmienečné rešpektovanie mierových síl a agentúr poskytujúcich pomoc.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Napriek výzvam o prímerie, ktoré je naliehavou záležitosťou a s ktorým plne súhlasíme, uznesenie o mimoriadne vážnej situácii v pásme Gazy, ktoré schválil Parlament,

je neprimerané, pretože obsahuje dokonca negatívne aspekty, najmä keď ho porovnáme s rezolúciou Rady OSN o ľudských právach (UNHRC) z 12. januára. Pokiaľ ide o parlamentné uznesenie:

- Napriek brutálnej agresii, zločinom a porušovaniu väčšiny základných ľudských práv sa tam nenachádza jediné slovo odsúdenia Izraela.

- Znovu potvrdzuje svoju nejasnosť utajovaním faktu, že v Palestíne existujú kolonizátori a kolonizovaní, agresori a obeť, utláčatelia a utláčaní, vykorisťovatelia a vykorisťovaní, a zahládza zodpovednosť Izraela.

- Zastiera zodpovednosť EÚ, ktorá je spoluvinníkom, pokiaľ ide o beztretnosť Izraela. Zvažuje nedávne rozhodnutie o posilnení bilaterálnych vzťahov s touto krajinou alebo hanebnú zdržanlivosť krajín EÚ, pokiaľ ide o uznesenie prijaté UNHRC.

- V situácii, ktorá je taká vážna ako táto, nekritizuje porušenie rezolúcií OSN zo strany Izraela, ukončenie okupácie, nezákonné osady, oddelujúci múr, vraždy, zatknutia, nespočetné poníženia spôsobené palestínskeho ľudu, ani jeho neporušiteľné právo na štát s hranicami z roku 1967 s hlavným mestom Východný Jeruzalem.

Jens Holm a Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), písomne. – (SV) Vítame skutočnosť, že v uznesení sa požaduje okamžité zastavenie zabíjania obyvateľov v Gaze zo strany Izraela. Ľutujeme však, že sa v ňom nežiada zrušenie Dohody o pridružení s Izraelom a ukončenie upevňovania vzťahov s Izraelom. Sú to pochopiteľné požiadavky na krajinu, ktorá takým nehanebným spôsobom porušuje svoje záväzky, konkrétne rešpektovanie ľudských práv a medzinárodného práva.

Takisto spochybňujeme sťažnosť, že útoky Izraela boli odpoveďou na raketovú paľbu Hamasu. Izrael neustále porušoval prímerie, a to aj 4. novembra 2008, keď izraelské jednotky vkročili do pásma Gazy a zabili šesť Palestínčanov, ako aj pokiaľ ide o kolektívne trestanie palestínskeho ľudu uvalením embarga, výstavbu múrov, únosy čelných palestínskych politikov atď.

Napriek tomu vítame spoločné uznesenie a žiadosť adresovanú Izraelu na okamžité zastavenie zabíjania.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), písomne. – (ES) Predseda Pöttering konal unáhle, keď tvrdil, že nikto nehlasoval proti. Ja som hlasoval proti tomuto uzneseniu. Aj keď pripúšťam, že obsahuje veľmi pozitívne prvky, najmä pokiaľ ide o používanie termínu „kolektívne trestanie“ obyvateľov Gazy, považujem ho za nedostatočné. Jediná praktická vec, ktorú môže tento Parlament urobiť, je usilovať sa o zmrazenie Dohody o pridružení s Izraelom; všetko ostatné sú len reči – pozitívne a atraktívne – ale stále len reči. V politike sú pekné slová nanič: potrebné sú činy a po tomto uznesení sa v Gaze nezmení NIČ. Keby sme boli hovorili o inom štáte ako Izrael, toto uznesenie by bolo oveľa účinnejšie. Domnievam sa, že Izrael má právo na existenciu v mieri, nie však za každú cenu, a Izrael to vie. Jediné, čo sa touto ofenzívou dosiahne, bude zintenzívnenie konfliktu. Toto nie je dobrý deň pre Parlament, pretože zvolil rozhovory namiesto konania.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Text, ktorý predložili všetky skupiny na tomto zhromaždení, a ktorý je zameraný na zastúpenie záujmov Európanov, skutočne obsahuje niekoľko vynikajúcich odporúčaní, ako je výzva na zastavenie boja, nespomína však zavlečenie tohto konfliktu do Európy. V demonstrácii proti izraelskej intervencii boli zvlášť šokujúce dva obrazy, sprevádzajúce toto násilie.

Na jednej strane to boli demonštranti, z ktorých väčšinu tvoria prisťahovalci páliaci vlajky Palestíny, Alžírsku, Hamasu a Hizballáhu, ako aj transparenty s arabskými nápismi.

Na druhej strane sú to francúzski predstavitelia extrémnej ľavice, Besancenot z Revolučnej komunistickej ligy a Buffet z Komunistickej strany, pochádzajúci s imámmi.

Tieto obrazy znázorňujú dve znepokojujúce línie rozvoja: postupný prechod prisťahovaleckých mäs z moslimského sveta do islamských združení a tajná dohoda medzi islamskými hnutiami a extrémnou komunistickou ľavicou, čo sú dve revolučné hnutia, ktoré chcú zničiť našu civilizáciu. Ochrana našej identity a slobôd európskeho ľudu má oveľa väčší význam dnes ako kedykoľvek predtým a vyžaduje si zákaz takéhoto typu demonstrácií a uplatňovanie politiky na zvrátenie migračných tokov.

Roselyne Lefrançois (PSE), písomne. – (FR) Vzhľadom na vážnosť situácie v Gaze nemohol Európsky parlament zostať ticho. Z tohto dôvodu som podporila toto uznesenie, ktoré vyzýva na okamžité humanitárne a trvalé prímerie vrátane ukončenia vojenskej akcie na časť Izraela v pásme Gazy, ako aj raketových útokov na Izrael hnutím Hamas.

Ľutujem však, že uznesenie neobsahuje odhodlané a bezvýhradné odsúdenie útokov izraelskej armády, ktoré mali za následok viac ako 1 000 mŕtvych, väčšinou civilistov. Hoci súhlasím s tým, čo povedal predseda Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, pán Martin Schulz, pred hlasovaním, keď zdôraznil, že tieto útoky sú neprijateľné, uprednostnila by som, keby bolo toto pobúrenie vyjadrené písomne.

Takisto, hoci návrh vyzýva izraelské orgány, aby zabezpečili neprerušené poskytovanie humanitárnej pomoci a voľný prístup medzinárodnej tlače do Gazy, netrvá na tom, tak ako by som si to predstavovala, aby podmienkou upevňovania vzťahov EÚ s Izraelom bolo dodržiavanie humanitárneho práva Izraelským štátom.

Európa musí zohrávať dôležitejšiu úlohu pri riešení tohto konfliktu, no dohodu o trvalom mieri medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi podľa môjho názoru bude možné dosiahnuť len vytvorením funkčného palestínskeho štátu, ktorý uzná Izrael a bude ním tiež uznaný.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL), písomne. – (ES) Spoločné uznesenie o Gaze obsahuje pozitívne aspekty, ako je žiadosť o okamžité prímerie, priznanie zodpovednosti izraelskej armády za 1 000 mŕtvych vrátane žien a detí, ako aj uznanie, že embargo na Gazu zo strany Izraela predstavuje porušenie medzinárodného humanitárneho práva.

Napriek tomu som nemohol hlasovať za toto uznesenie, pretože hnutiu Hamas prideliť rovnaký stupeň zodpovednosti ako Izraelu. Neuznáva, že to bola izraelská armáda, ktorá porušila prímerie zo 4. novembra svojou pozemnou inváziou a rôznymi leteckými útokmi, ale z porušenia tohto prímeria obviňuje skôr Hamas. Toto uznesenie má jasné nedostatky, pretože nevyzýva Komisiu ani Radu na prijatie ráznych opatrení. Európa by mala zmraziť súčasnú Dohodu o pridružení medzi EÚ a Izraelom z dôvodu porušenia jej článku 2, v ktorom sa uvádza, že rešpektovanie ľudských práv je podmienou tejto dohody. Okrem toho spoločné uznesenie nevyzýva na ukončenie izraelskej blokády Gazy, ani nežiada, aby 27 členských štátov EÚ zrušilo všetky dodávky zbraní do Izraela.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písomne. – (RO) Toto uznesenie spojilo hlavné politické skupiny v Európskom parlamente s cieľom urobiť vyhlásenie, ktoré je absolútne potrebné z dôvodu súčasnej humanitárnej a bezpečnostnej situácie na Strednom východe.

Bez ohľadu na vývoj, ktorý viedol k vypuknutiu tohto konfliktu, má v súčasnosti nepriaznivý vplyv na veľkú časť civilistov žijúcich v tejto oblasti a na prítomnosť OSN v Gaze. Spolu so svojimi ostatnými kolegami sa taktiež domnievam, že sa nachádzame v bode, kedy udržateľné výsledky možno dosiahnuť len prostredníctvom dialógu, ktorý je možný len na základe dohody o prímerí.

Pevné stanoviská Rumunska k tejto záležitosti sa do značnej miery odrážajú v tomto dokumente. Som rád, že som mohol hlasovať za tento dokument, ktorý vyjadruje stanovisko európskej politickej rodiny, do ktorej patrím, ako aj stanovisko mojej krajiny.

Vural Öger (PSE), písomne – (DE) Vítam schválenie uznesenia o situácii v pásme Gazy. Je dôležité, aby Európsky parlament vyjadril svoje stanovisko k tejto kríze. Je povinnosťou Parlamentu, aby odsúdil túto humanitárnu katastrofu a uplatnil si morálny nárok na vodcovstvo pokiaľ ide o rešpektovanie ľudských práv. Práve z tohto dôvodu už Parlament nemôže viac mlčať. Preto som hlasoval za toto uznesenie. Parlament však mohol vyslať silnejší signál. Toto uznesenie je v niektorých bodoch stále príliš slabé. Je dôležité, aby sme vyzvali na trvalé prímerie a odsúdili utrpenie civilného obyvateľstva. Je takisto našou povinnosťou navrhnúť praktické riešenia na ukončenie vojny a vyzvali EÚ, aby sa k nim zaviazala, vzhľadom na svoju úlohu v rámci Kvarteta. Keďže Spojené štáty sú v súčasnosti paralyzované kvôli zmene prezidenta, EÚ musí ďalej zvyšovať svoj zmysel pre povinnosť. Vzhľadom na extrémne vojenské akcie je potrebná prestávka v rokovaní o posilnení vzťahov s Izraelom. Táto skutočnosť sa v uznesení, žiaľ, nespomína. Ak Izrael nechce rokovať priamo s Hamasom, je na EÚ, aby zabezpečila, aby s Hamasom rokovali ostatní. Pokračovanie vojenskej ofenzívy stojí príliš veľa životov. Neúprimné sľuby vzhľadom na takúto vážnu humanitárnu krízu nestačia.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Spoločné uznesenie priviera oči pred príčinami agresívnej a barbarskej vojny Izraela, ktorá je považovaná za reakciu na raketové útoky hnutia Hamas. Všetci vieme, že vojna bola dopredu naplánovaná a že príčiny spočívajú v okupácii Izraela a jeho odmietnutí uplatniť rezolúciu OSN o nezávislom palestínskom štáte s hlavným mestom Východný Jeruzalem. Je výsledkom agresívnej izraelskej politiky, čo sa týka nelegálnych osídlení, podporovanej USA a EÚ, a odmietnutím Izraela vrátiť sa k hraniciam z roku 1967.

Hoci sa v uznesení hovorí o ukončení vojny, sedí na dvoch stoličkách, pretože od EÚ nežiada žiadne opatrenia, dokonca ani to, aby sa nové preferenčné vzťahy zmrazili s cieľom vyvíjať tlak na Izrael. Neodsudzuje agresívnu politiku Izraela, práve naopak, zasahuje do vnútorných problémov Palestíny.

Sily, ktoré ho podpísali, žiadajú a súhlasia s posilnením úlohy EÚ, ktorá súvisí s jej imperialistickými ambíciami v tomto regióne. Posilňujú plán USA/NATO týkajúci sa „širšieho Stredného východu“, s ktorým EÚ súhlasila a ktorého cieľom je podmaniť si celý región.

Z týchto dôvodov Komunistická strana Grécka nehlasovala za spoločné uznesenie politických skupín a žiada o posilnenie boja proti imperializmu, pretože neexistuje dobrý a zlý imperializmus.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Odmietol som hlasovať za spoločné uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v pásme Gazy, pretože, hoci obsahuje pozitívne body, neodsudzuje priamo vojenské operácie vedúce k humanitárnej katastrofe. Pohoršenie a poľutovanie, ktoré vyjadril Európsky parlament vzhľadom na útoky na civilistov a bránenie prístupu k humanitárnej pomoci, nie sú postačujúce. Európa musí čeliť svojim povinnostiam a žiadať o definitívne ukončenie izraelskej agresie, a snažiť sa nájsť realizovateľné dlhodobé riešenie. V kompromisnom uznesení, ktoré prijal Európsky parlament, však táto silná politická vôľa, žiaľ, chýba.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Právo Izraela na existenciu v mieri a bezpečnosti je nescudziteľné. Právo Palestínčanov na život v slobodnom území pod vlastnou samosprávou, v mieri, demokracii a pri rešpektovaní ľudských práv je takisto nescudziteľné. Akékoľvek riešenie pre tento región musí zaručiť, že tieto práva nebudú ohrozené.

Konflikt v Gaze na základe opačnej situácie na Západnom brehu odhalil, že vzťah medzi stranami, hoci je napätý a konfliktný, je možný, ak budú obe strany ochotné akceptovať existenciu tej druhej. Netýka sa to však hnutia Hamas, ktoré zabraté územie využíva na svoj deklarovaný cieľ: zabrániť existencii Izraela.

Tieto okolnosti však neznižujú tragickosť úmrtí v Gaze. Hnutie Hamas, ako vieme, bez akejkoľvek úcty k životu Palestínčanov, využíva obyvateľstvo ako ľudské štíty proti útokom Izraela a ich smrť ako zbraň propagandy. Izrael, ktorý je zo zákona povinný zaručiť ich bezpečnosť, pokračuje v boji napriek týmto tragickým výsledkom. Tento proces je nevyhnutný, ak medzinárodné spoločenstvo vrátane arabských krajín, nepodporí na jednej strane vývoj a na strane druhej bezpečnosť ako cieľ mierového procesu na Strednom východe.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, som za návrh uznesenia o tragickej situácii v pásme Gazy.

Plne zdieľam obavy, že tento konflikt sa ešte nechýli ku koncu napriek želaniu celého medzinárodného spoločenstva, ktoré sa týka ukončenia vojnového konfliktu. Pripájam sa ku svojim kolegom, pokiaľ ide o vyjadrenie hlbokej ľútosti nad utrpením civilného obyvateľstva v Gaze a verím, že jediným možným riešením, a to nielen v tejto oblasti, ale v celej Svätej zemi, je dialóg, rokovanie a diplomacia, a nikdy nie vojna, ktorá môže priniesť len nenávisť.

Európska únia môže a musí v tomto procese zohrávať poprednú úlohu, a to pri dosiahnutí prímeria ako aj pri otváraaní ciest pre humanitárne účely. Z tohto dôvodu hlasujem za návrh uznesenia a dúfam, že úsilie o uzmierenie čo najskôr prinesie výsledok v podobe konkrétného pokroku na dosiahnutie mieru.

Martine Roure (PSE), písomne. – (FR) Konflikt medzi Izraelom a Gazou už zašiel príliš ďaleko.

Keďže počet mŕtvych už dosahuje tisíce, je našou prvoradou úlohou zabezpečiť, aby tieto boje okamžite ustali.

Politika izolácie Gazy stroskotala, radikalizujú obyvateľstvo, ktoré bolo jej prvou obeťou.

Nie je možné žiadne vojenské riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu.

Jediná možná dohoda je v podobe dlhodobého a komplexného nastolenia mieru medzi oboma stranami. Preto požadujeme, aby Kvartet čo najskôr zvolal medzinárodnú konferenciu za účasti všetkých zainteresovaných strán v regióne na základe iniciatívy Arabskej ligy, predchádzajúcej dohody medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi.

Domnievame sa, že akékoľvek upevnenie politických vzťahov medzi EÚ a Izraelom musí byť striktné založené na rešpektovaní medzinárodného humanitárneho práva. Preto sme boli proti hlasovaniu za podporu zvýšenej účasti Izraela na programoch Spoločenstva.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v pásme Gazy za okamžité prímerie v tejto oblasti.

Verím, že bez ohľadu na stanoviská konfliktných strán je dialóg jediným spôsobom na vyriešenie všetkých problémov pre dosiahnutie spoločného blaha.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Uznesenie týkajúce sa situácie v Gaze, o ktorom dnes Európsky parlament hlasoval, neobsahuje odsúdenie teroristickej organizácie Hamas, ktorá porušila prímerie v decembri a ktorá využíva civilistov ako ľudské terče. Napriek faktu, že uznesenie toto odsúdenie neobsahuje, som považoval za dôležité hlasovať za výzvu na nastolenie prímeria v tomto regióne, a z tohto dôvodu som hlasoval za uznesenie.

Brian Simpson (PSE), písomne. – Situácia v pásme Gazy je žalostná. Stovky nevinných civilistov boli zabitých a tisíce ďalších denne čelia smrti. Áno, akceptujem, že Izraelu by sa malo umožniť žiť v mieri. Áno, cezhraničné raketové útoky sú neprijateľné a mali by prestať.

Reakcia Izraela je však celkom neprimeraná a nemožno ju podporovať.

Izraelčania nerešpektujú medzinárodné spoločenstvo. Ostreľovali zložky OSN, útočili na školy a deti. Táto situácia je absolútne neprijateľná a musí prestať. Okamžite musí nastať prímerie.

Budem hlasovať za toto uznesenie, pretože hlas Európskeho parlamentu musí zaznieť, aby nevinní Palestínčania uväznení v Gaze nezostali v zabudnutí.

Izrael má právo na existenciu v mieri. Nemá však právo bezohľadne ničiť a prinášať smrť a skazu nevinným civilistom. Jeho konanie znamená, že sa stal agresorom, nie obeťou.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Schválil som kompromisný návrh, ktorý leží pred nami, hoci mu chýba punc a ráznosť, ktoré by som očakával. Som zdesený a nahnevaný rozsiahlou, neprimeranou ofenzívou izraelských leteckých síl a pozemných vojsk v tejto husto osídlenej oblasti.

Cítim solidaritu a obavy o osud a bezpečnosť 1,5 milióna Palestínčanov držaných v Gaze, ktorí nemôžu opustiť pásmo Gazy, a o humanitárnu situáciu Palestínčanov na Západnom brehu, ktorí napriek spolupráci Palestínskeho samosprávneho orgánu nevidia žiadne zlepšenie svojich životných podmienok.

Je poľutovaniahodné, že kompromisný návrh nespomína problematické upevnenie vzťahov medzi EÚ a Izraelom. Vyzývam Radu, aby zmrazila upevnenie vzťahov s Izraelom, kým sa na všetkých stranách nedosiahne úplné a trvalé prímerie a kým Izrael neposkytne neobmedzený prístup pre humanitárnu pomoc.

Vzťahy medzi EÚ a Izraelom sa môžu obnoviť len vtedy, keď bude Izrael rešpektovať ľudské práva a medzinárodné humanitárne právne predpisy, keď sa ukončí humanitárna kríza v pásme Gazy a okupácia palestínskych území a podnikne sa všetko úsilie o dosiahnutie komplexnej mierovej dohody pre kompletne vykonávanie dočasnej dohody o pridružení medzi ES a PLO.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Podporujem uznesenie o Gaze ako aj výzvy na okamžité prímerie.

- Návrh uznesenia B6-0033/2009 (Situácia v Africkom rohu)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Ďakujem, pán predsedajúci. Hlasoval som za tento návrh uznesenia. Situácia v Africkom rohu je naďalej veľmi znepokojujúca. Problémy a konflikty sú prepojené do takej miery, že EÚ musí byť neustále ostrážitá, aby zabránila drastickému zhoršeniu situácie. Myslím si, tak ako aj moja skupina, že situácia v Africkom rohu si vyžaduje naliehavý a komplexný prístup.

Ako už bolo povedané, hlavné ťažkosti vznikajú z množstva konfliktov medzi rôznymi krajinami tohto regiónu. Z tohto dôvodu je absolútne nevyhnutné pracovať na bezpečnosti a jej mnohých aspektoch, napríklad ako by sa mohli monitorovať zmeny vo vláde; tieto vlády by sa mali vyzvať, aby sa aktívne zaviazali zlepšiť situáciu v oblasti ľudských práv.

Marie-Arlette Carlotti (PSE), písomne. – (FR) Africký roh je v súčasnosti sužovaný narastajúcimi pohromami:

- vojnou, a to občianskou, ako aj regionálnou,

- nedostatkom demokracie a slobody,
- hladomorom a potravinovou krízou.

Pirátske činy, pripomínajúce dávne obdobie, sú len najnovším výsledkom tohto chaosu.

Tvárou v tvár týmto tragédiám, ktoré rozdeľujú región a šíria krviprelievania, nemôžeme zostať nečinní či tvrdiť, že sme voči tejto situácii bezmocní.

Je to práve teraz, viac ako kedykoľvek predtým, za situácie, keď medzinárodné spoločenstvo vykazuje znaky únavy vzhľadom na túto zdanlivo nekonečnú krízu, kedy EÚ musí prevziať vedúcu úlohu.

Spustením operácie „Atalante“ na ochranu zraniteľných lodí a dodávkou potravinovej pomoci somálskym utečencom Unia preukázala, že v prípade núdze vie nájsť reálne a účinné riešenia.

Musí však nájsť aj odpovede na všeobecnú politickú krízu v tomto regióne.

Musí vytvoriť regionálne politické partnerstvo EÚ pre mier, bezpečnosť a rozvoj v Africkom rohu, ktoré navrhol Výbor pre rozvoj pri prijatí svojej správy v apríli 2007.

Nepripustíme, aby sa Africký roh stal oblasťou bezprávia, kde nedochádza k žiadnemu rozvoju.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Keďže som pevne presvedčený, že Európsky parlament by sa nemal zapájať do zahraničnej politiky, hlasoval som proti uzneseniu ako celku. Neznačená to, *per se*, že všetko, čo uznesenie obsahuje, považujem za nesprávne alebo nežiaduce. Naopak, správa obsahuje aj pozitívne aspekty, ktoré by som rád podporil, keby išlo napríklad o vyhlásenie švédskej vlády. Takýmto príkladom je prípad švédsko-eritrejského novinára Dawita Isaaka, ktorý bol v roku 2001 uväznený bez súdneho konania.

Alexandru Nazare (PPE-DE), písomne. – (RO) Šance EÚ a medzinárodného spoločenstva na zmenu základnej situácie v Somálsku sú nepatrné. Riešenie pirátstva ako jedného z dôsledkov tejto situácie je však viac v našej moci. Nesmieme zabudnúť, že pirátstvo je v prvom rade zdrojom príjmov pre skupiny žijúce v južnom a strednom Somálsku. Tento príjem sa zase využíva na podporu konfliktov, ktoré sa vedú v rámci krajiny a regiónu.

Väčšia prítomnosť námorných síl v tomto regióne by mohla mať pozitívny vplyv na bezpečnosť v Somálsku a tým aj v regióne ako celku. EÚ musí preto podporiť umiernené prvky vo vedení Somálska, ktoré je pevne zaviazané udržiavať stabilitu a mier v regióne. Európska únia sa môže zapojiť do boja proti pirátstvu, pretože má potrebné vojenské vybavenie a môže prispieť nielen k obnoveniu bezpečnosti dôležitej tranzitnej cesty, ale aj k nastoleniu stability a mieru v regióne.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasujem za návrh uznesenia o situácii v Africkom rohu.

Táto chýlostivá situácia v tomto africkom regióne znamená, že európske inštitúcie musia zaujať rozhodný postoj. Z tohto dôvodu schvaľujem výzvu adresovanú Rade, aby pre región Afrického rohu vymenovala osobitného zástupcu EÚ alebo vyslanca. Etiópia, Eritrea, Somálsko a Džibutsko musia spolupracovať, ak chcú vyjsť z tejto slepej uličky.

Preto musí eritrejská vláda znovu zvážiť svoje súčasné odstúpenie z účasti v organizácii IGAD. Preto sa musí Džibutsko usilovať o to, aby zabezpečilo lepšiu právnu ochranu práv odborových organizácií. Preto musí Etiópia zrušiť vyhlásenie o registrácii a regularizácii občianskych organizácií a charitatívnych inštitúcií. Preto musí Somálsko ukončiť jednu z najhorších humanitárnych a bezpečnostných kríz vo svete.

- Návrh uznesenia RC-B6-0028/2009 (Bielorusko)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Zdá sa, že nakoniec, hoci stále váhavo, nám Lukašenkovi režim vysiela signály, že sa otvára medzinárodnému spoločenstvu. Vezmime to na vedomie a urýchlene pracujme na spoločnom postupe, pokiaľ ide o zlepšenie vzťahov s touto krajinou, ktorá leží tak blízko pri našich hraniciach. Nemôžeme však ani o kúsok ustúpiť od našich požiadaviek, pokiaľ ide o rešpektovanie ľudských práv a záruku slobody vyjadrovania a informácií. Obrazy potlačenia niekoľkých nevydarených mierových demokratických demonštrácií opozíciou sú stále živé.

Chcel by som ďalej požiadať o väčšiu podporu pri odsúhlasení spoločných pravidiel o citlivej záležitosti návštev bieloruských detí u hosťovských rodín v EÚ počas letných mesiacov. Bieloruská vláda každý rok mení svoju stratégiu v tejto záležitosti, čo často vedie k veľmi komplikovaným situáciám, ktoré majú negatívny vplyv najmä na samotné deti, ktoré sú už znevýhodnené iným spôsobom. Súčasný pokrok je vítaný, no cesta, ktorú musíme prejsť, je ešte veľmi dlhá: dúfame, že pán Lukašenko sa chce po mnohých nevydarených začiatkoch vydať touto cestou, aspoň sčasti, spolu s nami.

Martin Callanan (PPE-DE), písomne. – Európska únia bude naďalej ignorovať Bielorusko z dôvodu autoritatívnej vlády prezidenta Lukašenka. Európsky parlament za posledných päť rokov dvakrát udelil Sacharovovu cenu bieloruským disidentom, a ostatní sa dostali do užšieho výberu. Znamená to jednoznačné uznanie skutočnosti, že ľudské práva a politické slobody sú v Bielorusku potláčané.

Existujú však náznaky, že pán Lukašenko sa pomaly otvára Západu. Prirodzene, situácia v Bielorusku je naďalej vážna, musíme však uznať, že spôsob, ako priblížiť Bielorusko k Európskej únii, je uznať náznak ochoty pána Lukašenka a reagovať naň. Stručne povedané, ide o taktiku cukor a bič.

Ako človek s hlbokým záujmom o bývalé sovietske republiky v Strednej Ázii vidím paralely medzi týmto regiónom a Bieloruskom. Toto uznesenie sa nezdržiava kritiky pána Lukašenka, stanovuje však akýsi návod, ako by mal znormlizovať vzťahy s EÚ.

Nemali by sme si robiť žiadne ilúzie o Bielorusku a nemali by sme váhať prerušiť dialóg, ak sa situácia zhorší. Toto uznesenie však ponúka istú nádej, že sa vzťahy môžu postupne zlepšiť, a z tohto dôvodu som zaň hlasoval.

Koenraad Dillen (NI), písomne. – (NL) Hlasoval som v prospech tohto uznesenia. Európsky parlament víta skutočnosť, že v Bielorusku sa o čosi uvoľnili obmedzenia slobody tlače a že niekoľko politických väzňov bolo prepustených. Takisto sa však zdôraznilo, že ostatní disidenti sa naďalej nachádzajú za mrežami. V tomto uznesení sa vzhľadom na zlepšenie vzťahov uvádza, že Bielorusko by sa malo stať krajinou bez politických väzňov, že vláda by mala zaručiť slobodu vyjadrovania sa atď. Takisto by sa mali zmeniť právne predpisy a Bielorusi by mali získať slobodu pohybu.

Aj keby boli všetci za, rád by som upriamil vašu pozornosť na nasledovné: Nemal by Európsky parlament sprístupniť tieto uznesenia krajinám, s ktorými Európa udržiava srdečné vzťahy? Hovorím o Číne, v ktorej je situácia v oblasti ľudských práv aspoň taká vážna ako v Bielorusku. Alebo sú to obchodné dôvody, ktoré nám v tom bránia?

Alexandru Nazare (PPE-DE), písomne. – (RO) Uznesenie pokračuje v trvalom a produktívnom dialógu s vládou v Minsku a vyjadruje obavy Európskeho parlamentu a občanov, ktorých zastupuje, pokiaľ ide o situáciu v oblasti ľudských práv a rozvoj v Bielorusku vo všeobecnosti.

Bieloruské orgány urobili určitý pokrok, ktorý je chvályhodný, dúfame však, že začnú proces demokratizácie a že nejde jednoducho len o dočasné kozmetické gesto. Toto uznesenie je dostatočne pevné, obsahuje však aj jemné odtienky, takže vyjadruje našu spokojnosť, pokiaľ ide o prvú záležitosť, ako aj naše obavy, pokiaľ ide o tú druhú.

Súčasný udalosť v oblasti náboženstva znova poukazuje na význam transparentnosti v riadení vlády a demokratickej zodpovednosti vlád voči občanom, ktorých zastupujú. Demokratické hodnoty, ktoré boli prijaté, sú spojené so stabilitou a rozvojom pre spoločnosť aj trhy vrátane energetických trhov. Toto uznesenie je krokom vpred pri opätovnom potvrdení týchto hodnôt.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), písomne. – (PL) Vzťahy medzi Európskou úniou a Bieloruskom závisia od oboch strán. Ak bude existovať spoločná dobrá vôľa, bude možný aj dialóg, ako aj vhodná susedská politika a Východné partnerstvo. Partnerstvo sa nemôže budovať na zákazoch a príkazoch, a preto vítam nedávnu iniciatívu Európskej komisie zameranú na zlepšenie vzťahov s Bieloruskom. Objektívne povedané, musíme pripustiť, že aj Bielorusko vykonalo mnoho na posilnenie porozumenia. Dôkazom toho je registrácia Hnutia za slobodu, povolenie na tlač a distribúciu opozičných novín a otvorenie sa krajiny iniciatíve Východného partnerstva. Európska únia má väčšie očakávania. Existujú na to prirodzene dobré dôvody. Takisto však existujú dobré dôvody na mnohé očakávania Bieloruska.

Medzi partnermi je v mnohých oblastiach potrebná symetria a porozumenie. Napríklad, keď vyzývame bieloruské orgány, aby prestali vydávať svojim občanom, najmä deťom a študentom, výjazdné víza, prečo Európska únia nezjednoduší a neliberalizuje postup udeľovania víz občanom Bieloruska? Tieto problémy

sú obzvlášť dôležité pre tých z nás, ktorí žijú v pohraničných oblastiach, a ktorí sú prepojení kultúrnymi a rodinnými putami.

Okrem kultúrnych záležitostí a otázky štátnej príslušnosti je takisto dôležitá aj otázka hospodárskej a cezhraničnej spolupráce. Aj v tejto oblasti by mohli Komisia a Rada urobiť viac.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Súčasný kontext a budúce vzťahy s Bieloruskom predstavujú výzvu pre zahraničnú politiku Európskej únie. Isté gestá z Minska oprávňujú na obnovenie niektorých vzťahov. Je však jasné, že energetický faktor zohráva v súčasnom kontexte pri riadení tohto procesu významnú úlohu. To je pochopiteľné. Realizmus je neoddeliteľnou súčasťou zahraničnej politiky. Realizmus sa však nemôže, nesmie a ani by sa nemal oddeľovať od hodnôt a stratégie. Podpora demokracie v Bielorusku je otázka hodnôt, ako aj stratégie. Toto vnímanie strednodobého a dlhodobého európskeho záujmu musí byť v tejto novej fáze vzťahov kľúčovým prvkom. Inak si vytvoríme budúcu závislosť, v ktorej budú hodnoty podriadené krátkodobým stratégiám a prinesú len obmedzený úspech.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som vás informoval, že som hlasoval za návrh rozhodnutia o postoji Európskej únie voči Bielorusku.

Som rád, že minister zahraničných vecí Bieloruska potvrdil záujem jeho krajiny na účasti vo Východnom partnerstve s ostatnými východoeurópskymi krajinami. Pri výstavbe novej jadrovej elektrárne však Bielorusko musí prísne dodržiavať medzinárodné bezpečnostné normy a požiadavky a plniť Dohovor o jadrovej bezpečnosti.

Na záver by som chcel povedať, že ma zarmucuje, že Bielorusko ako jediná krajina v Európe naďalej uplatňuje trest smrti. Pri úvahách o ďalšom rozširovaní Únie sa tento barbarský trest musí zrušiť.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za uznesenie EÚ o Bielorusku, lebo mám pocit, že každý krok, ktorý vnesie do ktorejkoľvek krajiny viac demokracie, je krokom pozitívnym.

Proces demokratizácie v Bielorusku podporí dodržiavanie práv a slobôd jeho občanov.

Vítam toto uznesenie, lebo dúfam, že vďaka tomuto opatreniu bude mať čoraz viac bieloruských občanov ľahší prístup k vízam do štátov Európskej únie a budú sa môcť od nás dozvedieť o našich hodnotách a tradíciách. Dúfam tiež, že v Bielorusku už onedlho nebudú osoby zadržované z politických dôvodov ani ľudia v domácom väzení.

Charles Tannock (PPE-DE), písomne. – Spolu so svojimi kolegami z britskej Konzervatívnej strany plne podporujem nevyhnutnosť účasti demokratickej opozície v Bielorusku na procese postupného opätovného nadväzovania vzťahov medzi EÚ a Bieloruskom. Prezident Lukašenko, vládnucci autoritatívnym režimom, vysiela Európskej únii ústretové signály a dištancuje sa od Moskvy, čo by sme mali podporiť zlepšením našich politických vzťahov s Minskom.

Podporujeme tiež výzvy adresované bieloruskej vláde na presadzovanie a dodržiavanie ľudských práv, lebo dodržiavanie ľudských práv je dôležitou súčasťou procesu zlepšovania vzťahov medzi EÚ a Bieloruskom.

Z týchto dôvodov a aj na zdôraznenie významu, ktorý prikladáme demokratickej budúcnosti Bieloruska, sme sa rozhodli podporiť toto spoločné uznesenie. V súvislosti so šestnástym odsekom uznesenia by sme radi zdôraznili, že trest smrti je pre poslancov britskej konzervatívnej strany vecou svedomia.

– Návrh uznesenia RC-B6-0022/2009 (Srebrenica)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasoval som za tento návrh uznesenia.

Srebrenica je rana, ktorá zanechala hlbokú jazvu v dejinách Európy. Tí, ktorí prežili, stále spomínajú na to, ako sa od apríla 1992 do apríla 1993 tisíce utečencov v snahe zachrániť sa pred útokmi bosnianskych Srbov ukrývali v pivniciach, garážach a dokonca aj v domoch po Srboch, jedli iba korenky, trpeli zamorením blchami, ako sa v mrazoch počas dlhej zimy 1992 zohrievali pálením pneumatík a plastových fliaš, ako telá ľudí, ktorí umreli v dôsledku vyhladovania a chladu, požierali psi. Sedemnást rokov po tejto masacre stovky tiel ešte stále nie sú identifikované.

Preto si myslím, že stanovenie spomienkového dňa by zaručilo, aby sme nezabudli, vyjadrilo by účasť s rodinami obetí tejto nezmyselnej masakry a výraznejšie by oživilo našu politiku v záujme mierovej, sociálne spravodlivej a slobodnej Európy s istotou, že rešpektovanie rovnosti možno dosiahnuť iba prijatím rozdielností.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Toto uznesenie nám tragickým spôsobom pripomína, že „neľudskosť človeka voči človeku“ neskončila holokaustom druhej svetovej vojny, ale pokračovala Srebrenicou v Európe a v súčasnosti pokračuje v Gaze!

Erik Meijer (GUE/NGL), písomne. – (NL) Podporujem výročný deň spomienky na genocídu v Srebrenici presne preto, že intervencia EÚ a jej členských štátov vyvolala falošný dojem bezpečnosti, v dôsledku ktorého obyvatelia nemohli včas utiecť. Zástancovia vojenských intervencií sa tejto kritike nepotešia. Počas včerašej rozpravy ma umlčal pán predsedajúci, možno kvôli podráždeniu z obsahu mojej reči. Poslednú časť, ktorá je v súlade s touto správou, bolo ledva počuť, keďže pán predsedajúci búchal svojím kladivkom.

Srebrenica je aj symbolom zlyhania optimistických predstáv o humanitárnych intervenciách a bezpečných útočiskách. Malo byť od začiatku jasné, že prítomnosť zahraničných vojsk môže priniesť jedine falošné ilúzie. Zo Srebrenice to spravilo operačnú základňu proti srbskému prostrediu, pričom sa nedalo zabrániť tomu, aby ju práve toto prostredie napokon zničilo.

Bez prítomnosti holandských vojakov v Srebrenici by nebol vznikol vojnový stav a Srbi by neboli pociťovali potrebu pomstiť sa. Obete masakry sú dôvodom na postavenie pánov Mladiča a Karadžića pred súd, ale aj na úvahy o zlyhaní vojenských intervencií a všetkých snáh o nastolenie jednoty v etnicky rozdelenej Bosne.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Spoločné uznesenie Európskeho parlamentu o Srebrenici je pokusom o prekrútenie dejín a skrytie alebo presunutie zodpovednosti za zločiny spáchané americkými a európskymi imperialistami, rozkúskovanie krajiny a rozpútanie barbarskej vojny zo strany NATO a za pomoci EÚ, na obeť v bývalej Juhoslávii.

Návrh uznesenia sa zároveň snaží o zlepšenie postavenia nepopulárneho špeciálneho tribunálu v Haagu ustanoveného podľa amerického vzoru, pred ktorým chcú imperialisti súdiť svoje obeť a ktorý už bol použitý na fyzické odstránenie juhoslovanského vodcu Slobodana Miloševića.

Označovanie udalostí v Srebrenici za najväčší povojnový zločin a návrh na stanovenie spomienkového dňa v členských štátoch EÚ, kým ešte stále nie sú zodpovedané závažné otázky o tom, čo sa tam udialo, je hrubou dezinterpretáciou dejín. Najväčším povojnovým zločinom v Európe je totiž masaker obyvateľov bývalej Juhoslávie americkými a európskymi imperialistami.

Komunistická strana Grécka odmieta podporovanie prijatia takýchto neprijateľných uznesení, hlavne v čase, keď sme denne svedkami zabíjania stoviek palestínskych detí a civilných obyvateľov štátom Izrael, ktorý podporujú tie isté imperialistické mocnosti, teraz však zatvárajúce oči, pričom obyvatelia bývalej Juhoslávie neboli v predmetnom uznesení vôbec zohľadnení.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Temné dejiny Európy a schopnosť ľudí vydať zo seba to najhoršie, ešte neskončili. Srebrenica a strašná tragédia, ktorá sa v nej odohrala, nie sú iba najnovšou hrôzou z dielne človeka, ale aj prípadným pripomenutím, že deštrukcia je vždy možná, že jednou z daností človeka je neprestajný boj za mier a že nič získané netrvá večne. Spomienka na túto tragédiu a jej pripomínanie je aj vyjadrením toho, že dobro víťazí nad zlom.

Pre nás Portugalčanov, ktorí sme geograficky aj kultúrne vzdialení od miest v Európe, na ktorých sa odohrali najväčšie hrôzy 20. storočia, a ktorí máme iné dejiny, je ešte dôležitejšie si to pamätať. Zemepisná poloha a kultúra nám síce ponúkajú rôzne dejiny, nespôsobujú však rozdiel v ľudskej podstate. Spomienka na to, čoho svedkami by sme boli mohli byť, by mala byť súčasťou nášho dedičstva.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hlasujem za návrh rozhodnutia, ktorý by stanovil 11. júl ako deň spomienky na obeť masakry v Srebrenici.

Ešte máme v živej pamäti tragický júl 1995, počas ktorého srbskí vojaci pod vedením Ratka Mladiča zmasakrovali vyše 8 000 Bosniakov. Vyhlásenie spomienkového dňa je najlepším spôsobom, ako si uctiť obeť zverstiev vojny v bývalej Juhoslávii a nezabudnúť na to, čo sa stalo.

Potrebné sú aj ďalšie snahy a obeť na zabezpečenie toho, aby osoby zodpovedné za genocídu (pričom najdôležitejším z nich je generál Ratko Mladič) boli postavené pred súd z úcty k otcom, matkám, deťom, bratom a sestrám nevinných obetí tých rokov a tiež s ohľadom na Európu, ktorá chce žiť v mieri.

8. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 12.35 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

9. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

10. Rozprava o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu(rozprava)

10.1. Irán: prípad Širin Ebadiovej

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o piatich návrhoch uznesení o Iráne.⁽¹⁾

Marios Matsakis, autor. – Vážený pán predsedajúci, prenasledovanie pani Širin Ebadiovej, nositeľky Nobelovej ceny, je jedným z mnohých príkladov toho, čo sa v súčasnosti odohráva v Iráne. Vzhľadom na zatemnený pohľad zastaraných teokratických vládcov Iránu by nás toto prenasledovanie nemalo prekvapovať.

Nemalo by nás prekvapiť ani to, že iránsky režim si toto uznesenie ani nevšímne. Iba sa na ňom zasmejú a potom ho zahodia do koša rovnako ako všetky predchádzajúce uznesenia tohto Parlamentu. Nemožno ich ani viniť. Vedia, že naše uznesenia sú iba slová, nie činy, a sú hodné menej než papier, na ktorom sú napísané.

Ak chceme skutočne prispieť k zmenám v Iráne, musíme k slovám pridať činy. Môžeme napríklad vyňať PMOI z nášho zoznamu teroristických organizácií alebo zastaviť lukratívne zmluvy medzi členskými štátmi EÚ, kandidátskymi krajinami a Iránom. Ak to spravíme, úrady v Teheráne nás určite budú brať vážne a dobre si premyslia, či budú aj naďalej prenasledovať svojich občanov túžiacich po demokracii.

Preto si myslím, že sme k tomuto návrhu mali pridať ďalší návrh uznesenia, ktorý by od vlád niektorých členských štátov EÚ ako Spojené kráľovstvo a Francúzsko a kandidátskych krajín ako Turecko požadoval zmenu pokryteckého postoja voči Iránu a prijatie okamžitých a efektívnych opatrení.

Catherine Stihler, autorka. – Vážený pán predsedajúci, príbeh nositeľky Nobelovej ceny za mier, právničky Širin Ebadiovej, prvej moslimky a prvého obyvateľa Iránu, ktorý dostal túto cenu, väčšina z nás už asi dobre pozná. Bola prvou sudkyňou v krajine, v dôsledku iránskej revolúcie však musela odstúpiť.

Obhajovala práva iránskych žien a detí a zasadzovala sa za zmenu rozvodového a dedičského práva v Iráne. Postavila sa na stranu náboženských menšín a ich práv a nedávno obhajovala sedem osôb bahájskeho vierovyznania, ktorí boli kolektívne zatknutí a rovnako ako veľa iných veriacich v Iráne, čelia prenasledovaniu. Rešpekt nás všetkých v Parlamente si vydobyla svojou prácou v oblasti ľudských práv, svojou odvahou a odhodlaním.

Spolu s ďalšími aktivistami v oblasti ľudských práv v Teheráne odvážne založila Stredisko na ochranu ľudských práv. Cieľom strediska bolo nahlasovanie porušovania ľudských práv v Iráne, poskytnutie zastupovania politickým väzňom a pomoc ich rodinám. Iránske úrady sa však od začiatku snažili o zatvorenie kancelárie. Osoby, ktoré v stredisku pracovali, čelili vyhrážkam, väzneniu a zastrašovaniu. Samotnej Širin Ebadiovej sa veľakrát vyhrážali smrťou a medzinárodné spoločenstvo istý čas vyjadrovalo obavy o jej bezpečnosť. Tesne pred Vianocami, práve keď ľudia v stredisku chceli oslavovať šesťdesiate výročie prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv, iránske bezpečnostné sily stredisko zavreli.

Stredisko musí byť okamžite opäť otvorené. Musíme vyvinúť tlak na Komisiu, vysokého predstaviteľa, české predsedníctvo a naše členské štáty, aby sa tohto prípadu ujali a dohliadli na opätovné otvorenie strediska.

Pre nás tu v rokovacej sále je ťažké skutočne pochopiť všetku statočnosť, odvahu a silu, ktorú aktivisti v oblasti ľudských práv ako Širin Ebadiová potrebujú na fungovanie v Iráne a odolávanie tamjšej diktatúre. Práca

⁽¹⁾ Pozri zápisnicu.

právníkov a aktivistov v oblasti ľudských práv je však potrebná na objasnenie udalostí v Iráne a dodáva nádej ľuďom ako sú bratia Alaeiovci. Bratia Arash a Kamiar Alaeiovci sú lekári, ktorí pomáhajú ľuďom s HIV a chorým na AIDS, a boli obvinení zo spolupráce s nepriateľom, pričom sa iba snažili pomáhať chorým.

Dúfam, že Stredisko na ochranu ľudských práv bude opäť otvorené a že tento Parlament urobí všetko pre pomoc Širin Ebadiovej. Veď napokon bojuje za ľudské bytosti, akými sme aj my, takže jej zápas je aj naším zápasom.

Jean Lambert, autorka. – Vážený pán predsedajúci, myslím, že je dôležité, aby sme podporovali ochrancov ľudských práv nezávisle od toho, či si myslíme, že nás vlády vypočujú alebo nie. Ľudia nám často hovoria, že čerpajú veľkú silu z hlasov zvonka, ktoré prejavujú pochopenie pre ich prácu pod hrozbami.

Ako už bolo povedané, ide o vážny prípad, lebo útok na medzinárodne uznávanú obhajkyňu ľudských práv signalizuje, že ľudia spochybňujúci štát alebo uplatňujúci svoje základné práva nie sú v bezpečí a buď poslúchnu štát, alebo musia čeliť dôsledkom.

Samotnej Širin Ebadiovej sa viackrát vyhrážali smrťou, okrem iného aj preto, lebo obhajovala skupinu siedmich vodcov bahájskeho vierovyznania v Iráne, ktorí tiež čelia výraznému prenasledovaniu. Za posledných 24 hodín sme zaznamenali ďalšie zatýkanie osôb, ktoré s ňou pracovali, a aj ďalších stúpenecov bahájskej viery.

Ak sa pozrieme na to, čo tu robíme, musíme uznať, že badáme zmenu v uznávaní ľudských práv určitými vládami na celom svete a že to má vplyv na krajiny, s ktorými Európska únia udržiava obchodné styky. Teraz cítia, že nemusia venovať veľkú pozornosť ľudským právam, lebo môžu obchodovať a pracovať s krajinami, ktorým na tom nezáleží. Preto je podľa mňa ešte dôležitejšie, aby sme sa snažili o chránenie týchto noriem a aby sme, ako už bolo povedané, nezvyšovali objem obchodu s krajinami s dlhými záznamami o porušovaní ľudských práv, ale aby sme urobili všetko pre podporu krajín snažiacich sa o dodržiavanie ľudských práv a pre podporu demokratov vzdorujúcich nedemokratickým silám.

Tunne Kelam, autor. – Vážený pán predsedajúci, situácia iránskych občanov utláčaných diktatúrou teheránskych mulahov je alarmujúca a od roku 2005 sa vo všetkých oblastiach zhoršuje. Preto naliehavo žiadam Komisiu, aby naďalej monitorovala tamojšiu situáciu v oblasti ľudských práv a ešte v prvom polroku nám predložila podrobnú správu.

Dnes protestujeme proti obťažovaniu nositeľky Nobelovej ceny Širin Ebadiovej a jej Strediska na ochranu ľudských práv. Veľakrát sme počuli otázku o výsledku takýchto protestov. Mali by sme ju položiť aj Rade a Komisii.

Iránsky režim predstavuje potenciálne najväčšiu hrozbu pre svetový mier a zásady právneho štátu. V najbližšej budúcnosti sa Irán s najväčšou pravdepodobnosťou stane vlastníkom jadrových hlavíc, pretože už má rakety, ktoré ich ponesú. Irán je aj veľkým vývozcom terorizmu, napríklad do Iraku, a podporuje hnutia Hizbaláh a Hamas.

EÚ zároveň stále dúfa, že túto diktatúru presvedčí kompromismi a až donedávna pomáhala teroristickému režimu v Iráne zväzovať ruky hlavnej demokratickej opozícii tým, že ju označila za teroristickú organizáciu.

Potrebuje teda jasný a pevný postoj k otázke ľudských práv a situáciu v oblasti ľudských práv v Iráne musíme postaviť do popredia všetkých stykov s Iránom.

Erik Meijer, autor. – (NL) Vážený pán predsedajúci, pán Matsakis má pravdu. Prenasledovanie Širin Ebadiovej nie je ojedinelý prípad. Medzi kritikmi iránskeho režimu mala roky privilegovanú pozíciu. Existencia ich Strediska na ochranu ľudských práv vyvolala dojem, že situácia v Iráne nie je až taká zlá.

Väčšina obetí iránskeho teokratického režimu nie je známa. Odlišné politické stanoviská, protesty diskriminovaných etnických alebo náboženských menšín, homosexuálov a zápas proti znevýhodnenému postaveniu žien sú dôvody pre uväznenie alebo zavraždenie. Mnohé veci, ktoré v Európe považujeme za samozrejmé, môžu mať v Iráne cenu života. Niektoré obete sa na výstrahu vešajú na vysoké žeriavy v prítomnosti davu ľudí.

Napriek tomu sa vonkajší svet, Európu nevynímajúc, príliš nezaujíma o túto alarmujúcu situáciu a spôsob, ako ju ukončiť. Pozornosť medzinárodného spoločenstva sa sústreďuje na iné veci. Medzinárodné spoločenstvo by síce uvítalo obmedzenie vojenskej sily Iránu a zastavenie využívania jadrovej energie,

dôležitosť však prisudzuje najmä plynulým dodávkam ropy a udržaniu a/alebo rozšíreniu dobrých obchodných vzťahov.

V dôsledku toho bol Irán pod stálou hrozbou vojny, pričom sa nevyjadrovala kritika nedostatku ľudských práv. Vedie to dokonca k situácii, kedy sa spolupráca s iránskym režimom kupuje za neustále pridávanie hlavných opozičných skupín v exile na zoznam teroristických organizácií. Musíme ukončiť túto bizarnú situáciu, v ktorej po každom súdnom rozhodnutí o nelegálnom pridávaní na zoznam teroristických organizácií vydá Rada v mene Európskej únie nové, identické rozhodnutie.

Na rozdiel od väčšiny obetí prenasledovania v Iráne je Širin Ebadiová medzinárodne známa a uznávaná. Štatút nositeľky Nobelovej ceny jej zatiaľ v obmedzenej miere poskytuje slobodu. Skutočnosť, že tento štatút sa blíži ku koncu, poukazuje na potrebu medzinárodnej podpory pre skupiny túžiace po zmene.

Bernd Posselt, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, moja kancelária v Mníchove sa nachádza na ulici, na ktorej býva veľa kresťanských Arménov z Iránu. Sú členmi jednej z najstarších kresťanských komunít na svete a zároveň patriotickými Peržanmi. To je dôkazom pradávnnej tradície tolerancie v Iráne/Perzii voči iným vierovyznaniam a voči mnohým národom tvoriacim túto veľkú ríšu.

Súčasná netolerantná vláda režimu mulahov je v príkrom protiklade s duchom Iránu/Perzie. Popiera najlepšie a najvznešenejšie tradície jednej z najstarších krajín na svete. V záujme Iráncov a ich budúcnosti preto musíme jednoznačnejsie odsúdiť toto zneužívanie.

Pani Širin Ebadiová, ktorá s veľkým osobným rizikom odsúdila toto zneužívanie, za čo dostala Nobelovu cenu, v mene etnických a náboženských komunít naďalej odsudzuje zneužívanie. Nemôžeme tolerovať strašné a ohavné prenasledovanie pani Ebadiovej. Potrebuje našu spolupatričnosť. Preto vyzývam české predsedníctvo Rady, aby uplatnilo svoju dobrú politiku v oblasti ľudských práv aj v tomto prípade.

Józef Pinior, v mene skupiny PSE. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, rád by som vás upozornil na neprítomnosť zástupcu českého predsedníctva počas tejto rozpravy. Veľmi ma to mrzí, lebo Česká republika je dedičom demokratických tradícií zápasu za ľudské práva v celej strednej a východnej Európe. Opakujem, že neúčast zástupcu českého predsedníctva na tejto rozprave je veľmi poľutovaniahodná, keďže iné predsedníctva Rady, napríklad nemecké predsedníctvo, vždy poslali svojho zástupcu.

Dnes diskutujeme o ľudských právach v Iráne, dôležitej krajine Blízkeho východu a krajine s rozhodujúcim vplyvom na politickú situáciu v regióne. Iránsku vládu by to malo ešte viac zaväzovať k absolútnemu dodržiavaniu ľudských práv a medzinárodných noriem v oblasti humanitárneho práva.

Obhajujeme nositeľku Nobelovej ceny Širin Ebadiovú a stavíme sa proti nedávnomu konaniu úradov a proti vládnej kampani, ktorej zámerom bolo obrátenie verejnej mienky proti Širin Ebadiovej. Rád by som tiež upriamil vašu pozornosť na ďalšie zatýkanie univerzitných študentov v meste Širaz. Tento týždeň počas zasadnutia Parlamentu v Štrasburgu (12. januára, aby som bol presný) bolo zatknutých ďalších šesť osôb. Musíme brániť nezávislosť študentského hnutia v Iráne. Chcel by som vás upozorniť aj na prenasledovanie a obťažovanie lekárov podieľajúcich sa na výskume AIDS.

Vážený pán komisár, v tomto prípade je možný iba jediný záver: Európska komisia a aj celá Európska únia musia naďalej monitorovať situáciu v oblasti ľudských práv v Iráne.

Leopold Józef Rutowicz, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, v Iráne, kde veľká časť spoločnosti podporuje zásady fundamentalizmu, čelia všetky aktivity demokratických inštitúcií, založených na odlišných kultúrnych vnemoch, veľkému odporu a netolerancii. Toto je druh príkladov, ktorý nám Irán poskytuje.

Politici, ktorí sú v Iráne pri moci, síce v záujme zlepšenia svojho imidžu preberajú záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv, každodenná realita je však iná. Prípady nositeľky Nobelovej ceny a riaditeľky Strediska na ochranu ľudských práv Širin Ebadiovej nám môže poslúžiť ako príklad. Prenasledovanie jej činností je dôsledkom slabosti vládnucej triedy, ktorá sa v strachu o svoje postavenie bojí skrotiť fundamentalistov podieľajúcich sa na protidemokratických aktivitách. Podporujeme toto uznesenie. Myslím, že v tejto oblasti treba podniknúť razantnejšie kroky.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Irán poskytuje pravdepodobne najmenej zdokumentované prípady porušovania ľudských práv v medzinárodnom spoločenstve. Momentálne nič nenasvedčuje tomu, že by sa situácia zlepšovala. Z tohto hľadiska je prenasledovanie Širin Ebadiovej veľmi vážnou záležitosťou, čo platí aj o spomínanej situácii šiestich študentov.

Je povzbudzujúce, že niekoľko politických skupín podnietilo podanie niekoľkých návrhov na túto tému. Verím však, že návrh uznesenia predložený Európskou ľudovou stranou oveľa lepšie spĺňa náš záväzok o ochrane ľudských práv. Ako občan krajiny, ktorá nedávno zažila totalitný režim aj slobodu prejavu zaručenú demokratickým režimom, musím sympatizovať s touto dávou bojujúcou za ľudské práva a som si istý, že sa táto záležitosť bude zvažovať.

Táto konštruktívna kritika môže byť iba prínosom vo vzťahoch Európskej únie a Iránu.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Rád by som podporil toto uznesenie a najmä postoj všetkých priateľov slobodného Iránu ako je pán Matsakis a iní, ktorí zdôraznili, že hlavným problémom je politika robenia ústupkov iránskemu režimu. Podľa tejto politiky sú ropa a obchodné zmluvy dôležitejšie než zásady.

Zaradenie Organizácie mudžahedínov iránskeho ľudu na zoznam teroristických organizácií bol škandál od samého začiatku. Z mimoriadne závažného skutočného problému sa tak stala politika, ktorá sleduje presný opak – robí láskavosť tým, ktorí uplatňujú politiku teroru.

Z tohto dôvodu chcem dôrazne požiadať Radu, aby túto situáciu okamžite ukončila a odstránila Organizáciu mudžahedínov iránskeho ľudu zo zoznamu teroristických organizácií.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán Zbigniew Brzeziński označuje oblúk nestability rozprestierajúci sa od Egypta po Pakistan za najväčšiu hrozbu pre globálnu stabilitu a vyhlídky globálneho rozvoja. Podľa neho je Irán hlavnou krajinou, akýmsi kľúčovým prvkom, v tomto oblúku. Ak nevyriešime problém Iránu, ak nezabezpečíme, aby sa stal predvídateľnou a demokratickou krajinou, bude veľmi ťažké rozmýšľať o vykorenení zla, o ktorom hovorí pán Brzeziński.

My však nemôžeme zaviesť demokraciu alebo stabilitu v Iráne, to je úloha pre samotných Iráncov. Myslím tým ľudí, ktorí žijú priamo v Iráne, ľudí ako je Širin Ebadiová, a Iráncov v emigrácii ako Miriam Rajaviová. Z tohto dôvodu je potrebné podporovať presne tieto demokratické hnutia a konečne uznať, že Organizácia mudžahedínov nie je teroristická organizácia.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, iróniou osudu je situácia v Iráne podobná situácii v Gaze v čase zvolenia hnutia Hamas, teda ako keď si vládu volili občania.

Pre nás to predstavuje problém, keďže nevieme urobiť takmer nič. V Iráne sa niečo musí zmeniť. My sa iba môžeme vyjadriť pred celým svetom a poslať do Iránu správy odsudzujúce porušovanie ľudských práv a nedostatok demokracie, či sa im to páči alebo nie. Možno nám v tomto prípade slová poslúžia ako zbrane a zároveň pomôžu ľuďom v Iráne bojujúcim za skutočnú slobodu, ktorú sa im, dúfam, podarí dosiahnuť.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Európska komisia podrobne monitoruje vývoj situácie, ktorej čelí pani Širin Ebadiová a považuje hrozby adresované jej a jej kolegom po prehladaní ich kancelárie v Teheráne dňa 29. decembra za neprijateľné. Prehládanie kancelárie je posledným prípadom zo série zastrašovania pani Ebadiovej, ktoré zahŕňalo napríklad zatvorenie Strediska na ochranu ľudských práv v decembri, organizácie, ktorú Širin Ebadiová viedla.

Európska komisia preto plne podporuje francúzske predsedníctvo Rady Európskej únie, ktoré

22. a 31. decembra minulého roka predložilo dve vyhlásenia týkajúce sa prípadu pani Ebadiovej. Komisia zdôrazňuje najmä skutočnosť, že iránske úrady musia plniť svoje medzinárodné záväzky v oblasti dodržiavania ľudských práv, a najmä zaručiť právo na pokojné zhromažďovanie zakotvené v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach. Keďže Irán tento pakt podpísal a ratifikoval, musí povoliť opätovné otvorenie kancelárií Strediska na ochranu ľudských práv a poskytnúť mu právny štatút, ktorý už roky požaduje.

Rovnako ako v minulosti, využije Komisia aj v roku 2009 každú príležitosť na vyvíjanie tlaku na iránske úrady, aby poskytli pani Ebadiovej a iným obhajcom ľudských práv (fyzickým aj právnickým osobám) ochranu a dovolili im pokračovať v prevádzke v Iráne bez zasahovania do ich zákonnej činnosti.

Ako viete, otázky jadrovej energie a ľudských práv vo veľkej miere obmedzujú rozsah našej činnosti v Iráne. Komisia však bude v roku 2009 aj napriek tomu pokračovať v spolupráci v oblastiach spoločného záujmu, najmä v boji proti obchodovaniu s drogami. Podarilo sa nám udržať aj niekoľko programov na podporu ľudských práv a dobrej správy vecí verejných, napríklad projekt na podporu práv detí v spolupráci s organizáciou UNICEF a projekty na podporu reformy súdnictva.

Vykonávame aj iniciatívy zamerané na posilnenie spolupráce a výmenu v oblasti vzdelávania a kultúry, ako príklad môžem uviesť výmeny v rámci programu Erasmus Mundus, nedávnu návštevu niekoľkých iránskych novinárov v Bruseli alebo vysielanie televízneho programu v perzštine, ktoré by sa malo spustiť koncom tohto roka. Napriek tomu vieme, že ak sa situácia v oblasti dodržiavania ľudských práv v Iráne výrazne nezmení, naše vzťahy sa nebudú vyvíjať normálnym spôsobom.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpráv pristúpime k hlasovaniu.

10.2. Guinea

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o šiestich návrhoch uznesení o situácii v Guinei.⁽²⁾

Marios Matsakis, autor. – Vážený pán predseda júci, Guinea má za sebou veľmi nepokojné dejiny, pričom v jej tragickej minulosti zohrávali istú úlohu európske krajiny. V 15. storočí nad ňou prevzali vládu Portugalci a s jej obyvateľmi sa od 16. storočia obchodovalo na európskom trhu s otrokmi. V roku 1890 sa stala kolóniou Francúzska. Po roku 1958, keď získala nezávislosť, sa vytvorili pevné putá so Sovietskym Zväzom. Počas postkoloniálneho obdobia v nej vo veľkej miere prevládal prezidentský totalitarizmus, v rámci ktorého za jej vodcami stála nesporne dosť primitívna armáda.

Hoci má Guinea veľmi bohaté ložiská nerastných surovín vrátane železa, hliníka, zlata, diamantov a uránu, napriek tomu je jednou z najchudobnejších krajín sveta. Tieto nerasty ťažia spoločnosti z Ruska, Ukrajiny, Francúzska, Veľkej Británie, Austrálie a Kanady.

Veľká korupcia medzi úradníkmi je dobre známa a zdá sa, že vládam krajín, ktorým tieto spoločnosti patria, veľmi málo záleží na blahu občanov Guiney a na otrasnú situáciu v oblasti ľudských práv v krajine sa začnú sťažovať len vtedy, keď dôjde k narušeniu alebo ohrozeniu ich finančných záujmov.

Aj v súčasnosti je však pri moci v Guinei ďalší diktátor, mladý nižší vojenský dôstojník nazývaný kapitán Camara. Stojí na čele junty, ktorá prisahala, že krajinu zbaví korupcie a zlepší životné podmienky jej 10 miliónov občanov. S týmto cieľom bola zriadená 32-členná Národná rada pre demokraciu a rozvoj, ktorá má riadiť krajinu.

Netuším, či sú snahy kapitána Camaru úprimné, alebo či sa mu podarí zlepšiť situáciu v Guinei. Jedno je však isté: situácia už nemôže byť horšia, než bola počas niekoľkých uplynulých desaťročí, keď si Európa spolu so zvyškom sveta spokojne sedeli so založenými rukami, prizerali sa a vychutnávali si výhody, ktoré im prinášala ťažba nerastných surovín v Guinei. Hoci teda *a priori* odmietam vojenskú diktatúru, môžem len dúfať, že v krátkom čase môže dôjsť k prechodu k demokracii.

Jean-Pierre Audy, autor. – (FR) Vážený pán predseda júci, pán Špidla, dámy a páni, 22. decembra 2008 zomrel vo veku 74 rokov prezident Guinejskej republiky Lansana Conté. V priebehu noci z 22. na 23. decembra mali jeho blízki príbuzní uprostred chýrov o štátnom prevrate plné ruky práce s prípravou opatrení na prechodné obdobie.

Mysleli to muži riadiaci krajinu, ktorú organizácia *Transparency International* vyhlásila za jednu z krajín s najväčšou mierou korupcie na svete, a ktorí sa spoliehajú na základné zásady právneho štátu a demokraciu, ktoré v skutočnosti nikdy neexistovali, v danej chvíli úprimne? Spomenuli si v danej chvíli na to, ako pred 24 rokmi, keď v roku 1984 zomrel marxistický prezident Sékou Touré, otec nezávislosti z roku 1958, násilne prevzal moc generál Lansana Conté? Mysleli si v danej chvíli, že sa moc podarí prevziať obyčajnému dôstojníkovi zodpovednému za obstarávanie paliva pre vojsko? Ľutovali v danej chvíli, že nevyvinuli dostatočné úsilie na zavedenie skutočných zásad právneho štátu a skutočnej demokracie, ktoré by im umožnili v priebehu 60 dní usporiadať tie cenné voľby, ako to ustanovuje ústava?

Ak tieto veci skutočne ľutovali, pocity kapitána Moussu Dadisa Camaru a jeho priateľov sa v priebehu pár hodín zmenili na výčitky. V stredu 24. decembra sa za ovácií tisícov Guinejčanov neznámy kapitán vyhlásil za prezidenta republiky a 25. decembra na návrh občianskej vlády, ktorá súhlasila s jeho ultimátom, verejne zložil prisahu vernosti. Sľúbil, že bude bojovať proti korupcii a že do roku 2010 usporiada voľby. Za predsedu vlády vymenoval slušného muža, zamestnanca medzinárodných štátnych služieb so sídlom v Egypte.

(2) Pozri zápisnicu.

S uspokojením konštatoval, že nikto v Guinei ho neodsudzuje, že opozičné politické strany a občianska spoločnosť túto situáciu prijali.

Mal by byť tento štátny prevrat za týchto okolností odsúdený? Áno, dámy a páni, musíme ho odsúdiť! Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov, v mene ktorej mám tú česť hovoriť, tento štátny prevrat odsudzuje, hoci nie sme naivní a vieme, že politické riešenia v situácii, keď sa krajina vymaňuje spod diktatúry, nikdy nie sú jednoduché. Vyzývame vás, aby ste hlasovali za spoločné uznesenie šiestich politických skupín.

Erik Meijer, autor. – (NL) Vážený pán predsedajúci, 15. februára 2007 sme diskutovali o naliehavom probléme štátneho násillia diktátora Lansanu Contého v Guinei. Tento diktátor prevzal moc po štátnom prevrate v roku 1984 a od tých čias bol pri moci. Krajinu považoval za svoje súkromné vlastníctvo, čo malo význam predovšetkým v súvislosti s jej prírodnými ložiskami zlata, železa a bauxitu. Väčšina strán sa nezúčastnila volieb, ktoré boli usporiadané pod jeho vedením, a oficiálna opozícia, ktorá bola dočasne zastúpená v parlamente, bola neskôr donútená odísť.

Následne sa konfederácie odborových zväzov CNTG a USTG stali hlavnou hnacou silou boja za demokraciu. Prezidentská bezpečnostná jednotka pod vedením diktátorovho syna zareagovala na protestné zhromaždenie dňa 22. januára 2007 tým, že zabila 59 ľudí a 150 ďalších zranila.

Tento otrasný režim sa neočakávane skončil úmrtím diktátora v decembri minulého roka. Junta za nového predsedu vlády vymenovala bankára. Momentálna otázka znie, pre čo vytvorila priestor vojenská junta, ktorá následne prevzala moc. Ide o krok smerom k demokracii a rovnosti pre všetkých obyvateľov alebo tento nový štátny prevrat uvoľní cestu novému diktátorovi, ktorého budú znovu zaujímať najmä prírodné zdroje krajiny a vyhliadka naplniť si vlastné vrecká?

Reakcie okolitého sveta sú zmätené. Hospodárske spoločenstvo štátov západnej Afriky ECOWAS tento ostatný štátny prevrat odsúdilo. Nigérijský prezident zosnulého diktátora chváli, no našťastie sa dožaduje, aby moc urýchlene prevzala demokraticky zvolená vláda. Francúzsko a Senegal tiež vyvíjajú tlak na to, aby sa voľby uskutočnili v priebehu roka.

Moja skupina v uplynulých rokoch vždy podporovala požiadavky guinejskej demokratickej opozície, ktorá sa ešte stále javí byť mimo hry. Neodsudzuje prechod moci, no odsudzuje možné pretrvávanie stavu bez demokracie v blízkej budúcnosti. Ešte neexistuje dôvod penalizovať alebo izolovať Guineu, no mali by sme novým vodcom pripomenúť, že ich obdobie na výslni môže mať len veľmi kráke trvanie. Krajina nepotrebuje ďalšieho diktátora, ale obnovenie demokracie.

Filip Kaczmarek, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, doba, keď jediným známym riešením, ako zvrhnúť vládu v západnej Afrike, bolo uskutočniť vojenský prevrat, je našťastie za nami. Kým v krajinách hraničiacich s Guineou, menovite v Sierra Leone, na Pobreží Slonoviny, v Senegale alebo Libérii, dochádza k politickému roztápaniu ľadov, rúcajú sa vojenské režimy a nastupuje mladá demokracia, Guinea naďalej viazne v minulosti. Zosnulý prezident Conté sám násilne prevzal moc prostredníctvom vojenského prevratu a teraz akoby dochádzalo k *dějà vu*. Dvadsaťštyri hodín po oznámení prezidentovej smrti prevzalo moc v Guinei vojsko a pozastavilo ústavu.

Jediná dobrá správa je, že ostatné africké štáty aj Africká únia tento štátny prevrat odsudzujú. Ďalšia pomoc Európskej únie Guinei musí byť nepochybne spojená s obnovou ústavného poriadku a zvolaním prezidentských volieb v čo najkratšom čase. Nezávislé medzinárodné organizácie by mali pozorovať volebný postup a sledovať spravodlivosť týchto volieb. Ak sa chce kapitán Camara aspoň trochu stať guinejským Obamom, potom bude musieť v krajine dôjsť k radikálnemu poklesu korupcie a chudoby.

Ewa Tomaszewska, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, deň po úmrtí prezidenta Lansanu Contého, 23. decembra 2008, prevzala moc v Guinei vojenská junta vedená kapitánom Camarom, ktorá pozastavila ústavu a právo na politickú činnosť a rozpustila vládu. Junta vyhlásila vojnu korupcii a zamýšľa usporiadať prezidentské voľby do decembra 2010, hoci predchádzajúce právne predpisy ustanovovali, že voľby sa musia uskutočniť v priebehu 60 dní po skončení funkčného obdobia.

Nemožno si však nevšimnúť, že obyvatelia Guiney túto novú vládu podporujú. 29. decembra pozastavila Africká únia Guinei členstvo a na obnovu ústavného poriadku jej dala šesť mesiacov. Európsky parlament by mal guinejskú vládu vyzvať, aby obnovila občianske právo a usporiadala demokratické prezidentské voľby v čo najkratšom čase. Dúfam, že Európska komisia poskytne humanitárnu pomoc civilnému obyvateľstvu a začne dialóg s vládou Guiney.

Charles Tannock (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, prezident Lansana Conté bol prototyp silného afrického muža, skorumpovaného diktátora, ktorý guinejskému ľudu vládol železnou rukou. V skutočnosti Guinea počas pol storočia svojej nezávislosti ešte nemala možnosť tešiť sa skutočnej demokracii.

Po úmrtí pána Contého sa Guinei naskytla možnosť obrátiť list, no akúkoľvek nádej na prechod k pravej demokracii zmaril vojenský prevrat. Ako sa dalo predpokladať, reakcia Africkej únie na prevrat bola žalostne mdlá. AÚ nemôže čakať, že ju budú na medzinárodnej úrovni brať vážne, ak sa bude naďalej vykrúcať a otáľať. Prečo by sme my na západe mali tejto otázke venovať takú veľkú pozornosť, keď sa zdá, že vlády afrických krajín sa k nej stavajú tak ľahostajne?

EÚ by mala zvážiť dovolávanie sa ustanovení Dohody z Cotonou v súvislosti so sankciami. Kapitán Camara a vodcovia prevratu musia pochopiť, že EÚ na oplátku za obchodné vzťahy a svoju pomoc očakáva dodržiavanie určitých základných pravidiel vládnutia. Pre Guineu predstavuje demokratická, civilná vláda jedinou cestu k prosperite.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, máme pred sebou ďalší prípad toho, keď moc násilne prevzala skupina dôstojníkov. Vojenské junty sa správajú podobne: najprv prídu zatknutia, potom pozastavenie ústavy a neskôr oznámenie o konaní demokratických volieb. V tomto prípade sa voľby majú uskutočniť o dva roky. Prax je však taká, že dôstojníci začnú uplatňovať moc a zistia, že sa im to páči. To potom vedie k sociálnemu útlaku a vzburám a tiež k porušovaniu ľudských práv a zásad demokracie. Máme dôvod na podozrenie, že to isté sa môže stať aj v Guinei, hoci všetci dúfame, že veci budú tentoraz iné, že udalosti naberú smer k lepšiemu a že výsledok bude kladnejší.

Myslím si, že vyhlásenie Hospodárskeho spoločenstva štátov západnej Afriky a Africkej únie o tom, že pozastavujú účasť Guiney na svojich aktivitách, vyvíja istý tlak a dovoľáva sa zdravého rozumu. Myslím si, že vzhľadom na spoločenskú situáciu, t. j. na neprestajne klesajúci príjem na hlavu, podnikne aj Európska únia, a tým Európska komisia, primerané a premyslené, no tiež odvážne kroky, ktoré zaistia návrat tejto krajiny do normálneho stavu v čo najkratšom čase, a to pre dobro jej ľudu a aby sa predišlo genocíde a porušovaniu ľudských práv.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Dnes diskutujeme o štátnom prevrate v Guinei, v jednej z krajín s najväčšou mierou korupcie v Afrike. Navyše je sociálna a hospodárska situácia v Guinei nezávideniahodná, životné podmienky obyvateľstva sú neobyčajne drsné, je tam nedostatok základných potravín, dochádza tam k očividnému porušovaniu ľudských práv a všetko toto vytvára prostredie, ktoré je naklonené násilnému preberaniu moci nezákonnými prostriedkami.

Na druhej strane veľmi dobre vieme, že násilné preberanie moci pomocou vojenského prevratu sa v Guinei stalo tradíciou. Keď sa pred dvomi rokmi skončilo funkčné obdobie Národného zhromaždenia, neboli vyhlásené parlamentné voľby. Všetko toto nepochybne znepokojuje medzinárodné spoločenstvo. V každej krajine takáto situácia skôr či neskôr vedie k vzburám, nestabilite a často aj ku krviprelievaniu.

Preto úplne súhlasím s uznesením, o ktorom vedíme rozpravu, ktoré nalieha na usporiadanie parlamentných a prezidentských volieb, dodržiavanie medzinárodných noriem a pomoc zo strany Africkej únie a Hospodárskeho spoločenstva štátov západnej Afriky. Navyše musí byť pred voľbami zaručená sloboda tlače, prejavu a združovania. Inak sa z volieb stane volebná fraška.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, štátny prevrat v Guinei postupuje podľa rovnakého modelu ako väčšina podobných prevratov v Afrike a na iných svetadieloch. Došlo k nemu hneď po úmrtí prezidenta Contého, ktorý sa moci ujal po prevrate spred 24 rokov. Hospodárska a politická situácia v tejto neobyčajne chudobnej krajine podnecuje ľudí k protestom. Tieto protesty potom upokojujú ozbrojené sily, ktoré posilňujú skorumpovanú vládu a rozdelenie krajiny na tých, ktorým sa darí a tých, ktorí zomierajú od hladu.

Skutočnosť, že Africká únia a Africké hospodárske spoločenstvo prerušilo vzťahy s juntou, je v tomto prípade pozitívny krok. Tlak zvonku môže juntu donútiť, aby zvolala demokratické voľby. Táto situácia nás učí, že ak máme podporiť demokraciu v Afrike, potrebuje Africká únia akčný plán, ktorý by zabránil prevratom vedúcim k obrovským stratám pre obyvateľstvo tejto chudobnej oblasti sveta. Vyslovujem tomuto uzneseniu podporu.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, niekoľko hodín po správe o úmrtí guinejského prezidenta Lansanu Contého, ktorú sme prijali ráno 23. novembra 2008, nasledoval

vojenský prevrat vedený juntou, ktorá vytvorila Národnú radu za demokraciu a rozvoj a ktorá vyhlásila pozastavenie ústavy a rozpustila vládne inštitúcie.

Európska komisia bezvýhradne podporuje vyhlásenie predsedníctva EÚ, ktoré odsudzuje toto násilné prevzatie moci a vyzýva guinejské orgány, aby sa čo najrýchlejšie vrátili k civilnej, ústavnej a demokratickej vláde. Kladné prijatie vojenského režimu guinejskou verejnosťou, a najmä politickými stranami a odbormi, jasne poukazuje na to, že životné podmienky guinejského obyvateľstva sa zhoršili natoľko, že dokonca aj vojenský prevrat vidia ako zmenu k lepšiemu a ako udalosť, ktorá vytvára optimistické vyhliadky do budúcnosti. Poukazuje to tiež na to, že predchádzajúci režim stratil dôveru guinejského obyvateľstva do takej miery, že uprednostňuje, aby sa vlády ujali radšej vojenské jednotky ako oficiálni nástupcovia prezidenta.

V tejto nejasnej situácii je dôležité uvítať rýchlu a účinnú iniciatívu Hospodárskeho spoločenstva štátov západnej Afriky (ECOWAS) a jeho predsedu, pána Chambasa, ako aj odhodlanie a rozhodnosť tohto spoločenstva a Africkej únie, ktoré pozastavili členstvo Guiney vo svojich organizáciách a odsúdili násilné prevzatie moci. Komisia sa hodlá pripojiť k snahám spoločenstva ECOWAS a Africkej únie a podporiť ich úsilie, aby umožnila čo najrýchlejší návrat k civilnej, ústavnej a demokratickej vláde prostredníctvom slobodných a transparentných volieb.

Úloha, ktorej bude medzinárodné spoločenstvo čeliť počas nasledujúcich mesiacov, je podporiť Guineu pri prechode k demokracii a pri usporiadaní slobodných a demokratických volieb zákonodarného zhromaždenia a prezidenta.

Dámy a páni, ako viete, po voľbách v marci roku 2004, ktoré nerešpektovali zásady demokracie a ktoré porušovali základné prvky Dohody z Cotonou, sme sa rozhodli začať dialóg medzi Guineou a Európskou úniou podľa článku 96 tejto Dohody. Pokrok sme dosiahli v nasledujúcich oblastiach: všeobecné voľby v roku 2006, liberalizácia médií, zmeny volebného systému vykonané spoločne s vládou a opozíciou a zlepšenie makroekonomického rámca.

Nestrácame nádej. Sme pevne presvedčení, že volebný proces, ktorý sa začal v októbri minulého roka, bude možné úspešne obnoviť. V stredu odchádza do Guiney spoločná misia predsedníctva a Komisie. Táto misia zahŕňa skupiny spoločenstva ECOWAS a Africkej únie a jej cieľom je zhodnotiť situáciu v krajine a navrhnúť primerané opatrenia na podporu Guiney pri prechode na demokraciu.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpráv pristúpime k hlasovaniu.

10.3. Sloboda tlače v Keni

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o šiestich návrhoch uznesení o slobode tlače v Keni.⁽³⁾

Marios Matsakis, autor. – Vážený pán predsedajúci, sloboda tlače je synonymom slobody prejavu a demokracie. Samozrejme sa to nedá v ideálnej miere uplatniť v našej spoločnosti, v ktorej nie sú mediálni magnáti a tiež zásahy vlády a politických strán do médií ničím neslýchaným, ba kde je to v niektorých západných krajinách, nevynímajúc USA a niektoré členské štáty EÚ, dosť nápadné. Mediám v našej spoločnosti, minimálne čo sa týka právnych predpisov, však zákon poskytuje teoretickú ochranu potrebnú na to, aby mohli fungovať čo najprimeranejšie.

Práve v tomto sa chceme líšiť od vlády v Keni zavádzajúcej právne opatrenia, ktoré sa dajú použiť na možné utláčanie a prenasledovanie tlače zo strany štátu. Vyzývame preto kenské orgány, aby prehodnotili svoje stanovisko v tejto otázke a dali svojim hromadným oznamovacím prostriedkom právnu slobodu potrebnú na to, aby sa aspoň pokúsili fungovať čo najdemokratickejšie. Kenská vláda musí pochopiť a prijať skutočnosť, že na ceste k zlepšovaniu životných podmienok obyvateľov krajiny je ochrana tlače nevyhnutná. Dúfame a veríme, že žiadosť, ktorú sme vyslovili prostredníctvom tohto uznesenia, nebudú vnímať ako zasahovanie, ale ako priateľskú radu vláde v Keni, že ju zväžia a že rozvážnejšie prehodnotia svoje doterajšie kroky.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, autorka. – (PL) Vážený pán predsedajúci, Keňa už dlho trpí vážnou politickou krízou. Súčasný prezident Kibaki zavádza opatrenia, jasným zámerom ktorých je obmedziť slobodu prejavu a tlače. 2. januára 2009 porušil ustanovenia Deklarácie ľudských práv a Africkej charty

(3) Pozri zápisnicu.

ľudských práv, keď schválil pozmeňujúci a doplnujúci návrh zákona známeho ako kenský komunikačný zákon z roku 1998, čím dal štátnym orgánom nové práva vrátane práva rozobrať vysielacie a komunikačné vybavenie, ako aj práva riadiť a pozmeniť obsah, ktorý sa zverejní v hromadných oznamovacích prostriedkoch. Medzinárodné spoločenstvo jednohlasne deklarovalo, že ide o ďalší krok k cenzúre médií v Keni.

Navyše napriek predošlým záväzkom vyplývajúcim z dohôd podpísaných s cieľom zriadiť v Keni veľkú koaličnú vládu prezident toto ani žiadne ďalšie rozhodnutia nekonzultoval s úradujúcim premiérom. Toto ešte zhoršilo krízu v Keni, ktorá už trvá vyše roka a ktorá si vyžiadala okolo 1 000 obetí a zanechala bez domova 350 000 ľudí. Európska únia sa nemôže len prizerať, ako dochádza k otvorenému porušovaniu základných slobôd.

Mali by sme uvítať uistenia kenského prezidenta, že toto prepracované znenie zákona prehodnotí a že bude o tejto veci rokovať so všetkými politickými predstaviteľmi, aby tieto pozmeňujúce a doplnujúce návrhy nadobudli novú, demokratickú kvalitu a aby bola zaistená všeobecná podpora kenskej spoločnosti. Európska únia musí tieto opatrenia podporiť a podrobne ich sledovať, a tým v priebehu budovania občianskej spoločnosti pestovať pluralizmus. Kenské orgány by mali zároveň podniknúť ráznejšie kroky na nastolenie normálneho stavu v krajine vrátane vytvorenia špeciálneho výboru, ktorý bude pozostávať z miestnych a medzinárodných odborníkov, a ktorý potrestá tých, čo sú zodpovední za násilnosti a vyvolanie minuloročnej krízy. Existuje možnosť, že tieto opatrenia povedú k stabilizácii vnútroštátnej situácie a zabránia humanitárnej katastrofe, ktorá nezvratne ohrozuje túto východoafrickú krajinu a jej desať miliónov obyvateľov.

Colm Burke, autor. – Vážení pán predsedajúci, vyjadrujem poľutovanie nad tým, že prezident Kibaki podpísal pozmeňujúci a doplnujúci návrh kenského komunikačného zákona. Tento čin nerespektuje práva na slobodu prejavu a slobodu tlače, ktoré sú zakotvené vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a odzrkadlené v iných medzinárodných dohovoroch vrátane Africkej charty ľudských práv a práv národov.

Tento čin udeľuje kenskému ministrovi informácií značnú právomoc nariadiť razie a rozobrať vysielacie vybavenie v mediálnych organizáciách, považovaných za hrozbu národnej bezpečnosti. Tento čin tiež udeľuje štátu právomoc regulovať obsah, ktorý sa má vysielat' a uverejniť prostredníctvom elektronických a tlačových médií. Vítam však nedávny krok prezidenta Kibakiho prehodnotiť tento zákon o médiách a jeho gesto zaoberať sa doplnujúcimi a pozmeňujúcimi návrhmi, ktoré k zákonu predložili zástupcovia médií.

Sloboda prejavu je základným ľudským právom tak, ako sa uvádza v článku 19 Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Vyzývam kenskú vládu, aby iniciovala rokovanie zúčastnených strán v záujme dosiahnutia konsenzu o tom, ako lepšie regulovať komunikačný priemysel bez zasahovania do slobody tlače a bez porušovania práv obsiahnutých vo Všeobecnej deklarácii.

Na záver by som rád zdôraznil potrebu upravovať kultúru beztretnosti v Keni s cieľom postaviť pred spravodlivosť osoby zodpovedné za násilnosti po voľbách pred rokom. Vyzývam k vytvoreniu nezávislej komisie pozostávajúcej z miestnych a medzinárodných právnych expertov, ktorá by vykonávala vyšetrovanie a stíhanie v súvislosti s násilnými udalosťami po spochybnených voľbách z decembra 2007.

Erik Meijer, autor. – (NL) Vážení pán predsedajúci, minulosť Kene je poznačená násilím. Po skončení druhej svetovej vojny, keď Európa začala pomaly prijímať skutočnosť, že nezávislosť afrických krajín bola v konečnom dôsledku nevyhnutná, bola z tejto skupiny jednoznačne vylúčená Keňa a tiež krajina dnes známa ako Zimbabwe. Podľa koloniálnych vládcov žilo v týchto krajinách príliš veľa kolonistov a viazali sa na ne príliš mnohé zahraničné hospodárske záujmy, aby mohli tieto krajiny prejsť do rúk prevažne černošského obyvateľstva.

Na rozdiel od iných západoafrických krajín, nezávislosť v Keni nebola nastolená mierovými prostriedkami, ale došlo k nej až po zdĺhavom a násilnom zápase hnutia za nezávislosť Mau Mau. Táto potreba násilného zápasu položila základy ďalšiemu násiliu a zastrasovaniu. Víťazi pochádzajú najmä z jedného veľkého kmeňa, z kmeňa Kikuyu. Ostatné skupiny obyvateľstva držali vždy v opozícii, ak to bolo nevyhnutné aj prostredníctvom zmanipulovaných volebných výsledkov. Ostatné prezidentské voľby znovu poukázali na to, že prezidentom sa nemôže stať človek, ktorý nie je z kmeňa Kikuyu, dokonca ani vtedy, ak za neho hlasuje väčšina voličov.

Vďaka kompromisu je dnes premiérom opozičný kandidát a zdá sa, že došlo k obnoveniu mieru v krajine. Z dvoch afrických krajín, kde došlo k zmanipulovaniu volieb, sa Zimbabwe považuje za krajinu, ktorá dosiahla zlý kompromis a Keňu chvália ako krajinu, ktorá dosiahla dobrý kompromis. Západná Európa a Amerika prípad Kene roky považovali za veľký úspech. Išlo o krajinu, kde vládla relatívna prosperita, kde bola sloboda medzinárodného obchodu, ktorá sa priatelila so západom a vzbudzovala záujem turistov. Dnes

Keňa stratila svoju povesť úspešnej krajiny. Nedostatok potravín a nový tlačový zákon vyvolali nové napätie. Nedostatok potravín možno sčasti pripísať skutočnosti, že prezident výmenou za výstavbu prístavu prenajal 40 000 hektárov poľnohospodárskej pôdy ropnému štátu Katar, ktorý na nich bude pestovať poľnohospodárske plodiny.

Tlačový zákon prezident, zdá sa, využíva ako páku, pomocou ktorej obmedzuje právomoc koalície vlády a eliminuje kritických oponentov. Je to ešte šokujúcejšie, keď vezmeme do úvahy, že tento zákon vznikol dokonca bez toho, aby sa o ňom rokovalo s premiérom. Koaličný kompromis medzi prezidentom a premiérom je ohrozený, ak má prezident možnosť obísť premiéra, obmedziť úlohu vlády a chrániť vlastné postavenie pred kritickou tlačou.

Charles Tannock, *v mene skupiny PPE-DE*. – Vážený pán predsedajúci, až do násilností v minulom roku mala Keňa povesť jednej z politicky stabilnejších krajín Afriky a tradične v nej vládla relatívne slobodná a zdravá tlač.

Prezident Kibaki si musí uvedomiť, že politická stabilita a slobodná tlač sa navzájom podporujú. Navrhované obmedzenie slobody prejavu nesvedčí krajine vedenej mužom, ktorý pri preberaní moci sľuboval novú éru otvorenosti a transparentnosti. Zdá sa, žiaľ, že mnohí vysoko postavení politici v Keni si ešte stále nevytvorili dostatočne hrubú kožu na to, aby sa vedeli vyrovnáť s nezvratnou kritikou zo strany slobodnej tlače a s demokraciou. Dúfam, že prezident Kibaki našu radu prijme a zmení svoj názor. To by nás uistilo o údajnom záväzku Kene zabezpečiť slobodnú spoločnosť riadenú koalíčnou vládou, ktorá sa delí o právomoci. Posilnilo by to tiež úsilie Kene o morálnu autoritu a vodcovstvo v tomto nestabilnom regióne.

Vítam prezidentov súčasný prísľub preskúmať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k tomuto zákonu a v širšom rozsahu o nich rokovať s médiami. Vzhľadom na to, že premiér Raila Odinga a jeho strana Oranžové demokratické hnutie (ODM) sú rázne proti tomuto zákonu, pre stabilitu vlády je tiež nevyhnutné, aby táto politická otázka nevedla k ešte väčšiemu pobúreniu a rozdeleniu.

Catherine Stihler, *v mene skupiny PSE*. – Vážený pán predsedajúci, som rada, že mám možnosť vyjadriť sa k spoločnému návrhu uznesenia o slobode tlače v Keni. Tak, ako mnohí iní, aj ja som bola pred rokom zdrvená a sklamaná z toho, že po spochybnených prezidentských voľbách v Keni viedli pouličné demonštrácie k vzburám a etnickým konfliktom po celej krajine, v ktorých prišlo o život viac ako tisíc ľudí a ďalších 350 000 ľudí zostalo bez domova. Ľudia zodpovední za násilnosti po voľbách pred rokom sa musia postaviť pred spravodlivosť a Keňa v súčasnosti nutne potrebuje obdobie zmierenia a tolerancie.

Za týchto okolností je veľmi nešťastné, že v piatok 2. januára 2009 podpísal prezident Kibaki návrh kenského komunikačného zákona z roku 2008, ktorý novelizuje kenský komunikačný zákon z roku 1998. Tento návrh zákona je pre slobodu tlače úderom pod pás a nerešpektuje medzinárodné dohovory podpísané kenskou vládou. Dva z jeho článkov účinne zavádzajú priamu cenzúru médií vládou. Článok 88 udeľuje ministrovi informácií značnú právomoc nariadiť razie a rozobrať vysielačie vybavenie v mediálnych organizáciách, považovaných za hrozbu pre národnú bezpečnosť. Článok 46 udeľuje štátu právomoc regulovať obsah, ktorý sa má vysielať a uverejniť prostredníctvom elektronických a tlačových médií. V rámci Kene sa proti návrhu zákona postavili novinári, premiér Odinga a ODM a jeho schválenie poukazuje na vážnu absenciu rokovaní so súčasnou veľkou koalíciou. Vyjadrujem poľutovanie nad schválením návrhu tohto zákona a vyzývam k tomu, aby každé prehodnotenie tohto zákona o médiách zohľadnilo mnohé výhrady k tejto novele.

Ewa Tomaszewska, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, ako členka skupiny Solidarnosť a človek, ktorý v Poľsku zažil stanné právo, viem, že sloboda prejavu je zdrojom sily pre demokraciu. Kenská vláda podpísala a ratifikovala Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a iné medzinárodné dohovory vrátane Africkej charty ľudských práv a práv národov. Súčasťou týchto dohovorov je právo na slobodu prejavu.

Východoafrické združenie novinárov nás informovalo, že vláda má v úmysle zaviesť v Keni cenzúru. Dúfam, že prezident Kibaki sa vyhne všetkým takým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom k zákonu o médiách, ktoré by porušovali slobodu prejavu. Vyzývam kenské orgány, aby sa vzdali svojich plánov na zavedenie cenzúry a aby dospeli ku konsenzu, ktorý podporí slobodu tlače a verejného komunikačného sektora. Dúfam, že Keňa bude rešpektovať práva náboženských a etnických menšín. Pred rokom zahynulo počas demonštrácií spojených s voľbami viac ako tisíc ľudí a 350 000 ľudí utieklo zo svojich domovov. Dúfam, že ľudia zodpovední za tieto udalosti budú spravodlivo potrestaní.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, ak aj je pravda, že niektoré súkromné médiá v Keni napomohli podnietiť nepokoje po emocionálnej volebnej kampani, nijako to neospravedľňuje obmedzovanie slobody prejavu.

Súčasťou útoku na slobodu tlače v Keni bolo aj porušenie základných zásad parlamentnej demokracie. Stojí za zdôraznenie, že nový zákon schválilo 25 z 220 poslancov parlamentu. Takáto situácia je úplne nemysliteľná. Ešte horšie je, že až do tejto chvíle sa Keňa pýšila jednou z najrozvinutejších a najpluralitnejších sietí tlačových médií v celej Afrike. Toto sa zmení po zavedení nového zákona, ktorý zvláštnym službám dovoľí zasahovať do činnosti médií, zatvárať redakčné oddelenia a riadiť tlačené a hovorené slovo. Obmedzovanie slobody mediálneho odvetvia v mene národnej bezpečnosti môže mať oproti pôvodnému zámeru jedine opačný účinok.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Prečo máme obavy o slobodu tlače v Keni? Prečo Európsky parlament diskutuje o tejto otázke ako o naliehavom prípade porušovania ľudských práv?

Po prvé preto, že sloboda prejavu je základným ľudským právom tak, ako sa uvádza v článku 19 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ktorú Keňa podpísala. Preto tak, ako iné krajiny, ktoré ju podpísali, aj ona musí dodržiavať nielen jej podstatu, ale riadiť sa ňou do bodky.

Demonstrácie, ku ktorým došlo takmer pred rokom po prezidentských voľbách v Keni a ktoré prerástli do nepokojov a etnických konfliktov, v ktorých o život prišlo viac ako 1 000 ľudí a desaťtisíce zostali bez domova, sú najsilnejším argumentom, prečo nedovoliť, aby sa podobné udalosti opakovali. Preto by kenská vláda a prezident mali konať spoločne a dodržať vlastný záväzok, ktorým je rešpektovať slobodu tlače, prejavu a zhromažďovania. Navyše – a toto je obzvlášť dôležité – mali by bojovať proti beztretnosti a vziať na zodpovednosť tých, ktorí sú zodpovední za nepokoje spred roka.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, kým diskutujeme o humanitárnych otázkach a slobode tlače v tretích krajinách, využijem túto príležitosť, aby som Parlament informoval o tom, že podľa mediálnych správ z Gazy sú kancelárie Organizácie Spojených národov (OSN), ktoré dnes zažili bombový útok izraelských jednotiek, celé v plameňoch a celá humanitárna pomoc OSN, ktorá tam bola uskladnená (veľkú časť z nej poslala EÚ), bola úplne zničená. Rovnaký osud postihol kancelárie agentúry Reuters a kancelárie iných medzinárodných novinárov v Gaze. Rád by som poznamenal, že súhlasím s postojom generálneho tajomníka OSN, pána Pan Ki-muna, ktorý je momentálne v Izraeli, a ktorý je údajne krajne rozhorčený nad izraelskými orgánmi.

Predsedajúci. – Vážený pán Matsakis, ďakujem za vaše vyhlásenie, no teoreticky by som ho nemal prijať, pretože pravidlá hovoria, že keď o slovo požiadate na základe toho, že ste zachytili môj pohľad, musíte sa vyjadriť k téme diskusie, ktorou je, pripomínam, sloboda tlače v Keni, hoci udalosti, na ktoré odkazujete, sú skutočne dramatické, ako sa všetci zhodneme.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, uznesenie Európskeho parlamentu o slobode tlače v Keni zdôrazňuje dôležitú otázku. Diktatúra sa začína obmedzovaním slobody tlače a informácií a tiež občianskych práv. Dúfam, že sa podniknú medzinárodné aj vnútroštátne kroky na zastavenie tohto procesu. Myslím si, že prezident Kibaki a premiér Odinga uskutočnia primerané kroky. Uznesenie, ktorému vyjadrujem podporu, určite napomôže demokratizačný postup v Keni.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, počas obdobia komunizmu platilo v Poľsku a v iných krajinách jedno ustanovenie trestného zákonníka, podľa ktorého každý človek šíriaci informácie, ktoré by mohli viesť k občianskym nepokojom, mal byť potrestaný. Takýto typ ustanovenia sa dal vynikajúco použiť ako palica nielen na jednotlivcov, ale tiež a predovšetkým na tlač. Dnes podobné úmysly vidíme za legislatívnym úsilím v Keni. Človek nemôže argumentovať ani sa vyhrážať tým, že tlač je potrebné skrotiť, pretože môže vyvolať ťažkosti v krajine. Takýto druh cenzúry nemožno nijako ospravedlniť ani vysvetliť. Tlač má ľuďom dodávať informácie, a tie sú skutočným základným kameňom demokracie.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, na začiatok by som chcel zdôrazniť, že sloboda prejavu vrátane televízie a rozhlasu je jedným z pilierov, na ktorých stojí EÚ. Táto sloboda je jednou z kľúčových európskych hodnôt a nemožno ju spochybňovať.

„Communication Act“ z roku 2008, ktorý sa 2. januára 2009 stal v Keni zákonom, obsahuje niektoré body, ktoré môžu podľa nášho názoru zasahovať do slobody médií. Preto sme uvítali nedávne rozhodnutie prezidenta Kibakiho zo 7. januára, že prehodnotí niektoré sporné časti tohto zákona. Teší nás, že pán Kibaki

poveril ministra informácií a komunikácií a generálneho prokurátora, aby sa stretli so zástupcami médií a predniesli navrhované zmeny tohto zákona, ktoré by odstránili tieto obavy.

Sloboda prejavu a sloboda tlače sú súčasťou správy vecí verejných v najširšom zmysle slova, ktorá je samotná v centre stratégie pre rozvoj EÚ. Úprimne zastávam názor, že slobodná a zodpovedná tlač je nutným predpokladom demokracie a právneho štátu, ktoré sú neoddeliteľnými zložkami udržateľného rozvoja. Len na základe dialógu budú môcť médiá a kenská vláda budovať spoločné porozumenie a vzájomný rešpekt. Európska komisia teda so záujmom očakáva výsledky rôznych stretnutí, ktoré sa v Keni uskutočnia medzi zúčastnenými stranami, a dúfa, že dotknuté strany dospejú k dohode o vhodných odporúčaní týkajúcich sa návrhov na zmenu zákona o médiách.

Komisia víta správu vyšetrovacej komisie o násilí, ktoré sa odohralo po voľbách (správu sudcu Wakiho). Oceňuje záväzok kenskej vlády zaviesť odporúčenia tejto správy vrátane vytvorenia zvláštneho tribunálu, ktorý zaistí, že osoby zodpovedné za toto násilie sa budú za svoje činy zodpovedať.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa bude konať okamžite.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), písomne. – (RO) Na začiatku roka 2009 utrpela demokracia v Keni úder voči slobode tlače. Prezident Mwai Kibaki podpísal zákon, hoci následne zmenil názor, ktorý kenským orgánom udeľuje právo vykonávať razie v redakciách, odpočúvať telefonáty novinárov a kontrolovať obsah vysielania v záujme „národnej bezpečnosti“. Akoby nestačili tieto prejavy zneužívania, zákon stanovuje aj obrovské pokuty a tresty odňatia slobody pre spravodajcov, ktorých uznajú vinnými za používanie „protivládnych“ praktík. Hoci prezident Kibaki o týždeň neskôr nariadil zmenu týchto ustanovení, nevieme, v čom budú tieto „zmeny“ spočívať.

Tento zákon vo svojej pôvodnej podobe pripomína temné dni diktatúry, ktoré kenskú tlač položili na kolená. Keňa je v súčasnosti demokraciou a ja pevne verím, že nikto, prezidenta Kibakiho nevynímajúc, sa do tých čias vrátiť nechce. Útok na slobodu tlače je útok na demokraciu. Medzinárodné spoločenstvo musí ďalej vyvíjať tlak na to, aby kenské orgány zaobchádzali s občianskymi slobodami, a predovšetkým so slobodou tlače, zodpovedne.

Marianne Mikko (PSE), písomne. – (ET) Vážené dámy a páni, Keňa koná v rozpore so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a Africkou chartou ľudských práv a práv národov. Nerešpektuje základné piliere demokracie, ktorými sú sloboda prejavu a sloboda tlače. Slobodná tlač je vo vážnom nebezpečenstve.

Návrh novely komunikačného zákona obsahoval časti o štátnom dohľade a cenzúre. Neuvážení čin prezidenta Kibakiho viedol k tomu, že sa z nich stal zákon.

Je neslýchané, aby mala vláda právo usporiadať razie v redakciách novín a vo vysielacích staniciach a mohla kontrolovať, čo a v akej podobe sa vysiela. To je vzdialené od demokratickej spoločnosti.

Je nevyhnutné, aby došlo k zmene a doplneniu existujúcich právnych ustanovení. Tlač možno regulovať aj bez ohrozenia slobody prejavu a slobody tlače. Toto sa musí vykonať v čo najkratšom čase.

11. Hlasovanie

11.1. Irán: prípad Širin Ebadiovej (hlasovanie)

11.2. Guinea (hlasovanie)

11.3. Sloboda tlače v Keni (hlasovanie)

12. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

13. Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu

14. Písomné vyhlásenia zapísané v registri (článok 116): pozri zápisnicu

15. Zaslanie textov prijatých počas rokovania: pozri zápisnicu

16. Termíny nasledujúcich rokovaní: pozri zápisnicu

17. Prerušenie zasadania

Predseda júci. – Vyhlasujem zasadnutie Európskeho parlamentu za skončené.

(Rokovanie sa skončilo o 16.10 hod.)

PRÍLOHA (Písomné odpovede)

OTÁZKY PRE RADU (Zodpovednosť za tieto odpovede nesie výhradne úradujúce predsedníctvo Rady Európskej únie)

Otázka č. 6, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0973/08).

Vec: Siedmy rámcový program pre výskum a vývoj

Aké politické iniciatívy podnikne Rada v tomto roku na podporu malých a stredných podnikov, existenciu a vplyv siedmeho rámcového programu pre výskum a vývoj na roky 2007 – 2013, ak vezmeme do úvahy, že počas tohto obdobia je pre európske podniky dostupných 52 miliárd eur finančnej pomoci?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Európsky parlament a Rada stanovili v legislatívnom balíku siedmeho rámcového programu pre výskum a vývoj na roky 2007 – 2013⁽⁴⁾ jasný cieľ, podľa ktorého sa má venovať mimoriadna pozornosť zabezpečeniu primeranej účasti malých a stredných podnikov (MSP) na programe.

Tento cieľ sa teda stal základom vykonávacích opatrení siedmeho rámcového programu, konkrétne programu Spolupráca, ktorý stanovuje, že by sa mala ustanoviť stratégia pre MSP pre každú prioritnú oblasť a že cieľom bude umožniť, aby bolo v rámci tohto programu k dispozícii minimálne 15 % na financovanie MSP. MSP čerpajú v rámci siedmeho rámcového programu výhody aj z vyššej miery financovania vo výške 75 % prípustných nákladov (v porovnaní s 50 % pre väčšie spoločnosti). Spoločná finančná zodpovednosť, ktorá existovala v rámci šiesteho rámcového programu, bola v siedmom rámcovom programe nahradená garančným fondom, ktorý minimalizuje finančné riziko pre MSP.

Ako vážený pán poslanec isto vie, za vykonávanie siedmeho rámcového programu podľa cieľov programu zodpovedá Komisia, preto by mala všetky potrebné opatrenia na podporu účasti MSP prijať Komisia. Medzi takéto opatrenia patrí aj konferencia s názvom Research Connection 2009 organizovaná Komisiou počas českého predsedníctva v máji 2009 v Prahe. Jedna časť konferencie je priamo venovaná účasti MSP na siedmom rámcovom programe.

Rada by zároveň váženého pána poslanca rada upozornila na dôležité iniciatívy Európskeho spoločenstva na podporu inovácie, ako napríklad:

- rámcový program Európskeho parlamentu a Rady pre konkurencieschopnosť a inovácie z 24. októbra 2006,⁽⁵⁾
- iniciatíva vedúcich trhov pre Európu, ktorú spustila Komisia a ktorú Rada uvítala a podporila vo svojich záveroch prijatých 29. mája 2008⁽⁶⁾,
- regionálna politika inovačných zoskupení, ktorú Rada uvítala vo svojich záveroch z 1. decembra 2008 ako nástroj na podnietenie potenciálu MSP a ich integrácie do vyspelých technologických sietí⁽⁷⁾,

(4) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES z 18. decembra 2006 o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností (2007 – 2013) (Ú. v. EÚ L 412, 30.12.2006) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1906/2006 z 18. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre účasť podnikov, výskumných centier a univerzít na akciách v rámci siedmeho rámcového programu a pre šírenie výsledkov výskumu (2007 – 2013) (Ú. v. EÚ L 391, 30.12.2006).

(5) Ú. v. EÚ L 310 z 9.11.2006

(6) Závery Rady – Nový impulz pre konkurencieschopnosť a inováciu európskej ekonomiky – (dok. 10174/08).

(7) Závery Rady – Dosiahnutie klastrov svetovej úrovne v Európskej únii: vykonávanie všeobecnej inovačnej stratégie – (dok. 14679/08).

– napokon treba poukázať aj na posledné rozhodnutie Európskej investičnej banky o mobilizovaní 30 miliárd eur na podporu európskych MSP v spojitosti s plánom obnovy európskeho hospodárstva.

Tieto prvky je potrebné spomenúť spolu s výskumnými aktivitami, ktoré stanovuje siedmy rámcový program, ak vezmeme do úvahy, že MSP vykonávajú aktivity v oblasti výskumného a technického rozvoja, ktoré nepatria do siedmeho rámcového programu a mohli by sa rozvíjať s pomocou týchto ďalších programov podpory inovácie zabezpečených Európskou úniou.

Chcel by som uistiť váženého pána poslanca, že české predsedníctvo si v plnej miere uvedomuje dôležitosť malých a stredných podnikov (MSP) ako hnacích síl výskumu, jeho uplatňovania a inovácie. Predsedníctvo zastáva názor, že s cieľom uľahčiť účasť MSP na siedmom rámcovom programe sa vyžaduje osobitný prístup k týmto podnikom. Veríme, že je potrebné podporiť ďalšie zjednodušenie postupov spojených s účasťou MSP na všetkých rámcových programoch. Predsedníctvo poskytne úplnú podporu Európskej komisii v rámci jej vykonávacích činností.

*
* *

Otázka č. 7, ktorú predkladá Eoin Ryan (H-0975/08)

Vec: Účinné rozdeľovanie európskej pomoci pre rozvojové krajiny

Európska únia je najväčším poskytovateľom pomoci rozvojovým krajinám na svete, no napriek tomu vo vysielaní programu BBC Panorama koncom novembra 2008 odznelo, ako často táto pomoc vychádza navrhoč, ako neefektívne sa používa alebo ako sa vôbec nedostáva k cieľovému obyvateľstvu. Medzi mnohé zdôrazňované problémy patrilo neefektívne mŕňanie prostriedkov pomoci v sektore vzdelávania, kde sa peniaze namiesto výchovy a platov investujú do budov a výsledkom je nízka úroveň vyučovania. Časté sú veľké absencie v radoch učiteľov, keďže sú nútení vykonávať viacero povolaní, aby vyžili. Takéto trendy by mohli ľahko viesť k veľmi znepokojujúcej a otvorene neprípustnej situácii, keď sa síce rozvojové ciele milénia 2 v oblasti všeobecného základného vzdelávania umelo dosiahnu, no vzdelávanie bude na takej nízkej úrovni, že bude mať len malý význam alebo hodnotu pri zmene životov detí, ktorých sa týka. Aké opatrenia alebo zmeny predpokladá Rada, aby zaistila účinnejšie rozdeľovanie a používanie európskej pomoci?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Rada pripomína, že je zodpovednosťou Komisie naplánovať používanie finančných prostriedkov a podporovať riadenie pomoci Spoločenstva a Európskeho rozvojového fondu (EDF).

Rada by chcela upozorniť na dva rozmery pomoci, t. j. (1) osobitné ustanovenia, ktorých cieľom je monitorovať poskytovanie pomoci, a (2) iniciatívy navrhnuté v záujme zlepšenia účinnosti pomoci. V oboch aspektoch Rada je a naďalej bude pozorná a aktívna.

1. Monitorovanie poskytovania pomoci

Všetky nástroje rozvojovej spolupráce ES obsahujú osobitné ustanovenia zamerané na ochranu finančných záujmov ES. Komisia a Dvor audítorov majú oprávnenie vykonávať audity vrátane auditov dokumentácie a auditov na mieste u každého dodávateľa alebo subdodávateľa, ktorý získal finančné prostriedky Spoločenstva.

Rada aj Európsky parlament majú možnosť vyhodnotiť spôsob, akým sa vykonávala vonkajšia pomoc ES počas roka, a to prostredníctvom výročnej správy o politikách rozvoja a vonkajšej pomoci ES a ich vykonávaní, ktorú Komisia predkladá spravidla koncom júna.

Na základe toho sa Rada domnieva, že správne riadenie a vykonávanie rozvojovej pomoci nie je len zodpovednosťou darcu. Musia sa uplatňovať zásady vlastníctva, dobrej správy a vzájomnej zodpovednosti a z tohto pohľadu nesú spoluzodpovednosť aj naši kvalifikovaní partneri. Rada vo svojich záveroch z 27. mája 2008 znovu potvrdila dôležitosť vykonávania posilnených mechanizmov vzájomnej zodpovednosti na štátnej, regionálnej aj medzinárodnej úrovni s cieľom zabezpečiť vyrovnanjšie partnerstvá.

Komisia napokon v júli 2008 spustila internetovú stránku, ktorá ponúka komplexné informácie o riadení a vykonávaní všetkých programov vonkajšej spolupráce ES. Riadi ju úrad pre spoluprácu EuropeAid a je dostupná širokej verejnosti.

2. Účinnosť pomoci

EÚ sa prostredníctvom Parížskej deklarácie o účinnosti pomoci z marca 2005⁽⁸⁾ a Európskeho konsenzu o rozvoji z novembra 2005⁽⁹⁾ pevne zaviazala poskytovať viac pomoci a lepšiu pomoc. EÚ sa konkrétne zaviazala podporovať lepšiu koordináciu darcov a ich vzájomné dopĺňanie prácou smerujúcou k spoločným viacročným programom, ktoré budú založené na stratégiách partnerských krajín na zníženie chudoby a podobných stratégiách a na vlastných rozpočtových procesoch krajiny, spoločných vykonávacích mechanizmoch vrátane zdieľanej analýzy, spoločných darcovských misií a využívania dohôd o spolufinancovaní.

Komplementárnosť činností darcov má rozhodujúci význam pri zvyšovaní účinnosti pomoci, a teda účinnejšej a účelnejšej rozvojovej pomoci. V tomto duchu prijali v máji 2007 Rada a členské štáty Kódex správania EÚ v oblasti komplementárnosti a rozdelenia práce v rozvojovej politike⁽¹⁰⁾. A napokon, ministerské vyhlásenie prijaté v septembri 2008 po treťom fóre na vysokej úrovni o účinnosti pomoci (t. j. akčný program z Akkry) stanovuje veľmi ambiciózný prístup EÚ a želané dôrazné, presné a merateľné záväzky, ako aj časový rozvrh na ich realizáciu.

*
* *

Otázka č. 8, ktorú predkladá Liam Aylward (H-0977/08)

Vec: České predsedníctvo

Mohlo by predsedníctvo vo vzťahu k jarnému zasadnutiu Európskej rady a stratégii EÚ pre rast a zamestnanosť vysvetliť, ako pretlačí program konkurencieschopnosti Európskej únie do popredia svojich priorit, a to hlavne teraz, v období hospodárskeho poklesu?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Pokiaľ ide o jarné zasadnutie Európskej rady a stratégiu EÚ pre rast a zamestnanosť, české predsedníctvo naozaj posunie program konkurencieschopnosti Európskej únie na čelo svojich priorit, pretože si veľmi jasne uvedomuje, že súčasný hospodársky pokles vyžaduje konanie EÚ, a to razantné a dôrazné. Výrazné hospodárske spomalenie zdôrazňuje význam lisabonskej stratégie ako súboru nástrojov na posilnenie hospodárskeho rastu a odolnosti hospodárstiev voči vnútorným a vonkajším otrasom. Preto bude marcovej Rade pre konkurencieschopnosť dominovať prijatie zoznamu kľúčových záležitostí⁽¹¹⁾. Rady pre konkurencieschopnosť na jarnom zasadnutí Európskej rady 2009, ktoré bude celé venované rastu a zamestnanosti. Zvyšná časť predsedníctva sa bude prioritne venovať realizácii plánu hospodárskej obnovy Európy⁽¹²⁾ a naplneniu nových mandátov Európskej rady, ako napríklad európskeho inovačného plánu.

Zámer predsedníctva už celkom jasne vyplýva z motta, ktoré si zvolilo na obdobie svojho funkčného obdobia, a to „Európa bez bariér“, čo je oveľa viac než len politický slogan. V skutočnosti obsahuje ambiciózný program práce smerom k efektívnemu posilneniu jednotného trhu a znalostného trojuholníka zahŕňajúceho výskum,

⁽⁸⁾ Na tejto konferencii EÚ súhlasila, že poskytne kompletnú pomoc pri budovaní kapacít prostredníctvom koordinovaných programov so zvýšeným využívaním dohôd medzi viacerými darcami, že poskytne 50 % medzivládnej pomoci prostredníctvom štátnych systémov vrátane možnosti zvyšovania percenta našej pomoci poskytnutej prostredníctvom rozpočtovej podpory alebo financovania celých odvetví, že zabráni zriaďovaniu prípadných nových útvarov na realizáciu projektu a že zníži počet nekoordinovaných misií o 50 %.

⁽⁹⁾ Dok. 14820/08

⁽¹⁰⁾ Závery z 15. mája 2007 (dok. 9558/07)

⁽¹¹⁾ 17359/08

⁽¹²⁾ 16097/08

vzdelávanie a inováciu s cieľom zachovať a podnecovať rast a vytváranie pracovných miest, pričom sa nezabúda ani na potrebu obmedzenia administratívnych prekážok a zjednodušenia právnych predpisov.

Piate výročie najrozsiahlejšieho rozšírenia EÚ vytvára príležitosť na vyhodnotenie jeho nákladov a výhod pre všetky členské štáty. České predsedníctvo v spolupráci s Európskou komisiou a OECD predstaví štúdiu identifikujúcu pretrvávajúce bariéry na vnútornom trhu, o ktorých sa bude hovoriť na medzinárodnej konferencii s názvom „Po piatich rokoch“ v marci 2009.

V rámci toho české predsedníctvo plánuje sústrediť svoje činnosti a mobilizovať členské štáty na týchto šiestich hlavných problémoch:

- úplne fungujúci jednotný trh bez bariér,
- podpora neprerušovanej interakcie v rámci znalostného trojuholníka,
- lepšie právne predpisy so zameraním sa na obmedzenie administratívnych prekážok,
- posilnenie piliera európskeho priemyslu: podpora malých a stredných podnikov (MSP),
- urýchlenie procesu hospodárskej reformy v záujme dosiahnutia výraznejšieho zamerania na konkurencieschopnosť a inovácie,
- zintenzívnenie a zlepšenie investícií do znalostí, výskumu a inovácií.

Tieto činnosti zahŕňajú krátkodobý, strednodobý a dlhodobý pohľad na konkurencieschopnosť Európy. Inými slovami, teraz musíme konať a pritom myslieť dopredu. V záujme toho plánuje české predsedníctvo sústrediť rozhovory medzi členskými štátmi na tieto okruhy programu konkurencieschopnosti a pevne verí, že by hlavy štátov a predsedovia vlád, ktorí sa stretnú v marci 2009 na rokovaní aj o hospodárskej situácii EÚ, mali dostať jasný odkaz o týchto problémoch.

*
* *

Otázka č. 9, ktorú predkladá Claude Moraes (H-0980/08)

Vec: Obchodovanie s ľuďmi

V dokumente, ktorý bol uverejnený v júni 2008 a obsahuje prehľad 18-mesačného programu pre predsednícke štáty Francúzsko, Českú republiku a Švédsko, sa uvádza, že boj proti obchodovaniu s ľudskými bytosťami zostane prioritou. V októbri navyše Komisia vyzvala na „mimoriadne úsilie“ zo strany EÚ aj členských štátov v boji proti obchodovaniu s ľuďmi.

Aké konkrétne opatrenia plánuje české predsedníctvo zaviesť v tejto oblasti počas nasledujúcich šiestich mesiacov?

Otázka č. 10, ktorú predkladá Mikel Irujo Amezaga (H-1006/08)

Vec: Boj proti obchodovaniu s ľuďmi

Vo svojom uznesení P6_TA(2006)0005 zo 17. januára 2006 o stratégiách na zabránenie obchodovania so ženami a deťmi vystavenými nebezpečenstvu sexuálneho vykorisťovania (2004/2216(INI)) Parlament odsúdil skutočnosť, že napriek prijatiu rámcového rozhodnutia 2002/629/SVV⁽¹³⁾ z 19. júla 2002 o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorým sa určili ustanovujúce prvky a vytvorila sa spoločná definícia obchodovania s ľuďmi, ktorú majú členské štáty používať, ešte stále nedošlo k harmonizácii trestov uplatňovaných členskými štátmi obzvlášť za sexuálne vykorisťovanie žien a detí.

Mohla by Rada uviesť, aký pokrok sa dosiahol od roku 2006 v oblasti harmonizácie trestov ukladaných v členských štátoch?

Spoločná odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

(13) Ú. v. ES L 203, 1.8.2002, s. 1.

Boj proti obchodovaniu s ľuďmi patrí medzi najväčšie problémy dneška nielen v EÚ, ale aj na celom svete. Obchodovanie s ľuďmi patrí medzi najzávažnejšie formy organizovaného zločinu a vďaka obrovským ziskom páchatel'ov týchto činností patrí aj medzi najziskovejšie formy zločinu. Obchodovanie s ľuďmi má mnoho podob a opatrenia prijaté proti nemu musia byť rozsiahle, a tiež komplexné.

Vo svojom legislatívnom a pracovnom programe na rok 2009⁽¹⁴⁾ pod názvom „Balík proti organizovanému zločinu: pomáhame obetiam“ Komisia oznámila, že Rade predloží legislatívny návrh na aktualizáciu rámcového rozhodnutia Rady 2002/629/SVV o boji proti obchodovaniu s ľuďmi⁽¹⁵⁾. Preto je v prvom rade úlohou Komisie preskúmať možnosť a potrebu ďalšej harmonizácie týchto ustanovení trestného práva. Zámerom českého predsedníctva je následne rýchlo iniciovať rozhovory o tomto návrhu v rámci Rady.

České predsedníctvo plánuje v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi prispieť hlavne k zavedeniu osvedčených postupov so zreteľom na harmonizáciu zhromažďovania údajov. Konferencia expertov s názvom „Spoločná analýza, spoločné konanie“ sa má uskutočniť v dňoch 30. až 31. marca 2009 v Prahe. Bude sa pritom zameriavať predovšetkým na preskúmanie možností vytvorenia siete národných spravodajcov v oblasti obchodovania s ľuďmi v Európskej únii, ako aj na problematiku ochrany zraniteľných obetí a ich postaveniu v rámci trestného konania.

*
* *

Otázka č. 11, ktorú predkladá Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0985/08)

Vec: Uznávanie zamestnania v rámci rodiny

Na európskej úrovni sa prijímajú rozhodnutia s cieľom udeliť mnoho práv a ústupkov matkám a otcom, práv vo vzťahu k nezaopatreným rodinným príslušníkom (deti, staršie osoby, postihnuté osoby), ako aj rozhodnutia, ktorých cieľom je umožniť zosúladienie pracovného a rodinného života, no len vo vzťahu k plateným činnostiam alebo samostatnej zárobkovej činnosti. EÚ však neuznala samostatnú zárobkovú činnosť v rámci rodiny, jej následky pre rodinu a existenciu rodiny ako zamestnávateľa. Aké sú návrhy českého predsedníctva v tejto oblasti?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Svojou otázkou o práci vykonávanej v rámci rodiny a hlavne o uznávaní tejto práce a jej následkoch pre rodinu otvorila váženu pani poslankyňa veľmi dôležitý problém.

Ako viete, Európsky parlament a Rada môžu konať v rámci svojich zákonodarných právomocí len na základe návrhu od Komisie. Chcem spomenúť, že Komisia naozaj nedávno predložila návrh zaoberajúci sa problematikou, ku ktorej sa vyjadrila váženu pani poslankyňa. Hovorím o návrhu novej smernice o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi aj ženami zapojenými do činnosti ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice 86/613/EHS⁽¹⁶⁾. Cieľom návrhu je zlepšenie sociálnej ochrany samostatne zárobkovo činných osôb v záujme odstránenia prekážok pre podnikanie žien. Zároveň sa usiluje zlepšiť sociálnu ochranu takzvaných vypomáhajúcich manželov a manželiek, ktorí často pracujú v oblasti samostatných zárobkových činností bez toho, aby požívali zodpovedajúce práva. Ako váženu pani poslankyňa vie, veľkú väčšinu pritom tvoria vypomáhajúce manželky, teda ženy, pričom mnoho z nich pracuje v poľnohospodárskom sektore. Návrh Komisie sa zameriava aj na rozšírenie uznávania takejto samostatnej zárobkovej činnosti v rámci rodiny. Zabezpečením toho, aby boli takzvaným vypomáhajúcim manželkám alebo manželom udelené práva na rodičovskú dovolenku, ak si ich želajú, sa návrh usiluje o nápravu niekedy problematických následkov, ktoré môže mať neformálne zamestnanie v rodinných podnikoch na samotnú rodinu, hlavne ak vypomáhajúce manželky alebo manželia majú deti.

Z pohľadu širších následkov neuznávania práce takzvaných vypomáhajúcich manželiek z dlhodobého hľadiska chcem uistiť váženu pani poslankyňu, že si Rada uvedomuje mimoriadne zložitú situáciu, ktorej

⁽¹⁴⁾ KOM (2008) 712 v konečnom znení.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. ES 203 1.8.2002, s. 1.

⁽¹⁶⁾ 13981/08

čelia ženy bez zárobkov závislé od príjmov svojich manželov, ktorých finančná situácia pri odchode do dôchodku alebo po rozvode či ovdovení je často nepríjemná. Rada vyjadrila svoje znepokojenie nad týmto problémom v decembri 2007, keď prijala súbor záverov na tému ženy a chudoba vrátane súboru štatistických ukazovateľov, ktoré vypracovalo portugalské predsedníctvo v súvislosti s Pekinskou akčnou platformou⁽¹⁷⁾. Rada v týchto záveroch uznala, že ženy sú viac vystavené príjmovej chudobe ako muži a že sa rozdiely v odmeňovaní medzi ženami a mužmi zvyšujú vekom.

Následne v decembri 2008 Rada prijala súbor záverov s názvom „Ženy a hospodárstvo: súlad medzi pracovným a rodinným životom“, a to opäť v nadväznosti na realizáciu Pekinskej akčnej platformy⁽¹⁸⁾. Aj v tomto dokumente Rada znovu potvrdila význam opatrení, ktoré umožnia ženám a mužom zladit' ich pracovné a rodinné povinnosti, a vyzvala na tvorbu primeraných politík.

Na záver dodám, že Rada sa aktívne zaoberá problematikou, ktorú otvorila vážená pani poslankyňa, v oblasti samostatnej zárobkovej činnosti vykonávanej v rámci rodiny. České predsedníctvo bude pokračovať v rozhovoroch o legislatívnej iniciatíve spomínanej vyššie a v tomto smere bude sledovať vývoj v Európskom parlamente.

*
* *

Otázka č. 12, ktorú predkladá Jim Higgins (H-0987/08)

Vec: Cezhraničné presadzovanie trestov za dopravné priestupky

Vo svojich záveroch z 29.08. stretnutia v novembri Rada pre spravodlivosť a domáce záležitosti vyjadrila názor, že existujúce systémy stačia na riešenie problému spočívajúceho v tom, že zahraniční vodiči unikajú trestu za porušovanie zákonov o cestnej premávke. Praktické skúsenosti však ukazujú, že to tak jednoznačne nie je, že väčšina zahraničných vodičov nie je potrestaná za porušenia predpisov o cestnej premávke. Ak Rada nie je ochotná podporiť novú legislatívu, na akých opatreniach pracuje, aby zaistila, že zahraniční vodiči neuniknú trestu podľa existujúcich právnych predpisov Spoločenstva?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

V súvislosti s každoročným vysokým počtom úmrtí na európskych cestách a problémami pri trestaní dopravných priestupkov, ktoré spáchajú vodiči s trvalým pobytom v inej krajine, než v ktorej sa dopustili priestupku, Rada zdieľa obavy Parlamentu.

Rada by chcela zdôrazniť, že v septembri 2008 francúzske predsedníctvo Rady zorganizovalo seminár na tému európskej koordinácie kampaní zameraných na bezpečnosť na cestách. Počas neho sa preskúmavali možnosti zefektívnenia krokov v oblasti bezpečnosti na cestách. V nadväznosti na konferenciu Rada v dňoch 27. – 28. novembra 2008 prijala závery o koordinácii policajných akcií v tejto oblasti. Cieľom týchto záverov je zaviesť celoeurópsky proces koordinácie policajných síl zapojených do bezpečnosti na cestách. Rada zároveň potvrdila svoje rozhodnutie začať potrebné iniciatívy v záujme zlepšenia strategickej a operačnej spolupráce pri zvyšovaní bezpečnosti na cestách na základe toho, čo už existuje.

V tomto smere Rada pripomína svoje rámcové rozhodnutie 2005/214/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania finančných pokút⁽¹⁹⁾. Toto rámcové rozhodnutie sa zaoberá finančnými pokutami uvalenými za priestupky v cestnej premávke. Vnútroštátne právne predpisy uzákonené v súlade s týmto rámcovým rozhodnutím by mali súdnym a v určitých prípadoch aj správnym orgánom umožniť preniesť finančnú pokutu na úrady v iných členských štátoch tak, aby sa táto pokuta uznala a vykonala bez ďalších formalít.

Rada zároveň pripomína svoje rozhodnutie 2008/615/SVV o urýchlení cezhraničnej spolupráce⁽²⁰⁾, hlavne v oblasti boja proti terorizmu a cezhraničným zločinom. Toto takzvané rozhodnutie z Prümu zabezpečuje

(17) 13947/07

(18) 17098/08

(19) Ú. v. EÚ L 76, 22.3.2005, s. 16 – 30.

(20) Ú. v. EÚ L 210, 6.8.2008, s. 12 – 72.

cezhraničnú spoluprácu vo veciach, ktorými sa zaoberá hlava VI Zmluvy o Európskej únii, a okrem iného umožňuje výmenu údajov o registrácii vozidla medzi členskými štátmi.

Rada by napokon chcela upozorniť aj na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady z 19. marca 2008 umožňujúci cezhraničné presadzovanie práva v oblasti bezpečnosti na cestách. Cieľom tohto návrhu je zlepšiť bezpečnosť na cestách v Európskej únii na základe predvídaného cezhraničného presadzovania sankcií za štyri priestupky v oblasti cestnej premávky, ktoré spôsobujú najvyššie percento úmrtí, a to rýchlej jazdy, požívania alkoholu pri vedení motorového vozidla, nepoužívania bezpečnostného pásu a nezastavenia na červenom svetle na semafore, ktorých sa dopúšťajú vozidlá registrované v členských štátoch odlišných od štátu, v ktorom dôjde k priestupku. Rada tento návrh preskúmala.

Pravdou je, že veľká väčšina jej členov nie je presvedčená, že právny základ prijímania takýchto opatrení umožňuje Spoločenstvu uplatňovať ich. Z toho však nemožno vyvodzovať, že by Rada nebola ochotná podporiť iné návrhy nových právnych predpisov, ktoré jej môžu byť predložené. Členovia Rady vôbec nespochybni legitimitu snáh o zaistenie cezhraničného presadzovania trestov v prípade dopravných priestupkov.

*
* *

Otázka č. 13, ktorú predkladá Gay Mitchell (H-0989/08)

Vec: Európska pobrežná stráž

Keďže sa Lisabonská zmluva usiluje o rozsiahlejšiu spoluprácu v oblasti obrany, aké sú vyhliadky na vytvorenie celoeurópskej pobrežnej stráže? Existuje nejaký rámec pre zastrešujúcu organizáciu, takú rozšírenú verziu agentúry Frontex, pozostávajúcu z pobrežných stráží členských štátov, ale financovanú z EÚ a s rozšírenou spoluprácou, ktorá by umožnila malým krajinám ako Írsku lepšie strážiť svoje veľké pobrežné línie a zvrchované vody a dosiahnuť vyššiu efektívnosť v boji proti pašovaniu drog, obchodovaniu s ľuďmi a iným nezákonným činnostiam?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Myšlienku vytvorenia európskej pobrežnej stráže predložil Európsky parlament a Rada v článku 11 smernice 2005/35/ES o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií za porušenia⁽²¹⁾. V tejto smernici bola Komisia požiadaná o predloženie štúdie realizovateľnosti európskej pobrežnej stráže venovanej predchádzaniu znečisťovania a reakcii. Štúdia zatiaľ predložená nebola. Otázka, či by sa mala vytvoriť európska pobrežná stráž, bola otvorená aj v Zelenej knihe Komisie o námornej politike EÚ z júna 2006⁽²²⁾.

Pokiaľ ide o hraničné kontroly a boj proti nezákonnému prisťahovalectvu, Haagsky program: posilňovanie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii⁽²³⁾, ktorý schválila Európska rada na svojom zasadnutí 5. novembra 2004, otvára možnosť vytvorenia takzvaného európskeho systému hraničnej stráže. Na myšlienku nadviazal Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle⁽²⁴⁾, ktorý prijala Európska rada v dňoch 15. a 16. októbra 2008 a v ktorom sa jednoznačne uvádza, že vytvorenie takéhoto systému možno preskúmať.

Je samozrejmé, že na hrozby treba reagovať primeranými opatreniami, a to sa týka morských, pozemných aj vzdušných hraníc. Agentúra Frontex zohráva významnú úlohu pri riadení operačnej spolupráce členských štátov na vonkajších hraniciach a ešte stále sa nachádza v etape rozvoja použitia nástrojov dostupných na základe aktuálneho mandátu.

(21) Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 14.

(22) Zelená kniha Komisie zo 7.6.2006 s názvom Smerom k budúcej námornej politike pre Úniu: európska vízia pre oceány a moria – KOM(2006) 275 v konečnom znení.

(23) Ú. v. EÚ C 53, 3.3.2005, s. 1.

(24) 13440/08

Je potrebné poznamenať, že článok 62, bod (2)(a) Zmluvy o ES obmedzuje kompetencie Spoločenstva na prijatie noriem a postupov, ktoré majú členské štáty použiť pri vykonávaní kontrol osôb na vonkajších hraniciach, čo znamená, že zodpovednosť za vykonávanie takýchto kontrol nesú členské štáty.

Do dnešného dňa Rada nedostala žiaden návrh Komisie ani o vytvorení európskej pobrežnej stráže, ani o európskom systéme hraničnej stráže.

*
* *

Otázka č. 14, ktorú predkladá Colm Burke (H-0991/08)

Vec: Medzinárodný zákaz vycestovania pre deti z Bieloruska

Vzhľadom na to, že vonkajšie vzťahy predstavujú jednu z kľúčových priorít českého predsedníctva, mohlo by predsedníctvo uviesť prehľad krokov, ktoré by zvažovalo s cieľom podnietiť bieloruskú vládu k zrušeniu medzinárodného zákazu vycestovania detí cestujúcich do Írska a iných členských štátov na účely oddychu a zotavenia?

V čase predkladania žiadosti sa zdá, že medzi írskymi a bieloruskými orgánmi došlo k dohode o výnimke, ktorá by umožnila deťom vycestovať na Vianoce. O oficiálnej medzivládnej dohode o úplnom zrušení zákazu sa však stále ešte rokuje. Do Írska každoročne pricestuje približne 3 000 detí v rámci programov oddychu a zotavenia.

Bude sa české predsedníctvo prioritne usilovať o celoeurópsku dohodu s bieloruskými orgánmi, ktorá by deťom umožnila cestovať z Bieloruska kamkoľvek do EÚ, namiesto rokovania o jednotlivých dvojstranných dohodách medzi Bieloruskom a inými členskými štátmi?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Rada si uvedomuje nedávne problémy týkajúce sa bieloruských detí cestujúcich na výlety zamerané na pomoc (černobyľské charity) alebo prázdniny do rôznych európskych krajín vrátane Írska a situáciu sleduje od jej začiatku.

Dotknuté štáty momentálne rokujú s príslušnými bieloruskými úradmi s cieľom dvojstranne riešiť problémy, ktoré v tejto oblasti vznikli. Preto bola dohoda dosiahnutá 8. decembra 2008 medzi Írskom a Bieloruskom o ďalších návštevách detí postihnutých černobyľskou nehodou na účely oddychu a zotavenia víťaným vývojom.

V tomto smere je navyše potrebné poznamenať, že lokálna európska trojka podala 3. decembra 2008 diplomatický protest na bieloruskom Ministerstve zahraničných vecí v Minsku. Pri tejto príležitosti bol zdôraznený význam pokračovania týchto návštev, ktorý bieloruské orgány prijali v konštruktívnom duchu.

Rada bude tento problém naďalej pozorne sledovať a v prípade potreby ho otvorí pri svojich kontaktoch s bieloruskými orgánmi.

*
* *

Otázka č. 15, ktorú predkladá Avril Doyle (H-0993/08)

Vec: Zrútenie trhu s recyklovanými produktmi

Na základe požiadaviek smernice o obaloch z odpadov vypracovalo Írsko a ostatné členské štáty súbor cieľov a úloh pre sektor odpadov z obalov, ktoré sú v súlade s hierarchiou odpadov stanovenou v rámcovej smernici o odpade (2006/12/ES⁽²⁵⁾). Životaschopnosť recyklačného sektora, od ktorej závisí plnenie cieľov, určujú náklady a ceny vytvárané trhom.

(25) Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 9.

Tento sektor sa však v posledných mesiacoch dostal pod intenzívny tlak v dôsledku kolapsu cien recyklovaných materiálov na svetových trhoch. Ten sa zintenzívnil do takej miery, že niektoré trhy sú fakticky zatvorené a pokračovanie v prevádzke sa v mnohých prípadoch stáva pre odpadové hospodárstvo ekonomicky neúnosné. Ak vezmeme do úvahy dôležitosť tohto sektora pre udržateľnú spotrebu a výrobu v EÚ, Rada bude iniciovať kroky v reakcii na aktuálnu naliehavú situáciu vyplývajúcu z kolapsu cien recyklovaných materiálov, ako napríklad vykonávanie opatrení na riešenie zlyhaní trhu?

Bude Rada bez omeškania vykonávať odporúčania stanovené vo vlastnom návrhu Komisie s názvom Správa o pracovnej skupine pre recykláciu (vypracovanej počas prípravy na oznámenie s názvom Iniciatíva vedúcich trhov pre Európu KOM(2007)0860)?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Rada si uvedomuje problém, ktorý otvorila vážena pani poslankyňa. Na poslednom zasadnutí Rady dňa 4. decembra 2008 Írsko zaradilo do programu v časti „rôzne“ nedávny pokles cien komodít pre recyklované materiály a zaoberalo sa ním niekoľko členov Rady. Vzhľadom na tieto obavy Komisia uviedla, že vyhodnotí situáciu a v prípade potreby zváži možnosti ďalšieho konania. Nastupujúce predsedníctvo sa navyše zaviazalo predložiť Rade na preskúmanie výsledky hodnotenia Komisie a prípadné odporúčané návrhy hneď, ako budú dostupné.

*
* *

Otázka č. 16, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0995/08)

Vec: Nosnice

Smernica 1999/74/ES⁽²⁶⁾ o minimálnych normách ochrany nosníc zakazuje od 1. januára 2012 chov nosníc v bežných alebo takzvaných neprispôbosených kliebkach. Hlavný hovorca potravinárskeho priemyslu na konferencii v Írsku minulý rok prehlásil, že ak EÚ nechce, aby sa polovica jej hydiny produkovala nezákonne, v rámci smernice sa bude musieť udeliť výnimka. Mohla by sa Rada vyjadriť k tomuto stanovisku a uviesť, či sa domnieva, že udelenie výnimky bude potrebné, ak vezmeme do úvahy, že v roku 2006 pochádzalo z kliebkových systémov takmer 80 % produkcie vajec v EÚ?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

V júli 1999 Rada prijala smernicu 1999/74/ES o minimálnych normách ochrany nosníc. V smernici sa uvádza, že od 1. januára 2012 v EÚ nebude povolený chov nosníc v kliebkach, ktoré nespĺňajú minimálne požiadavky na dobré podmienky stanovené v smernici.

Vzhľadom na obavy a záujmy zainteresovaných strán smernica nariadila Komisii, aby preložila Rade správu vypracovanú na základe vedeckého stanoviska, ktoré bude zohľadňovať fyziologické, etologické, zdravotné a environmentálne aspekty rôznych chovných systémov nosníc, a na základe štúdie ich sociálno-hospodárskych následkov a účinkov na hospodárskych partnerov Spoločenstva. Správa mala byť doplnená primeranými návrhmi zohľadňujúcimi závery správy a výsledok rokovaní Svetovej obchodnej organizácie.

Komisia predložila Rade túto správu v januári 2008 spolu s pracovným dokumentom Komisie s uvedeným citovaných zdrojov. Správa zohľadňovala medzi inými aj sociálno-hospodársku štúdiu obsahujúcu správy z členských štátov.

Na základe tejto správy Komisia potvrdila Rade svoj zámer nenavrhovať žiadne ďalšie odklady dátumu predpokladaného zákazu bežných kliebok, ani žiadne iné primerané návrhy.

(26) Ú. v. ES L 203, 3.8.1999, s. 53.

V súlade s článkom 249 Zmluvy o EÚ je smernica 1999/74/ES záväzná z pohľadu dosiahnutých výsledkov pre všetky členské štáty, ktorým je určená, ale ponecháva vnútroštátnym orgánom možnosť zvoliť si formu a metódy.

*
* *

Otázka č. 17, ktorú predkladá Silvia-Adriana Țicău (H-0997/08)

Vec: Nárast prekážok pre rumunských a bulharských zamestnancov

Aké opatrenia Rada predpokladá vzhľadom na následky nezákonného prisťahovalectva pre miestnu pracovnú silu v členských štátoch, ako aj pre zákonných prisťahovalcov, s cieľom odstrániť súčasné existujúce bariéry slobodného pohybu pracovných síl, a teda uprednostniť zákonné prisťahovalectvo zamestnancov z členských štátov alebo z iných štátov mimo EÚ? Mohla by Rada zároveň uviesť, aké opatrenia navrhne v záujme odstránenia prekážok pri nábore rumunských a bulharských zamestnancov?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Ako vážená pani poslankyňa určite vie, zmluva o pristúpení s Bulharskom a Rumunskom definuje vzhľadom na slobodu pohybu zamestnancov prechodné obdobie až do siedmich rokov. Počas tohto obdobia môže 25 členských štátov EÚ uplatniť vnútroštátne opatrenia obmedzujúce prístup na svoje pracovné trhy pre štátnych príslušníkov nových členských štátov.

Úvodné dvojročné prechodné obdobie od pristúpenia skončilo 31. decembra 2008. Úlohou Rady je teraz revidovať prechodné obmedzenia na základe správy od Komisie. Rada vzala na vedomie správu Komisie predloženú dňa 17. decembra 2008. Správa bude súčasťou programu znovu na ďalšom stretnutí Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravotníctvo a spotrebiteľské záležitosti (EPSCO) v marci 2009. České predsedníctvo zaradilo odstránenie bariér na vnútornom trhu únie vrátane bariér slobodného pohybu zamestnancov medzi svoje hlavné politické priority s cieľom viesť dôkladnú politickú rozpravu na rôznych úrovniach, napríklad na neformálnom stretnutí ministrov pre zamestnanosť v Českej republike, a podporiť členské štáty pri odstraňovaní bariér mobility a slobodného pohybu zamestnancov v prípadoch, kde sa ukázali ako zbytočné a neopodstatnené. Rada bude presadzovať rôzne opatrenia, ktoré zjednodušujú mobilitu a slobodný pohyb zamestnancov v rámci celej Európskej únie.

Vnútroštátne opatrenia sa však môžu uplatňovať naďalej až po dobu piatich rokov od pristúpenia a môžu sa predĺžiť o ďalšie dva roky v tých členských štátoch, v ktorých by na trhoch práce došlo k závažným narušeniam.

V každom prípade však treba zdôrazniť, že podľa zmluvy o pristúpení je rozhodnutie o tom, či pokračovať v uplatňovaní vnútroštátnych opatrení, ako aj o charaktere týchto opatrení, v kompetencii každého členského štátu. Takéto rozhodnutie by však členské štáty mali prijať až po dôslednom uvážení na základe objektívneho hodnotenia skutočnej situácie.

*
* *

Otázka č. 18, ktorú predkladá Manuel Medina Ortega (H-1002/08)

Vec: Pokračovanie v multilaterálnych obchodných rokovaníach

Ako sa Rada pozerá na budúcnosť vzhľadom na dohody prijaté na poslednom samite G20 vo Washingtone o znovuo tvorení multilaterálnych obchodných rokovaní (kolo z Dauhy) a aké návrhy by mohla predložiť s cieľom obnoviť tento proces?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Mottom českého predsedníctva je Európa bez bariér. Odstránenie bariér je naším cieľom nielen z pohľadu vnútorných, ale aj vonkajších politík. EÚ existuje vo svete vzťahov a nepredvídaných udalostí a ako taká nikdy nebola v oblasti obchodných politík osamoteným hráčom. Vnútorné ciele EÚ, či už je to zamestnanosť, vysoká životná úroveň, rozvoj alebo bezpečnosť, sa vo veľkej miere spájajú s možnosťou európskych hospodárskych subjektov presadiť sa za hranicami samotnej EÚ. České predsedníctvo si uvedomuje túto skutočnosť a bude aktívne prispievať k otvoreniu ďalších trhov pre produkty, služby a investície z EÚ. Veď voľný obchod patrí medzi nástroje na vyriešenie súčasnej krízy.

Dňa 15. novembra zdôraznili členovia G20 význam dosiahnutia „dohody o metódach, ktorá povedie k úspešnému uzatvoreniu rozvojového programu Svetovej obchodnej organizácie (WTO) s ambicióznym a vyváženým výsledkom v tomto roku“. V tejto súvislosti Komisia 8. decembra informovala Radu o poslednom vývoji v Svetovej obchodnej organizácii, pokiaľ ide o rokovania o rozvojovom programe z Dauhy, s cieľom možného stretnutia ministrov v Ženeve koncom decembra.

Európska rada sa vo svojich záveroch z 11. až 12. decembra 2008 vyjadrila, že podporuje cieľ dosiahnutia dohody o metódach v rámci Svetovej obchodnej organizácie v tomto roku, ktorá povedie k uzatvoreniu rozvojového programu z Dauhy s ambicióznym, globálnym a vyváženým výsledkom.

V tomto smere boli Komisia a Rada pripravené na konštruktívnu účasť EÚ na prípadnom stretnutí ministrov, ak by k nemu došlo, a v čase, kedy by k nemu došlo. Generálny riaditeľ WTO sa však 12. decembra 2008 na neformálnom stretnutí vedúcich delegácií vyjadril, že ak „počas najbližších 48 hodín nedôjde k výrazným zmenám“, nezvolá na koniec roka stretnutie ministrov s cieľom uzatvoriť modalitu. Pri tejto príležitosti povedal, že po týždni intenzívnych diskusií nezaregistroval dostatočnú politickú motiváciu na uzatvorenie dohody a že uskutočnenie takéhoto stretnutia by bolo spojené s vysokým rizikom neúspechu. A to by mohlo poškodiť nielen dauhaské kolo, ale aj celý systém WTO. Preto sa stretnutie ministrov nekonalo.

Európska únia je naďalej v plnej miere zaviazaná participovať na multilaterálnom obchodnom systéme, ako aj uzatvoriť vyváženú, ambicióznú a komplexnú dohodu rozvojového kola WTO v Dauhe, hlavne za súčasných hospodárskych a finančných okolností. Pre české predsedníctvo je rozvojové kolo z Dauhy nástrojom na dosiahnutie transparentnej liberalizácie obchodu na multilaterálnej úrovni, čo prinesie dlhodobé výhody. Predsedníctvo sa bude usilovať o promptné obnovenie rozhovorov a rovnako podporí intenzívnejšie rokovania v rámci ostatných programov WTO, hlavne v oblasti služieb a dohody TRIPS. Predsedníctvo podporuje maximálne uplatňovanie multilaterálneho obchodného systému. Práve preto bude pokračovať v procese rozširovania členskej základne WTO.

*
* *

Otázka č. 19, ktorú predkladá Dimitrios Papdīmoulis (H-1009/08)

Vec: Návrh vyhlásenia predsedníctva EÚ v OSN o skončení vnímania homosexuality ako trestného činu

Francúzske predsedníctvo Rady navrhuje, aby bol 10. decembra 2008, v deň 60. výročia Všeobecnej deklarácie ľudských práv, v mene Európskej únie predložený v OSN návrh vyhlásenia o výzve všetkých vlád na celom svete na skončenie vnímania homosexuality ako trestného činu. Pozorovateľ Vatikánu pri OSN už uviedol, že jeho krajina vyhlásenie odmietne.

S prihladením na uznesenie Európskeho parlamentu (P6_TA(2007)0167) o homofóbii v Európe, ktoré je výzvou na celosvetové skončenie vnímania homosexuality ako trestného činu a na úplné uplatňovanie antidiskriminačných právnych predpisov Spoločenstva a zároveň odsudzuje homofóbne javy v členských štátoch, môže Rada povedať, ktoré krajiny vo svete vnímajú homosexualitu ako trestný čin? Aké ďalšie opatrenie prijme po vyhlásení francúzskeho predsedníctva? Aké opatrenia prijme, aby uplatnila uznesenie Európskeho parlamentu v plnom rozsahu? Nemyslí si, že v rámci preskúmania žiadostí o azyl by mala vziať do úvahy to, či žiadatelia nie sú vo svojej krajine pôvodu prenasledovaní pre ich sexuálnu orientáciu?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Rada je pevne presvedčená, že diskriminácia založená na pohlaví, rasovom alebo etnickom pôvode, náboženskom vyznaní alebo viere, postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii je nezlučiteľná so zásadami, na ktorých je založená EÚ. Inštitúcie EÚ opakovane odmietli a odsúdili všetky prejavy takejto diskriminácie.

EÚ v rámci právomocí zverených na základe zmlúv odhodlane pokračuje v jasnej politike boja proti týmto javom vo vnútri EÚ aj v rámci vonkajších vzťahov. Približne 80 krajín na celom svete ešte stále vníma homosexualitu ako trestný čin.

V článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva je poskytnutý právny základ, ktorý umožňuje prijať „opatrenia na boj proti diskriminácii založenej na pohlaví, rasovom alebo etnickom pôvode, náboženskom vyznaní alebo viere, postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii“. Na základe týchto právomocí EÚ v júni 2000 jednohlasne prijala smernicu o rasovej rovnoprávnosti (2000/43/ES)⁽²⁷⁾ a v novembri 2000 rámcovú smernicu o zamestnanosti (2000/78/ES)⁽²⁸⁾.

V oblasti vonkajších vzťahov sa EÚ aktívne zapája do úsilia v rámci Organizácie Spojených národov s cieľom bojovať proti rasizmu a diskriminácii vrátane diskriminácie založenej na sexuálnej orientácii. V tejto súvislosti EÚ v roku 2006 v plnom rozsahu a úspešne podporovala, aby skupiny bojujúce za práva lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov (LGTB) mali poradný štatút v mimovládnom výbore Hospodárskej a sociálnej rady OSN. Vyhlásenie o sexuálnej orientácii a rodovej identite bolo predložené aj na pôde valného zhromaždenia 18. decembra 2008 v mene (v tom čase) 66 štátov ako súčasť rozpravy o bode 64b programu valného zhromaždenia „Otázky ľudských práv vrátane alternatívnych prístupov na zlepšenie účinného uplatňovania ľudských práv a základných slobôd“. Vyhlásenie opätovne potvrdzuje zásady univerzálnosti a nediskriminácie (okrem iných otázok) a „vyžaduje od štátov, aby prijali všetky potrebné, najmä legislatívne a administratívne opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sexuálna orientácia alebo rodová identita neboli za žiadnych okolností základom pre trestné sankcie, predovšetkým popravy, zatýkanie alebo väzbu“.

EÚ zahrnula otázky rasizmu, xenofóbie a diskriminácie do svojich politických dialógov s tretími krajinami a neustále podporuje zásadu nediskriminácie, na základe ktorej sa vyžaduje, aby boli ľudské práva uplatňované rovnako na každú ľudskú bytosť bez ohľadu na sexuálnu orientáciu alebo rodovú rovnosť.

Pokiaľ ide o žiadosti o azyl, smernicou Rady 2004/83/ES o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany sa zavádza pojem dôvodu prenasledovania na základe príslušnosti k určitej sociálnej skupine. V súlade s článkom 10 písmenom (d), môže určitá sociálna skupina zahŕňať skupinu vychádzajúcu zo spoločnej charakteristiky sexuálnej orientácie. Členské štáty zohľadnia tento prvok pri posudzovaní dôvodov prenasledovania v rámci rozhodnutia, ktoré sa má prijať v súvislosti s uplatňovaním medzinárodnej ochrany.

*
* *

Otázka č. 21, ktorú predkladá Pedro Guerreiro (H-1012/08)

Vec: Využívanie letísk v členských štátoch na lety CIA s nezákonne zadržívanými väzňami

Podľa posledných správ zo Španielska bol zverejnený oficiálny dokument, v ktorom je uvedené, že v januári 2002 boli vyšší španielski vládni úradníci informovaní politickým a vojenským atašé amerického veľvyslanectva, že Spojené štáty chcú využiť španielsky vzdušný priestor a letiská na účely prepravy „väzňov“ na vojenskú základňu Guantánamo. Súčasťou požiadavky bolo aj prípadné využitie španielskych vojenských základní ako zálohy pri preprave. V dokumente, ktorý bol až do tejto chvíle tajný, je uvedené, že rovnaký postup bol zvolený v prípade ostatných krajín v smere letu amerických lietadiel vrátane Talianska a Portugalska. Zdá sa, že pri súhlase s touto požiadavkou boli príslušné členské štáty oboznámené s tým, že Spojené štáty americké plánujú využiť ich vzdušný priestor na presun nezákonne zadržívaných väzňov na vojenskú základňu Guantánamo. Dokument, ktorý bol v súčasnosti zverejnený, potvrdzuje názor, že väznenie, únosy a mučenie vykonávané Spojenými štátmi americkými pri porušovaní najzákladnejších ľudských práv nemohli byť uskutočňované bez účasti vlád niekoľkých členských štátov EÚ.

⁽²⁷⁾ Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod; Ú. v. L 180 19.7.2000, s. 22 - 26.

⁽²⁸⁾ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani; Ú. v. L 303 2.12.2000, s. 16 - 22.

Aké je stanovisko Rady k týmto zverejneným informáciám a aké vysvetlenia bude Rada požadovať?

Aké opatrenia Rada navrhuje s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto udalosti nikdy neopakovali?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Dohľad nad činnosťou spravodajskej a bezpečnostnej služby na území členských štátov je v právomoci členského štátu. Rovnako ani kontrola územia (pozemný, morský a vzdušný priestor) členských štátov vrátane oprávnení pre príchod na toto územie alebo odchod z tohto územia nepatrí do právomocí Rady Európskej únie.

*
* *

Otázka č. 22, ktorú predkladá Johan Van Hecke (H-1017/08)

Vec: Úverová kríza

Program českého predsedníctva zahŕňa ďalší postup v otázke európskeho a medzinárodného prístupu s cieľom potlačiť úverovú krízu. Úverová kríza však najviac zasiahla rozvojové krajiny. Ceny surovín klesajú mimoriadne rýchlo, čo znamená, že chudobné krajiny majú nižšie príjmy. V dôsledku toho hrozí zastavenie úverových tokov do rozvojových krajín.

Pôjde české predsedníctvo príkladom a zvýši v podstatnej miere svoju oficiálnu rozvojovú pomoc, aby splnila sľub pridelenia pomoci na úrovni 0,7 % HNP na rozvoj do roku 2010?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Predsedníctvo sa zaoberá otázkou svetovej finančnej krízy a jej prípadných dôsledkov pre rozvojové krajiny. Vzájomná výmena stanovísk k tejto otázke medzi ministrami zodpovednými za rozvoj sa uskutoční na ich neformálnom stretnutí ministrov o niekoľko dní [29. – 30. januára 2009] v Prahe.

Pokiaľ ide o oficiálnu rozvojovú pomoc (ORP), v záveroch Rady prijatých v máji 2008⁽²⁹⁾ EÚ dôrazne a opakovane potvrdila svoj dlhodobý finančný záväzok voči rozvojovým krajinám, ktorý spočíva v dosiahnutí cieľa celkovej ORP vo výške 0,56 % HND do roku 2010 a 0,7 % HND do roku 2015 v súlade so závermi Rady z mája 2005, závermi Európskej rady z júna 2005 a v súlade s európskym konsenzom o rozvoji z 22. novembra 2005.

V súvislosti so závermi Rady z mája 2005⁽³⁰⁾, bolo predovšetkým stanovené, že členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2002 a ktoré nedosiahli úroveň 0,17 % ORP/HND sa budú usilovať zvýšiť svoju pomoc ORP s cieľom dosiahnuť túto úroveň, v rámci svojich príslušných procesov rozdeľovania rozpočtu, do roku 2010, zatiaľ čo štáty, ktoré už presiahli túto úroveň sa zaviazali pokračovať vo svojom úsilí. Členské štáty sa okrem toho zaviazali, že dosiahnu cieľ na úrovni 0,7 % ORP/HND do roku 2015, zatiaľ čo štáty, ktoré tento cieľ už dosiahli, sa zaviazali zotrvať na tejto úrovni pomoci. Členské štáty, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2002, sa budú usilovať o zvýšenie svojho pomeru ORP/HND na úroveň 0,33 % do roku 2015.

Záväzok Českej republiky by mal zodpovedať celkovému cieľu ORP, ktorý EÚ prijala v záujme dosiahnutia uvedených cieľov, ako sa opakovane potvrdilo pri niekoľkých príležitostiach.

Vo svojich nedávnych záveroch prijatých 11. novembra 2008⁽³¹⁾, Rada zdôraznila, že táto otázka patrí do právomoci členských štátov a povzbudila príslušné členské štáty, aby pracovali na národných časových

(29) 9907/08

(30) 9266/05 vrátane príloh I a II

(31) 15480/08

harmonogramoch do roku 2010 s cieľom zvýšiť úroveň pomoci v rámci svojich príslušných procesov rozdávania rozpočtu a dosiahli stanovené ciele ORP.

Považujeme za mimoriadne dôležité, aby základné nástroje a spôsoby financovania boli zamerané na zdôraznenie nevyhnutnosti účinnosti pomoci a zohľadňovali úlohu obchodu a organizácie WTO pri rozvoji, ako aj dôležitosť programu pomoci obchodu. Zodpovednosť za zdravé rozvojové politiky našich partnerov v príslušných krajinách vzhľadom na našu zodpovednosť voči daňovým poplatníkom za poskytnuté zdroje je mimoriadne dôležitá pre darcov a prijímajúce krajiny. O týchto otázkach sa podrobne diskutovalo na medzinárodných fórach. Posledné medzinárodné fóra, fórum v New Yorku, fórum na vysokej úrovni v Akre, ako aj samit v Dauhe upozornili na to, že diskusie o posilnení mechanizmu po financovaní rozvoja (FFD) sa začnú na jarnej konferencii hospodárskej a sociálnej rady ECOSOC v apríli 2009. Sme presvedčení, že rôzne spôsoby ORP je potrebné zohľadniť ako účinný spôsob a umožniť tak všetkým účastníkom, aby mohli profitovať zo záväzkov ORP.

Konanie českého predsedníctva je a bude v súlade s uvedenými závermi Rady. Podobne ako niekoľko štátov EÚ, české predsedníctvo sa bude usilovať o zvýšenie svojej ORP na úroveň 0,17 % do roku 2010 a na úroveň 0,33 % do roku 2015. V súčasnej situácii svetovej finančnej krízy neočakávame žiadne podstatné zvýšenie svojej ORP.

*
* *

Otázka č. 23, ktorú predkladá Christa Prets (H-1020/08)

Vec: Zabíjanie albínov v Tanzánii

Európsky parlament prijal 4. septembra 2008 spoločný návrh uznesenia o zabíjaní albínov v Tanzánii.

V tomto uznesení bola Rada vyzvaná na pozorné sledovanie situácie v oblasti ľudských práv albínov v Tanzánii. Môže Rada poskytnúť informácie o súčasnej situácii albínov v Tanzánii, keďže lekárske tímy v tejto krajine ešte nespozorovali žiadne zlepšenie situácie v oblasti ich ľudských práv?

Aké úsilie vynaložilo francúzske predsedníctvo Rady a aké plány na zlepšenie situácie albínov v Tanzánii má české predsedníctvo Rady, najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti a doteraz dosiahnutých úspechov?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Rada podrobne sleduje situáciu v oblasti ľudských práv v Tanzánii a s veľkými obavami si všíma zhoršujúcu sa situáciu albínov v krajine. V súlade so zásadami dodržiavania ľudských práv Rada prerokuje túto otázku s úradmi Tanzánie a vyzve na ďalšie opatrenia s cieľom odstrániť tento jav a na spravodlivosť pre obeť a ich rodiny.

V Tanzánii boli albíni tradične obeťami diskriminácie. V niektorých regiónoch bolo narodenie albínskeho dieťaťa vnímané ako kliatba pre celé spoločenstvo a množstvo týchto detí bolo zabitých pri narodení. Problém však prednedávnom nadobudol iné rozmery a prišerné vraždy albínov, ku ktorým v súčasnosti dochádza, sú motivované obyčajnou vidinou peňazí, pričom vrahovia zneužívajú chudobu, zúfalstvo a silnú vieru v čarodejníctvo.

Vláda Tanzánie už prijala niektoré opatrenia s cieľom skončiť s týmito zločinmi a prezident Kikwete informoval v tomto zmysle regionálnych zastupiteľov.

Opatrenia zahŕňajú vyššiu bezpečnosť a ochranu albínov v regióne Mwanza a zvyšovanie informovanosti. Okrem iného boli albínski žiaci, ktorých životy boli ohrozené, premiestnení do špeciálnej školy v časti Misungwi a iných internátnych škôl v oblasti, ktoré sú strážené policajnými jednotkami. Čoskoro sa uskutoční sčítanie albínov.

Zároveň sa mimovládne organizácie aktívne zúčastňujú na zvyšovaní informovanosti. V mnohých dotknutých dedinách bola zvyšovaná uvedomelosť ľudí proti zabíjaniu albínov. Všetky domácnosti s albínmi boli osobitne navštevované s cieľom zvýšiť ich uvedomelosť a povzbudiť ich, aby oznámili každú podozrivú osobu polícii.

Rada bude pokračovať v dôslednom sledovaní situácie.

*
* *

Otázka č. 24, ktorú predkladá Jolanta Dičkutė (H-1021/08)**Vec: Zvyšovanie prevencie šírenia HIV, zlepšovanie liečby a starostlivosti**

Správa zo stretnutia Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) na tému „Testovanie na HIV v Európe: Od politik k účinným opatreniam“ z januára 2008 upozorňuje na skutočnosť, že v európskych krajinách, najmä v miestach poskytovania zdravotnej starostlivosti, sa využije len málo príležitostí na diagnostiku infekcie HIV. Odhaduje sa, že 30 % osôb nakazených vírusom HIV v krajinách EÚ nevie o svojej infekcii. Neskorá diagnostika znamená oddialenie začiatku antiretrovirálnej terapie (ART), obmedzené možnosti v súvislosti s liekmi, zvýšenú úmrtnosť a chorobnosť, ako aj zvýšené nebezpečenstvo prenosu infekcie.

Vykoná české predsedníctvo podobne ako luxemburské, nemecké, portugalské a nedávno francúzske predsedníctvo nejaké opatrenia na zvýšenie prevencie šírenia HIV a na zlepšenie liečby a starostlivosti?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

České predsedníctvo potvrdzuje svoj záväzok čeliť zásadnej výzve, ktorá spočíva v celosvetovej epidémii HIV/AIDS. Doterajšie úsilie nestačilo na zastavenie celosvetového šírenia epidémie HIV/AIDS, ktoré bolo zhoršené chudobou a sociálnymi, hospodárskymi a rodovými nerovnosťami.

V tejto súvislosti by Rada chcela pripomenúť svoje závery pod názvom Boj proti HIV/AIDS v rámci Európskej únie a v susedných krajinách prijaté 31. mája 2007, ako aj závery o boji proti HIV/AIDS prijaté 3. júna 2005.

Predovšetkým vo svojich záveroch z roku 2007 Rada zdôraznila potrebu integrovaného a koordinovaného dôrazu na prevenciu proti HIV/AIDS, diagnostiku a liečbu tejto choroby a podporu pri nej, ktoré by boli založené na presadzovaní ľudských práv ľudí postihnutých HIV a zraniteľných skupín obyvateľstva. Rada vyzvala okrem iného aj členské štáty, aby podporili primerané skríningové a liečebné metódy s cieľom čo najvýraznejšie znížiť prenos vírusu HIV z matky na dieťa a aby podporili všeobecný prístup k prevencii podloženej dôkazmi a dôkladnému znižovaniu škôd ako hlavnej súčasti účinnej reakcie na zmiernenie dôsledkov HIV/AIDS.

České predsedníctvo bude podporovať toto úsilie, pokračovať v dosiahnutých úspechoch, aby EÚ zostala svetovým lídrom v plnení záväzku, ktorý spočíva v zastavení celosvetovej epidémie HIV/AIDS.

*
* *

Otázka č. 26, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikiėnė (H-1027/08)**Vec: Projekty plynovodov a Spoločná energetická politika EÚ**

Cieľom projektu plynovodu Nabucco je priviesť kaspický plyn do Viedne, zatiaľ čo projekt plynovodu Nord Stream pod Baltským morom má priviesť plyn z Ruska do Nemecka. Akým spôsobom chce české predsedníctvo EÚ znížiť závislosť Únie od ruského plynu? Ako môže plánovaný plynovod Nabucco zmeniť situáciu v súvislosti s plynom vyvázaným do Európy? Aké je stanovisko českého predsedníctva k projektu plynovodu Nord Stream? Aké kroky plánuje české predsedníctvo EÚ podniknúť v záujme vytvorenia a posilnenia Spoločnej energetickej politiky EÚ?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Oblasť energie predstavuje jednu z troch hlavných politických priorít českého predsedníctva. Je všeobecne známe, že v rámci plnenia akčného plánu Európskej rady (2007 – 2009), ako bol odsúhlasený na stretnutí Európskej rady na jar 2007, je potrebné klásť dôraz na otázku energetickej bezpečnosti. České predsedníctvo sústreďuje svoje úsilie na túto oblasť s cieľom podporiť a posilniť energetickú politiku EÚ. Nedávne prerušenie

dodávok plynu z Ruska a tranzitu plynu cez Ukrajinu upozornilo na dôležitosť tejto otázky v rámci programu EÚ.

Pokiaľ ide o dovoz plynu do Európskej únie, Rada pripomína cieľ uvedený v tomto akčnom pláne, ktorý spočíva vo zvýšení bezpečnosti dodávok prostredníctvom účinnej diverzifikácie energetických zdrojov, dodávateľov a dopravných trás. České predsedníctvo na neformálnom stretnutí Rady pre všeobecné záležitosti, ktoré sa uskutočnilo 8. januára 2009 v Prahe, opakovane zdôraznilo potrebu posilniť dôveru voči súčasným dodávateľom, ale zároveň zintenzívniť spoluprácu s inými doplnkovými dodávateľmi. Energetická bezpečnosť bola jednou z troch hlavných tém tohto neformálneho stretnutia ministrov pre európske záležitosti a ministrov zahraničných vecí.

Podľa časového harmonogramu predsedníctva má vo februári 2009 Rada v pláne prijať závery oznámenia Druhý strategický prieskum odvetvia energetiky – Akčný plán EÚ pre bezpečnosť a solidaritu v odvetví energetiky, ktoré Komisia predložila v novembri 2008. V tomto oznámení je v širších súvislostiach energetickej bezpečnosti v rámci EÚ uvedený plán prepojenia Baltského regiónu spolu s južným koridorom na prepravu plynu. Závery tohto stretnutia Rady a samotné oznámenie budú predložené na stretnutí Európskej rady na jar 2009.

České predsedníctvo chce okrem toho vyjadriť záujem Spoločenstva smerom k výrobcom plynu a tranzitným krajinám v Zakaukazsku a Strednej Ázii na samite o južnom koridore – prepojení medzi východom a západom, ktorý sa uskutoční počas tohto predsedníctva. Samit, ktorý predsedníctvo pripravuje v úzkej spolupráci s Komisiou a členskými štátmi, sa uskutoční na úrovni hláv štátov s cieľom začať stabilnú spoluprácu s krajinami v tomto regióne.

Diverzifikácia zdrojov plynu sa zvýši aj výstavbou terminálov skvapalneného zemného plynu (LNG).

Toto je však časovo, finančne a energeticky náročná možnosť.

Okrem zníženia závislosti od dovozu plynu, opakované rozpory medzi Ruskom a Ukrajinou v otázke plynu, na základe ktorých sa z EÚ stal rukojemník v neobvyklom rozsahu, zdôraznili dôležitosť posilnenia solidarity všetkých členských štátov v prípade prerušenia dodávok. Táto otázka bola jednou z tém mimoriadneho stretnutia Rady pre energetiku zvolaného českým predsedníctvom 12. januára 2009. Možné opatrenia zahŕňajú revíziu smernice 2004/67/ES o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu, ktorá je v súčasnosti hlavným legislatívnym nástrojom na zavedenie energetickej solidarity, na investície do prepojenia energetickej infraštruktúry (s cieľom technicky umožniť členským štátom navzájom si pomôcť v prípade potreby) alebo na zavedenie transparentného mechanizmu výmeny informácií v oblasti energetiky medzi členskými štátmi (vrátane kontaktov s partnermi z tretích krajín alebo plánovaných investícií do projektov infraštruktúry).

Pokiaľ ide o stanovisko Rady k projektu Nabucco a jeho dôsledkov na vývoz plynu do Európskej únie, Rada odkazuje váženú pani poslankyňu na svoje odpovede na ústnu otázku H-0590/07 na túto tému.

Pokiaľ ide o stanovisko Rady k projektu plynovodu Nord Stream, Rada odkazuje váženú pani poslankyňu na svoje odpovede na ústne otázky H-0121/07 a H-575/07 na túto tému.

*

* *

Otázka č. 27, ktorú predkladá Athanasios Pafilis (H-1028/08)

Vec: Zamietnutie azylu utečencom v členských štátoch EÚ

Informácie, ktoré nedávno vyšli najavo, súvisia so sústavným zatýkaním žiadateľov o azyl v Grécku, nevyhovujúcimi podmienkami vo väzení a opatreniami gréckych úradov pri násilnom vykazovaní žiadateľov z gréckych pobrežných vôd alebo pri obmedzovaní postupov podávania žiadostí o azyl. Z 25 111 žiadostí o azyl v roku 2007 bolo prijatých iba 0,04 % po prvom rozhovore a 2 % na základe odvolacieho konania.

V súlade s podmienkami nariadenia (ES) č. 343/2003⁽³²⁾ (- Dublin II -), zamietnutie žiadostí o azyl zo strany gréckych úradov navyše zbavuje migrantov akejkoľvek možnosti žiadať o azyl v inom členskom štáte EÚ, pričom sa nemôžu vrátiť do krajiny svojho pôvodu z dôvodu strachu z vojny alebo prenasledovania. Podobné informácie sa objavili v súvislosti s inými členskými štátmi EÚ.

(32) Ú. v. EÚ L 50, 25.2.2003, s. 1.

Aký má Rada názor na tento neprijateľný stav, ktorý vznikol následne po prijatí európskeho paktu o prisťahovalectve vzhľadom na to, že vytvorenie agentúry Frontex ešte viac obmedzuje práva utečencov?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Otázka váženého pána poslanca sa týka predovšetkým dôsledkov uplatňovania nariadenia Rady č. 343/2003/ES ustanovujúceho kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov (nariadenie Dublin II). Článok 28 uvedeného nariadenia stanovuje, že Komisia predloží správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní tohto nariadenia a podľa potreby navrhne potrebné zmeny a doplnenia. V súlade s týmto ustanovením Komisia predložila v decembri 2008 návrh na prepracovanie dublinského nariadenia. Cieľom tohto návrhu je predovšetkým posilniť súbor práv a záruk žiadateľov o azyl, ktoré patria do rozsahu nariadenia Dublin II.

Od Komisie sa okrem toho očakáva, že predloží návrh s cieľom prepracovať smernice o azyle, ktoré budú zamerané na skvalitnenie doteraz prijatých minimálnych noriem, a na ďalšie vytvorenie spoločného európskeho azylového systému. Mimoriadny dôraz by mal byť venovaný počiatočnému štádiu azylového konania, t. j. prístupu ku konaniu ako takému. Prvé návrhy boli zverejnené už v decembri 2008. Bol to návrh na prepracovanie smernice o podmienkach prijímania, nariadení Dublin II a Eurodac. Na jar 2009 sa očakáva predloženie návrhov na zmenu a doplnenie smernice o priznaní azylu a procedurálnej smernice. Tieto smernice sú tiež zamerané na posilnenie postavenia žiadateľov o azyl. Je potrebné upozorniť, že všetky členské štáty EÚ sú viazané minimálnymi normami podmienok prijímania žiadateľov o azyl ustanovených v smernici 2003/9/ES.

Obidva návrhy, ktoré bude Rada posudzovať v roku 2009, sú predmetom spolurozhodovacieho postupu.

*
* *

Otázka č. 28, ktorú predkladá Konstantinos Droutsas (H-1030/08)

Vec: Pracovníci v Mexiku obeťmi nedostatočnej zodpovednosti monopolného podniku

Veľká priemyselná katastrofa z 19. februára 2006 spôsobená výbuchom plynu v bani Pasta de Conchos v Mexiku, ktorá patrí spoločnosti Industrial Minera Mexico, si vyžiadala životy 65 baníkov. Našli sa pozostatky tiel iba dvoch baníkov. Ostatné telá sú stále pod povrchom zeme. Zamestnávateľia a úrady odmietajú umožniť ich nájdenie, pretože by to odhalilo neustále porušovanie všetkých bezpečnostných predpisov zo strany spoločnosti. Mnoho zamestnancov vyjadrilo pred nešťastím svoje obavy v súvislosti s obrovským nebezpečenstvom výbuchu z dôvodu úniku plynu. Príbuzní obetí, unavení z čakania, sa rozhodli zhromaždiť potrebné finančné prostriedky, aby našli telá vlastnými silami.

Aké stanovisko Rada zaujme k svojvoľnému rozhodnutiu vnútroštátnych orgánov uznať očividné zatajovanie nezodpovedného správania zo strany uvedenej spoločnosti?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Rada o tejto otázke nerokovala.

*
* *

Otázka č. 29, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-1031/08)

Vec: Hromadné zatýkanie členov opozície v Peru

Koncom novembra vláda Peru zatkla 14 vedúcich členov komunistickej strany a opozície vrátane kandidáta na prezidenta v posledných voľbách, Ollanta Humala. Zámienkou na zatknutie boli „údaje“ nájdené v počítači Raula Reyesa z organizácie FARC. Zatknutým osobám však nebol umožnený prístup k „údajom“, ktoré

údajne dokazujú ich vinu. Toto zatýkanie vyvolalo reakcie obyvateľov a opozičných strán, ktoré obviňujú vládu z kriminalizácie každej formy nesúhlasu a robotníckeho hnutia vo všeobecnosti. Úrady rozpúťali násilné útoky za každú formu protestu zo strany obyvateľov.

Aké je stanovisko Rady k týmto vážnym porušeniam demokratických slobôd v Peru, ku kriminalizácii politického nesúhlasu a opozície a k tomu, že sú spájané s údajnými teroristickými organizáciami?

Odpoveď

(EN) Táto odpoveď, ktorú pripravilo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne zodpovedaná počas hodiny otázok pre Radu na schôdzi Európskeho parlamentu v januári 2009 v Štrasburgu.

Rada nerokovala o otázke, ktorú predkladá vážený pán poslanec.

EÚ stále vyjadruje svoju oddanosť dodržiavaniu zásad právneho štátu a hodnôt a zásad demokracie a dodržiavania ľudských práv v krajinách Latinskej Ameriky v súlade s vyhlásením z Limy z mája 2008⁽³³⁾.

Rada opakovane potvrdzuje uvedené zásady na svojich stretnutiach s orgánmi týchto krajín na politickej úrovni.

*
* *

OTÁZKY PRE KOMISIU

Otázka č. 38, ktorú predkladá Claude Moraes (H-0981/08)

Vec: Predchádzanie trestnej činnosti v EÚ

K odpovedi na moju predchádzajúcu otázku (E-3717/06), predloží Komisia správu o pokroku dosiahnutom v súvislosti s rozvojom komplexnej európskej politiky v oblasti predchádzania trestnej činnosti a so systémom porovnateľnej európskej štatistiky trestnej činnosti?

Mohla by Komisia okrem toho uviesť všetky osobitné opatrenia, ktoré prijala s cieľom riešiť násilnú trestnú činnosť v uliciach, predovšetkým trestnú činnosť páchanú chladnými zbraňami?

Odpoveď

(FR) Predchádzanie trestnej činnosti zohráva dôležitú úlohu v účinnom odstraňovaní jej príčin a dôsledkov. Komisia sa zaviazala podporovať zásady predchádzania trestnej činnosti v rámci vývoja strategických usmernení pre každý druh trestnej činnosti. Pri zostavovaní akčného plánu EÚ o štatistike o trestnej činnosti a trestnej justícii sa od roku 2006 dosiahol veľký pokrok. Ukazovatele získané skupinou expertov možno využiť v strednodobom horizonte na porovnanie údajov z členských štátov.

Na základe zásady subsidiarity patrí zodpovednosť za predchádzanie mestskej trestnej činnosti a za boj proti nej do právomoci členských štátov a/alebo do právomoci regionálnych a miestnych orgánov. Európska sieť na prevenciu kriminality (EUCPN), ktorej poskytuje sekretariát Komisia, je užitočnou platformou pre výmenu informácií a osvedčených postupov s cieľom obsiahnuť mestskú trestnú činnosť.

*
* *

Otázka č. 39, ktorú predkladá Stavros Arnautakis (H-0982/08)

Vec: Vývoj fondov vytvorených v rámci všeobecného programu Solidarita a riadenie migračných tokov

Môže Komisia poskytnúť informácie o vývoji nových fondov vytvorených v rámci všeobecného programu Solidarita a riadenie migračných tokov (Európsky fond pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín, Európsky fond pre utečencov, Fond pre vonkajšie hranice a Európsky fond pre návrat)?

⁽³³⁾ Dok. 9534/08 (presse 128).

Akým spôsobom sa regionálne a miestne zúčastnené strany a mimovládne organizácie zúčastňujú na plánovaní a vykonávaní operácií fondov?

Odpoveď

(FR) Činnosť štyroch fondov v rámci všeobecného programu Solidarita a riadenie migračných tokov, a to Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín, Európskeho fondu pre utečencov, Fondu pre vonkajšie hranice a Európskeho fondu pre návrat, sa práve začala. Celková hodnota fondov na obdobie rokov 2007 – 2013,02 je 4,02 miliardy EUR.

Komisia doteraz prijala prevažnú väčšinu programov zo štátov, ktoré sa zúčastňujú na činnosti fondov. Pokiaľ ide o fond pre návrat, ktorého finančné prostriedky boli sprístupnené až v novembri 2008, očakáva sa, že proces prijímania posledných programov bude ukončený v prvej štvrtine roku 2009. Na konci tohto procesu bude suma priznaná Komisiou na začatie činnosti týchto štyroch fondov činiť 580 miliónov EUR viazaných rozpočtových prostriedkov. V roku 2008 tri členské štáty — Grécko, Taliansko a Malta — využili tiež mimoriadnu podporu vo výške 10 miliónov EUR v rámci núdzových opatrení v Európskom fonde pre utečencov.

V súčasnosti sa pripravuje platba súm členským štátom na financovanie opatrení počas prvých rokov programu.

Začatie činnosti týchto fondov si vyžiadalo veľké úsilie Komisie a národných vlád, ktoré dokazuje záväzok Európskej únie zaviesť do praxe zásadu solidarity v rámci riadenia migračných tokov.

Komisia prisudzuje osobitnú dôležitosť tomu, aby do vykonávania činnosti fondov boli zapojené regionálne a miestne orgány, ako aj mimovládne organizácie. Komisia vyzvala členské štáty, aby vytvorili partnerstvo s úradmi a orgánmi, ktoré sa zúčastňujú na programoch a s ďalšími organizáciami, ktoré by mohli účinne prispieť k ich rozvoju. Tieto partnerstvá by mohli zahŕňať všetky príslušné orgány verejnej moci, najmä regionálne, miestne a obecné orgány, ako aj medzinárodné orgány a mimovládne organizácie (MVO), ktoré zastupujú občiansku spoločnosť. Vytvorenie partnerstva je v kompetencii jednotlivých členských štátov a závisí okrem iného od charakteristických vlastností príslušného fondu. V rámci uvedených skutočností by si MVO mali napríklad zabezpečiť možnosť spolufinancovania svojich projektov zo strany Európskej únie prostredníctvom fondu pre integráciu, fondu pre návrat a Európskeho fondu pre utečencov.

*
* *

Otázka č. 40, ktorú predkladá Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0986/08)

Vec: Európska stratégia v oblasti ochrany práv dieťaťa

EÚ vypracovala stratégiu v oblasti práv dieťaťa na svojom území. Čo sa podarilo doteraz európskym úsilím dosiahnuť? Uznali sa na európskej úrovni práva embrya, nenarodeného dieťaťa, či už zdravého alebo postihnutého? Ak áno, akým spôsobom sa uplatňujú?

Odpoveď

(FR) Komisia sa od prijatia oznámenia K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa v roku 2006 zaviazala, že prispeje konkrétnymi opatreniami v boji proti akémukoľvek porušeniu práv dieťaťa.

Oznámenie zaväzuje k predloženiu európskej stratégie na roky 2010 – 2014. Konzultácie už prebiehajú.

Opatrenia na celoeurópskej úrovni sú založené na začlenení práv dieťaťa do všetkých politík EÚ a do všetkých praktických iniciatív oblastiach, ktoré patria do právomoci Únie.

Charta základných práv Európskej únie zaručuje zásadu nedotknuteľnosti ľudskej dôstojnosti. Vhodnosť uplatnenia zásady nedotknuteľnosti ľudskej dôstojnosti v prípade embrya a stanovenie jeho postavenia ako právneho subjektu patrí do kompetencie členských štátov. Európska únia nemá v tomto smere žiadne právomoci.

*
* *

Otázka č. 41, ktorú predkladá Jim Higgins (H-0988/08).**Vec: Námorné centrum analýz a operácií – narkotiká (MAOC-N)**

Mohla by Komisia uviesť, či v súčasnom období poskytuje finančné prostriedky nedávno zriadenému Námornému centru analýz a operácií – narkotiká so sídlom v Lisabone? Zaoberá sa Komisia skutočnosťou, že napriek zvýšenému úsiliu na výmenu informácií medzi členskými štátmi spôsobí neuspokojivé fyzické sledovanie pobrežia v dôsledku nedostatočného financovania zo strany vlád, napríklad Írskej, oslabenie spravodajských operácií, ako napríklad MAOC-N?

Odpoveď

(EN) Námorné centrum analýz a operácií – narkotiká (MAOC-N) je vojenská medzivládna organizácia podporovaná orgánmi činnými v trestnom konaní, ktorá bola zriadená na základe zmluvy podpísanej 30. septembra 2007 v Lisabone siedmimi členskými štátmi EÚ (UK, F, I, ES, PT, IRL, NL). Centrum MAOC vykonáva operácie na zadržiavanie dodávok na voľnom mori prostredníctvom koordinácie výmeny operatívnych (námorných a leteckých) spravodajských informácií, dostupných prostriedkov a vyškoleného personálu s cieľom reagovať na hrozbu, ktorú predstavuje nezákonný obchod s drogami cez Atlantický oceán.

Cieľom zhromažďovania, výmeny a analýzy informácií je optimalizovať využitie prostriedkov v oblasti námorníctva a letectva členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami spomínanej zmluvy. Jej oblasť činnosti predstavuje, v súlade s vymedzením samotných zmluvných strán, východná časť Atlantického oceánu, od Islandu až k Mysu dobrej nádeje vrátane pobrežia Európy a Západnej Afriky.

Komisia má od januára 2008 štatút pozorovateľa, rovnako ako Spoločná medziagentúrna jednotka Juh (JIATF-S) so sídlom v Key West v USA, na ktorej sa podieľajú aj niektoré z členských štátov EÚ z dôvodu regionálnej (karibskej) dimenzie, do ktorej patria územia niektorých členských štátov, najmä tie uvedené v kapitole IV Zmluvy o ES) a Kanada. Záujem o štatút pozorovateľa prejavila aj Brazília.

Komisia spolufinancuje činnosť centra MAOC-N, konkrétne čiastkou 661 000 EUR prostredníctvom rozpočtového riadka ISEC⁽³⁴⁾ Generálneho riaditeľstva SSB⁽³⁵⁾ ako súčasť programu Prevencia a boj proti zločinu s cieľom pokryť výdavky na zamestnancov a vybavenie do septembra 2010.

Zmluvnými stranami centra MAOC-N nie sú všetky členské štáty, a preto je dôležité, aby sa jeho iniciatívy ani neprekrývali ani nedostali do rozporu s možnými iniciatívami na úrovni EÚ alebo na úrovni jednotlivých členských štátov, ktoré nepatria k zmluvným stranám centra MAOC-N. Z uvedeného dôvodu má Europol za úlohu dôkladne sledovať činnosť tejto regionálnej organizácie na presadzovanie námorných právnych predpisov prostredníctvom účasti na doterajších stretnutiach výkonnej rady centra MAOC-N a od januára 2009 prostredníctvom vymenovania styčného úradníka.

Komisia považuje Europol za vhodný orgán spolupráce v oblasti vynucovania práva na úrovni EÚ, predovšetkým v oblasti výmeny spravodajských informácií, ktorý zaručí súdržnosť a interoperabilitu a zabráni možnému zdvojeniu mandátov, úloh a výdavkov.

Vzhľadom na uvedenú situáciu Komisia (i) podporuje súdržnosť úsilia s cieľom vynucovania námorného práva spolu s ostatnými regionálnymi námornými iniciatívami, (ii) podrobne sleduje vzájomné pôsobenie s rozsiahlym *acquis* Spoločenstva v oblasti námornej bezpečnosti a životného prostredia a podporuje možnú spoluprácu s ostatnými účastníkmi, predovšetkým európskymi orgánmi, ako napríklad agentúrami Frontex a EMSA⁽³⁶⁾, ktorých povinnosťou je dodržiavať rôzne osobitné pravidlá.

V roku 2009 sa začne realizovať pilotný projekt, ktorého cieľom je preverovať riešenia účinnejšej výmeny informácií v oblasti námorného dohľadu medzi námornými orgánmi v regiónoch Stredozemného mora a Atlantického oceánu. Prostredníctvom prípravnej akcie sa stanoví účinnosť satelitných prijímačov určených na prijímanie signálov systému automatickej identifikácie vo veľkej vzdialenosti od pobrežia.

*
* *

⁽³⁴⁾ JLS/2007/ISEC/426

⁽³⁵⁾ Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť

⁽³⁶⁾ Európska námorná bezpečnostná agentúra

Otázka č. 42, ktorú predkladá Bernd Posselt (H-1000/08)**Vec: Agentúra EÚ pre základné práva**

Aký je názor Komisie na prácu Agentúry Európskej únie pre základné práva so sídlom vo Viedni, ktorá podľa mnohých odborníkov buď vykonáva rovnakú činnosť ako Rada Európy, alebo sa zúčastňuje na ideologickej agitácii, ktorá nemá nič spoločné s tradičnou koncepciou ľudských práv? Akú úlohu zohráva v agentúre skupina FRALEX, ktorá sa údajne vytvorila zo siete, do ktorej patrili súčasný riaditeľ agentúry, pán Morten Kjærum, a ktorá v súčasnom období zjavne získala zmluvu o poradenstve na obdobie štyroch rokov s rozpočtom 10 miliónov EUR?

Odpoveď

(FR) Komisia podporuje prácu, ktorú Agentúra Európskej únie pre základné práva doteraz vykonala v súlade s mandátom od Rady, a so záujmom očakáva výsledok práce, ktorá prebieha v súčasnom období.

Všeobecná otázka týkajúca sa zdvojenia činnosti Rady Európy sa vyriešila v nariadení, ktorým sa agentúra založila. Uzatvorením dohody medzi Radou Európy a Spoločenstvom sa vytvorili mechanizmy na zabránenie zdvojeniu.

Agentúra je nezávislá od Komisie a jej vnútorná štruktúra a metódy práce sú jej vnútornou záležitosťou.

V júli 2007 vypísala agentúra výberové konanie na získanie požadovaného právneho poradenstva, ktoré by jej umožnilo naplniť svoj nový, rozšírený mandát. V novembri a decembri 2007 podpísala agentúra na základe prísnych kritérií rámcovú zmluvu s viacerými partnermi vrátane skupiny FRALEX. Uvedené zmluvy boli podpísané pred júnom 2008, teda v období, keď ešte v agentúre jej súčasný riaditeľ nepôsobil. Sú platné na obdobie štyroch rokov a ich odhadovaná hodnota je 4 milióny EUR. Ďalšie informácie sú prístupné na internetovej stránke agentúry.

*
* *

Otázka č. 43, ktorú predkladá Manuel Medina Ortega (H-1003/08)**Vec: Návrhy po ukončení Euro-africkej konferencie o migrácii**

V novembri 2008 sa v Paríži uskutočnila druhá Euro-africká konferencia o migrácii a rozvoji. Aké návrhy hodlá Komisia na základe výsledkov tejto konferencie predložiť s cieľom vyriešiť problém maloletých prisťahovalcov bez sprievodu, ktorí žijú na území Európskej únie nelegálne?

Odpoveď

(FR) Komisia si uvedomuje problémy členských štátov spôsobené príchodom množstva maloletých osôb bez sprievodu. V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že súčasné politiky možno využiť na riešenie uvedenej otázky viacerými spôsobmi pri plnom rešpektovaní najlepších záujmov dieťaťa, a to aj napriek tomu, že uvedený problém ešte nie je možné vyriešiť úplne.

Čo sa týka vnútorných politík, platné nástroje Spoločenstva v oblasti prisťahovalectva a azylu obsahujú ustanovenia, ktoré poskytujú vyššiu mieru ochrany práv maloletých osôb, predovšetkým maloletých bez sprievodu⁽³⁷⁾. Rozsah programu Solidarita a riadenie migračných tokov (2007 – 2013), konkrétnejšie Európskeho fondu pre integráciu príslušníkov tretích krajín, Európskeho fondu pre utečencov a Európskeho fondu pre návrat, obsahuje aj opatrenia a politiky, ktoré sú zamerané na maloleté osoby bez sprievodu.

Čo sa týka vonkajšieho rozmeru, táto otázka bola nedávno doplnená do priorít programu spolupráce prijatého na Euro-africkej konferencii o migrácii a rozvoji v Paríži a do záverov Rady týkajúcich sa globálneho prístupu k migrácii.

Komisia už prostredníctvom programu Aeneas a jeho nasledovníka, tematického programu pre spoluprácu s tretími krajinami v oblasti migrácie a azylu, podporuje niekoľko projektov v tejto oblasti zameraných predovšetkým na pomoc maloletým bez sprievodu, ktorí pochádzajú z Maroka a ktorí prišli do Španielska.

⁽³⁷⁾ Pozri SEK(2006) 889 zo 4. júla 2006, kapitola 1.1 – Azyl, prisťahovalectvo a vonkajšie hranice. Pozri predovšetkým napríklad smernice Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, 2005/85/ES z 1. decembra 2005 a 2004/83/ES z 29. apríla 2004 (azyl) a smernice 2004/81/ES z 29. apríla 2004 (nezákonné obchodovanie s ľuďmi) a 2008/115/ES z 24. decembra 2008 (návrat).

Uvedené projekty v čo najväčšej možnej miere podporujú ich opätovnú integráciu v krajine pôvodu a predchádzajú odchodu ďalších nelegálnych maloletých migrantov z Maroka. Navyše sa na financovanie v roku 2009 vybrali nové iniciatívy v Maroku, Alžírsku a v Senegale.

Je však zrejmé, že problematike maloletých osôb bez sprievodu je potrebné venovať viac pozornosti. Táto otázka bude jednou z priorít v rámci nasledujúcej výzvy na predkladanie projektov v rámci tematického programu v oblasti migrácie a azylu (v prvej polovici roku 2009). Táto problematika sa objaví aj v doložkách o migrácii v rámci dohôd EÚ s tretími krajinami a v programe politických dialógov s tretími krajinami. Situácia maloletých sa napokon v prípade potreby bude môcť stať predmetom konkrétnych ponúk na spoluprácu v rámci partnerstiev v oblasti mobility.

V súvislosti s budúcimi návrhmi v tejto oblasti je potrebné mať na pamäti, že Európska rada v jeseni 2009 prijme nový päťročný program v oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti, ktorý bude nástupcom Haagskeho programu (Štokholmský program). Všetky nové politiky alebo opatrenia by mali byť navrhnuté a prediskutované v rámci prípravy tohto nového programu.

*
* *

Otázka č. 44, ktorú predkladá Marco Cappato (H-1004/08)

Vec: Drogy

Desať rokov po začiatku série iniciatív uvádzaných sloganom „Svet bez drog: dokážeme to!“ sľubujúcich výrazné zníženie dopytu a ponuky látok, ktoré sú v zmysle príslušných dohôd OSN nelegálne, má Valné zhromaždenie OSN v roku 2009 diskutovať o vyhlásení týkajúcom sa medzinárodných protidrogových politík. Väčšina členských štátov medzičasom posilnila alebo zaviedla vecnejšie protidrogové politiky, kým starostovia v Holandsku žiadajú o posun k regulovanému pestovaniu konope.

Aké stanovisko zaujme Európska komisia na prípravných medzinárodných konferenciách Valného zhromaždenia v priebehu roka 2009? Nepovažuje Komisia za potrebné zhodnotiť náklady a prínosy medzinárodných protidrogových politík a podľa potreby žiadať o zmeny a doplnenia medzinárodných zmlúv, po ktorých volajú mnohé strany?

Odpoveď

(EN) Skupina na vysokej úrovni Komisie pre narkotické látky (CND) Organizácie Spojených národov (OSN) v marci 2009 prijatím nového politického vyhlásenia ukončí hodnotenie vyhlásení mimoriadneho zasadnutia Valného zhromaždenia OSN o svetovom probléme s drogami z roku 1998, ktoré je známe pod názvom mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (UNGASS) 98⁽³⁸⁾.

Počas prípravy hodnotenia zasadnutia UNGASS 2008 vyvíja Komisia aktívnu činnosť na podporu tohto procesu okrem iného prostredníctvom financovania expertných skupín OSN, ktoré poskytovali poradenstvo úradu UNODC⁽³⁹⁾ v súvislosti s vykonávaním vyhlásení z roku 1998. Komisia navyše aktívne prispela k stanovisku EÚ k hodnoteniu výsledkov zasadnutia UNGASS, ktoré Rada prijala v októbri 2008⁽⁴⁰⁾.

S výnimkou oblasti drogových prekurzorov nemá Komisia právo zastupovať Európsku úniu a jej členské štáty v rámci OSN. Členské štáty zastupujú samy seba, kým činnosť Európskej únie koordinuje predsedníctvo EÚ, ktorého úlohou je predkladať čo najväčší možný počet spoločných stanovísk EÚ. Jedným z nich je aj spomínané stanovisko EÚ k hodnoteniu výsledkov zasadnutia UNGASS.

Členské štáty EÚ v tomto dokumente dospeli k záveru, že hoci v niektorých oblastiach uplatňovania vyhlásení z roku 1998 a príslušných akčných plánov bol zaznamenaný pokrok, nedosiahlo sa obmedzenie alebo výrazné zmenšenie celosvetového problému s drogami, ktoré bolo hlavným cieľom politického vyhlásenia z roku 1998.

⁽³⁸⁾ Politické vyhlásenie (S-20/2), deklarácia o smerných zásadách zníženého dopytu po drogách (S-20/3), opatrenia na podporu medzinárodnej spolupráce v boji proti svetovému problému s drogami (S-20/4);

⁽³⁹⁾ Úrad Organizácie Spojených národov pre drogy a kriminalitu

⁽⁴⁰⁾ 13501/1/08 – CORDROGUE 71, 3.10.08

V stanovisku sa znova potvrdzuje záväzok EÚ voči dohovorom OSN týkajúcich sa drogovej problematiky z rokov 1961, 1971 a 1988 a zároveň sa znova opakujú zámery a ciele vyhlásené z roku 1998. Okrem toho je v ňom vyjadrená výzva na dôkladné zhodnotenie skúseností nadobudnutých za posledných desať rokov a na zapracovanie príslušných ponaučení. Dokument obsahuje aj niekoľko kľúčových zásad na vypracovanie budúcich vyhlásení a akčných plánov vrátane:

posilnenia vyváženého prístupu v rámci protidrogovej politiky OSN prostredníctvom zvýšenia úsilia pri znižovaní dopytu po drogách a uznaním, že znižovanie škôd predstavuje účinný a dôležitý prvok protidrogovej politiky,

zvyšovania pozornosti v súvislosti s dodržiavaním ľudských práv a proporcionality pri zásahoch orgánov činných v trestnom konaní v protidrogovej politike a zásahoch zameraných na zníženie dopytu a ponuky,

dôraznej podpory trvalo udržateľného alternatívneho rozvoja bez toho, aby sa ním podmieňovala predchádzajúca likvidácia rastlín, z ktorých sa vyrábajú drogy,

väčšieho dôrazu na potrebu vyhodnocovania, zhromažďovania údajov a monitorovania s cieľom založiť politiky na dôkazoch (a nie na ideológii).

Začiatkom roka 2009 Komisia zverejní aj výsledky rozsiahlej štúdie obsahujúcej podrobnú analýzu fungovania svetového trhu s nelegálnymi drogami a politických opatrení na obmedzenie tohto trhu. Uvedená štúdia predstavuje príklad toho, ako Komisia prispieva k zlepšovaniu vedomostnej základne podporujúcej európske a medzinárodné protidrogové politiky. V septembri 2008 Komisia predložila aj ďalšie návrhy na činnosť v rámci Akčného plánu EÚ na boj proti drogám na obdobie rokov 2009 – 2012, v ktorých kládla osobitný dôraz na spoločné monitorovanie, zhromažďovanie údajov a hodnotenie v oblastiach zníženia zásobovania drogami a presadzovania práva. Ide o oblasti, v ktorých sa doteraz vykonalo či publikovalo len málo analýz.

*
* *

Otázka č. 45, ktorú predkladá Mikel Irujo Amezaga (H-1007/08)

Vec: Boj proti obchodovaniu s ľuďmi

Parlament vo svojom uznesení P6_TA(2006)0005 zo 17. januára 2006 o stratégiách na zabránenie obchodovania so ženami a deťmi vystavenými nebezpečenstvu sexuálneho vykorisťovania (2004/2216(INI)) uviedol, že činnosť členských štátov by mala byť v súlade s ich politickými vyhláseniami a že by mali účinnejšie uplatňovať príslušné právne predpisy Spoločenstva, najmä zlepšením operatívnej spolupráce a výmenou dôležitých informácií medzi členskými štátmi, ako aj Europolom a Eurojustom.

Môže Komisia uviesť, aký pokrok bol dosiahnutý v oblasti operatívnej spolupráce a výmeny dôležitých informácií medzi členskými štátmi, Europolom a Eurojustom?

Odpoveď

(EN) Informácie, ktoré nám členské štáty poskytli začiatkom roka 2008, naznačujú pozitívny trend v oblasti medzinárodnej spolupráce v boji proti obchodovaniu s ľuďmi. Predovšetkým sú členské štáty oproti minulosti lepšie pripravené využívať zdroje Europolu a Eurojustu s cieľom zlepšiť kvalitu inštitucionálneho riešenia obchodovania s ľuďmi.

V júni 2007 bol vytvorený analytický pracovný súbor (AWF) Phoenix, ktorý je zameraný na obchodovanie s ľuďmi a ktorý členským štátom slúži na odovzdávanie informácií a údajov Europolu. 22 členských štátov dalo najavo svoju podporu tomuto pracovnému súboru, a tak analytický pracovný súbor v súčasnom období napomáha niekoľko rozličných vyšetrovaní obchodovania s ľuďmi s cieľom sexuálneho vykorisťovania, pracovného vykorisťovania a obchodovania s deťmi. Od uvedenia analytického pracovného súboru Phoenix do prevádzky v septembri 2007 mu členské štáty doručili 131 informácií od spravodajských služieb.

Okrem týchto informácií členské štáty doručili informačnému systému Europolu (EIS) od jeho zriadenia v apríli 2006 informácie o ďalších 127 prípadoch obchodovania s ľuďmi.

Čo sa týka úlohy Eurojustu, v roku 2008 sa zaznamenalo 78 nových prípadov obchodovania s ľuďmi. V porovnaní s rokmi 2004 a 2006, v ktorých sa zaznamenalo 13 a 33 prípadov, ide o výrazné zvýšenie. Eurojust v roku 2007 zorganizoval aj 10 koordinačných stretnutí, ktoré sa týkali práve prípadov obchodovania s ľuďmi a pašovania. Tieto stretnutia predstavovali viac ako 10 % z celkového počtu koordinačných stretnutí Eurojustu.

*
* *

Otázka č. 46, ktorú predkladá Dimitrios Papadimoulis (H-1010/08)

Vec: Práva detí prisťahovalcov

Grécka vláda nedávno pripravila návrh zákona, ktorý sa zaoberá záležitosťami týkajúcimi sa štátnej príslušnosti a prisťahovaleckej politiky vo vzťahu k deťom. Deti prisťahovalcov, ktoré sa narodili v Grécku, dosiahli vek 18 rokov a ktorých rodičia majú v krajine legálny pobyt, môžu za určitých okolností získať štatút prisťahovalca s dlhodobým pobytom, nie však grécku štátnu príslušnosť. V návrhu zákona sa však neuvádzajú prípady detí, ktoré sa nenarodili v Grécku, avšak boli v tejto krajine vychovávané a absolvovali v nej školskú dochádzku, ani prípady detí, ktorých rodičia sa v Grécku nezdržiavajú legálne. Európska únia je signatárom Dohovoru OSN o právach dieťaťa a aj Komisia vo svojom oznámení (KOM(2006)0367) zdôrazňuje: „Ďalšou úlohou je zabezpečiť, aby práva detí, ktoré sú imigrantmi, žiadateľmi o azyl a utečencami, boli úplne rešpektované v EÚ a v právnych predpisoch a politikách členských štátov.“

Domnieva sa Komisia, že uvedené ustanovenia sú v súlade s právom Spoločenstva a ľudskými právami? Aké opatrenia prijme, aby zaručila práva všetkých detí prisťahovalcov?

Odpoveď

(FR) Grécko má výhradnú právomoc pri určovaní podmienok, na základe ktorých môže občan tretej krajiny získať grécku štátnu príslušnosť. Právo Spoločenstva túto otázku nerieši.

Pokiaľ ide o spoločnú prisťahovaleckú politiku, oprávnený a nepretržitý pobyt na našom území po dobu piatich rokov je jednou z hlavných požiadaviek smernice 2003/109 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom. Otázka sa týka situácie detí rodičov, ktorí nemajú legálny pobyt. Podľa smernice 2003/109 nestrácajú tieto deti automaticky postavenie osoby s dlhodobým pobytom. Toto postavenie môže maloletá osoba vo veku do 18 rokov v zásade získať nezávisle od svojich rodičov, ak sú splnené všetky podmienky uvedené v smernici. Navyše podmienky stanovené v smernici s cieľom využiť postavenie osoby s dlhodobým pobytom sú komplexné. Pretože neexistuje povinnosť narodiť sa na území členského štátu, zavedenie tejto podmienky by bolo zrejme zo strany Grécka v rozpore so smernicou. Komisia sa z uvedeného dôvodu spojí s gréckymi úradmi, aby získala o týchto dvoch otázkach viac informácií.

Čo sa týka práv dieťaťa, členské štáty by mali rešpektovať základné práva, ktoré vyplývajú z ich ústavných tradícií a medzinárodných záväzkov. Podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa, ktorý OSN prijala v roku 1989 a ktorý ratifikovali všetky členské štáty EÚ, sú signatárske štáty povinné zabezpečiť zaručenie a dodržiavanie práv každého dieťaťa, ktoré spadá do ich jurisdikcie, okrem iného bez ohľadu na jeho situáciu, a predovšetkým bez ohľadu na povolenie na pobyt jeho rodičov.

*
* *

Otázka č. 47, ktorú predkladá Sarah Ludford (H-1014/08)

Vec: Vytváranie profilov

Uvažuje Komisia o nástroji Spoločenstva, ktorý by sa zaoberal konkrétnym problémom „dolovania osobných údajov“ a vytvárania profilov na základe osobných údajov, a predovšetkým, uvažuje o zavedení bezpečnostných opatrení proti takým nepriaznivým účinkom, ako sú napríklad neoprávnené porušenie práva na súkromie, diskriminácia a stereotypy?

Odpoveď

(FR) Komisia v súčasnosti neplánuje predloženie legislatívneho nástroja, ktorý by sa zaoberal výslovne otázkou vytvárania profilov.

Podmienky spracovania osobných údajov sú stanovené v smernici 95/46/ES o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov z 24. októbra 1995⁽⁴¹⁾.

(41) Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31

V tejto smernici sa podrobne uvádzajú povinnosti riadiacich orgánov spracovania údajov, či už ide o súkromné spoločnosti alebo vlády. Podrobne sa v nej uvádzajú aj práva jednotlivcov, ktorých údaje sú spracúvané a stanovujú sa sankcie a prípady využitia, keď sú tieto práva a povinnosti ohrozené.

Využitie automatizovaných individuálnych rozhodnutí sa zakazuje predovšetkým v článku 15 smernice za predpokladu, že nebola udelená výnimka.

Podľa tohto ustanovenia jednotlivci nesmú podliehať rozhodnutiam, ktoré spôsobujú právne účinky týkajúce sa týchto osôb alebo ktoré na ne významne vplývajú a ktoré sú založené výhradne na automatizovanom spracovávaní údajov. Pri takýchto rozhodnutiach je vždy potrebný zásah človeka.

Rada Európy pripravuje návrh odporúčania týkajúci sa vytvárania profilov, ktorý vo veľkej miere vychádza z článku 15 smernice. Očakáva sa, že odporúčanie prijme výbor ministrov koncom roka 2009. Komisia sa na tejto práci aktívne zúčastňuje a po podrobnejšom spracovaní návrhu bude potrebná koordinácia na úrovni EÚ.

*
* *

Otázka č. 48, ktorú predkladá Manolis Mavrommatis (H-1015/08)

Vec: Program Prevencia a boj proti trestnej činnosti

V odpovedi na moju otázku na písomné zodpovedanie P-6247/07, ktorá sa týkala programu Prevencia a boj proti trestnej činnosti, Komisia uviedla, že jeho celkový rozpočet vo výške 600 miliónov EUR je zameraný na finančnú podporu činností podľa hlavy VI Zmluvy o Európskej únii týkajúcich sa všetkých druhov trestnej činnosti.

Aká je miera využitia tejto finančnej podpory do súčasného obdobia? Na aké druhy opatrení sa prideliť finančné prostriedky a ktoré členské štáty požiadali o financovanie?

Odpoveď

(EN) Druhy opatrení:

Pretože program Prevencia a boj proti trestnej činnosti (ISEC) je veľmi rozsiahly, vykonáva sa v rámci neho veľmi široký rozsah činností. Patria k nim:

konferencie a semináre (napr. konferencia na vysokej úrovni o začatí spolupráce medzi národnými úradmi na vyhľadávanie majetku v rámci Európskej únie, ktorú zorganizoval Europol),

spoločné operácie (napr. spoločná colná operácia ATHENA, ktorú riadilo francúzske colné a daňové riaditeľstvo),

výmena príslušníkov orgánov činných v trestnom konaní (napr. výmenný program pre vyšších úradníkov orgánov činných v trestnom konaní, ktorý organizovala akadémia EPA⁽⁴²⁾),

podpora uplatňovania Prümskej zmluvy (napr. zvýšenie technickej spôsobilosti polície Českej republiky s cieľom uplatňovať zásady Prümskej zmluvy) a mnohých iných činností (ako sa uvádza v ročných pracovných programoch),

podpora obetiam trestnej činnosti (napr. sieť na podporu obetiam trestnej činnosti, ktorú zriadilo poľské ministerstvo spravodlivosti),

boj proti obchodovaniu s ľuďmi (napr. projekt Obchodovanie s ľuďmi: Zber údajov a harmonizácia informačných systémov, ktorý realizovalo Generálne riaditeľstvo pre vnútorné záležitosti Portugalska).

Spotreba finančných prostriedkov z rozpočtu:

V roku 2007 boli programu Prevencia a boj proti trestnej činnosti pridelené finančné prostriedky v celkovej výške 44,6 miliónov EUR. V roku 2007 boli rozdelené finančné prostriedky v celkovej výške 37,5 milióna EUR.

(42) Európska policajná akadémia

V roku 2008 predstavoval celkový rozpočet programu 51 miliónov EUR. Do súčasného obdobia predstavuje výška plnenia rozpočtu 36 miliónov EUR.

Podrobné rozdelenie rozpočtu je uvedené v prílohe.

Členské štáty, ktoré požiadali o financovanie:

V priebehu rokov 2007 a 2008 podali žiadosti o granty orgány z 25 členských štátov. O dotáciu nepožiadali Luxembursko a Slovinsko, orgány z týchto členských štátov však spolupracovali na projektoch ako partneri.

Štatistika (týkajúca sa grantov na vykonávanie činnosti a grantov na vykonávanie činnosti v rámci rámcových partnerstiev) za rok 2008:

Počet predložených žiadostí: 167 (vybraných: približne 95 projektov).

Rozdelenie predložených žiadostí podľa krajiny žiadateľa:

AT	1	DE	23	FI	4	IT	31	PL	5
BE	2	DK	1	FR	9	LT	3	PT	1
BG	4	EE	1	GB	29	LV	3	RO	1
CY	1	EL	1	HU	4	MT	1	SE	11
CZ	3	ES	12	IE	1	NL	8	SK	7

Príloha: Podrobné rozdelenie rozpočtu (v miliónoch eur)

2007		2008			
Plánovaná v rozpočte	Pridelené	Počet projektov	Plánovaná v rozpočte	Pridelené	Počet projektov
Granty na vykonávanie činnosti	18,5	24	78	23,5	50
Granty na prevádzku	0,6	0	0	0,6	0
Granty na vykonávanie činnosti v rozsahu rámcových partnerstiev	17	8,4	45	12	46
Granty pridelené monopolným subjektom	3,5	2,3	2	1,6	2
Verejné obstarávanie	5	2,8	37	13	21
Spolu	44,6	37,5	50,7	36	

*
* *

Otázka č. 49, ktorú predkladá Justas Vincas Paleckis (H-1022/08)**Vec: Schengenský informačný systém druhej generácie**

21. decembra 2007 vstúpili Česká republika, Estónsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Poľsko, Slovensko a Slovinsko do schengenského priestoru. V dôsledku technických ťažkostí a zmeškaných termínov sa však tieto krajiny nezačlenili do Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II) podľa pôvodného plánu, ale do Schengenského informačného systému prvej generácie (SIS 1+). Komisia prijala 6. decembra 2001 mandát na vypracovanie nového systému, ktorého spustenie bolo naplánované na marec 2007. Po viacerých odkladoch bol oznámený nový časový harmonogram, podľa ktorého sa mal systém SIS II spustiť 17. decembra 2008.

Rád by som vedel, ako vyzerá súčasná situácia týkajúca sa systému SIS II a či jeho zavedenie, predovšetkým v nových členských štátoch, neoslabí pohraničné kontroly v štátoch patriacich do schengenského priestoru.

Odpoveď

Schengenský informačný systém druhej generácie SIS II by mal časom nahradiť súčasný systém SIS 1+, ktorý funguje na platforme z 90. rokov. Systém SIS II bude využívať najnovšie technológie, ponúkne novú funkcionality a možnosť začlenenia biometrických údajov. Okrem nových technických prvkov zahŕňajú legislatívne nástroje týkajúce sa systému SIS II ustanovenia o posilnení ochrany osobných údajov a transparentnosti pre Európsky parlament.

V období november – december 2008 vykonal hlavný dodávateľ Komisie pre systém SIS II sériu testov s cieľom preskúšať funkčnosť centrálného systému, interaktívne pracujúceho s niekoľkými národnými systémami.

Záverečná správa o testovaní a analýza dodávateľa riadiaceho kvalitu pre Komisiu v podstate potvrdzujú, že dodávateľ nebol schopný preukázať správne fungovanie mnohých funkcií, ktoré sa od systému SIS II vyžadujú. Z uvedeného dôvodu nesplnil všetky svoje zmluvné záväzky.

Časový harmonogram projektu teda ovplyvní aj tento neúspech. Z uvedeného dôvodu bude potrebné prehodnotiť aj cieľ uviesť systém SIS II do prevádzky v septembri 2009.

Problémy, ktoré sprevádzajú systém SIS II, však neovplyvňujú na fungovanie hraníc členských štátov, pretože systém SIS 1+ v súčasnom období aj naďalej plní svoju úlohu a na vonkajších hraniciach schengenského priestoru zaručuje vysoký stupeň ochrany.

V najbližších mesiacoch bude prioritou Komisie urobiť všetko na prekonanie súčasných ťažkostí a sprevádzkovanie systému, ktorý bude v súlade s právnym rámcom a bude v plnej miere spĺňať požiadavky používateľov.

*
* *

Otázka č. 50, ktorú predkladá Athanasios Pafilis (H-1029/08)**Vec: Surovosť štátnych a policajných orgánov, ktorá v Grécku viedla k vražde 15-ročného žiaka**

Pred pár dňami došlo v Aténach ku chladnokrvnej vražde 15-ročného žiaka Alexandrosa Grigoropoulou príslušníkom polície. Táto udalosť vyvolala v Grécku vlnu protestov a masových demonstrácií, a to aj v dôsledku iných podobných prípadov, ktoré si v priebehu desaťročí surovosti polície a štátnych orgánov v Grécku a v iných členských štátoch, napríklad v Spojenom kráľovstve, vyžiadali ľudské životy. Podobné prípady sú prirodzeným a predvídateľným dôsledkom prostredia teroru a útlaku, ktoré podporujú výnimočne tvrdé zákony prijímané EÚ a jej členskými štátmi. Tieto zákony vytvorili monštrum dosiaľ nevidaných rozmerov, ktoré slúži na potlačanie a udusenie základných ľudských práv a demokratických slobôd a ktoré zaobchádza s ľuďmi a organizovanými protestnými hnutiami ako s vnútorným nepriateľom.

Zaoberá sa Komisia skutočnosťou, že tento právny rámec doslova živí brutalitu štátnych orgánov a svojvoľnú činnosť polície? Uznáva, že nástroje štátneho útlaku sa nesmú dotýkať ľudských práv a demokratických slobôd? Prijme opatrenia na zrušenie týchto urážajúcich právnych ustanovení?

Odpoveď

Komisia sa so zármutkom dozvedá o tragickej smrti Alexandrosa Grigoropoulou a o okolnostiach, za ktorých došlo k jeho úmrtiu.

Podľa dostupných informácií sa v Grécku začal právny spor. Je na gréckych súdoch, aby po ukončení vyšetrovania vyniesli právoplatný rozsudok o skutočnostiach, ktoré viedli k tragickej smrti chlapca.

Komisia zdôrazňuje svoj záväzok rešpektovať slobodu prejavu a slobodu zhromažďovania, a teda aj právo demonštrovať. Zároveň chce dôrazne odsúdiť násilné prejavy počas demonštrácií v Grécku.

Únia je založená na zásadách slobody, demokracie, na dodržiavaní ľudských práv, základných slobôd a zásad právneho štátu, teda na zásadách, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty.

Európska únia dodržiava a presadzuje pri vykonávaní všetkých svojich činností základné práva, ktoré sú zaručené Chartou základných práv Európskej únie a Európskym dohovorom na ochranu ľudských práv a základných slobôd.

Komisia preto dôrazne odmieta obvinenia váženého pána poslanca, že incidenty v Grécku sú dôsledkom politik a právnych predpisov Únie.

*
* *

Otázka č. 54, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0974/08)**Vec: Regulačná štruktúra EÚ**

Domnieva sa Komisia, že EÚ môže v najbližších mesiacoch zaviesť novú regulačnú štruktúru na budúce riadenie svetových finančných trhov, predovšetkým s novozvoleným americkým prezidentom Barackom Obamom a s vládami Indie a Číny?

Odpoveď

(EN) Finančná kríza je dôkazom vzájomného prepojenia svetových finančných trhov súčasnosti. Práca skupiny G-20 naznačuje novú fázu spolupráce v hospodárskej a finančnej oblasti, ktorá je charakteristická užšou spolupracou rozvinutých a rozvíjajúcich sa hospodárstiev. Práve takýto typ spolupráce je kľúčom k zaručeniu stabilnejšieho svetového hospodárskeho a finančného systému.

Vedúci predstavitelia krajín skupiny G-20 schválili 15. novembra 2008 na samite vo Washingtone akčný plán na reformu svetových finančných trhov v súlade s piatimi spoločnými zásadami: (i) posilniť transparentnosť a zodpovednosť finančných trhov a zosúladiť stimuly s cieľom vyhnúť sa nadmerným rizikám, (ii) posilniť regulačné režimy, obozretný dohľad a riadenie rizík a zaručiť, aby všetky finančné trhy, ich produkty a účastníci podliehali regulácii alebo dohľadu primerane okolnostiam, (iii) podporovať bezúhonnosť finančných trhov zvyšovaním ochrany investorov a spotrebiteľov, predchádzaním konfliktom záujmov, predchádzaním ilegálnej manipulácii s trhom, podvodným činnostiam a zneužívaniu trhu a ochranou proti rizikám nezákonného financovania, ktoré sú výsledkom nespokojných jurisdikcií, (iv) posilniť celosvetovú spoluprácu v oblasti regulácie, predchádzania, riadenia a riešenia krízy a (v) reformovať medzinárodné finančné inštitúcie (teda brettonwoodske inštitúcie) s cieľom zvýšiť ich legitimitu a účinnosť. Akčný plán obsahuje aj sériu činností s vysokou prioritou, ktoré je potrebné ukončiť do 31. marca 2009 a niekoľko strednodobých činností. Európa zohráva skutočne veľmi dôležitú úlohu pri transformácii týchto zásad na praktickú a harmonickú činnosť ešte pred ďalším samitom skupiny G-20, ktorý sa má uskutočniť 2. apríla 2009 v Londýne.

Krajiny skupiny G-20 sa zhodli, že regulácia je predovšetkým zodpovednosťou regionálnych a národných regulačných orgánov. Zároveň však uznali, že na ochranu proti negatívnemu cezhraničnému, regionálnemu a celosvetovému vývoju, ktorý negatívne ovplyvňuje medzinárodnú finančnú stabilitu, je potrebná intenzívna medzinárodná spolupráca, posilnenie medzinárodných noriem a ich dôsledné uplatňovanie. Komisia dôrazne víta a aktívne prispieva k medzinárodnému úsiliu s cieľom reformovať svetové finančné systémy. Na tomto úsilí sa zúčastňujú kľúčové krajiny ako Spojené štáty, Brazília, India a Čína a Komisia je presvedčená, že tento proces posilní finančné trhy a regulačné režimy a zníži tak možnosť podobných kríz v budúcnosti. Pretože Komisia zastupuje EÚ v niektorých kľúčových oblastiach politiky a pripravuje a presadzuje niektoré veľmi dôležité právne predpisy v oblasti finančných služieb, bude v týchto medzinárodných diskusiách aj naďalej aktívnym a angažovaným partnerom.

*
* *

Otázka č. 55, ktorú predkladá Eoin Ryan (H-0976/08)**Vec: Návrhy na podporu rastu a podnikania v sektore malých a stredných podnikov**

– Za posledných pár mesiacov Komisia predložila návrhy týkajúce sa platobnej bilancie členských štátov, systémov ochrany vkladov, Smernice o kapitálových požiadavkách (KOM(2008)0602), a ratingových agentúr, čím podnikla kroky na obnovenie stability hospodárstva a trhu, ako aj na odstránenie nejasností z finančného systému. Aké ďalšie návrhy na uzdravenie pripravuje Komisia, aby podporila rast, podnikanie a konkurencieschopnosť v reálnej ekonomike, najmä v sektore malých a stredných podnikov?

Odpoveď

(EN) Komisia 26. novembra 2008 navrhla Plán hospodárskej obnovy Európy⁽⁴³⁾ s cieľom poskytnúť vhodnú celoeurópsku politiku, ktorá by reagovala na súčasný hospodársky pokles. Poskytuje tým rámec pre kroky, ktoré treba podniknúť na úrovni EÚ, ako aj členských štátov. Na zasadnutí Európskej rady, ktoré sa konalo v dňoch 11. a 12. decembra 2008 v Bruseli, bol schválený tento Plán obnovy, ako aj jeho hlavný návrh na okamžitý balíček rozpočtových stimulov až do výšky 200 miliárd EUR (čo predstavuje 1,5 % HDP EÚ) spolu s ďalšími prioritnými opatreniami, ktoré vychádzajú zo štrukturálnych reforiem Lisabonskej stratégie a ktorých cieľom je posilniť dlhodobý rast a schopnosť adaptácie európskeho hospodárstva.

Plán obnovy zahŕňa opatrenia na úrovni Spoločenstva, ako aj členských štátov, a má za cieľ obnoviť rast a zvýšiť konkurencieschopnosť reálnej ekonomiky, najmä malých a stredných podnikov (MSP). Na členské štáty sme sa obrátili s požiadavkou, aby predložili postupy na zavedenie vnútroštátnych rozpočtových stimulov. Okrem toho sme navrhli množstvo iniciatív na úrovni Spoločenstva a členských štátov, vrátane nasledovných:

Hlavná európska iniciatíva na podporu zamestnanosti

Zlepšenie prístupu k financovaniu podnikov, a to najmä prostredníctvom balíka Európskej investičnej banky vo výške 30 miliárd EUR určených na úvery pre MSP.

Návrhy na zvýšenie prílevu investícií do európskej infraštruktúry a na podporu zavádzania vysokorychlostného internetového pripojenia.

Návrhy na podporu efektívnejšieho využívania energií v budovách a zvyšovania záujmu o ekologické výrobky.

Kľúčovým bodom Plánu obnovy je kompletne zavedenie akčného plánu Zákona o malých podnikoch⁽⁴⁴⁾. Predovšetkým s cieľom znížiť administratívne zaťaženie podnikov, podporiť ich peňažné toky a viac pomáhať ľuďom, aby začali podnikáť, mali by Spoločenstvo a členské štáty urobiť nasledovné:

zabezpečiť, aby sa kdekoľvek v rámci EÚ dalo začať podnikáť do troch dní s nulovými nákladmi a aby formality spojené so zamestnaním prvého zamestnanca mohli byť vybavené na jednom prístupovom mieste;

odstrániť požiadavku, na základe ktorej musia mikropodniky vypracovať ročnú účtovnú uzávierku a obmedziť kapitálové požiadavky v prípade európskych súkromných spoločností na jedno euro;

urýchliť prijatie návrhu na štatút európskej súkromnej spoločnosti, aby sa tak už od začiatku roka 2009 uľahčili cezhraničné podnikateľské aktivity MSP a umožnili im fungovať za rovnakých podmienok na celom území EÚ;

zabezpečiť, aby verejné orgány uhrádzali faktúry za dodávky tovarov a služieb v lehote jedného mesiaca a tým znížili obmedzenia platovej schopnosti, a uznať elektronickú fakturáciu za rovnocennú s fakturáciou na papieri. Zároveň by mali byť vyrovnané aj všetky podlžnosti verejných orgánov;

znížiť poplatky za registráciu a predĺženie patentov o 75 % a znížiť náklady spojené s používaním ochrannej známky EÚ na polovicu.

⁽⁴³⁾ KOM(2007) 800 z 26. januára 2008

⁽⁴⁴⁾ Prijatý Radou pre hospodársku súťaž 1. decembra 2008. Viac informácií o európskom Zákone o malých podnikoch sa nachádza na internetovej stránke: http://www.ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sba_en.htm

Plán obnovy tiež zdôrazňuje potrebu zvýšiť investície do výskumu a vývoja, inovácií a vzdelávania. Je skutočne veľmi dôležité, aby podniky, a obzvlášť MSP, pokračovali alebo dokonca zvýšili svoje aktivity v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. Výdavky na výskum a vývoj by sa mali chápať ako investícia, a nie ako náklady, ktoré treba znižovať. Investovanie do výskumu a vývoja dnes položí v blízkom alebo strednodobom horizonte základy silnej a konkurencieschopnej pozície európskeho priemyslu. Komisia naďalej podporuje aktivity v oblasti výskumu a vývoja pre MSP prostredníctvom rôznych postupov zahrnutých v Siedmom rámcovom programe v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností. Napríklad horlivý program s názvom „Výskum v prospech MSP“ v roku 2009 vyčlení navyše 25 miliónov EUR na financovanie viacerých projektov. Aj Komisia pomáha členským štátom zlepšovať koordináciu ich podporných programov pre výskum a vývoj v MSP.

Okrem toho Komisia v rámci Plánu obnovy predložila mnoho iniciatív na zvýšenie konkurencieschopnosti svojho priemyslu, najmä v oblasti automobilového a stavebného priemyslu. Komisia spustí 3 veľké PPP projekty na podporu inovácií a prípravu týchto odvetví, aby mohli čeliť veľkým výzvam pri transformácii na ekologickú ekonomiku.

V automobilovom priemysle bude európska iniciatíva za ekologické automobily podporovať výskum technológií dopravy s efektívnym využitím energie a zvýšenie ich podielu na trhu.

V odvetví stavebníctva bude Európska iniciatíva pre energeticky hospodárne budovy podporovať ekologické technológie a vývoj energeticky hospodárnych systémov a materiálov v nových a rekonštruovaných budovách, s cieľom radikálne znížiť ich energetickú spotrebu a emisie oxidu uhličitého.

A nakoniec, iniciatíva závodov budúcnosti bude pomáhať výrobcovi EÚ v rôznych sektoroch, najmä MSP, prispôbiť sa globálnym konkurenčným tlakom prostredníctvom zvyšovania technologickej základne európskych výrobcov, a to vďaka vývoju a zavádzaniu technológií budúcnosti, ako sú napríklad inžinierske technológie pre adaptabilné zariadenia a priemyselné spracovanie, IKT a moderné materiály.

Priority plánu obnovy na úrovni Spoločenstva sme rozpracovali v Správe o plnení lisabonského programu Spoločenstva ⁽⁴⁵⁾ publikovanej 16. decembra 2008, o ktorej sa bude rokovať na samite Európskej rady na jar 2009.

*
* *

Otázka č. 56, ktorú predkladá Avril Doyle (H-0994/08)

Vec: Cezhraničné poskytovanie zdravotných služieb a vnútorný trh

Počíta Komisia vzhľadom na nedávne zverejnenie návrhu Komisie (KOM(2008)0414) o právach pacienta v rámci cezhraničného poskytovania zdravotných služieb, ktorému predchádzali rozsudky Súdneho dvora Európskych spoločenstiev potvrdzujúce práva pacienta na prístup k nemocničnej starostlivosti v inom členskom štáte, s nejakými ťažkosťami alebo konfliktami záujmov počas zavádzania tejto správy vzhľadom na právomoc, ktorú majú členské štáty pri poskytovaní služieb zdravotnej starostlivosti?

Odpoveď

(EN) Návrh Komisie týkajúci sa Smernice o právach pacienta v rámci cezhraničného poskytovania zdravotnej starostlivosti ⁽⁴⁶⁾ v žiadnom prípade nemá vplyv na povinnosti, ktoré majú členské štáty z hľadiska fungovania a poskytovania zdravotníckych služieb a zdravotnej starostlivosti. Členské štáty plne zodpovedajú za stanovenie toho, ktorí pacienti majú v ich krajine nárok na zdravotnú starostlivosť a akým spôsobom sa má táto starostlivosť poskytnúť.

Komisia teda nepredpokladá, že by sa zavádzanie navrhovanej Smernice dostalo do konfliktu záujmov s kompetenciami, ktoré majú členské štáty v rámci poskytovania služieb zdravotnej starostlivosti. Podľa hodnotenia vplyvu, ktoré vypracovala Komisia, bude celkový účinok tohto návrhu na systémy zdravotnej starostlivosti v jednotlivých krajinách len minimálny.

⁽⁴⁵⁾ KOM(2008)881 zo 16. decembra 2008,

<http://www.ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/european-dimension-200812-annual-progress-report/COM2008881EN.pdf>.

⁽⁴⁶⁾ KOM (2008) 414 v konečnom znení.

Zámerom návrhu Komisie, ktorý sa týka Smernice o právach pacientov v rámci cezhraničného poskytovania zdravotnej starostlivosti, je jednoducho zlepšiť situáciu, v ktorej sa pacienti ocitli za určitých okolností, a pre ktorých je cezhraničné poskytovanie zdravotných služieb najlepším riešením. Zároveň chce poskytnúť dodatočnú alternatívu pre pacientov, ktorí podľa Nariadenia 1408/71 nie sú oprávnení dostať povolenie vycestovať kvôli plánovanej liečbe do zahraničia.

*
* *

Otázka č. 57, ktorú predkladá Silvia-Adriana Țicău (H-0998/08)

Vec: Investovanie do dopravnej infraštruktúry

Hospodárska a finančná kríza zasahuje mnohé členské štáty a každý týždeň sa objavuje čoraz viac správ o nových opatreniach, ktoré postihujú tisíce zamestnancov v rôznych členských štátoch. Investovanie do dopravnej infraštruktúry je jedným z prostriedkov, prostredníctvom ktorých sa Európa môže s hospodárskou krízou popasovať. Vytvorenie dopravnej infraštruktúry (železničnej, cestnej, vzdušnej, námornej) si vyžaduje značné investície, pričom realizácia projektu sa uzatvára len v strednodobom alebo dlhodobom termíne. Ak nebudú do dopravnej infraštruktúry prúdiť dostatočné investície, členské štáty budú musieť schváliť príslušné zvýšenie rozpočtu TEN-T (transeurópskej dopravnej siete) alebo nechať svoje rozpočtové deficity určitý čas narastať. S akými opatreniami Komisia počíta vzhľadom na cieľ umožniť členským štátom, aby v tomto čase hospodárskej a finančnej krízy dosiahli podstatný nárast investícií do dopravnej infraštruktúry?

Odpoveď

(EN) Komisia víta dôraz, ktorý vážená pani poslankyňa kladie na úlohu investícií do dopravnej infraštruktúry, ako jedného zo spôsobov riešenia hospodárskej krízy. Takéto investície totiž nielen že prispievajú k stabilizácii makroekonomických požiadaviek a priamemu alebo nepriamemu vytváraniu nových pracovných miest, ale zároveň do budúcnosti dláždia cestu k udržateľnému hospodárskemu rastu a zvýšenej produktivite. Je dôležité, aby celá Európa zmenila výzvu, ktorú predstavuje súčasná kríza, na istú príležitosť.

Plán hospodárskej obnovy Európy, ktorý Rada nedávno odsúhlasila, je priamou odpoveďou Komisie. Tento plán si vyžaduje šikovní investovanie vrátane investícií do infraštruktúry. Na zvýšenie investícií do dopravnej infraštruktúry ponúka plán predovšetkým tieto štyri konkrétne kroky:

1. Posilniť kapitálovú základňu Európskej investičnej banky a umožniť zvýšené financovanie z banky vo výške okolo 15 miliárd EUR počas nasledujúcich dvoch rokov;
2. uvoľniť kapitálový investičný fond, ktorý by bol určený na projekty zamerané na infraštruktúru, energetiku alebo klimatické zmeny;
3. umožniť širšiu účasť súkromného sektora na investíciách do infraštruktúry prostredníctvom objasnenia právneho rámca a odstránenia administratívnych bariér v partnerstvách medzi verejným a súkromným sektorom;
4. v roku 2009 uverejniť výzvu na predkladanie návrhov na poskytnutie finančnej podpory vo výške 500 mil. EUR na projekty transeurópskej dopravnej siete (TEN-T), kde by finančné prostriedky viedli k začiatku výstavby pred koncom roka 2009.

Len od posledného opatrenia sa očakáva, že urýchli rozvoj transeurópskej infraštruktúry a uvoľní investície vo výške viac ako 3 miliardy EUR. Je však očividné, že požiadavka vo výške 500 miliárd EUR neuspokojí existujúci dopyt. Práce na viacerých projektoch nemôžu napredovať kvôli finančným obmedzeniam, ktoré sú za súčasných hospodárskych podmienok mimoriadne tvrdé. Dostupné dodatočné rozpočtové prostriedky by mohli okamžite urýchliť mnoho ďalších projektov TEN-T, čo by zároveň prospelo plánom na obnovu jednotlivých členských štátov.

*
* *

Otázka č. 58, ktorú predkladá Saïd El Khadraoui (H-1001/08)**Vec: Zákaz fajčenia v kaviarňach a reštauráciách**

V súlade s európskym právom schválili takmer všetky členské štáty Európskej únie zákaz fajčenia na verejných priestranstvách a na pracovisku. Takýto zákaz už platí alebo je plánovaný v najbližšej budúcnosti v krajinách ako Švédsko, Írsko, Malta, Holandsko, Škótsko, Anglicko, Wales, Belgicko, Španielsko a Francúzsko.

Od júla 2008 platí u našich susedov v Holandsku aj zákaz fajčenia v kaviarňach a reštauráciách. Komisia nedávno odštartovala bližšie neurčené plány, ktorých cieľom je v budúcnosti rozšíriť tento zákaz po celej Európe.

Kedy by podľa Komisie mal tento zákaz nadobudnúť platnosť a má Komisia pripravený nejaký časový harmonogram na jeho zavedenie?

Výskum v Írsku odhaľuje, že pokles počtu zákazníkov v kaviarňach má len veľmi malý súvis so zákazom fajčenia.

Má Komisia k dispozícii nejaké správy o pozitívnom alebo negatívnom vplyve zákazu fajčenia na počet zákazníkov kaviarní?

Odpoveď

(EN) Ako strana, ktorá pristúpila na Rámcový dohovor Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku, sa Spoločenstvo a jeho 26 členských štátov zaviazalo zabezpečiť ochranu pred vystavením tabakovému dymu na všetkých uzavretých pracoviskách a verejných priestranstvách.

V rokoch 2006 – 2007 sa Komisia podieľala na sformulovaní obsiahlych usmernení o tom, ako zrealizovať tento záväzok. Tieto usmernenia prijali všetky strany v júli 2007. Tvoria akýsi „zlatý štandard“, ktorý by mala každá strana dosiahnuť do piatich rokov, odkedy pre ňu Dohovor vstúpil do platnosti – pre ES a väčšinu členských štátov je to do roku 2010.

Komisia, s cieľom podporiť členské štáty, aby prijali všeobecné právne predpisy zamerané na podporu prostredia bez dymu, plánuje v roku 2009 predložiť návrh na Odporúčanie Rady o prostredí bez dymu.

Okrem toho sa Komisia rozhodla odštartovať rokovania so sociálnymi partnermi na úrovni Spoločenstva o potrebe dodatočných opatrení na ochranu zamestnancov pred zdravotnými rizikami, ktoré vyplývajú z vystavenia tabakovému dymu na pracovisku.

Údaje v odbornej literatúre o vplyve politiky zameranej na prostredie bez dymu na tržby a zamestnanosť v pohostinských zariadeniach pôsobia nejasným dojmom. Celkovo možno skonštatovať, že tento vplyv sa zdá byť dosť neurčitý.

Stojí za zmienku, že medzinárodný prieskum štúdií, ktoré sa venovali hospodárskemu vplyvu politík zameraných na podporu prostredia bez dymu na odvetvie pohostinských služieb, zistil, že 47 zo 49 najlepšie zostavených štúdií nezaznamenalo žiadny negatívny vplyv na objektívne opatrenia, ako je napríklad daň z predaja.

Čo je však dôležité, existujú hodnoverné štúdie, podľa ktorých sa do niekoľkých mesiacov od zavedenia nariadení na podporu prostredia bez dymu značne zlepšil zdravotný stav zamestnancov pracujúcich v baroch a reštauráciách. Ukázalo sa, že v dôsledku zavedenia politiky na podporu prostredia bez dymu, poklesli respiračné symptómy, ktoré sa prejavovali u zamestnancov pracujúcich v pohostinských zariadeniach, o viac ako 50%.

Komisia sa tejto otázke bude venovať podrobnejšie v rámci Hodnotenia vplyvu, ktoré bude sprevádzať návrh Komisie v prospech prostredia bez dymu.

*
* *

Otázka č. 59, ktorú predkladá Marco Pannella (H-1005/08)**Vec: Obchodná dohoda proti falšovaniu**

Európska únia práve rokuje s Japonskom, Spojenými štátmi a inými krajinami o Obchodnej dohode proti falšovaniu (Anti-Counterfeiting Trade Agreement, ACTA). Tieto rokovania prebiehajú v tajnosti, bez

informovania Európskeho parlamentu, národných parlamentov alebo verejnosti. Podľa tých verzií zmluvy, ktoré prenikli na verejnosť, sa v dohode nachádza ustanovenie jednak o súbore trestných a občianskoprávných opatrení proti porušovaniu autorských práv, jednak o značne rozšírených právomociach pohraničných pracovníkov a zamestnancov bezpečnostných služieb na letiskách. Zdá sa, že bude povolená predovšetkým kontrola počítačov a digitálnych hudobných prehrávačov cestujúcich, ako aj zabavenie ich zariadení, a dokonca bude možné ich zatknúť.

Môže Komisia vyššie uvedené informácie potvrdiť a zároveň poskytnúť ďalšie týkajúce sa dohody ACTA? S akými zárukami môžu cestujúci počítať v oblasti kontrol, ktoré extrémne zasahujú do ich súkromia, prezumpcie nevinu a práva na spravodlivý proces? Aké kontroly na hraničných priechodoch sa uskutočňujú s EDPS (Európsky Dozorný úradník pre ochranu údajov), v súlade s článkom 29 WP a Agentúrou EÚ pre základné práva? Nemá Komisia pocit, že táto zmluva môže porušovať Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Chartu základných práv?

Odpoveď

(EN) Cieľom rokovaní o Obchodnej dohode proti falšovaniu (ACTA) je ustanoviť prepracovanejšie medzinárodné normy zamerané na boj proti rozsiahlemu porušovaniu práv duševného vlastníctva (IPR).

Falšovanie dnes prebieha v priemyselnom rozsahu. Stal sa z neho veľmi výnosný biznis, z ktorého plynú zisky porovnateľné s výnosmi z nezákonného obchodovania s drogami a so zbraňami, ale za podstatne nižšieho rizika. Tento druh činnosti nepochybne spôsobuje veľké škody hospodárstvu EÚ, ktorého hlavná relatívna výhoda spočíva v kvalite a inováciách. Tento trend je veľmi znepokojivý aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa, pretože mnoho falšovaných výrobkov je očividne nebezpečných (falšované liečivá, náhradné diely, hračky, potraviny atď.).

EÚ preto s partnermi, ktorí zdieľajú jej obavy, ako napríklad Spojené štáty (US) a Japonsko, ale aj Mexiko, Kórea, Maroko a iné, rokuje o Obchodnej dohode proti falšovaniu (ACTA).

Dohoda ACTA je prvým a popredným nástrojom na boj proti aktivitám zločineckých organizácií, ktoré poškodzujú hospodárstvo alebo spotrebiteľov. Cieľom dohody ACTA nie je obmedziť osobné slobody ani postihovať zákazníkov. Preto niet dôvodu sa domnievať, že by súčasné rokovania o dohode ACTA viedli k vytvoreniu nových právomocí pre pohraničných pracovníkov alebo zamestnancov bezpečnostných služieb na letiskách, aby mohli kontrolovať počítače alebo digitálne hudobné prehrávače cestujúcich.

Súčasná nariadenie EÚ obsahuje de minimis klauzulu, ktorá vylučuje tovary nachádzajúce sa v osobnej batožine cestujúcich z rámca právnych predpisov, pokiaľ tieto tovary nie sú súčasťou nelegálneho obchodovania. Cieľom dohody ACTA nie je postihovať zákazníkov, ale ustanoviť základné princípy, prostredníctvom ktorých môžu colné úrady zakročiť proti dovozu falšovaných výrobkov a chrániť tak zákazníkov pred potenciálne nebezpečnými výrobkami.

Dohoda ACTA nebude zachádzať ďalej ako súčasné *acquis* Spoločenstva o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva⁽⁴⁷⁾, ktoré neobmedzuje základné občianske práva a slobody, keďže ich Charta základných práv považuje za nedotknuteľné. Okrem toho, toto *acquis* z hľadiska vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (IPR) rešpektuje vnútroštátne právne predpisy a právne predpisy Spoločenstva v iných oblastiach, predovšetkým v oblasti ochrany osobných údajov. (napr. Smernica o ochrane údajov⁽⁴⁸⁾ a Smernica o ochrane údajov a elektronickej komunikácii⁽⁴⁹⁾).

Tak, ako v prípade akéhokoľvek obchodného rokovania, aj rokovania o dohode ACTA musia rešpektovať určitý stupeň dôvernosti. To však neznamená, že sú tieto rokovania tajné alebo že by to inštitúciám EÚ zabránilo uplatňovať ich inštitucionálne výsady. Ciele EÚ sú v rámci týchto rokovaní veľmi jasne zadefinované a Rada aj Parlament sú o stave a priebehu rokovaní pravidelne informovaní, pričom sa s nimi aj radíme. Diskusia sa vedú aj so zainteresovanými osobami z občianskej spoločnosti.

(47) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004).

(48) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane jednotlivcov pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. L 281, 23.11.1995).

(49) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 o spracovaní osobných údajov a ochrane súkromia v sektore elektronických komunikácií (Ú. v. L 201, 31.7.2002).

Rada aj členské štáty sú do tohto procesu úzko zapojené kvôli tomu, že by mohlo dôjsť k zahrnutiu záležitostí týkajúcich sa trestnej politiky, ktoré ešte nie sú harmonizované na úrovni EÚ. Preto bude Predsedníctvo o tejto záležitosti rokovať (spolu s inými otázkami, ktoré ešte nie sú harmonizované, ako napríklad súdna a policajná spolupráca).

Komisia zároveň pravidelne prerokúva s Európskym parlamentom určité záležitosti na pôde výboru INTA ⁽⁵⁰⁾ a bude v tom pokračovať aj naďalej. Samozrejme, Komisia je pripravená na požiadanie predstúpiť aj pred ostatné výbory a poskytnúť im informácie o týchto rokovaniach.

*
* *

Otázka č. 60, ktorú predkladá Göran Färm (H-1013/08)

Vec: Zjednodušené pravidlá podávania žiadostí o výskumné granty EÚ

Parlamentný Výbor pre priemysel, výskum a energetiku mal nedávno schôdzu so skupinou fyzikov zo švédskej Akadémie vied, teda s výskumníkmi, ktorí udeľujú Nobelovu cenu za fyziku. Počas tohto stretnutia odznela veľmi silná kritika na adresu financovania výskumov zo zdrojov EÚ. Mnohí európski výskumníci sú toho názoru, že žiadosti o poskytnutie výskumných grantov, ktoré sú napríklad z veľkej časti súčasťou Siedmeho rámcového programu, podliehajú takým zložitým predpisom, že európski výskumníci sa radšej snažia získať finančné prostriedky zo súkromných alebo štátnych zdrojov, alebo sa o financovanie uchádzajú v USA.

Čo robí Komisia pre to, aby zjednodušila postupy pri podávaní týchto žiadostí?

Odpoveď

(EN) Rámcový program EÚ pre výskum a technologický vývoj predstavuje hlavný nástroj výskumnej politiky a financovania výskumu so stanoveným rozpočtom, ktorý sa medzičasom zvýšil. Jeho európsky charakter, ako aj fakt, že väčšinu týchto projektov realizujú mnohonárodné a viacsektorové konzorciá, ale aj právny a finančný rámec, ktorý určuje všetky výdavky EÚ, prirodzene spôsobujú, že stupeň jeho zložitosti je o niečo vyšší ako v prípade výskumných projektov prebiehajúcich na národnej úrovni. Komisia musí zároveň zabezpečiť solídny finančný manažment verejných finančných zdrojov a plniť záväzky a požiadavky právneho základu tohto programu týkajúce sa vykazovania.

V tejto súvislosti sa Komisia neustále snaží zdokonaľovať a zjednodušovať postupy, predpisy, dokumentáciu a systémy informačných technológií (IT) s cieľom zmenšiť administratívne bremeno, ktoré musia účastníci projektov niesť. V rámci úspešnej začiatkovej fázy Siedmeho rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj (2007-2013) (7. RP), už Komisia v porovnaní s predchádzajúcimi programami zaznamenala množstvo zlepšení z hľadiska zjednodušenia.

Zavedenie systému jednotnej registrácie zúčastnených právnych subjektov, upustenie od potreby opakovaného kontrolovania existencie a právneho postavenia každej participácie. Právne dokumenty teraz stačí poskytnúť len raz, pričom všetky informácie sú uložené v centrálnej databáze prístupnej pre všetky generálne riaditeľstvá, ktoré realizujú 7. RP.

Vďaka zavedeniu hranice vo výške 375 000 EUR, sa v 7. RP znížil počet požadovaných dokladov o finančných výkazoch oproti 6. RP na jednu desatinu.

Vďaka zavedeniu garančného fondu v 7. RP sa vyžaduje menej ex ante kontrol finančnej spôsobilosti a ochranných opatrení. Ex ante kontroly sú dnes nevyhnutné len v prípade tých koordinátorov a účastníkov projektov, ktorí žiadajú príspevok vyšší ako 500 000 EUR. Z tohto môžu ťažiť najmä uchádzači z malých a stredných podnikov (MSP) a rozbiehajúcich sa podnikov.

Prejednávanie odsúhlasenia grantu a pozmeňujúce a doplňujúce návrhy: Koncom roka 2007 bol spustený nový internetový elektronický systém na prejednávanie odsúhlasenia grantov, ktorý používajú všetky výskumné generálne riaditeľstvá. Systém umožňuje on-line komunikáciu medzi účastníkmi projektu a projektovými úradníkmi Komisie. Usmernenia týkajúce sa doplňujúcich a pozmeňujúcich návrhov sú zjednodušené. Mnoho zmien teraz možno zvládnuť prostredníctvom jednoduchých oznamovacích listov, to znamená, že si nebudú vyžadovať formálny procedurálny proces vo forme pozmeňujúcich a doplňujúcich

⁽⁵⁰⁾ Výbor pre medzinárodný obchod

návrhov. Internetový elektronický systém sa tiež bude používať na spracovanie všetkých pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov.

Zmiernenie bremena súvisiaceho s projektovým výkazníctvom a potvrdením finančných výkazov: Štruktúra pravidelných a záverečných technických správ sa podstatne zjednodušila, pričom Komisia sa sústreďuje na širšie výkazníctvo a obdobia platby (priemerné obdobie sa zvyšuje z 12 na 18 mesiacov), čo vedie k značnej redukcii celkového počtu správ a platobných transakcií.

Všetky spomínané iniciatívy, spolu so zjednodušením usmerňovacích dokumentov pre účastníkov projektov, prispievajú k celkovému zjednodušeniu postupov súvisiacich so 7. RP. Komisia sa zaviazala, že bude v tejto tendencii aj naďalej pokračovať. Iniciatíva týkajúca sa elektronického 7. RP sa zameriava na dôležité vylepšenia IT systémov, ktoré umožňujú interaktívnu komunikáciu medzi Komisiou a účastníkmi projektov. Komisia tiež čoskoro navrhne zavedenie ex ante potvrdení metodík auditu, ktorých cieľom bude rozšíriť využívanie vykazovania priemerných nákladov zo strany niektorých príjemcov. Aby mohla Komisia určiť ďalšie potenciálne oblasti, v ktorých by mohlo dôjsť k zjednodušeniu, snaží sa radiť s mnohými stranami, vrátane konzultačnej skupiny menších výskumníkov.

*
* *

Otázka č. 61, ktorú predkladá Zsolt László Becsey (H-1019/08)

Vec: Srbsko popiera genocídu vojvodinských Maďarov, Nemcov a Židov v rokoch 1944 – 45

Ľudská dôstojnosť a ľudskosť sú základné hodnoty Európskej únie (pozri Zmluvu z Nice i Lisabonskú zmluvu). Tieto hodnoty Srbsko neustále porušuje popieraním genocídy v rokoch 1944 – 45, ktorú spáchali Titovi partizáni. Približne 40 000 vojvodinských Maďarov a 260 000 Nemcov a Židov sa stalo obeťami výhovorky o „spoločnej vine“, čo znemožňuje rehabilitáciu obetí. Prečo Komisia tomuto nevenuje pozornosť ako jednej z podmienok v rámci Zmluvy o stabilizácii a pridružení a podmienok rozšírenia podľa kodanských kritérií vo svojich rokovaníach s vládou v Belehrade? Žiadne európske národy by sa v Únii nezmierili bez priznania historickej viny a ospravedlnenia, ako to potom môžeme chcieť od Srbov, Maďarov, Nemcov a Židov?

Odpoveď

(EN) Ani súčasné, ani budúce generácie Európanov nesmú zabudnúť na ukrutnosti druhej svetovej vojny.

Zmierenie je dlhý a bolestivý, ale životne dôležitý proces na to, aby sa krajiny vyrovnali so svojou minulosťou. Tento proces pramení zo základných princípov, na ktorých EÚ stojí.

Komisia si uvedomuje, aké utrpenie prežili vojvodinskí Maďari a Nemci vo Vojvodine v rokoch 1944 a 1945, o ktorom sa vážny pán poslanec zmieňuje. Komisia nezasiahla priamo v otázke udalostí počas druhej svetovej vojny, ale podporuje otvorené a komplexné rokovania v tejto oblasti.

Podporuje rozvoj vzájomných vzťahov etník v Srbsku prostredníctvom politického dialógu a opatrení zameraných na budovanie dôvery. Komisia taktiež podporila niekoľko projektov na podporu multietnickej identity, ľudských práv, práv menšín a občianskych slobôd vo Vojvodine. Okrem iného podporuje spoločné kultúrne a vzdelávacie aktivity medzi Srbskom a susednými krajinami vrátane Maďarska.

Komisia pozorne sleduje situáciu vo Vojvodine prostredníctvom svojho úradu v Belehrade a podáva správu o politickej situácii vo výročnej správe o pokroku. Udržiava intenzívne kontakty s organizáciami občianskej spoločnosti v oblasti zmierovania a boja proti beztriestnosti.

No krajiny sa musia samy vyrovnáť s minulosťou v duchu otvoreného dialógu a vzájomného pochopenia utrpenia, ktoré prežili obe strany v nedávnej, či dávnejšej minulosti.

*
* *

Otázka č. 62, ktorú predkladá Pedro Guerreiro (H-1023/08)

Vec: Uplatnenie pravidla N+2 na štrukturálne fondy v rámci finančného rámca 2000 – 2006 – aktualizácia

S odvolaním sa na odpoveď na písomnú otázku E-4746/08 o uplatnení pravidla na automatické zrušenie viazaných rozpočtových prostriedkov pre štrukturálne fondy, označeného ako pravidlo N+2, ktoré bolo

súčasťou finančného rámca 2000 – 2006 a ktoré môže záväzok zrušiť, ak sa nesplní do dvoch rokov, môže Komisia odpovedať na nasledujúcu otázku:

Aká je súčasná výška odsúhlasených výdavkov, ktoré boli zrušené podľa pravidla N+2 podľa rokov a podľa jednotlivých krajín?

Aká je skutočná výška odsúhlasených výdavkov v rámci finančného rámca 2000 – 2006, ktoré by sa zrušili v každej krajine, ak by pravidlo N+2 platilo až do konca roku 2008?

Komisia uvádza, že čo sa týka obdobia 2000 – 2006, bude sa hodnoteniu oprávnení z roku 2006 a možným zrušeniam, ktoré sa môžu zvýšiť, venovať po ukončení programov. Aké sú termíny pre každý z programov v jednotlivých krajinách?

Navrhla alebo navrhne Komisia opatrenia na zaistenie splnenia cieľov v oblasti výdavkov pre štrukturálne fondy, obzvlášť vzhľadom na zákaz pravidla N+2 pre finančný rámec 2000 – 2006 a pravidiel N+2 a N+3 pre finančný rámec 2007 – 2013, v záujme hospodárskej a sociálnej súdržnosti a zamestnanosti?

Odpoveď

(EN) Radi by sme upriamili pozornosť váženého pána poslanca na priložený súbor v programe MS Excel, ktorý obsahuje aktuálnu výšku odsúhlasených výdavkov, ktoré musela Komisia doteraz zrušiť podľa pravidla n+2. Zoznam je zoradený podľa rokov, členských štátov a jednotlivých fondov (EFRR, FIG, EAGGF, ESF).

Celková výška zrušených prostriedkov podľa pravidla n+2 pre programové obdobie 2000 – 2006 bude známa po skončení operačných programov (článok 105 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1083/2006).

Čo sa týka dátumu ukončenia programov, Komisia nie je v pozícii podrobne sa vyjadrovať k jednotlivým operačným programom a k jednotlivým členským štátom, keďže každý operačný program má vlastný termín oprávnenosti a tento dátum je základom pre stanovenie dátumu ukončenia. Okrem iného, kvôli súčasnej hospodárskej a finančnej kríze je Komisia ochotná zvážiť požiadavky členských štátov na predĺženie konečného termínu oprávnenosti výdavkov pre operačné programy pre obdobie 2000 – 2006. Avšak vo všeobecnosti sú predpokladané dátumy ukončenia nasledovné:

- koniec marca 2009 pre programy, ktorých konečný termín oprávnenosti je na konci roku 2007 a bez štátnej pomoci,
- koniec júla 2009 pre programy, ktorých konečný termín oprávnenosti je na konci roku 2007 a zahŕňajú štátnu pomoc,
- koniec marca 2010 pre programy so záväzkom v roku 2006 a bez štátnej pomoci,
- koniec júla 2010 pre programy so záväzkom v roku 2006 a so štátnou pomocou,
- koniec septembra 2010, ak programy v bodoch 4 alebo 5 si vyžadujú predĺženie,
- koniec marca 2011 pre grécke programy, ktoré už profitujú z predĺženého termínu oprávnenosti.

Mali by sme pripomenúť, že pravidlá n+2 a n+3 sú podľa schválenia Parlamentu a Rady súčasťou regulačného rámca pre programovacie obdobia 2000 – 2006 a 2007 – 2013. Pravidlá sú dôležitým stimulom pre riadiace orgány, aby zvýšili plnenie operačných programov, aby sa do maximálnej miery zvýšil vplyv na hospodársku a sociálnu súdržnosť a zamestnanosť. Preto Komisia nemá v úmysle navrhnúť zrušenie pravidla n+2 pre obdobie 2000 – 2006, ani pravidiel n+2 a n+3 pre obdobie 2007 – 2013.

Namiesto toho, vzhľadom na súčasnú hospodársku a finančnú krízu Komisia navrhla plán na ozdravenie, ktorý má zabezpečiť, aby sa ciele v oblasti výdavkov štrukturálnych fondov splnili. To znamená, že dodatočné zálohové platby členským štátom sa budú realizovať hneď, ako sa schváli navrhovaná zmena smernice (ES) č. 1083/2006, ktorá by mala podporiť plnenie operačných programov zvýšením likvidity v systéme.

Podobne v oblastiach rybolovu prijala Rada v júli 2008 nariadenie (ES) č. 744/2008, ktoré zaviedlo dočasné osobitné opatrenie na reštrukturalizáciu rybárskych flotíl Európskeho spoločenstva postihnutých hospodárskou krízou. Jedným z opatrení je možnosť pre členské štáty žiadať druhú sumu zálohovej platby, ktorá urýchlí plnenie opatrení operačných programov EFRH.

*

* *

Otázka č. 63, ktorú predkladá Mihael Brejc (H-1025/08)**Vec: Dovozy z tretích krajín**

EÚ podporila množstvo dokumentov týkajúcich sa ľudských práv a obzvlášť žiada dodržiavanie dohôd, ktoré zakazujú detskú prácu. Na druhej strane však dováža obrovské množstvá tovaru z Ázie, Afriky a Južnej Ameriky, kde je zneužívanie detskej práce stále veľmi veľké.

Zisťuje Komisia, či sa v prípade dovozov dodržiavajú dohovory zakazujúce detskú prácu?

Odpoveď

(EN) Komisia sa zaviazala, že odstráni detskú prácu na globálnej úrovni. Táto problematika sa odráža v oznámení Komisie „Osobitné postavenie problematiky detí v rámci vonkajšej činnosti EÚ“⁽⁵¹⁾ a v Akčnom pláne Európskej únie pre práva detí v oblasti vonkajších vzťahov. Obidva dokumenty Rada 27. mája 2008 s nadšením uvítala⁽⁵²⁾.

EÚ účinne podporuje zlepšenie pracovných noriem v tretích krajinách prostredníctvom podpory a spolupráce, vrátane dvojstranných rokovaní a dohôd (napr. FTA) a všeobecného systému preferencií (GSP).

Schéma GSP je kľúčový nástroj na zlepšenie výkonu obchodných partnerov v tejto oblasti. Prostredníctvom systému stimulov na podporu udržateľného rozvoja a dobrej správy vecí verejných (známeho ako GSP+) EÚ ponúka ďalšie colné preferencie ako stimul pre partnerov zo zraniteľných rozvojových krajín, aby schválili a plnili medzinárodné normy, vrátane dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o detskej práci (dohovor o najhorších formách detskej práce č. 182 a dohovor týkajúci sa minimálneho veku na prijatie do zamestnania č. 138) a Dohovor OSN o právach dieťaťa. V súčasnosti (1. januára 2009) 16 krajín podniklo dostatočné kroky na to, aby mohli ťažiť z ďalších preferencií v rámci GSP+. Komisia môže taktiež na základe záverov relevantných medzinárodných pozorovateľov dočasne pozastaviť výhody GSP pre konkrétneho užívateľa, ak vážne a opakovane porušuje základné ľudské a pracovné práva stanovené OSN/MOP.

Toto je práve prípad dvoch krajín, Bieloruska a Mjanmarska, kde Komisia po podrobnom preskúmaní a na základe zistení MOP zakročila.

Detská práca je vo väčšine prípadov štrukturálnym a rozvojovým problémom v chudobnejších krajinách a je úzko spojená s individuálnym rozvojom týchto krajín, nedostatočnými sociálnymi štruktúrami a nedostatočným prístupom k vzdelaniu. Najlepším nástrojom na boj proti detskej práci je holistický prístup prostredníctvom rozvojovej politiky, politického dialógu a spolupráce v multilaterálnom kontexte s MOP a OSN. Komisia podporuje jeden z najdôležitejších programov MOP na odstránenie detskej práce (IPEC). V polovici roku 2008 sa v rámci programu IPEC spustil nový program TACKLE, zameraný na odstraňovanie detskej práce prostredníctvom vzdelávania. Finančne ho podporilo Európske spoločenstvo ako súčasť posilnenia boja proti chudobe a dosiahnutia miléniových rozvojových cieľov v 11 krajinách v Afrike, Karibskej a Pacifickej oblasti. Projekt sa zameriava na posilnenie právnych rámcov detskej práce a vzdelávania a zvyšovanie inštitučných možností na plnenie stratégií eliminujúcich detskú prácu.

Komisia sa so svojimi partnermi pravidelne venuje problematike porušovania pracovných práv, najmä čo sa týka detskej práce. Hoci sme pokročili, boj proti detskej práci zostáva celosvetovým problémom a vyžaduje si ďalšie kroky.

*
* *

Otázka č. 64, ktorú predkladá Kathy Sinnottová (H-1026/08)**Vec: Program hypotekárneho úveru v Írsku Home Choice Loan**

Hypotekárny úver Home Choice Loan predstavila írsky vláda v rozpočte v októbri 2008. Poskytuje hypotéky prostredníctvom miestnych zastúpení a kupujúci, ktorí kupujú dom prvýkrát, nemusia mať potrebné financie z banky alebo zo stavebnej sporiteľne. Maximálna výška hypotéky je 285 000 EUR až do hodnoty 92 % trhovej ceny a možno ju použiť len na novopostavené domy.

⁽⁵¹⁾ Dok. KOM (2008) 55 v konečnom znení.

⁽⁵²⁾ SEK(2008)136.

Uvažovala Komisia nad tým, že tento program je v rozpore s právom Spoločenstva? Zamyslela sa Komisia nad tým, že tento program môže narušiť trh, podporujúc intervenciu cien a uprednostňovanie nových stavieb na trhu, kde je nadbytok neobývaných nových domov? Uprednostňuje nových kupujúcich pred tými, ktorí už z nejakého dôvodu vlastnili dom? Vytvára program rizikových hypoték? Donúti to nových kupujúcich platiť vyššie ceny na upadajúcom trhu?

Odpoveď

(EN) Komisia si plne uvedomuje problematiku, na ktorú vážená pani poslankyňa upozornila. Komisia prijala už množstvo sťažností v tejto záležitosti. Komisia požiadala írske úrady, aby sa vyjadrili k niektorým obvineniam a v súčasnosti preveruje informácie, ktoré od nich dostala.

*
* *

Otázka č. 65, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-1032/08)

Vec: Deregulácia kabotáže zvyšuje zisk majiteľom lodí

Pod tlakom majiteľov lodí je Komisia nútená plniť nariadenie (EHS) č. 3577/92⁽⁵³⁾ o námornej kabotáži, zatiaľ čo 36 pobrežných plavidiel bolo svojvoľne odstavených a viac ako 2000 námorníkov ponechaných bez platu, práva boli potlačené, infraštruktúra na obsluhu pobrežných plavidiel rozmontovaná a krajina poškodená. Majitelia lodí sa Komisii sťažovali na porušovanie nariadenia, žiadali zrušenie základnej povinnosti prevádzkovať plavidlá po dobu desiatich mesiacov s plnou posádkou, obmedzenie požiadavky na používanie gréckeho jazyka členmi posádky pracujúcimi v oblasti bezpečnosti a deregulácie cien pre ekonomickú triedu medzi ostrovmi, ktoré sa zvýšili o 376 % od r. 2001 a na dotované cesty.

Uznala Komisia sťažnosti vlastníkov pobrežných lodí za oprávnené? Bude žiadať grécku vládu, aby spĺňala jej požiadavky? Zakáže dereguláciu kabotáže, ktorá viedla k zhoršeniu služieb a rastu cien a v dôsledku toho k obrovského zisku majiteľov lodí?

Odpoveď

Komisia spravila všetko potrebné pre plnenie nariadení o kabotáži⁽⁵⁴⁾ vo všetkých členských štátoch vrátane Grécka.

Toto znamená, že kabotáž je liberalizovaná. Komisia nepredpokladá zrušenie liberalizovanej kabotáže, ale jej dokončenie. Komisia prijala a prešetruje každú dobre podloženú doručенú sťažnosť na nesprávne uplatnenie nariadenia.

Liberalizácia kabotáže povoľuje Grécku uplatniť všetky prostriedky na zlepšenie služieb a zníženie cien v dlhodobom meradle. Vývoj cien v námornej doprave nie je ovplyvnený len regulačným systémom, čo by sa malo pri hodnotení následkov liberalizácie brať do úvahy.

*
* *

Otázka č. 66, ktorú predkladá Proinsias De Rossa (H-1033/08)

Vec: Transpozícia smernice o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám

V súvislosti s písomnou odpoveďou z 3. septembra 2008 na moju otázku na ústne zodpovedanie H-0604/08, aká je súčasná situácia vo vyšetrovaní Komisie v súvislosti s transpozíciou smernice zakazujúcou diskrimináciu na základe rodovej príslušnosti v prístupe k tovarom a službám (smernica 2004/113/ES⁽⁵⁵⁾) v Írsku, najmä v súvislosti s hodnotením odpovede z Írska na písomné upozornenie?

(53) Ú. v. ES L 364, 12.12.1992, s. 7.

(54) Nariadenie Rady (EHS) č. 3577/92 zo 7. decembra 1992, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (námorná kabotáž), Ú. v. ES L 364, 12.12.1992.

(55) Ú. v. ES L 373, 21.12.2004, s. 37.

Odpoveď

(EN) V odpovedi na predchádzajúcu otázku váženého pána poslanca (H-0604/08) Komisia vysvetlila, že v súčasnosti skúma odpoveď írskych úradov na písomné upozornenie zo septembra 2008.

Ukázalo sa, že írske úrady prijali opatrenia, ktoré oznamujú transpozíciu smernice 2004/113/ES⁽⁵⁶⁾ do vnútroštátneho práva, konkrétne občianskoprávneho zákona (rôzne predpisy) z roku 2008, ktorý pozmeňuje a dopĺňa zákon o rovnoprávnom postavení z rokov 2000 – 2004.

Komisia následne zastavila konanie voči Írsku vo veci neinformovania o opatreniach pre transpozíciu smernice, naďalej však bude sledovať plnenie práva Spoločenstva na národnej úrovni a ak zistí, že niektorý členský štát porušuje právo Spoločenstva, začne konať v rámci svojich právomocí zverených podľa Zmluvy o ES.

*

* *

⁽⁵⁶⁾ Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu Ú. v. ES L 373, 21.12.2004, s. 37 – 43